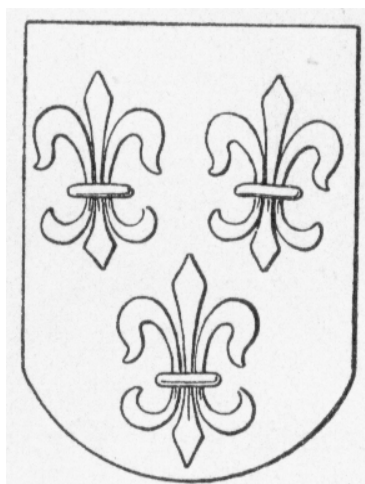

Holmans Herreds Tingbog

1670

transskriberet af Gert Hviid

Hielp Jesuß Christus.....
 Holmandtz Herridtz .....
 Aar 1670 Mandagenn ....
 Herridtzfougden Jost Tomeßen
 Tingschriffueren Peder Jenßen Raffn

Otte Windeßmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	.....
Jeß Nielßen i Mørchholt	Peder .....
Peder Tomeßen i Sellerup	Jep Nielßen
Søffrin Jenßen i Schierup	Jenß Søffrinßen
Anderß Nielßen i Welling	Tomiß Søffrinßen
Hanß Klinckhammer ibid:	Simon Madtzen
Iffuer Jørgenßen i Gauerslund	Michell Madtzen
Søffrin Pederßen i Gorsløff	

Hiemmellet med op Ragne finger och Eed Jørgen Hanßenn och Hanß Søffrinßenn i Andkier att dee neste tingdag for Juell louglig warßell gaff Hr. Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund for ..... wiider och spørßmaall att suare Jost Tomeßen Herridtzfouget her till tingetß weigne effter ..... hanß tienestefolch som ..... att forkyende .....

Peder Buch i Schierup ..... effter schreffuene sag .....
 Jost Tommeßen ..... dee Gorsløff mend som war i ..... treer i Gaffuerslund schoff ..... till deriß wogentømmer ..... war noget for Juell om Hr. Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund iche kom ridendiß ..... dennom och efftersaae dee treer ..... daa war i prestelig habit, huor ..... Anderßen Bierißgaard, Jachob ..... Olluffßen, Anderß Tommeßen, ... Schoffuenborig, Poffuell Hanßen Bonde ibid: att samme dag komb Hr. Raßmuß Jenßen till dennom i Schoffuenn med sig haffuende [Peder Jen]ßen som tilforne haffde werit rytter ..... dee begge ridendiß och presten haffde iche preste kioll eller samarie paa, alleniß ... stumpet kioll som en anden werlig personn. Hour effter Jost Tomeßenn var tingßuinde begierindiß.

..... Peder Jenßenn och i rettelagde be.... Hr: Raßmuß Jenßenß schrifftelig suar lydendiß: ..... Jost Thomeßen haffuer ladet mig ..... trei vger, saa tuiffler ieg ..... huor lediß inden och vden ..... beuißiß effter Lowen, huilchet .....
 Schall der .....gen kiendiß wed ..... ieg med Kongl: Maytz: Huußfouget war i ..... bedste effter wnder danigste **Erda** ..... der huor ieg buor, och schall dend fun..... dersom Jost Tommeßen ellerß will ..... dend falskhed med kierchen, med wlouglig opschr.... er begangenn, daa haffuer ieg hannom der for at betache, och schall hand fornemme at ieg schall s...enß gaffun och bedste, som ieg achter at forsuare for Gud och Øffrighedenn, huor for Jost Tommeßen adwariß och befalliß, att hand med for der... Lauerer kierchebogenn, paa tilbørlig steder effter receßenn som hand langsamelig tid imod receßen wlouglig haffuer forholdt, att kierchen kand schee rett aff dennom som hendiß indkomb haffuer hafft wnder hender och selff och werre tiltencht att giøre reigtighed forhuiß hand aff kierchenß indkombst haffuer oppebaarinn, och det udi min offuer werelße, effter kongelig mandat receßen och Bispenß alworlig befaling efftersom den dannemand Stichtschriffueren iche er wed denn Styrche att hand kierchenß reparation selff kand besichte, men ieg det paa hanß weigne effter begiering haffuer forrettet, huor for min forklaring ...

reigenschabenß for høring behøffuiß effter bogß.... Ald falskhed imod .....enn att forklariß att dette medfard .....[saa] frembt ieg iche saad.....scall werre for aarsagett .....iß att dette for retten maa leßiß [paaschriffuiß] och mig igien wed min fuldmegtig Peder [Jenßen] tilstilliß eller och udi huiß for retten haffuer tracterit indføriß och mig gienpart der ved meddeelliß *Ex Gaffuerslund* den 10 Januari 1670 *Rasmus Jenßenn m.m.* huilchet same schrifftelig beretning her i dag for retten bleff lest och paaschriffuenn i sig selffuer wduißer:

Jachob Lauridzen Slodtzfougdeß thiener Christen Lauridzen paa sin hosbondß weigne forbød Sognefougderne och Herridzmendenne att dee ey schulle schaffe Fogetsuenen heste eller wogne at ferdiß med imellom byerne, ey heller lade denn: pante nogenn, wndtagenn dee haffuer Hußfougdenß order att fremb wiibe:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Klaußenn och Anderß Staffenßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Michell Jenßenn Kierchemand i Gorsløff imod domb att suare Peder Pederßenn i Gorsløff Lund her till tinget i dag, och gaff hannom till beschylding ..... Sldr: hand er Jørgen Staffenßen plegtig .....der Anderß Staffenßen schyldig .....ude inden 15 dage at ..... domb, opsat ote dage.

Tyge Jachobßenn SchouRider effter Jeggermesterenß andordning lod wdneffne effterschr: mænd her i Herridtet att staae wed garnit och personlig paße paa naar jachtenkomer och er her udi Herridtet som dee achter at forsuare nemblig: Anderß Madtzenn i Winding, Hanß Staffenßen i Andkier, Peder Christenßenn ibid: Søffrin Jørgenßen i Gaurslund, Tomiß Søffrinßenn ibid: Tomiß Krag i Gorsløff, Peder Jørgenßenn ibid: Hanß Hanßen i Ranß, Christen Raßmußenn i Mørckholt, Christen Rod i Smidstrop, Søffrinn Kuod i Welling, Søffrinn Damkier i Schierup, Peder Baße i Piedsted och Tomiß Schaaning ibid: huor effter Tyge Jachobßenn war tingßuinde begierindiß:

Jenß Lauridzenn paa Nebbe fordrit domb imod Peder Buch i Schierup effter opsettelßiß formelding her aff tinget wdgiffuenn nest affuigte 15 Octob: indholdendiß att Jenß Lauridzenn effter louglic affhiemmellet kald och warßell den 22 Novemb: haffuer i rettelt att dee ædelle høywiße Hr: Landtzdommerß domb aff Wiborig Landtzting wdgiffuenn den 23 Januari nest forledenn, som i sin sluttning saalediß formeldte, effter tiltalle giensuar och den sagß leiglighed och effterdi Peder Buch iche fragich att hand jou haffuer werit hoß Jenß Lauridzen och handlet med hannom paa Bønderne, att hand paa deriß weigne wille laffuere Øxßen och flesk schatt huilchet och Jenß Lauridzenn sig att haffue giort, saa bønderne der for er holden schadisløß, daa seeß iche Peder Buch der for att kunde befrieß att hand jou bør att forschaffe Jenß Lauridzenn sinn betalling aff meenig jntereßerende bønder saalediß att Jenß Lauridzenn for same sin wdleg och gode willie ingenn schade lider, saa frembt Peder Buch der for iche med strengere laugmaall will søgeß huilchet samme domb daa for retten er bleffuenn lest och paaschreffuen i sig selffuer wduißer, der nest er daa for retten fremstanden Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Jeß Nielßenn i Mørckholt, och Hannß Nielßenn Schowenborig i Gorsløff som haffuer wonden wed æd med opragte finger att forn: Iffuer Jørgenßen læste forschreffuene dombß sluttning for Peder Buch her wed tinget nest forledenn 8 Februari effter opschrift paa domenß wiider indhold, huor offuer Jenß Lauridzen haffuer satt i rette och formindt det Peder Buch bør att fornøye Jenß Lauridzenn effter Landtzdommereß domb bemte: Suma med rindte wogennleye och breff penge, sampt anden omkostning saalediß att hand bliffuer schadisløß eller der for att lide deelle, och var herpaa strax domb begierindiß. Peder Buch war daa till wedermeele och berette hand iche haffde hørt forschr: domb menß minte .....r w...tt att schee, for hand iche motte ..... domen att høre i retter tide eller saa

...lig till tinget for [ky]ndt, hand sig der effter kunde rettet, efftersom en part aff jntereßerinde er bort rømbt och endeell affbrendt saa hannd der for iche weed huor hand betallingenn schall søge, huor for sagen bleff opsatt till berørte 13 octob: Jenß Lauridzen war endelig domb begierindiß. Peder Buch daa igienn att werre mødt och begiert sagenn i wiidere opsettelße till hand kunde indkraffue pengenne, efftersom hand iche derfor er søgt før ind nu wed denne rettergang, huor for sagen igienn till i dag er bleffuenn optagen, effter opsettelßen, wiider indhold her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, och derhoß i rettelagde en schrifftlig opteignelße paa sin omkostning lydendiß: Minn pretention effter Landtzdomerniß domb som Peder Buch er tildømbt mig att forschaffe, saalediß at ieg ingen schade lider, for min gode willie er denne restenn aff Øxßen och flesk er 32 Sldr: 45 sk: rent der aff udi 3½ Aar, och fiere maaneder er 6 Sldr: 3 .. en Heritztingß domb 4 mk: 12 sk: steffningß penge 8 .. jeg will iche regne dee mange gange ieg haffuer redenn till tinget om samme penge, att sagen haffuer werit i opsettelße udi 10 wger, en Landtztingß varßel offuer samme domb 8½ mk: for den at hendte 6 mk: for denn att forkynde 12 sk: giffuit procurator som lagde samme steffning udi rette med ti Documenter till Landtzting 6 mk: och effter at ingen mødte mote ieg tage opsettelße koste 8½ mk: sidenn gjorde ieg selff en reigste till Landtztinget endelig domb att forhuerffue, wogenleye fortering och forsømmelße 4 Rix dr: for Landtz domerß domb 4½ Rix dr: huiß ieg indnu fremdeelliß derpaa schall koste, for ieg och at bliffue mig gorgiort ellerß er ieg iche vden schade effter Landtz domerß dombß slutning. Jenß Lauritzen Rißom, och effter diß berørte leiglihed begierte Jenß Lauridzenn nu i dag endelig dom. Saa mødte forn: Peder Buch och der imod i rettelagde sit schriffte[lig] suar som formeldte, Efftersom Jenß Lauridzenn paa Nebbe søger mig wnderschr: Peder Buch effter enn Landtztingß domb for noget der schulle restere, aff Øxßenn och Flesk schatt hand paa bønderniß weigne i Smidstrup och Schierup sogner schall haffue laueret, daa suareß der till korteligen att Jenß Lauridzenn iche haffuer wild ladet samme Landtztingß domb forkynde till tinge eller og saa louglig ieg kunde widet mig der effter att rette, bør indnu wed denne dombß i rettesettelße, alligewell ieg det haffuer begierdt strax hand fra Landtzting hiemkomb, paa det ieg igien hoß dee wedkommende effter Hr: Landtz domerß domb dett kunde wdsøge, som beuislig kand giøriß om det behøffuiß formeener mig den tid och respit paa den .....inde Capitall ieg det effter dombß for huerffuing hoß dee wedkomende kand wdsøge for sin proquota som schall ieg vden ophold ....re min yderste flid, belangende rindte ... for denne meener ieg iche ved min effterladenhed for Hr: Landtzdomerß dombß Dato att were foraarsaget, effterdi dommen iche motte louglig forkyndeß mig till effter rettening som for er meldt, huad kost och tering andgaar, hand setter i rette om, melder Hr: Landtzdommeriß domb inttet om, som receßenn tilholder dennom selff tilkomer att Taxere och Moderere saauelsom naffn giffue effter sagenß beschaffenhed, om dee gode mend haffde erachtet nogenn kost och Tering i denne sag formoder Herridtzfougden mig her udi lader wederefare huiß forsuarligt ehr och dette mit korte suar mote indføriß udi huiß herom affsißeß. Actum Schierup den 10 Januari Anno 1670: P:S:B: Der hoß haffde tilsted Søffrinn Jenßenn i Schierup och Poffuell Knudtzenn i Brøndsted som wande och bestod att dee hoß war her wed tinget den dag Jenß Lauridzen haffde forschr: Landtztingß domb, och daa begierde Peder Buch att Jenß Lauridzenn wille lade dend loughligen forkynde paa tinget och lade hann: bekomme nogen gienpart ved sluttning saa hand der effter kand wiide det hoß dee wedkomende att wdsøge, ellerß haffde hand inttet att fordre effter som dog iche scheede, huor offuer dee bød denn: i rette paa begge sider, med flere ord och talle dennom derom imellomb faldt: Daa effterdi sagenn loughligenn till siette vgeß dag er optagenn, Pa.... Møder och gaar i *rette* Peder Buch ey beuißer Hr: Landtzdomerß domb at haffue effterkommet tilfindeß hann: vden opholt Jenß Lauridzenn sinn resterinde penge och deß billig omkostning schadisløß att betalle eller derfor namb att lide i sin buo och guodtz effter forordningenn:

Peder Buch i Schierup fordrif domb imod meenige Schierup Sognemend saauelsom Smidstrup och Welling bymend, for den Øxben och Flesk schatt Jenß Lauridzen for dennom haffuer wdlagt, effter opsettelßeß formelding her aff tinget wdgiffuen nest forleden 6 Decemb: indholdendiß att Peder Buch daa effter louglic affhiemmellet kald och warßell haffuer i rette satt och formindt att effterdi hand aff Jenß Lauridzenn søgeß for Øxben och Flesk schatt forn: Peder Buch aff Landtzdommerer er tildømbt hannom att forschatte aff Bønderne derom er lagt i Leg sammell, det Hanß Klinckhamme och Bertell Søffrinßenn som er Lexmend for Welling och Smidstrup och dee andre huer for sin proquota bør att betalle hannom det schadisløß, eller tilbørligenn der for att stande till rette huilchet daa med beuilling bleff opsatt først udi otte dage och siden till nu i dag Peder Buch begierde endelig domb: Saa mødte forn: Hanß Klinckhammer och Bertell Søffrinßenn, som der imod i rettelagde deriß schriftelig suar. Efftersom Wii wnderschreffne Hanß Klinckhammer och Bertell Søffrinßen i Velling søgeß aff Peder Buch for Øxben och Flesk schat Jenß Lauridzenn paa Nebbe for oß och denn: haffr: lauerit saa mange der war lagt i Leg sammell, och Peder Buch med Jenß Lauridzenn haffuer gjort forhandelling derom, er der for aff Landtzdomer tildømbt att forschaffe Jenß Lauridzenn sin betalling aff Meenige Intereßerende Bønder, formeener der for Peder Buch iche kand tiltalle oß effterdi Wii haffuer lauerit till Hanß Hanßenn i Schierup 17 Sldr: 2 mk: aff Welling och Smidstrup, som hannd iche selff nechter, och vi med hanß Quittantz och shadesløß breff haffuer att beuiße, huad der resterer aff Proviandmesterß trei gaarder och Nielß Jenßenß gaard i Welling och Peder Madtzenß gaard i Smidstrup, som dee iche haffuer wdlagt deriß penge, hoß vi andre medbrødre, maa vell schee Hanß Hanßenn well weed om dee haffuer lauerit deriß schatt till hannom, effterdi hand war Oberst Leutenant Willichenß fuldmegtig same Aar, som hand burde wed Exequering hoß dee forsømmelig att wdsøgt, saa well den schat som andre schatter, formeener oß effter slig tilfald for Peder Buchiß tiltalle fri att were, och iche att kome oß till forhindring eller schade i nogen maader: och begierer gierne dette woriß korte suar motte leiß paaschiffueß och indføriß i huiß som bliffuer affsagt. Actum Welling den 19 Decemb: 1669: *B:S: Hanß Klinckhamer*. Dernest fremlagde Hanß Hanßenß *Quitting*, haffuer ieg annammit aff Bertell Søffrinßen och Hanß Klinckhammer i Welling *Øxben* schat penge aff Welling och Smidstrup som till Jenß Lauritzen paa Nebbe schall laueriß penge sytten Sletdr: 2 mk: Schierup den 9 Juni 1667 *Hanß Hanßenn*. Noch i rettelagde en Revers lydendiß, efftersom Hanß Klinckhammer och Bertell Søffrinß: i Velling er hensteffnit till Wiborig Landtzting och dee dennom befrychter for kost och tering andlangende denn sag med Jenß Lauridzenn, daa dersom di bliffuer noget tildømbt kost och Tering at wdgiffue, som iche formodiß, loffuer ieg Hanß Hanßenn forn: Hanß Klinckhammer och Bertell Søffrinßenn fri der for saa dee ingen schade schall lide der for i nogen maader. Datum Schierup denn 15 Januari 1669: *Hanß Hanßen*. Item frembkom Knud Pederßen och Jennß Pederßenn i Suinholt som suaret att dee trei garde i Suinholt war iche i det Leg och deriß egenn hosbonde haffde lauerit Oxße och Flesk schatt for dennom, saa dee for dend tiltalle burde fri att werre. Noch suaret Jenß Raßmußen och Jenß Winter i Schierup att dee iche buode eller haffde med dee gaarder dee nu paaboer denn tid att bestille och der for iche dennom kunde wedkome att suare till, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi Peder Buch aff Hr: Landtzdommerer er tildømbt att betalle Jenß Lauridzen hanß resterinde penge for berørte Øxben och Flesk schat hand for Bønderne haffuer lauerit, och hand det iche indnu haffuer effterkommit, formedelst hand beklager Jenß Lauridzenn ey Landtzdommerß domb paa tinget for rettenn wille lade forkynde, och der for dennd iche hoß Bønderne kunde søge, før ind hand Peder Buch der fore wed retten tiltaller, daa tilfindeß Bønderne saa mange som samme Oxße och Flesk schatt wedkommer att wdgiffue en huer sin proquota till Peder Buch att betalle wdenn ophold schadisløß, ligesom hand det till Jenß Lauridzenn schall Clarere eller der fore wed namb att søgeß och hou iche wed nam kand søgeß daa deelle att lide:

Mandagen denn 17 Januari Anno 1670

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Peder Pederßenn i Gorsløff, Søffrin Pederßenn ibid: Jeß Nielßenn i Mørckholt, Jenß Bertelßenn i Winding, Peder Tomeßenn i Sellerup, Peder Mortenßen i Andkier, och Peder Tueßenn i Schierup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jenß Søffrinßenn i Schickballe imod winder att suare Hußfougden paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag, Fredrich Jachobßenn paa sin faderß weigne, befalde paa Kongl: Maytz: weigne Jenß Søffrinßen i Schickballe att haffue flittig indseende med Gaffuerslund schouff och dersom nogen aff dee Gorsløff mend med heste och wogne der findeß, noget aff schoffuen ver sig med huad naffn det neffniß kand vden Øffrighedenß tilladelße att wille bortføre, daa denn: att pandte och paa tilbørlig steder att andgiffue saafrembt hand iche der for som høyhedenß vtro tienere wille straffeß och war her effter tingßuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Klaußenn och Anderß Steffenßen i Gorsløff att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jørgen Jørgenßenn i Ranß for denn buopell hand tiener, att suare Peder Pederßen her till tinget i dag: opsatt udi otte dage:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund for hanß buopeell att suare Jost Tomeßen her till tinget i dag:

Peder Buch i Schierup tilforordnit retten att betienne vdi huiß Herridtzfougden Jost Tomßen haffde imod Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund att procedere effter Ambtschriffueren Rudolph Fausteß schrifftelig befalling her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn: huor offuer Jost Tommeßenn i rettelagde it schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom min fred Elschende Suoger etc: Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund, wformodentlig mig fra min nødvendig reigße haffuer forhindrit med it optog hand i Schoffuen haffuer giort och der for udenn i dag otte dage lod fremlege ved sinn Søstersønn Peder Jenßenn Rytter, it sit indleg det første war att ieg weed well huorlediß warßel schall giffuiß i Herrit och wden Herridt det haffde dend dannemand iche hafft fornødenn, att wmage sig med att schriffue sandhed, men huad hanß kioll sig belanger om nogen sig dend wille wedkiende daa schall dend werre wduldt. Der till suareß att kiendelße giøriß well iche nødig, menß dette vdiieg saa kortelig suare derpaa att ieg for min person well haffuer giffuit saa meget till hielp till ded att dend motte well were noget lenger, och till en Prestiß klededracht schichelig effter ordenantzen. Dend post att min Suoger etc: siger at haffue giort sin æd paa att werre SchouRider, daa er det synderligt att høre, huilchet och maa fornehiß hoß dee andre Prester om deriß æd och iche i ligemaader er saa giort, daa burde dee och med billighed att rette sig der effter, wiidere om denn stumpet kioll schall bliffue repeterit paa sin hen hørig steder, ellerß att min fred Elschende Suoger etc: siger att dersom ieg will erindre hann: om dend falskhed med kierchenn med wloglig opschrift er begangenn, daa haffuer hand mig der for att betache saa schall ieg forneme, hand schall søge kierchenß gaffen och bedste, och der for adwarer och befaller att ieg med forderligste lauerer kierchebogen paa tilbørlig steder, effter receßenn med meere etc: att kierchen kand see rett aff denn: som hindeß indkombst haffuer hafft vnder hender, her till suareß kortelig denne gang, att dette aff min Suoger er well betencht, it Aar haffuer ieg werit kierche werger, derpaa schall kierchen /: nest Gudtz hielp iche lide ret stor schade, jeg ellerß slutter saalediß der aff, effterdi Hr: Raßmuß Jenßenn i saa mange Aar for wfreden war kierche werger och kierchenß indkombst wnøtig andwendte, saa som Alterit att

lade wdfløtte aff sin gamble gode sted, sæderne formindschet huilchet baade gammelle och wnge well maa beklage, som schall ligge paa denn slette jord naar dee gaar till Alterß, item Alterguolffuen for kortet, endeell aff stollene bort fløt och ind udi enn affkrog i kierchenn opsatt offuer it begraffuelße, huor wnder staar liig, som och well giffuiß Aarsag att klage paa aff dee dannequinder der schulle staae, saa det vden till er komenn hanom for udi drøme och sambwittigheden will nu wogne, och mueligt driffuer hannom till at vill lade kierchebogenn kome tilstede, som tilforne er giort ord aff, hand haffde brendt, ellerß kunde der well werre denn: som kunde haffde tencht, dersom dend iche komb tilstede att den falsche opschrift der udi kunde werre, och huiß kierchen haffde i beholding, at dend der for schulle werit brendt och borte, jeg kommer indnu till att ønsche med fred Elschende Suoger etc: till lyche med indenn bestilling som hand siger att will tage sig till som mig siøniß er Stifttschriffuerenß, formedelst denn wel fornehme dannemand Anderß Madtzenn iche er selff wed dennd størche, att hand selff kierchenß reparation kand besichtige saa frychter ieg dog for, att dend dannemand wille wist faar der enn traadtzig och wlydig fuldmegtige effter som ieg kand erindre det sidste nogen kort tid sidenn, hand war her att besee kierchenß reparation daa sendte hand bud till hann: hand wille kome till kierchenn till hann: det scheede iche huad suar hand gaff budet maa hand selff sige der for wed ieg iche om ieg schall rette mig effter hanß strenge befalling, før ind ieg seer høyre Øffrighedß order. Nu wille ieg talle om hoffuit sagenn, efftersom ieg høylig behøffuer penge till huiß ieg haffuer wdtaget till mit och Sl: Karen Mogenßdatterß Brøllup, item till hindeß begraffuelßiß bekostning, som min Suoger etc: iche godwillig vden trette will Contentere seter der for i rette om Hr: Raßmuß Jenßen effter sinn forplegt och Schifftebreffuitß indhold iche bør vden wiider ophold med rede penge at betalle Capitall 142 dr: 3 mk: 8 sk: med diß effterstaaendiß Rindte, wdi 10 Aar, saasom der gaar aff børne penge som bedrager sig Capitall och rendte wngefehr 254 daller eller derfore deelle at lide, det andet i Schifftebreffuit findeß min Sl: hustrue Karenn Mogenßdatter wiidere at tilkome daa till paa wiidere betenchede bestaae och herpaa domb begierer. *Jost Tomeßeni:* Der hoß fremlagde Schifftebreff effter Hæderlig och Wellerde Sl: Hr: Mogenß Jenßen i Gaffuerslund Daterit Aar 1651 in Aprilli som iblant andet indholdte, att samptelig Sl: Hr: Mogenßiß børn arffuelig tilkom effter deriß Sl: fader effter worderingen penge 967 Sldr: 2½ sk: her foruden tuinde deriß Sl: faderß Preste kiolle worderit for penge 40 Sldr: och for deriß andpart udi senge kleder loffuit deriß moder och Hr: Raßmuß Jenßenn huer aff forn: børn en seng efftersom dee komer till laug Alder och det behøffuer god som 20 Rix dr: helder udi stedet for huer seng Penge 20 Rix dr: forschr: Hr: Mogenß Jenßenß syff børnn haffuer her foruden deriß andpart nemblig halffpart udi en halff otting Jorde offuer ald Gaffuerslund schouff och march som deriß Sl: fader haffuer kiøbt aff Sl: Hr: Jenßeß arffuing for penge 100 dr: Corant beholder och dee syff wngnød deriß Sl: fader haffuer dennom forærit, Antonie sit plag, Antonie it beslagen schrin och lille Karen it flaskfuodder, och bleff paa aasteden tall och accoderit emellom Hr: Raßmuß Jenßenn och Magdalene Jenßdatter paa denn Ene, och forschr: børnß formønder paa denn anden side, saa dee for ald forschr: worderit och registerit guodtz tilstand och formoffue schall giffue børnen for deriß andpart forudenn senge kleder, eigendom och huiß dennom forlødiß er beuilget, wdi penge Itt Tusinde Slette daller huer daller till 32 sk: Liubsk bereignit, och efftersom forschr: børnß moder børnene selffuer, samptalleß deriß formønder wenlig war begierinde wedtoug och samtychte att pigen Karen Mogenßdatter effterdi hun war enlig Syster mote gaae lige udi Schiffte och Arffue med en aff sinne brødre daa tilkommer huer aff forschr: tußind Slet dr: penge 142 dr: 3 mk: 7 sk: som bemte: Hr: Raßmuß Jenßenn loffuit dennom till effterschr: terminer att will och schall betalle schadisløß, dee tuinde eldste Nielß och Antonie Mogenßbøner deriß penge schall erlegeß till *Philippi Jacobi dag* førstkommende saa deriß rendte aff denn: daa kand andgaa. Jenß Mogenßenn som er 14 aar, och Søffrin Mogenßenn som er 13 aar, denn: loffuit forn: Hr: Raßmuß att fremholde till kost och scholegang ere och lære till huer bliffuer 16 aar gamell

och diß imedellertid schall deriß penge bliffue bestaendiß hoß hann: rindteløß dog inttet der for att affkorte udi hoffuitstollenn, menß det daa till deiß formønder udi rede penge att erlege, saa rindten kand andgaa denn: fremdeelliß till bedste och frem tarffue, huad dee trei yngste börnn er andlangendiß Michell som er 10 Aar, Karen 7 Aar, och Klauß it Aar, denn: loffuit forn: Hr: Raßmuß Jenßenn iligemaader att will forsørge med øll och mad, schou och kleder, sampt nødtørfftig schollegang ære och lære till huer bliffuer 16 aar gammel, for rindten aff deriß forn: penge deriß hoffuit stoll w forkrencket i alle maader, saasom hand kand och will forsuare for Gud i Himellen, en Christenn Øffrighed och andre gotfolch och naar dee bliffuer 16 aar daa deiß hoffuitstoll att werre wbeschaarinn och der aff siden giffue rindte saa som med rette bør at gaae aff børnepenge, den Sl: mandß bøger bleff wschiffit hoß Hr: Raßmuß och Magdalene i forwaring, indtill dee aff geislig personer kand bliffue igiemmel seet och worderit, samptelig arffuinger tillbedste, huilchet berørte schifftebreff her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer widtløfftig vduiße. Till wedermelle paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne, fremstod Peder Jenßenn som fremblagde itt schrifftelig berettening saa lydendiß: Endnu for tilforne adwariß och befalleß Jost Tommeßenn att hand vden ophold effter ordre till mig lauerer Kierchebogenn, som hand langsamelig tid imod receßen wlogligenn haffuer forholdenn, kierchen iche till ringe tab och schade, att ieg kierchenß gaffnn och bedste kand søge och reigenschaberne clarere, och denn tyffueri som imod kierchenn er begangenn, tillige med anden thilbørligenn kand paa kiendiß och straffiß, saafremt ieg iche dend paa en anden maneer schall lade affordre, wenligenn begierindiß att dette for retten maa leßiß paa schriffues och mig igien tilstilleß, huor till fuldmegtigeß Peder Jenßen, saauel som och at suare och tage beschreffuen om noget for retten mig andgaaende kand pascere Ex Gaffuerslund den 16 Januari 1670 *Raßmuß Jensen*: Daa effter diß leiglighed opsatte Setfougden Peder Buch sagenn udi Sex wger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßenn i Andkier, att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Michell Tueßenn tienendiß Jost Tomeßen och Bergitte N: i Huilsbierig imod domb och beschylding at suare Hußfougden Jachob Lauridtzenn her till tinget i dag, och gaff hanß søn Fredrich Jachobßen paa Kongl: Maytz: weigne denn: till beschylding for deriß leyrmaalß bøder effter receßenn, bleff opsatt udi sex wger.

Fredrich Jachobßen paa Kongl: Maytz: weigne fordrif domb imod Peder Pederßenn i Schierup effter i rettesettelbes och opsettelbiß formelding her aff tinget wdgiffuenn nest affuigte 2 Novem: indholdenndiß att Jachob Lauridzen Slotzfoget och Ridefouget till Koldinghuß haffuer daa i rettesatt effter louglig affhiemmellet kald och warbell, och formindte att effterdi den Quinde Karenn Jørgenßdatter, her daa otte dage tilforne for retten haffde tilstanden forn: Peder Pederßen war hindeß rette barne fader och derfor domb offuergangene att straffeß till kagen, formindte derfor forn: Peder Pederßenn bøder till Kongl: Maytz: effter receßen for leyrmaall bør att wdlege, eller derfor lide deelle huilchet daa er bleffuenn opsatt først udi 14 dage och sidenn till nu i dag som er ret siete ugeß dag naar Jull der wd inden iche regniß vden for otte dage och war forn: Fredrich Jachobßen endelig domb begierrindiß: och der offuer i rettelaage it tingbuinde her aff tinget vdgiffuenn denn 15 Novemb: sidst forledenn, som tilholdte att Jachob Lauridzen Slotzfoget daa haffde indenn tinge tilstede Karenn Jørgenßdatter, berette sig att werre barnefød udi Eyby sogenn i Fyenn, och godwilligenn bekiende sig tuinde gange att werre besoffuit, det første gang udi Fyenn, och nu det sidste gang med det barn hoß hinde stod aff Peder Buches sønn i Schierup, nemblig Peder Pederßenn, som war hindeß rette barne fader, menß att hun en andenn wdlagde, der hun der fore stod schiffte, det kiøbte Peder Buch i Schierup hende till och loffuede hinde derfor nie Sl: huor aff hand gaff hinde dee 5 Sl: den tid barnit bleff

Christnet och sidenn effter haanden dee andre, indtill same 9 dr: bleff betald huilchet hun wed sin høyeste Eed Siell och Sallighed bekrefftet sandhed att were ligesom forskreffuit staar i alle maader: Peder Buch haffuer daa werrit till wedermeele, och ved høyeste æd benegtet hand iche haffde kiøbt hinde der till eller giffuit hinde noget der for i nogen maader, huor for samme thingbuinde her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wiidere wduiøer. Saa mødte Peder Buch och paa sin søn Peder Pederbenø weigne i rettelaagde Prouisten Hæderlig och Wellerde mand H: Nielø Lauridtzenn i Smidstrop hanø schrifftelig kundschab som saa formeldte: Anno 1663 den fembte Søndag effter Paaske denn 24 May, Almindelig affløst for Synd imod dett siete bud Karen Jørgenødatter bedragenn i Schierup wdlagte Christen Ollufføen, begge føde i Fyen, tilforn bedragenn aff hannom. Nielø Lauridtzenn Riber, Prouist ibid: Egenhaandt. Dernest frembtillet it schrifftelig suar som lyder: Efftersom min søn Peder Pederbenn til talleø for leyrmaalø bøder effter en letferdig horiø bekiendelø, for it barnn hun for 7 aar sidenn haffuer faaed och daa giort sin bekiendelø for sogneprestenn som hanø derpaa wdgiffuene seddell wduiøer, och formedelø hun letferdig haffuer taldt och giort imod receøenn er hunn dømbt till kagenn, och derfor formeener minn søn iche effter saadann en løyenachtig horeø ord och talle bør noget att lide eller vdgiffue. Schierup den 17 Januari 1670: *PSB*: med flere ord och talle dennom derom imellom faldt.

Johan[ne] Hanskuon i Breining it afftegtø vinde.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdretegeligenn wande paa deriø gode trou och rette sandhed at dee saae och hørde her i dag for rettenn frembkom Søffrinn Hanøenn i Breining som i haandtoug sin moder Johanne SI: Hanø Jørgenøenø, saauelsom hindeø betrode werge Wde Jenøenn i Fredsted, loffuit och tilforplegtet att efftersom jun gaardenn for sin berørte sonn Søffrinn Hanøen haffuer affstandet hun och hindeø SI: hosbonde haffuer paabuod daa loffuit och tilforplegtet hand sig sinne arffuing och effterkommere, att giffue och forschaffe sinn bemelte moder Johan Hanskuon effterschreffuene huø weye och opholld till hindeø leffuitø medell hindiø gandsche liffo tid som følger: først schall hun nyde nødtørfftig huø weye udi saløhuøet med ild, varme, brøgenn, bagen och maltgiøren, saa wiidt hun tilbørligenn behøffuer, och saa giffue hinde aarligenn tou tønder rog, tou tønder biug, en tønde boghued, en tønde haffre, fiere schiper hommell, it feed suin saa got som tou Slete daller, tou fede gieø och till schou, kleder, surt salt och andenn sin fornødenhed aarligen at giffue hinder fiere Rix daller i rede penge, och saae hinde aarligen en halff schip hør frøe och it fierdingkar hampfrøe vdi got jord lige hoø sit eget, item beholde fruchtenn aarligenn aff en dee bedste Abild hun selff lyster udi abildgaardenn, her forudenn schall hun och beholde enn aff dee bedste køer i boen hoø hannom findeø, naar hun denne sin afftegt begierer, huilchenn hun selff lyster, saa och fiere faar som hand schall føde och greiøe hinde lige wed sin egenn, och naar kuen bliffuer wtienlig eller noget kunde tilslaaø schall hand igien wdi stedenn forschaffe hinde en anden forsuarlig kue, och ellerø schiffte god rou och mag med hinde i huø, gaard och wdenn for, forsioene hinde med god waretecht, schaffe hinde fordringschab till kierche och fra saa och till kiøbsted och fra, naar hun det nødwendig behaffuer, och ellerø sig i alle maader imod hinde att forholde som hand kand och will forsuare for gud i hiemmellenn, den christen øffrighed och enhuer erlig, dette forschr: Søffrinn Hanøen loffuit for sig och sine effterkomere att holde sin berørte moder vden schade och shadesløø i alle maadr: och dersom Søffrin Hanøenn offuerleffuer hindeø død schall hand bestede hinde en hederlig jordeferd, huor imod hand igien beholder huio hun sig effterlader vden forhindring och effter talle, huor effter forn: Johanne Hanøkuone och hindiø werge Wde Jenøen war tingbuinde begierindiø:

Mandagenn denn 24 Januari Anno 1670

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrinn Jenßen ibid: Jeß Nielsenn i Mørchholt, Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrinn Pederßenn ibid: Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Hanß Bunde i Winding, Hanß Jørgenßen i Breining.

Kongl: Maytz: Heritz warßell Nielß Pederßen i Smidstrop och Nielß Michelßenn ibid: Hanß Søffrinßenn och Jørgen Hanßen i Andkier, Jachob Olluffßenn i Vinding, och Jep Jenßen ibid: Michell Nielßenn i Piedsted, och Raßmuß Jenßen ibid: Hanß Tomeßen i Sellerup, och Nielß Raßmußenn i Breining, Nielß Michelßenn och Jenß Pederßen i Brøndsted, som hiemmellet wed æd med opragte finger effter receßenn att dee i dag otte dage louglig warßelgaff huer par i deriß forordnit Sogner och Byer, meenige bymend till deriß buopeelle att suare Hußfougden eller hanß fuldmegtig paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag. Noch hiemelet Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag 14 dage mundelig warßelgaff Tyge SchouRider och dee i dag otte dage Jost Tomeßen att suare Hußfougden her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jost Tommeßenn i Huilsbierig Heritzfouget att suare Hr: Raßmuß Jenßenn eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag: huor offuer Peder Jenßen paa berørte Hr: Raßmuß Jenßenß weigne i rettelagde it schrifttelig indleg lydendiß: Efftersom udi schifftebreffuitß indhold den 10 och 11 Aprilli 1651, holdenn effter Sl: Hr: Mogenß Jenßen i Gaurslund findeß indført att Jost Tommeßenn i Huilsbierig, daa Ridefouget till Koldinghuß, er offuer lauerit enn reigtig forteignelße igiemendragen och forseiglet aff dee dannemend daa offuer schiffte ware, aff Sl: Hr: Mogenß Jenßenß bog, lydende paa 170 Sldr: 2 mk: 2 sk: huilchen tilstaaendiß giæld Jost Tommeßenn daa loffuit ved lou och ret att wille indfordre Magdalene Jenßdatter och hindeß börnn till bedste, som hanß egen haand tilligemed dee andre dannemends hender eller signeter som hannom samme fortegnelße offuer laffuerede klarligenn wduiße, formeener jeg att Jost Tommeßenn bør med reigtig Quitting att beuiße till huem hand forberørte 170 Sldr: 2 mk: 2 sk: effter indfordring haffuer laffuerit, eller offuer laffuerede igiemendragen och forseiglet registrering wcaßerit loughligen igien fra sig laffuere, eller derfor att stande till rette som wedbør, och lide namb och wdsett udi hanß buo och løß Øre huor det findeß inden 15 dage, saasom for anden ret witterlig giæld saa frembt hand iche her for inden tilbørligenn for sig retter, och er herpaa en retmeßig domb begierindiß huor till fuldmegtigeß Peder Jenßen. *Gaffuerslund denn 24 Januari 1670 Raßmuß Jenßen.* Dernest fremblagde Schifftebreff effter Sl: Her Mogenß Jenßenn som iblantandet indholdte att der Schiffte effter dend Sl: mand er holdenn Aar 1651 den 10 och 11 Aprillis och daa befandtiß att werre tilstand effter dend Sl: mandß bog endelß wiße och endelß wuiße som bedrager sig udi enn Suma penge 170 Sldr: 2 mk: 2 sk: dette forskreffuene wed reigtig registrering igiemelldraget, och forseigler bleff Jost Tomeßen Ridefouget lauerit som det wed loug och rett kunde indfordre, først dermed forskreffuene giæld afflege och huad wiidere der kand bekomiß och were till offuerß naar forschr: giæld er afflagt och betaldt det schall komme Moderen Magdalene Jenßdatter och hindeß forskreffuene börnn samtelig till bedste med meere wiidtløffftighed forskreffuene schiffte breff her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduiße: forschr: sag bleff aff Setfougden Christen Nielßen i Breining opsat enn Maanit:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Bergette Iffuerßdatter till huß werelße i Gaffuerslund imod domb att suare Hußfougden Jachob Lauridtzenn paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag: huor offuer Hußfougdenß tienner Christenn Lauridtzenn gaff

hinde till beschylding for leyrmaalsbøder till Kongl: Maytz: effter receßenn, bleff opsatt udi sex wger:

Mandagenn denn 31 Januari Anno 1670

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßenn ibid: Peder Pederßenn i Gorsløff, Søffrinn Pederßen ibid: Nielß Nielßenn ibid: Peder Jørgenßen ibid: Jep Nielßenn i Winding, Peder Mortenßen i Andkier.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Peder Pederßen werendiß till huße hoß Jenß Raßmußenn i Schierup imod domb att suare Hußfougden paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag: och Christen Laurßen paa sin hosbondeß veigne satte i rette och formindte dee deriß bøder effter loughen bør att wdlegge for leyrmaall dee haffuer beganget før ind dee komb i Ehteschab, opsatt udi 3 vger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen och Johann Olluffßen i Gorsløff att dee i dag otte dage louglic warßelgaff meenige Gorsløff Sognemend for deriß buopeell imod domb att suare Hußfougden eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag och gaff Christenn Lauridtzenn saa mange till beschylding her i Herit som haffde forsømbt att age Tømer till Slottenß Mølle, opsatt udi 14 dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielßen och Raßmuß Jenßenn i Piedsted att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Nielß Raffn i Piedsted for sin buopeell imod domb att suare Ambtschriffueren Rudolph Faust eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, Hanß Nielßen paa Ambtschriffuerenß weigne gaff hann: till beschylding effter haandschrifft for 53 Sldr: opsatt till i dag otte dage.

Schiffteß affsigt effter Nielß Raßmußenß høstrue i Breining Appellonne Pederßdatter: Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdregeteligen wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom Hanß Jørgensenn i Breining, Nielß Hanßen, Madtz Nielßenn och Tomiß Madtzenn i Breining, som wande och affsagde wed æd med opragte finger effter receßenn, att dee nest affuigte 20 Januari war med Ridefougdenß søn och fuldmegtige Fredrich Jachobßenn, Heridtzfougdenß fuldmegtig Christen Nielßenn i Breining och Heridtzschriffueren Peder Jenßenn Raffnn i Horstrup forsammet i Briening wdi Nielß Raßmußenn Bolßmandß huß och Buo thill registrering, wordering, schiift och deling effter hanß hustrue Sl: Appellonne Pederßdatter som bleff berett att werre Barnefød i Bresten sogen udi Raffning bye i Tøril Herit och iche effter hinde war nogenn Slecht eller Arffuing att finde som beuißeß med it Lyßningß Zeddell derom Daterit den 14 Januari 1670 som paa Tøril Heritzting dennest forledenn 15 Januari fandtiß lest och paaschreffuenn, och daa befandtiß der Guodtz och formoffue som effter følger: 1 Suort Hoppe worderit for 6 Sldr: 1 Brun Hoppe for 5 Sldr: 1 Kue worderit for 5 Sldr: 1 Queg Wngnød for 1 Sldr: Sex faar och en Ronn Weder for 3 Rix daller, 1 Biestach 1 Rix dr: 1 Wngsuinß griß 2 mk: en Wogen med sin Behøring for 2 Sldr: 1 Hiøllee 3 mk: 1 schierjern 12 sk: 1 Plougschier 8 sk: 1 haandbol øx 1 mk: Schorsten tõi 8 sk: 1 gammell Arch 1 mk: 1 gamell Kiest vden henger och laaß 1 mk: en Ølhalff tønd 1 mk: 1 Ølfierding ½ mk: Wtærschen korn i ladenn rog 5 traff huer traff 5 schiper, schipen 10 sk: er 3 Sldr: 3 mk: 10 sk: biug 5½ traff huer traff sat for 3 schip, schippenn 8 sk: er 2 Sldr: 4 sk: haffre 6 traff huer traff 6 schiper, schippenn 4 sk: er 2 Sldr: 1 mk: aff terschenn korn biug 4½ schip er 2 mk: 4 sk: ar: 10 schiper er 2½ mk: boghued 5 schip schipen 8 sk: er 2½ mk: roug seede 7 schiper huor aff dee 4 schip war i bystab, huer schip seede der aff sat for 2 mk: dee trei schiper i giødland her schip 1 Sldr: er

tilsamell 5 Sldr: 1 Quernn vort for 1 Sldr: Noch fandteß nogle ringe sengekleder Nielß Raßmußenn paalegger til sammell worderit for 3 Sldr: Dend Sl: Quindeß gang kleder war gandtsche ringe, nemblig 1 gamell Kledetrøye wort for 1 mk: 1 blaa Ryeschiørt for 1 Sldr: 1 gamell forslet Kaabe for 2 mk: forskreffuene guodtz och formoffue bedrager sig udi enn Suma penge – 48 Sldr: 6 sk: Der imod fandteß bortschyldig giæld thill Kongl: Maytz: resterit aff landgielde en ørte biug schippen 1 mk: er 3 Sldr: till kongenß och kierchenß tiende 1 schip biug, 1 fierdingcar 2 schip ar: er 2 mk: till Quartall schatten 1 Sldr: 7 sk: Soldatter penge 2½ mk: Till dend Sl: Quindeß begraffuelßiß bekostning bleff fordrit for enn Kieste 3 Sldr: for liget att berge till Kierchenn effter *Byenß Wiide och Wedtegt* 4 Sldr: Prestenn for sin wmag 1 Sldr: Degnen 2 mk: Tomiß Madtzenn i Breining for adschielligt 1 Sldr: Nielß Møller fordrit Londte penge 2 mk: Madtz Christenßen i Breining Mølle fordrit Londte penge och for it hell Suin som Nielß Raßmußenn och wedgich 4½ Sldr: 6 sk: Fougder och Schriffueren for deriß wmag och rettighed offuer schiff 3 Rix dr: Beløber forschr: bortschyldig giæld 24 Sldr: 1mk: 5 sk: Liquiderit bliffuer saa boen bedre ind gielden i penge 23 Sldr: 3 mk: 1 sk: huor aff Nielß Raßmußen selff tilkommer halffparten nemblig 11 Sldr: 3 mk: 8½ sk: dend anden halffue part lige saa meget som till Kongl: Maytz: er henfaldenn dersom ingenn kommer tilstede som med sand windesbyrd kand beuiße att werre dend Sl: Quindiß rette arffuing, och war Ridefougdenß tiener Christen Lauridtzenn paa Kongl: Maytz: och sin hoßbondß weigne till wedermolsting och begierde gienpart her wed, huor effter Nielß Raßmußenn war thingßuinde begierindeß.

Peder Buch i dommerß sted udi effterschr: sag:

Jost Tommeßenn, Herridtzfouget paa sin tienner Søffrinß Nielßennß weigne fodrit domb som tilforn er gangenn i opsettelse først offuer Sl: Hannß Anderßenß arffuing i Brøndsted for 7 Sldr: den salig mand war hanß fader Sl: Nielß Søffrinßen plegtig effter haandschrifft Daterit den 12 Januari 1656: dernest offuer Peder Søffrinßen Surkier for 12 Sldr: hannom resterit att were forn: Nielß Søffrinßenn plegtig effter haandschrifft Daterit den 8 Februari 1655. Noch offuer Sl: Tomiß Søffrinßen och Hanß Anderßenß arffuing aff Brøndsted for forløfft dee haffde giort till Nielß Søffrinßen for 7 Sldr: affgangen Jenß Pederßenn war hann: plegtig effter thingßuindeß vduißening her aff tinget vdsted Aar 1654 denn 13 Februari: Indnu offuer Sl: Nielß Baßeß arffuing aff Piedsted for 10 Sldr: den Sl: mand war Nielß Søffrinßen plegtig bleffuen effter haandschrifft Daterit den 12 Februari 1651: och for det sidste offuer Nielß Pederßenn i Piedsted Balle for 7 Sldr: hand war Nielß Søffrinßen plegtig effter handschrifft och derpaa forhuerffuede domb her aff tinget Aar 1654 den 4 Septemb: vdgiffuen, satte i rette och formindte dee enn huer burde deriß andpart saa widt dee en huer med rette kunde tilkomme inden 15 dage shadesløß att betalle eller derfor werre namb wndergiffuenn, och var nu i dag endelig domb begierindeß. Peder Nielßenn Baße i Piedsted mødte till wedormeelle paa sin moder och sydschindß weigne fremblagde it wedersigelße winde her aff tinget wdgiffuen Aar 1661 dend 23 Decemb: indholdendiß att der effter forn: Nielß Baße war wedersagt arffue och giæld och formindte derfor tiltalle burde fri att were i moden samme winde stander wsuechet, som befandteß at were. Dernest mødte Anderß Hanßen i Brøndsted som paa sin høstrue och hindeß børnß weigne, beuiste med tingßuinde her aff tinget vdgiffuen Aar 1660 den 5 Novemb: att Sl: Hanß Anderßen sig aldeelliß ingen meddell eller formoffue effterlod som kunde kome den Sl: mandß creditorer eller arffuinger till deeling ebetalling i nogen mode och formindte der och for tiltalle burde fri at were. I ligemaader mødte Peder Tygeßen i Brøndsted och paa sin egen och med arffuingß weigne beuiste med tingsuinde her aff tinget wdsted Aar 1665 den 5 Juni att Sl: Tomiß Søffrinßenn och hanß høstrue i forleden feide tid bort døde udi armod och dennom aldeeliß inttet effterlod huilchet alle forschr: breffue her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wiidere wduißer. Peder Søffrinßen Surkier mødte och berette att denn d hest hand war dee penge bleffuen plegtig for,

bleff i feidetiden hann: med andet som meddell och formoffue fra røffuit saa hand aldeeliß inttet beholt att betalle nogenn giæld med, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt. Bleff tildømbt inden 15 dage at betalle.

Mandagenn denn 7 Februari Anno 1670:

Otte Windeßmænd

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder Pederßenn i Gorsløff, Peder Mortenßenn i Andkier, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Anderß Nielßenn i Welling, Simon Madtzen i Gaurslund och Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund.

Hæderlig och Wellærde mand *Hr*: Madtz Nielßenn Rygbierig Sogneprest till Winding Sogenn for rettenn haffde tilstede tuinde warbelßmænd nemblig Knud Madtzen i Winding och Jenß Olluffßen tienendiß berørte *Hr*: Madtz som affhiemmelt wed eed med opragte finger effter receßenn att dee i dag 14 dage louglig warbelgaff Borgemester Jørgen Staalßenn for hanß dør och talde med hanß tieniste pige Maren Hanßdater i Weylle, att suare berørte *Hr*: Madtz imod winder her till tingett i dag, menß iche forkyndet nogen schrifttelig kald Zeddell samme tid for Borgemester Jørgen Staalßen, huor till Borg: Jørgen Staalßen som var till vedermele suaret och formindte effterdi kald zedell eller steffning iche louglig for hannom war forkyndet att hand sig der effter kunde wide att rette och suare, det forschr: affhiemmelt warbell ich saa louglig att were att nogen winder eller lougmaall imod hannom burde att wdstedes før ind louglig warbell effter kald zeddell bliffuer giffuenn. *Her* Madtz der imod suaret och gaff sinn Suoger Jachob Pederßen Raadmand och Tolder i Fredericia fuldmagt som formindte att dette louglig affhiemmelt warbell bør effter receßenn att staae wed magt, med mindre ind dend gode mand Borgemester Jørgen Staalßenn wed kaldßmænd noget wlougligt att paasige och begierer sinn windesbyrd att motte i rettenn och bliffue forhørt och Heridtzfogden steffning att forkyndeß: Saa for retten fremkomb Jenß Bertelßenn Wlff i Winding som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn att hand war i deriß Sogne kierche den 14 Søndag 15 och 16 Søndage effter Trinitatis sidst forledenn och daa hørde hand att Sognepresten *Hr*: Madtz Rygbierig beklaget Iffuer Nielßenn i Winding hanß begiering effter tienisten aff Predichestollen att nogen Schan Wurne Menisker schulle hannom løyenachtig paasagt att hand wlouglig schulle hafft indlucht i hanß huße enn Orning som schulle haffue tilhørt den fornehme dannemand Borgemester Jørgen Staalßen i Weylle och iche hand hørde det Borgemester Jørgen Staalßen naffn bleff samme tider neffnit aff *Hr*: Madtz Rygbierig andet ind till det som en ærlig mand well eigner och andstaar i alle maadr: Dernest for retten fremkomb Nielß Jepßenn i Winding, ***Christen Thomeßen Huid***, Hanß Pederßenn, Bendit Nielßenn, Lauritz Søffrinßenn, Hanß Nielßenn, Søffrinn Madtzenn, Anderß Madtzenn, Jenß Bertelßenn, ***Madtz Thomeßen Huid***, Jenß Madtzenn, Anderß Hanßenn, gaardmænd ibid: item Peder Tommeßen, ***Jenß Madtzen Veffuer***, *Jenß Jepßenn*, Peder Smed, Nielß Søffrinßen Huiler, bolßmænd ibid: Hanß Møller, Poffuell Raßmußen, Anderß Kolding, Hanß Klaußenn, Tomiß Pederßenn Hatmager, Nielß Jennßenn, Christen Christenßenn, Jenß Søffrinßenn Wenckell, indester ibid: sampt wnge karle, Peder Madtzenn, Anderß Olluffßen, Madtz Christenßenn, Jenß Jenßenn och Jenß Jepßen Hyrde ibid: som huer for sig saauelsom eendregtelig wed høyeste æd med opholdende finger bekrefftet forschreffuene Jenß Wlffß winde, berørte trei Søndage att haffue hørt i Winding kierche ligesom forschreffuit staa, och Jenß Wlff for dennomb wandet haffuer, huor effter forn: *Hr*: Madtz Rygbierig med sin fuldmegtig Jachob Pederßen war till wedermeele, och tingßuinde begierindiß. Borgmester Jørgen Staalßen begierde gienpart:

Hiemmelt med opragte finger och eed Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag 3 vger louglig warbelgaff Schierup bymænd imod deelle att suare Hanß Hanßenn

ibid: her till tinget i dag: huor offuer hand wed Søffrin Jenßen lod fodre sig att restere for huiß lod ferdige paa Horstrup Aae brou nemblig Søffrinn Jenßen 2 mk: Michell Jenßen 2 mk: Jachob Nielßenn 2 mk: Poffuell Nielßenn och Peder Mortenßen 2 mk: Raßmuß Wengßgaard 2 mk: Jenß Wengßgaard 2 mk: Jenß Rod 1 mk: Peder Tußenn 2 mk: och i dag till fierde ting begierde deelle offuer dennom derfor, huilchet med beuilling bleff opsatt udi otte dage:

Kongl: Maytz: Herridtz warßell nemblig Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, Jenß Madtzenn och Jachob Olluffßenn i Winding, Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop, Michell Nielßenn och Raßmuß Jennßen i Piedsted, Hanß Jørgenßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier, Søffrinn Jenßenn och Johan Olluffßenn i Gorsløff, Nieß Michelßenn och Jenß Pederßenn i Brøndsted, att dee i dag otte dage loughlig warßelgaff meenige Heritzmend for huer mandtz huß och buopeelle imod domb for restantzenn att suare Ambtschriffuerenn Rudolph Faust eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag: huor offuer Restantzschriffuerenn Hanß Nielßen paa welbemte: Ambtschriffuerenß weigne satte i rette och formindte att saa mange her i Herrittet der resterit med landgielde till Kongl: Maytz: burde indenn 15 dage att Clarere eller derfor lide namb ennhuer for sin rest i deriß buo och guodtz effter forordningenn och war herom domb begierindiß: Bleff aff Setfougden Peder Buch derpaa sluttet att saa mange her i Herrittet der resterit aff deriß gaarder och buoligerß landgielde till Kongl: Maytz: bør der for indenn 15 dage att Clarere eller derfor lide namb i deriß buo och guodtz effter forordningen.

Ambtschriffuerenß sag imod Nielß Raffn i dag otte dage gich i opsettelße fremdelliß opsat otte dage.

Till aldt forskreffuene betiendte Peder Buch i Schierup rettenn udi Heridtzfougdenß affuerelße i dag:

Christenn Nielßenn i Breining forordnit Setfouget imellom Hr: Raßmuß i Gaurslund och Jost Tomß: Heritzfoget.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinßenn i Andkier att dee i dag 3 wger loughlig warßelgaff Jost Tommeßenn i Huilsbierig Herridtzfouget imod deellemaall att suare Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund eller hanß fuldmegtig her till tingett nest paa følgende ting dage. Peder Jenßen paa berørte Hr: Raßmuß Jenßenß weigne, fremblagde it schrifftelig beretning fra H: Raßmuß Jenßen som iblant andet indholdte: Er i dag mit tridie ting for deelle till Jost Tomeßenn, for Gaffuerßlund kierchebog hand langsomelig tid imod receßenn wloughlig haffuer forholdenn kierchen iche till ringe tab och schade, huilchet indleg her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn. Jost Tommeßenn mødte iche ey helder nogen paa hanß weigne till wedermeele, bleff aff Setfougden Christenn Nielßenn sluttet, att hand tilfandt Jost Tommeßenn att lauere kierchebogenn, paa sin tilbørlig steder eller lide deelle.

Mandagenn denn 14 Februari Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßen i Schierup, Jeß Nielßenn i Mørchholt, Jørgenn Nielßenn i Ranß, Tomiß Jenßen i Andkier, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Michell Madtzen i Sellerup, Hendrich Nielßenn i Welling, Søffrin Pederßen ibid:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Peder Buch i Schierup for hanß buopeell imod domb att suare Ridefogden Fredrich Jachobßenn her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Mortenn Oudßenn och Christen Nielßen tienendiß i Gaurslund att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jost Tomeßen Heritzfouget for hanß buopeell att suare Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund her till tinget i dag for huiß hand haffde hannom at beschylde. Item att suare Nielß Jenßen aff Andkier her till tinget i dag.

Sex Høring

Søffrin Pederßenn i Gorsløff, Peder Tomßen i Sellerup, Peder Tueßen i Schierup, Anderß Bertelßen i Sellerup, Nielß Terchelßen i Gauffuerslund, Anderß Hanßen i Brøndsted.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hr: Raßmuß Jenßen i Gaurslund for hanß buopeell att suare Jost Tommeßen her till tinget i dag.

Christenn Nielßenn i Breining forordnit retten att betienne vdi huiß Her Raßmuß Jenßen haffde Herridtzfougden Jost Tomeßenn for att søge, huor offuer Hr: Raßmuß i dag til fierde ting begierde deelle offuer Jost Tommeßenn for Auffkald att giøre paa hanß hustrue Sl: Karen Mogenßdatterß patrimonium, och i rette lagde it indleg Hr: Raßmuß ved sinn fuldmegtig Peder Jenßenn haffde ladet i rettelege nest forledenn 24 Januari, som iblandt andet indholdt, att effterdi hand for langsomelig tid sidenn effter derom giordte andfordring haffuer ladet laffuere till Jost Tomeßenn reigtig forteignelße paa huiß Hr: Raßmuß paa hanß hustrue Sl: Karen Mogenßdatterß wdredning och nøduendig brug haffuer andwendt tillige med huiß hand selff hann: a part schyldig er som aff trowerdig dannemend er igiemmelset effter andteignelße reigtig befundenn och wnder schreffuenn som med Jost Tommeßenß egen haand ehr att beuiße, med begiering hand hann: affkald eller giffue paa hanß berørte hustrue nu Sl: Karenn Mogenßdatterß weigne, for hindeß patrimonium saa wiidt hinde effter hindeß Sl: fader effter lowenn war tilfaldenn, daa effterdi saadant indnu effter indstendig begiering er effter kommit for aarsageß hand saadant wed deelle att søge efftersom dee alle ere dødelig, huad Jost Tomeßen hannom paa offuer laffuerede reigenschab schyldig bliffuer schall iche bliffue forgiæt, och war daa hanß første ting effter louglig Citation thill Jost Tomeßen for Auffkald paa sin kiere nu Sl: hustrue Karenn Mogenßdatterß weigne, for huiß Hr: Raßmuß paa hinde och hindeß wdredning haffuer andwendt effter reigtig andtegnelße, imod huiß hinde effter hindeß Sl: fader effter lowenn arffuelig er tilfalden och hand till sig haffuer annammit och till hindeß nøte och bedste igien andwendt, formeenende hann: deelle att werre wndergiffuenn, saafrembt hand iche her indenn hann: louglig affkald giffuer med diß wiidere indhold, dernest fremblagde sluttning aff Prouisten Hædelig och Wellærde mand Hr: Nielß Lauridtzenn i Smidstrop hanß affsagde domb lydendiß: Efftersom Erlig och Welacht mand Jost Tommeßen i Huilsbierig Fouget i Holmandtz Herrit haffuer formedelst Proustenß steffning i rette ladet kalde Hæderlig och Wellerdte mand Hr: Raßmuß Jenßen Sogneprest udi Gaffuerslund Sogenn for sin hustrueß Sl: Karen Mogenßdatterß patrimonium arffuelod och giæld effter Schifftebreffß indhold och baade Jost Tomeßen och Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund daa mødte her i Smidstrop Prestegaard denn 4 Februari sidst forledenn daa effterdi Hr: Raßmuß i retteleger it reigtig aff tro werdig dannemend i giennem seet louglig befundenn och wnderschreffuen regenschab med reigtig Specification wed dag och Datum paa huiß hand till Sl: Karen Mogenßdatterß wdredning och nødwendig brug haffuer andwendt udi steden for hindeß Patrimonio hende effter hindeß Sl: fader arffueligenn war tilfaldenn, tillige med fortegnelße paa huiß Jost Tommeßenn hannom a parte schyldig er, daa widste ieg

iche att kunde tilfinde Hr: Raßmuß enn giæld tuinde gange att betalle, men for Jost Tommeßennß tiltalle der udi fri att were, i synderlighed effterdi Jost Tommeßen offuer laffueride reigenschab ey haffuer paa anchet, ey helder noget wlouglig her att were andtegnit for mig haffuer beuist dette att werre en reigtig Copia aff dennem, imellom Jost Tomeßen och Hr: Raßmuß Jenßenn falden i Smidstrop Prestegaard denn 4 Februari sidst forledenn, bekreffter ieg med min egen haand schreffuit och wnderschreffuit Smidstrop ut Supra 1670 Nielß Lauridtzenn Riber, Prouist ibid: egenhand, huilchet forschr: indleg och dombß sluttning her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i denn: selffuer wduißer, och effter berørte leiglighed begierde Hr: Raßmuß i dag till fierde ting deelle offuer Jost Tommeßen, eller nøyachtig auffkald, Jost Tommeßen der till suaret att hand ey haffde indganget eller giort nogen reigenschab med Hr: Raßmuß Jenßen om sin hustrueß Patrimonio som indnu stander wClarerit, och der for iche kunde gjøre affkald, før ind hann: paa sit wmøndig barnß weigne giøriß forsicherung, det och iche heller att were effter receßenn en mand som findeß wederhefftig med deelle vden foregaaende domb att andgribe meenendiß der for Hr: Raßmuß Jenßenß wgrundig tiltalle iche bør at andseeß med flere ord och talle dennom der om imellom faldt: etc:

Peder Søffrinßenn Buch i Schierup forordnit retten att betienne wdi huiß Heritzfogden Jost Tommeßen haffde Hr: Raßmuß i Gaffuerslund at søge for.

Effter for indfördte warbell fremlagde Jost Tomeß: sit schrifftelig indleg. Efftersom ieg haffuer ladet Hr: Raßmuß Jenßenn Citere for Prouisten nest forledenn 4 Februari att sige huor udi det tyffueri bestaar hand siger i it sit fremlagde indleg her paa tinget forledenn 10 Januari wed kierchenn er begangen, och hand derpaa suarede naar kierchebogenn kommer tilstede, will hand derpaa wiidere giffue suar, huor fore ieg till i dag her hannom haffuer ladet hid kalde, och nu kierchebogen fremleger, hand det nu wille giffue tilkiende och i rettesetter och domb begierer om bogen iche bør att werre hoß mig indtill ieg mig for same hanß dombdristig talle haffuer erklerit, och hand sinn ord louglig bør att beuiße eller der for at lide och stande till rette som wedbør, dog om dend imedeller tid behøffuiß och begieriß, schall kierchebogenn iche nechtiß, huor effter Jost Tomeßen var domb begierindiß: Hr: Raßmuß Jenßen war till wedermeelle och suaret att naar kierchebogen paa tilbørlig steder bliffuer lauerit och reigenschabberne aff dennom det wedkomer bliffuer forhørt och forklaret, saa schall der nøyachtig till huer post bliffue suaret med flere ord och talle dennom derom imellom war:

Noch satte Jost Tommeßenn i Rette om Hr: Raßmuß Jenßenn iche bør att beuiße det Jost Tommeßenn noget aff denn wuiße giæld effter Sl: Hr: Mogenß Jenßen aff Gaffuerslund haffuer indfordrit eller bekommit, eller hand for hanß tiltalle bør fri at vere. Hr: Raßmuß der till suaret det Jost Tommeßenn bør att beuiße huor hand det offuerlaffuerede reigenschab paa schiff effter Sl: Hr: Mogenß Jenßen /: igien eller detß indfordring haffuer lauerit ellerß formeener hand Jost Tommeßen bør der till att suare effter schifftebreffuit, med flere ord dennom derom imellom war:

Indnu satte Jost Tommeßenn i Rette om Hr: Raßmuß Jenßenn iche bør att schaffe till stede Gaffuerslund kierchebog hand haffde i sin forwaring for wfredtz tiden daa hand var kierche werge, efftersom Lenßherenß order hannom daa derom haffuer tilholdenn, och det iche wild effterkomit paa dee tider andre kierche werger deriß leffuerede, eller derfor deelle at lide och begierde herpaa domb. Hr: Raßmuß der till suaret och formindte Jost Tomeßenn bør att fremwiße Øffrighedß befalling att hand schulle fodre den kierchebog som aff fienderne i wfredtz tidenn er forkomen tilligemed hanß andre bøgger och formoffue, ellerß meener sig

iche plegtig att vere till saadan Jost Tommeßenß dombdristig andsøgning att suare, med flere ord och talle dennom derom imellom war:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen och Johann Olluffßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Jenß Lauridtzenn paa Nebbe mundelig her wed tinget imod domb att suare Ambtschriffueren Rudolph Faust eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag: huor offuer Restandtzschriffueren Hanß Nielßenn paa Ambtschriffuerenß weigne i rette lagde hanß schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg till i dag till Holmandtz Heritzting haffuer ladet Citere Jenß Lauridtzenn paa Nebbe daa giffuiß hann: her med till sag att effter som hanß Maytz: naadigste breff Daterit den 11 Aprillis 1668 tilholder at alle bønder och tiener som wnder Koldinghuß Ambt were wdlagt schulle igien suare till Koldinghuß och dee samme gaarde haffuer waaren wdlagt till igien att faae andenn wedelæg, saa efftersom Jenß Lauridtzenn ey kand nechte, att hand foruden hanß Maytz: breff som till tingenne er publicerit jo haffr bekommit enn løßkynding aff hanß Kongl: Maytz: schattkammer, vnder Hr: Rentemesterß hender att hannß gaard her effter schulle suare till hanß kongelig høyhed och hand der imod schulle søge satisfaction igienn paa Schatkammerit, daa effterdi hand iche alleniste restere med tuende Aarß landgielde aff Nebbegaard, menß i seer effterdi hand ey haffuer willet erlagt dend paabudenne princesinde styr aff sin benaading, saa setter ieg hermed paa hanß kongelig høyhedß weigne i rette och formeener forn: Jenß Lauridzen plegtig er och bør att betalle dee tuende Aarß landgielde som hand med resterer med penge och gaarden her paa schriffuerstoffuenn att feste som andre hanß kongelig høyhedß tiennere. Kolding den 14 Februari 1670 *Rudolph Faust*: Saa mødte iche forn: Jenß Lauridzen ey helder nogenn paa hanß veigne till wedermeelle, huor for Heritzfogden same sag opsatt udi otte dage.

Forn: Hanß Nielßenn *Restandtzschriffuer* paa sin hosbond Rudolph Faust Ambtschriffuerß weigne fordrit domb offuer *Nielß Raffn i Piedsted, førige Restandtzschriffuer*, som i dag 14 dage gich i opsettelße for 53 Sldr: hand iche till Ambtschriffueren plegtig bleffuen effter sin haandschripteß indhold, Nielß Raffn mødte iche till nogen erklæring, bleff tildømbt inden 15 dage sin haandschripte att fyldestgiøre eller derfor lide namb och wdwordering i sin bou och guodtz effter forordningenn:

Effter forskreffuene warbell till Peder Buch i Schierup i rettelagde Ridefougdenß søn och fuldmegtig Fredrich Jachobßenn sin faderß schrifftelig indleg lydendiß: Effter som med tingßuinde beuißeß att Peder Buch haffuer kiøbt Karen Jørgenßdatter till att schrifte falskelig och wdlagt en andenn och iche ret sandschuldig till hindeß barne fader, daa paa Kongl: Maytz: weigne i rettesetteß och formeeinß hand derfor bør att stande till rette effter receßenn och paa høyst bemte: Kongl: Maytz: weigne er en endelig och retmeßig domb begierindeß: Der nest fremlagde it tingßuinde her aff tinget wdgifuenn den nest affuigte 15 Novemb: indholdendiß att Kongl: Maytz: Ridefouget och Slodtzfouget till Koldinghuß Jachob Lauridzen Bech haffde daa inden tinge tilstede Karen Jørgenßdatter, som berette sig att were barne fød i Eiby sogen i Fyen och god willigenn bekiende sig trende gange at werre besoffuit det første gang udi Fyen, och nu det sidste gang med det barn hoß hinde stod aff Peder Bucheß søn i Schierup, Peder Pederßenn, som war hindeß rette barne fader, menß att hun en wdlagde der hun derfor stod schrifte, det kiøbte Peder Buch i Schierup hinde till och loffuede hinde derfor nie Sldr: huor aff hand gaff hinde dee 5 Sldr: denn tid barnit bleff Christnit och siden effter haandenn dee andre, indtill samme 9 dr: bleff betaldt, huilchet hun wed sin høyeste æd siell och sallighed bekrefftet sandhed att were ligesom forskreffuit staar i alle maadr: Peder Buch haffuer daa werit till wedermeelle och wed høyeste æd benechtet hand iche haffde kiøbt hinde der till eller giffuit hende noget derfor i nogenn maader, huilchet

samme tingbuinde och indleg her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer wiidere wduißer. Peder Buch war till wedermeelle och bekrefftet sinn første benechtelße och formindte sig for den tiltalle fri att were med flere ord och talle denn: derom imellom faldt:

Fredrich Jachobßen fordrít domb offuer meenige Gorsløff sognemend, Piedsted sognemend, Winding sognemend, Smidstrop sognemend och Gaffuerslund sognemend vndtagen aff Andkier, Breining och Brøndsted, ingen andre wndtagenn saa mange der gjør echte och arbeide, for dee haffuer sidet offuerhörig nest forleden tridie dag effter *Hl: Tre Konger dag*, daa dee war tilsagt i Kongl: Maytz: arbeide att age tømmer fra Dyrhaffuen till Slottenß Mølleß reparation, huilchet tilforne den 31 Januari er gaaen i opsettelse, och derfor i dag begierde endelig domb om en huer for sin offuerhörighed iche bør effter receßen sin bøder att wdlege ellerwere namb vndergiffuen haffde inden tinge tilstede Sognefougderne her i Herridtet som affsagde loughlige i forschreffuene arbeid att haffue tilsagt huer i sine sogner och byer, endeelß mødte aff Heritzmendene och berette dee same dag war tilsagt i jagt, och endeelß siden haffde gjort same arbeid, med flere ord och talle denn: derom imellom war. Daa effterdi det beuißelß dee æougæigenn i same arbeid er tilsagt bør saa mange med rette befindeß att weeret offuerhörig, derfor att stille øffrighed tilfredtz eller stande till rette effter receßenn:

Peder Søffrinßen i Andkier it Tingbuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Hanß Escheßen ibid: Tomiß Jenßen i Andkier, Peder Mortenßen, Søffrin Staffenßen och Jørgen Hanßenn ibid: som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßenn denn: i Gudtz sandhed fuld witterligt att werre, att forn: Peder Søffrinßenn er gandtsche forarmit och iche kand formaae att vdgiffue huiß hannom aff gaardenn kand tilkomme, saa hand iche kand bliffue der wed vden Øffrighed wille giffue hannom nogen forschaanßell, och war Ridefougdenß søn och fuldmegtig Fredrich Jachobßen paa Kongl: Maytzz: weigne till wedermolsting och samtychte dette winde vden wiider varßell att wdstediß.

Sluttening thill dee domme Setfougden Peder Buch affsagde imellom Jost Tomeßen och Hr: Raßmuß i dag. den første: daa efftersom aff Prouistenß fremblagde domb erfareß att Hr: Raßmuß Jenßen for hann: haffuer suaret naar kierchebogenn paa tilbørlig steder bliffuer lauerit och igiennem seet saa schall derpaa nøyachtige suareß, huilchet hand och i ligemaader her for retten personlig effter loughlig citation suarer, diß wanseet alle poster for hannom baade aff schriffueren och hannom selffuer lest, och dermed selff foraarsager Jost Thomeßen ey kierchebogenn kand fra sig laffuere, som hand och bør till wiidere sin erklering hoß sig att beholde, menß effter same befindeß kierchenß reingschab for det Aar fra 1666 och till 1667 att werre clarerit och wnderschreffuen aff Stiftschriffuerenn Anderß Madtzen, daa Jost Tomeßen haffuer werit kierche werge, lige paa samme maade andre kierche werger deriß reingschab for klarer, daa kunde ieg iche kiende Jost Tommeßen nogen wrett imod kierchenn att haffue gjort menß forn: Hr: Raßmuß Jenßenß beschylding i dend post bør fri att werre huiß wiidere Jost Tommeßenß i rettesettelse andgaar, belangende Prestenß wtilbørlig ord i sit wdi retten fremblagde indleg imod Jost Tomeßen, henfindeß paa sin tilbørlig steder att paakiendeß.

Den anden sluttening daa effterdi H^t Raßmuß Jenßenn iche for Prouistenn ey heller nu for retten haffuer wild wed sin æd bekræfftet Jost Tomeß: dee breffue om denn wuiße giæld haffuer beholdet eller der effter indfordrit noget sig till nøtte ey heller her i Ringeste maader nogen beuiß fremblegger, Jost Tommeßenn der aff noget haffuer opbaaret, og H^t Raßmuß

Jenßenn nu her i dag godwilligen paa tinget Rettergang imod Jost Tommeßen for mig igaaer, daa widste ieg iche retter der udi att kiende ind H^E Raßmuß Jenßenn jou bør sligt tilbørligenn att beuiße, och Jost Tommeßen saa lenge for hanß tiltalle fri at werre.

Noch sluttning till den tridie domb, daa effterdi H^E Raßmuß Jenßenn iche fragaar att hand jou haffuer beholdenn Kierchebogenn, som Jost Tommeßen beretter tilforne der hand war Ridefoget att haffue efffter Øffrighedß befalling ladet hannom adware tillige med Kierchenß Reigenschab paa tilbørlige steder at lauere, der andre Kierche Werger deriß lauerit och gjorde reigenschab, och H^E Raßmuß der till suarer att samme bog aff fienderne er forkommen, dog intet derom nøyachtig beuißer, att dend Meere ind andre hanß breffue /: hand her paa tinget siden haffuer brugt i rettergang :/ er forkomen daa wiider ieg iche retter derom att kiende ind H^E Raßmuß jou bør same Kierchebog eller deß reigtig forklaring att schaffe tilstede till opliußning om retmeßig med Kierchen er omgaaetß effter der for deelle att lide:

Slutning till dennd domb Ridefougdenß fuldmegtig Frederich Jachobßenn fordrit imod Peder Pederßen i Schierup som findeß No: 13: Daa effterdi Peder Buch paa sin sønn Peder Pederßenß weigne fremlagde sogneprestenß schriftelig beuiß att den quindeß personn Karenn Jørgenßdatter haffuer vdlagt till sin barne fader en personn ved naffn Christen Olluffßen aff Fyen tilforne bedragen aff hannom, och er paa syffuende Aar siden, dog nu først wdleger Peder Pederßenn till barnefader, som strider imod receßenn och derfor er dømbt till kagen at straffeß huor fore iche seeß att kunde kiende Peder Pederßen effter saadann en letferdig Quindeß bekiendelße nogen bøder att wdgiffue, menß det aff Herridtzfougden for deegunstig Hr: Landtzdomer indfindeß till deriß paakiendelße:

Noch sluttning till denn domb Fredrich Jachobßen i dag fordrit imod forn: Peder Buch selff: Daa effterdi Peder Buch wed sin eed benegter ey haffue giffuen Karenn Jørgenßdatter nogen penge for løyenachtig schriftenn, hun wd stod i Schierup kierche for sin letferdighed, och fougden tillforne haffuer sagen indfundenn for dee gunstig Hr: Landtzdomerer, daa Peder Buchesß søn Peder Pederßen der effter for bøder er søgt, widste hand iche wiidere derom att kunde dømmе før ind Hr: Landtzdomerer haffuer derpaa kiendt:

Slutning till Hr: Raßmuß domb: daa effterdi for Setfougden Christen Nielßen irettelegiß prouistenß dombß sluttning imellom Hr: Raßmuß Jenßen och Jost Tommeßenn om Sl: Karen Mogenßdatterß patrimonium och Hr: Raßmuß Jenßen der vdinden befindeß effter offuer laffuerede vnderschr: regb. Om dend Sl: Quindeß wdredning gandtsche fri kiendt for wiider clarering daa tilfandt hand Jost Tomeßen derfor at giøre Hr: Raßmuß nøyachtig affkald eller effter loughlig medfart deelle at lide:

Mandagenn den 21 Februari Anno 1670

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßen i Schierup, Peder Tueßenn ibid: Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrinn Pederßenn ibid: Søffrinn Madtzenn i Winding, Peder Tomeßen i Sellerup, Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund, Søffrin Pederßen i Welling.

For retten frembkomb Anderß Nielßen i Welling, Hanß Olluffßen i Follerup, Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Tueßen i Schierup, som wande och affsagde att dee forledenn wge igiemell siøn it alle schoffuene her i Holmandtz Herit, och daa befandtiß eller war att finde aff dee egeblocher tilforne till schibßtømer war hoggenn, vndtagen paa Welling schoff otte blocher och en som halffparten war frastollenn. I Schierup schoff i Damkierlund fandtiß tou blocher, i Nørschoffuen en bloch,

er i Kierchenß Enmerche som halffpartenn war frastollen. Andkier schoff i Søffrin Mogenßenß bunde tofft en bloch, och alle huiß tapper och affald som fandtiß aff dee trer som bleff hoggenn till staffuer, kiendtiß Kongl: Maytz: Schibbtømer iche døchtig till nogenn brug, huilchet dee affsagde for it fuldt siøn, som Fredrich Jachobßen paa Kongl: Maytz: weigne begierde tingßuinde effter.

Christen Nielßen i Breining forordnit domer udi huiß sager Her Raßmuß Jenßen haffuer imod Heritzfougden Jost Tommeßenn:

Hiemmellet med opragte finger och eed Morten Oudßenn och Christen Nielßenn i Gaffuerslund, att dee i dag otte dage louglig mundelig warßelgaff Jost Tommeßen Heritzfouget her till tinget i dag att suare Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund imod huiß hand haffde hannom till att talle.

Hr: Raßmuß i Gaffuerslund tog sit første ting till Jost Tomeßen for deellemaall for Auffkald.

I lige maader tog Andet ting for Gaffuerslund kierchebog att lauere paa tilbørlig steder: effter dommenß indhold:

Peder Pederßenn i Schierup bleff aff Heritzfougden Jost Tommeßenn tildømbt sin bøder effter lougen at wdlege, for leyrmaall hand haffuer begangen med sin høstrue før ind dee komb i egteschab, som Ridefougdenß søn Fredrich Jachobßenn tog beschreffuenn.

Fredrich Jachobßenn tilsagde Heritzmendene att nederschaffe kongenß treer indnu er beholden i schoffuene till Breining Mølle, imen føren paastaar, saa frembt dee der for iche will stande till rette och war tingßuinde her effter begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Raßmußenn i Breining och Hanß Tomßen i Sellerup att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig och Iffuer Huid i Gaffuerslund imod domb att suare Jost Tomeßen for huiß der resterer, aff kierchenß tiende till Fastelaffun war forfalden, opsatt 3 vger.

Mogenß Poffuelßen i Sellerupmølsted it winde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Søffrinßenn i Sellerup, Peder Tomeßen, Hanß Tommeßenn, Hanß Lund, Hanß Hanßenn ibid: och Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig som wande och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßenn dennom i ald sandhed fuld witterligt er att dend tid dee Sellerupmend fich affslag paa deriß landgiede for deriß aufflingß ringhedß schyld daa fich dennd mand der daa buode paa **Sellerupmølsted** en ørte roug affslagenn paa sin landgiede, huilchet ey siden der aff er giffuen paa en 30 Aarß tid dee kunde mindeß, det bad dee denn: gud till hielper paa, huor effter forn: **Mogenß Poffuelßen** var tingßuinde begierindeß, och var Ridefougdenß søn och fuldmegtig Fredrich Jachobßenn paa Kongl: Maytz: weigne till wedermolsting och samtychte dette winde vden vider warßell att motte wdstediß:

Augustinus Ernst Großmand paa Proviandforwalter Nicolaus Berntz weigne it laugbodß winde:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb forn: Augustinus Ernst Großmand som paa Proviandforwalter Nicolaus Berntz weigne i dag det tridie ting effter schrifftelig fuldmagt louglig laugbød den gaard och eigendomb i Lild Welling Sl: Jeß Pederßenn och hanß høstrue Sl: Margrete Pederßdatter haffuer paabuod, och

berørte Proviantforwalter sig tilforhandellit haffuer, och det till neste fæderne och møderne slecht effter lougenn Hendrich Nielbenn i Welling war till wedermeelle och der imod bød sølff och penge, huor effter forn: Augustinuß war tingbuinde begierindiß: hiemellet med opragte finger och eed Anderß Jørgenßen och *Søffrinn Nielbenn i Welling*, att dee i dag otte dage louglig warbelgaff *Sofie Hanßdatter i Piedsted med sin hosbonde Nielß Raffn, Abigaell Hanßdatter med sin festemand Nielß Christenßen*, och Anne Katrine Tomißdatter med sin laugerge, om dee haffde noget imod dette laugbod att suare her till tingett i dag. Dernest fremblagde it warbell Seddell aff Wiborig Landtzting wdgiffuen nest affuigte 19 Januari indholdendiß daa der at werre steffnit och warbel giffuenn berørte Sl: Jeß Pederßenß och Margrete Pedersdatterß arffuinger, enten dee findeß indenn eller wden landtz de wmøndig med deriß lauguerger for laugbod och schøde Nicolauß Berntz, Proviantforwalter, achter att lade forhuerrffue och tage beschreffuenn her till Holmandtz Heritzting nest paa følgende 6 vger 7 – 8 eller 9 vger paa denn gaard och eigendomb i Welling dee Sl: folch paabuode och fra døde, om nogen vill haffue der till att suare, huilchet same warbel sedell som fandtiß lest och paaschreffuen her paa tinget nest forledenn 31 Januari, paa Jerlou Heritzting den 9 Februari. Noch her paa tinget den 14 Dito, och i dag bleff lest och paaschr: i sig selffuer widtløfftig vduißer.

Hendrich Nielbenn i Welling en Schøde.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag forretten frembkomb Augustinus Ernst Großmand i Welling, som for retten i haand toug berørte Hendrich Nielbenn och effter schriftelig fuldmagt paa welbente: Nicolaus Berntz weignne solde, schøtte och fuldkommellig affhendet fra berørte Nicolaus Berntz och alle hanß arffuinger indtill Hendrich Nielßen, hanß høstrue Kierstenn Lauritzdatter och deriß arffuinger, dennd selffeiger bundegaard och eigendom i Lild Welling Sl: Jeß Pederßen for feide tidenn haffuer paabuod och Nicolaus Berntz effter hanß død sig tilforhandellet haffuer, effter schøder och adkombsterß indhold, det were sig forskreffne gaard och eigendomb med diß rette tillegelße vdi huße, bygning, gaard och gaardsteder, abildgaardde, homelgaard och kaalgaard, aggere och enge, schou och march, fuorte och fellit, stue och støche, buoliger och enmercher, wodt och tørt, slett inttet vndtagenn wed huad naffn det neffniß kand aff aldt det som nu tilleger och hør och bør der till att ligge med rette inden wdenn alle marcheschiell och bekiende forn: Augustinuß Großmand att berørte Nicolaus Berntz haffde annammit och opbaarin aff forn: Hendrich Nielßen och hanß høstrue sinn fulde nøye och redelig betalling effter sin egenn wilge och minde, aldt effter Nicolaus Berntz vdgiffuene kiøbebreffß indhold her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, huor for hand kiendtiß och tilstod att hand eller sinne arffuinger, nu her effter haffde ingen ydermeere lod deell rett eller rettighed vdi eller till forn: Bundegaard och Eigendomb, med sin rette tillegelße menß det her effter schall och maae følge forn: Hendrich Nielbenn hanß hustrue Kiersten Lauritzdatter och deriß arffuinger for it fuldt frit och fast Enchende Eigendombß kiøb till Euindeligh Eye och Eigendomb ey schyldendiß och wigien kallendiß till euig tid och tilforplegtet berørte Augustinus sig och sine arffuing paa bemte: Nicolaus Berntz weigne och hanß arffuinger att fri frelße hiemmelle och fuldkomelig tilstaa bemte: Hendrich Nielbenn, hanß hustrue och arffuinger forschr: Eigendomb efftersom forskreffuit staar for alle och huer mandtz paatalle derpaa kunde haffue at talle med rette i nogenn maadr: ydermeere tilforplegtet att huiß saa scheede det dog Gud forbyde at forschr: Gaard og Eigendomb bleff forn: Hendrich Nielßen hanß hustrue eller arffuing fra wonden i nogen domb eller rettergang for wanhiemelß brøst eller forsømelßi schyld daa schall berørte Nicolaus Berntz hanß arffuinger inden sex wger der effter wdlege denn: saa gott Eigendomb och saa welbeieigenn schadisløß i alle maadr: haffuer och samme Eigendomb louglig loughbøden trei samfelde ting for denne schøde till fæderne och møderne

effter lougen som findeß louglig warßell forgiffuen effter tingßuindeß wiider indhold, huor effter Hendrich Nielßen var tingßuinde begierindeß och stod berørte Augustinus Großmand paa bemte: Proviandforwalter Nicolaus Berntz weigne till wedermolsting der denne schøde och winde gich beschr:

Mandagenn denn 28 Februari Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßen i Schierup, Jørgen Nielßen i Ranß, Hanß Olluffßenn i Follerup, Hanß Jørgenßen i Breining, Søffrinn Pederßenn i Gorsløff, Peder Tomeßen i Sellerup, Jep Nielßenn i Winding, och Peder Pederßen i Gorsløff.

Hanß Hanßen i Schierup betiendte retten udi Herridtzfougdenß affuerelße:

Hiemmellet med opragte finger ogc eed Nielß Raßmußenn i Breining och Hanß Tomeßenn i Sellerup, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jenß Madtzen i Breining imod domb att suare M: Michell Dalmand Badschier udi Hadersleb eller hanß fuldmegtige her till tinget i dag huor offuer Christen Lauritzen paa M: Michelß veigne gaff hann: till beskylding for 2 Rixdr: effter haandschrifft opsatt 14 dage med Michell Tußenn hoß Jost Tomeßen, indnu opsat wdi otte dage:

Mandagenn denn 7 Marty Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßenn i Schierup, Anderß Nielßen i Velling, Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederßen ibid: Peder Tommeßen i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Jørgen Nielßenn i Ranß, Peder Tygeßen i Follerup, och Tomiß Jenßen i Andkier.

Sex Høring

Søffrin Pederßenn i Gorsløff, Hanß Olluffßen i Follerup, Nielß Tueßenn i Schierup, Peder Bull i Follerup, Madtz Nielßenn ibid: och Lauritz Jenßen i Ranß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Nielß Jenßenn i Andkier imod domb att suare Ridefougden eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag:

Noch hiemmellet forschr: Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund till tridie ting imod deelle att suare Jost Tomeßen her till tinget i dag.

Noch same tid warßelgaff Nielß Jenßen i Andkier och at suare Jost Tomeßenn imod domb, och Søffrinn Mogenßenn imod winder och laugmaall att suare her till tinget i dag Jost Tomeßen achtet at forhuerffue och tage beschr:

Peder Buch i Schierup forordnit Setfouget wdstede tridie ting offuer Hr: Raßmuß Jenßen i Gaurslund effter en dombß indhold her aff tinget vdsted sidst affuigte 14 Februari for en kierchebog hand er tildømbt att schaffe tilstede, och ingen paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne mødte till wedermelle i nogenn maadr: huor effter Jost Tomeßen war tingß winde begierindeß:

Jost Tomeßen satte i rette och formindte Nielß Jenßen burde att giøre hann: schøde effter sin vdgiffuene forplegt eller deelle att lide. Nielß Jenßen mødte och suaret att dersom hand haffde vdgiffuen nogen forplegt daa war det scheid i hanß wmøndig aaringe:

For retten fremkomb Tue Michelßenn i Andkier som wande och bestod ved æd med opragte finger effter receßenn, att Alle Helgenß dag sidst forleden wd ad afftenn sidenn det war mørcht, komb Søffrin Mogenßen i Andkier indtill Jost Tomeßenß och kaldte hannom tyff och schiellom med andet schielderi, indtill Søffrinn Mogenßen greb hannom i haaret och igien wriste hanß haand aff haaret och Jost Tommeßen bad hann: gaae hiemb och lade hann: werre i fred udi hanß eget huß, menß iche hand wilde aff hußet før ind folchenne i hußet motte føre hann: vd aff dørin och siden i gaarden lang tid romsterit vden for winduerne, indtill Jost Tomeßen motte schicke bud till hanß høstrue att hun ville schielle hannom ved sin hosbonde. Noch fremkomb Lauritz Søffrinßenn i Andkier, Søffrin Nielßenn, Michell Tueßenn, Søffrin Kieldßenn och Giermand Jepßen ibid: som huer for sig wed høyeste æd med opholdende finger bekrefftet forskr: Tue Michelßenß winde i ald sandhed att were ligesom forskreffuit staar i alle maader: huor effter Jost Tomeßen war tingßuinde begierindeß: Søffrin Mogenßen war till wedemeelle och begierde gienpart her wed:

Peder Buch i Schierup forordnit retten at betiene i huiß sager Nielß Jenßen i Andkier haffuer imod Jost Tommeßenn Herridtzfouget.

Hiemmellet med opragte finger och eed Morten Oudßenn och Christenn Nielßenn tienendiß i Gaurslund, att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Jost Tommeßenn Heritzfouget for sin sin buopeell att suare Nielß Jenßenn i Andkier her till tinget i dag imod huiß hand haffuer imod hannom at procedere, huor offuer Nielß Jenßen i rettelagde it schriftelig indleg lydendiß: Er ieg wnderschreffuene wenlig begierindeß att Jost Tommeßenn her effter intet befatter sig med dend halffue part udi Andkier Bundegaard som mig effter mine Sl: forEldre arffueligenn er tilfaldenn, were sig schouff, march, tofft, ager och eng, fuorte, feegang, fiske vand, inttet wndtagenn i nogenn maadr: werre sig udi huad naffn det neffniß kand saa frembt hand iche derfor will lide som for whiennemell efftersom receßenn wdtrycheliggenn forbiuder at ingen som iche er sine 25 Aar maa selge eller affhende sit guodtz vdenn weße aarsager, menß huo som ellerß kiøber aff enn mindre aaring tabe sit verd och dend som i sine wmøndig aaring soldt haffuer hann: sit affhendte guodtz vdenn wederlag igien at følge. Item ingenn som sinne 25 Aarß alder iche naaet haffuer, schall werre forplegt eller tillat at maa suare till noget løffte eller hechtelße, ti det iche schulle well andstaae enn erlig dannemand och rettenß betiendter som burde att holde offuer loug och rett och hielpe fatig fader och moder løße børnn till rette, att ville bedrage nogen fattig wmøndig, vdi kiøb och contract i sine vnge och wmøndige Aar, huor for ieg udi wenlighed begierer att denn contract och kiøb som imellomb Jost Tommeßenn och mig udi mine vnge och wmøndig Aar ehre oprettet, maa vere død och magtesløß effter receßenn, saa frembt ieg iche saadant paa andre steder for aarsageß att andgiffue, huilchet mueligt daa wille bliffue Jost Tomeßen for trydeligt och maa schee lide effter receßenn som tilholder att dersom nogen wille wnderstaae sig at anche eller ilde paatalle nogen mindre aaringß forplegt schall achteß lige wed dend som sig med wloglig contract behielper er derfor wenlig begierindeß att dette for retten maa leßiß paaschriffuiß i ting bogen indføriß och mig tingßuinde der effter meddeelliß. Andkier denn 14 Februari 1670 *Nielß Jenßen* egenhaandt. Huilchet samme contract indleg her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer wduißer:

Jost Tommeßenn effter førige i rettesettelße fremblagde Nielß Jenßennß beuiß lydendiß: Efftersom ieg wnderschr: Nielß Jenßen barne fød i Andkier haffuer soldt och affhendet till

erlig och welforstandig mand Jost Tommeßenn i Huilsbierig, hannß høstrue och deriß arffuinger dend halffue part aff denn jord eigne bundegaard i forn: Andkier jeg effter mine forEldre arffuit haffuer, och ieg der for haffuer opbaarit nøyachtig betalling effter kjøbebreffuitß wiidere formelding, daa loffuer ieg hermed at giffue och gjøre forn: Jost Tommeßen och hanß hörstrue eller deriß arffuinger enn fuld trøg schøde och forwaring derpaa naar entenn aff denn: det begierer vdenm nogen forhindring eller forwendelße i nogen maadr: saa det schall werre och bliffue dennom och deriß arffuinger aff mig och mine arffuinger schadesløb holdenn och vdenm schade i alle maadr: och dersom ieg iche selff er tilstede, naar nogen aff dennom samme schøde var begierinde daa fuldmagt giffuer Hanß Hanßen samme schøde att giffue och gjøre och det att were saa krafftig i alle maader som ieg det selff giort haffuer och till witterlighed ombedet Peder Jenßenn Raffnn och Hanß Hanßen med mig at wnderschriffue. Actum Huilsbierig dend (dato + år mangler) *Nielß Jenßen* egenhaandt. Thill witterlighed *Peder Raffn, Hanß Hanßenn*, huilchet samme beuiß her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen, huor offuer Jost Tommeßenn begierde endelig domb som for er meldt, om Nielß Jenßen iche burde der effter att gjøre hannom schøde eller deelle att lide, och Nielß Jenßen der till suaret att dersom hand haffde wdgifuenn nogen forplegt, war det sceed i hannß wmøndig Aaringer, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt etc:

Jost Tommeßen effter for indførde warßell och tingßuinde, klaget i dag hußfred och gaardßfred imod Søffrinn Mogenßenn i Andkier.

Effter forskreffuene warßell till Nielß Jenßen fremblagde Ridefougdenß tiener Christen Lauridtzenn Sogneprestens Hæderlig och Wellerde mand Magist: Lauritz Gonßager i Jelling hanß schrifttelig beuiß som formeldte. Giffuiß hermed øffrigheden till kiende, att Karen Lauridzdatter aff Synder Galting lod hindeß slegfred barn hiemmedøbe d: 23 Novemb: och i kierchenn fremkome den 28 Novemb: 1669 och daa wdlagde till barne fader Nielß Jenßen i Lildballe, huilchet same vnderschr: beuiß her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer och der offuer i rettesatte och formindte Nielß Jenßenn burde sine bøder effter receßenn att wdlege eller derfor deelle at lide. Nielß Jenßenn war till wedermelle och haffde intet her imod att fremblege sig till befrielße, bleff derfor tildømbt sine bøder effter receßen att wdlege eller deelle att lide.

Michell Tueßen bleff och tildømbt sine bøder for leyrmaall effter receßenn att vdlege till Kongl: Maytz: eller lide wiidere tiltalle.

Peder Nielßenß sag i Børchop bleff fremdeeliß opsatt till siette wgeß dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Jørgenßenn och Søffrinn Pederßen i Ranß at dee i dag 14 dage louglig warßelgaff for Slodtzportenn imod domb att suare paa Kongl: Maytz: vegne dee Ranßmend achtet att forhuerrffue och tage beschreffuen her till tinget i dag och der offuer i rettelagde samtelig deriß wnderschr: indleg som formeldte, att efftersom i deriß bye findeß en øde gaard der schatter som gandtsche høyt opstiger och Kongl: Maytz: forordning schall formelde att huor det øde guodtz findeß maa denn: som bruger jorden med schatterne werre forschaanit, formindte dennom derfor att werre for dend øde gaardß schyld forschaanit och war her effter domb begierindeß, som bleff opsat udi otte dage.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Søffrin Jenßenn, Peder Tußen, Jenß Rod, Hanß Buch, Peder Quist ibid: och Raßmuß Nielßenn i Lundmølsted, som wande och kundgiorde

wed æd med opragte finger effter recebenn, att det huß och buolig i Schierup Jenß Hanßenn och hanß høstrue Maren Hendrichßdatter paabuode, affbrendte noget for Juell om natertide aff wlychelig waade ild, saa dee fattige folch iche fich noget redet aff huiß formoffue dee haffde och der offuer for aarsaget att søge medliglig christne om hielp i herrenß naffn, huor effter forn: Jenß Hanßen war tingßuinde begierindeß:

Mandagenn denn 14 Marty Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Pederßenn i Gorsløff, Jep Nielßenn i Winding, Nieß Trogelßenn i Piedsted, Jeß Nielßenn ibid: Peder Jørgenßen i Gorsløff, Søffrin Olluffßenn, Hanß Anderßenn ibid: Hanß Knudtzen i Brøndsted.

Sex Høring

Søffrin Pederßen i Gorsløff, Jørgen Nielßenn i Ranß, Peder Tueßenn i Schierup, Peder Søffrinßenn ibid: Tyge Poffuelßenn i Piedsted, Nielß Tußen i Schierup.

Peder Buch i Schierup forordnit domer med huiß Heritzfougden Jost Tomeßen haffde att forrette.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgenn Hanßenn och Hanß Søffrinßenn i Andkier, att dee i dag otte dage louglic warbelgaff Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund for hanß buopeell att suare Jost Tomeßen Heritzfouget her till tinget i dag. Item same dag louglic mundelig warbelgaff Søffrin Mogenßenn i Andkier her wed tinget och att suare Jost Tomeßen her i dag, saauelsom Nielß Jenßen ibid: Ilige maader att suare Jost Tomeßen her i dag. Huor offuer Jost Tomeßen i rettesatte om Søffrin Mogenßen iche bør nøyachtig att beuiße dee vtlibørlig ord hand hannom haffuer paasagt effter tingßuindeß indhold her aff tinget nest forleden 7 Marty vdsted eller derfor att lide effter recebenn. Søffrin Mogenßen mødte till wedermelle och formindte det war en fortied sag, och formindte sig derfor for tiltale fri at vere, huor paa Setfougden Peder Buch *senterit*, att effterdi det er en ærørig sag widste hand iche effter parterniß i rettegaaelße derpaa att kiende, menß det indfinder till dee gunstig Hr: Landtzdomerß paakiendelße. Noch i rettesatte och formindte Søffrin Mogenßen for haargreb bør sin bøder effter lougenn att wdlege, efftersom berørte tingßuinde det forklarer, bleff opsatt udi sex wger.

Jost Tomeßenn satte i rette och formindte Hr: Raßmuß Jenßenn bør att betalle der 50 Rixdr: Stichtschriffuerenß sedell wdwißer att schulle giffueß fra Gaffuerslund kierche och till Winding kierche, effterdi hand kierchenß kornn opbahr, alligeuell Jost Tomeßen war kierche werge for Anno 1667 och for saadan hanß domb dristighed att stande till rette som wed bør. Item for hand och dermed haffuer imod giort dend oprettet forlig och forschriffuening imellom denn: Daterit den 8 Decemb: 1661: Hr: Raßmuß Jenßen suaret att huiß hand aff kierchenß indkombst med Stichschriffueren Anderß Madtzenß*) beuilling Anno 1667 haffuer opbaarinn, det haffuer hand igien andvendt till kierchenß høye och nødvendig brug och reparation, huorpaa hand reigtig reignschab till Anderß Madtzen haffuer offuer laffuerit, som aff Anderß Madtzen er approberit och for gott funden, huor for hand formeener sig for Jost Tomeßenß optenchte och wforschammit andsøgening fri att were. Huad denn contract sig belanger daa haffde hand gierne ønschet att Jost Tomeßen den saa fuldkomeligen ville holden paa sin side som ieg haffuer giort indtill hand var høylig for aarsaget sig att reuantzere. Jost Tomeßen begierdte att Hr: Raßmuß ville sige med sandhed huor udi den store forarsagelße imod den oprettet, bestaar, huor till Hr: Raßmuß suaret att naar Jost Tomeßen wille gaee till sin sambwittighed widste hand det well selff vdenn hanß forklaring. Opsatt udi sex vger.

*) Stiftskriver Anders Madsen, var 1660-61 amtßkriver på Skanderborg slot. 1661-62 på Koldinghus.

Forn: otte mend wande Søffrin Jenßen i Schierup med opragte finger, att hand hørde nest forleden 14 Februari herpaa tinget daa hand war den første aff dee otte windeßmend schreffuen till stoch, att Søffrinn Mogenßenn duttet Jost Tomeßenn som hand sad i sit seede och kaldte hann: en hundßpott och suihatt och med andre mange wbequemß ord, menß iche hand hørde Jost Tommeßen daa gaff hannom aarsag der till. Dernest for retten frembkomb Jeß Nielßen i Mørckholt vande i lige suorne eed att hand och var paa tinget forschr: dag en aff dee otte mend, och hørde att Søffrinn Mogenßen och Jost Tomeßen kom nogen ord imellom och Søffrin Mogenßen kaldte Jost Tomeßen enn hundspott och suihat, och dudtet hann: som hand sat i sit seede. Jørgen Nielßen i Ranß bekrefftet forschr: Jeß Nielßenß winde wed høyeste eed som forschreffuit staar, och iche dee hørde Jost Tomeßen gaff aarsag dertill. Indnu bekrefftet Hendrich Nielßenn i Welling och Søffrinn Pederßenn ibid: forschr: Jeß Nielßenß och Jørgen Nielßenß winder i ald sandhed att werre ligesom forschreffuit staar, huor effter Jost Tommeßenn war tingßuinde begierindiß:

Jost Tommeßen satte i rette och formindte Søffrin Mogenßen burde att bøde it tingfred och straffeß som rettenß forachter och hanß wtilbørlig ord att beuiße eller lide effter receßenn, opsatt udi sex vger.

Hanß Hanßenn paa Tyge Jachobßenß weigne satte i rette och formindte Nielß Jenßen bør sine leyer molsbøder till hosbonden *Maïor Rubert* at vdgiffue for Kiersten hand haffde besoffuit till Søffrin Mogenßennß: Nielß Jenßen frembeschet fuldmagt och prestenß seddell, Hanß Hanßen begierde att Nielß Jenßen wille dett benegte. Opsatt udi 14 dage:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Peder Krag i Schierup och hanß høstrue, imod domb och beschylding att suare Elßaabe Krußeß i Weylle eller hindeß fuldmegtig her till tingett i dag, Otte Søffrinßen gaff dennom till sag for 6 Sldr: 10 sk: som er for *BrendeWiin* hun haffuer bekomen aff Elsabe Krußeß. For retten fremkomb Katrin Pederßdatter och Peder Pederßenn i Weylle wande och affsagde dee tid effter anden haffuer tilbracht Peder Kragß høstrue forschreffuene *BrendeWiin* som denn: er beuist dee ere bleffuen Elsabe Krußeß dee forberørte penge plegtig for mindte dee inden 15 dage med sagenß omkostning bør att betalle eller were namb vndergiffuen. Peder Buch suaret att Peder Kragß høstrue opbad hann: i dag det hand wille bede diße folch att det motte staae till hindeß mand komb hiemb saa wilde dee betalle. Daa effterdi gielden iche fragaaeß wiideß iche retter ind Peder Krag och hanß høstrue jou derfor inden 15 dage bør att clarere eller derfor med andwendte om kostning att lide namb och wdwordering i deriß buo och guodtz effter receßen.

Mandagenn denn 21 Marty Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Anderß Nielßen i Velling, Søffrin Madtzen i Winding, Peder Tueßen i Schierup, Madtz Nielßenn i Breining, Jeß Nielßen i Mørckholt, Jenß Rod i Schierup, och Peder Tomeßen i Sellerup:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Michell Nielß: och Raßmuß Jenßenn i Piedsted att dee i dag 14 dage louglic warßelgaff Nieß Trogelßen i Piedsted for hanß buopeell imod winder att suare Jenß Høg Heritzfouget i Brusk Herit her till tinget i dag, item i dag otte dage warßelgaff Michell Videß: i Piedsted att suare Hr: Holger Søffrinßenn her till tinget i dag, imod winder och laugmaall.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Søffrin Hanßen i Breining mundelig her wed tinget imod domb att suare ObbersteLeutenant Geffuiche eller hanß fuldmegtig Leutenant Køcher aff Fredericia her till tinget i dag: Noch hiemmellet Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted att dee same dag gaff Hanß Baße i Piedsted och Madtz Hanßen Smed ibid: for deriß buopeelle och hid till tinget i dag her till att suare:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglic mundelig warßelgaff Tomiß Madtzenn i Breining her till tinget i dag att suare Søffrin Hanßenn ibid: imod domb och winder.

Forschreffuenne otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb effter louglic indsteffning Hanß Jepßenn Baße i Piedsted, som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn, att for denn keyserlig krigß tiid, daa tiendte hand Hanß Jørgenßenn Giesten i Breining och plouget for hannom tou ager østen hanß gaardß tofft i det fald paa Breining march som kaldiß Rode, och daa tilspurde hand hannom huor for hand haffde same ager i det fald meere ind sinne andre nabuor, daa suaret hand at det var mageschød schifft jord menß sidenn haffuer hand iche hørt andet ind samme tou ager jou haffuer werit leget och brugt wlast och wpaakiert till denn Cronegaard Søffrinn Hanßenn nu paabuor. Dernest wande i ligesuarne eed Nielß Iffuerßen i Breining, att siden den anden Suenske feidetid haffuer hand imedellertid hørt sige att der war mageschifft jord for forskr: tou ager till denn gaard Tomiß Madtzenn nu ibuor baade udi buotofftenn och vdenn for, och iche hand haffuer hørt der haffuer werit last eller klage derpaa før ind nu. Saa wande wed lige eed med opragte finger Mette Sl: Jenß Wdßenß aff Taffloe Nebbell, och Johanne Sl: Hanß Jørgenßenß i Breining, att paa 46 aarß tid dee kand mindeß daa haffuer forskr: tou ager paa rode / som Tomiß Madtzen sig tilholder / aldtid werit brugt pløiget och saaed till berørte cronegaard Søffrinn Hanßenn paabuor wlast och wpaakiert och ydermeere haffuer hørt aff gammell tid att dett war mageschifft jord och derfor war wedeleg noget i Tomiß Madtzenß gaardß tofft och noget vdenn for. Indnu wande vdi ligesuarne æd, Nielß Hanßenn i Breining, Jenß Pederßenn och Peder Jørgenßen ibid: dennom at were fuld witterligt imedlertid dee haffuer werit der i byen daa er forskr: tou ager brugt till den gaard Søffrin Hanßen paabuor vden last och klage till nu Tomiß Madtzen sig dennom andtager huor effter Søffrin Hanßenn war tingbuinde begierindeß: och der effter i rettesatte och formindte same ager som haffuer leget till dend gaard hand paabuor offuer receßenß heffd vden last och klage burde fremdeelliß att følge vforhindret och begierde herpaa domb, opsat 6 vger.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Jørgenn Raßmußen i Piedsted som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßen att nogle Aar for fienderniß tid daa bleff Søffrinn Trogelßenn i Piedsted forligt med Jenß Høg nu Heritzfouget i Brusk Herit att hand schulle gierde it støche gierde fra Søffrinß lade ende och i synder til Addel Weyen som er dend wester side aff fuorten vd fra gaarden. Noch wande Tomiß Pederßenn ibid: i lige eed att hand vell kand erindre der war siøn paa same gierde och Søffrinn Trogelßen forplegtet sig till att holde dend ved lige. Indnu wande Tyge Poffuelßenn att hand haffde hørt sige att Søffrin Trogelßen forplegtet sig till at gierde same gierde, Jenß Høg begierde tingbuinde her effter. Der nest wande i lige suorne eed Hanß Jepßen Baße i Piedsted, Peder Søffrinßen Surkier, och Peder Wideßen ibid: att sidenn dee lengst kand mindeß daa haffuer der till bundegaarden Michell Wideßen nu paabuor aldtid gierdet dennd meldgierde paa Balleß tofft imellom Prestenß och same bundegaardß tofft wlast och vkiert offuer 30 Aar dee kunde mindeß, huor effter Hr: Holger var tingbuinde begierindeß. Warbell till forskr: bege winder tilforne indført.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nieß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Madtz Hanßen i Welling, Dorite Olluffßdater, Anne Hanßdatter, *Christen Christenßenn och hanß høstrue*. Noch hiemmellet Jachob Olluffßenn och Jep Jenßen i Winding att dee same dag gaff Lauge Hanßenn och Madtz Hanßen i Veyle louglig warßell som dee nu tiener. Item hiemmellet Peder Quist och Peder Tußenn i Schierup, att dee same dag warßelgaff Maren Jepßdatter i Høyen, for dend buopeell hun tiener. Indnu hiemmellet Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßenn i Piedsted att dee och berørte dag gaff Mogenß Nielßen i Wilstrop och hanß høstrue Wuße Madtzdatter louglig warßel for deriß buopeell, dee vmøndig med deriß lauguerger imod domb och laugmaall att suare Hr: Nielß i Smidstrop och hanß med arffuing her till tinget i dag. Derhoß beuiste med Landtztingß warßel seddell aff Wiborig Landtztings vdgiffuenn nest affuigte 19 Januari som i meening tilholder daa der att were steffnit och warßelgiffuen Sl: Jørgen Raffn som buode och døde i Stor Welling hanß arffuinger, enten dee er indenn eller vden landtz for tilbod och domb att suare Hr: Nielß och hanß med arffuing her till tingett, huilchet same warßell zeddell her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wiider vduißer, Søffrin Pederßen i Welling paa Hr: Nielßeß veigne och Hanß Olluffßen i Follerup paa dee andre med arffuingß veigne effter Sl: Maren Tomißdatter i rette satte och formindte den enghaffue wed Follerup schoff Sl: Jørgen Raffn till Hr: Nielß haffde pandtsatt for 90 Rixdr: effter schifftebreffuitß indhold burde denn: for eigendomb følgachtig att werre huiß hanß arffuing det iche inden tou maaneder effter receßen indløßer och war her om domb begierindeß. Saa mødte Mogenß Nielßenn i Wilstrop och *Christen Christenßen i Welling* som paa arffuingerß weigne indlauerit deriß schriftelig suar vdi retten som i dag bleff lest och paaschr: opsatt udi sex wger.

Obberste Leutenant Jachob Geffuicheß fuldmegtig, Leutenant Otte Køcher aff Fredericia effter for indførte warßell och fremblagde en Landtztingß domb aff Wiborig Landtzting wdgiffuenn denn 7 Novemb: Aar 1667: huor paa war fuld en Herridtztingß domb her aff tinget wdgiffuen Aar 1668 denn 27 Aprilli offuer Hanß Jørgenßen for trende Aarß landgielde aff hanß bundegaard i Piedsted aarligen bedrager med landgielde och arbedßpenge 36 Sldr: -5 sk: huilchenn domb saalediß er sluttet att effterdi for fougden er i rette lagt welwiiße Hr: Landtzdomerß domb att forn: Hanß Jørgenßenn bør att fornøye Obr: Leutenant Jachob Geffuiche for tuende Aarß rettighed aff hanß bundegaard i Piedsted och der hoß tillige i retesetter om det tridie Aarß rettighed aff samme gaard resterer daa tilfindeß Hanß Jørgenßenn same retighed med rede penge att betalle, inden 15 dage eller och der for haffue indwißning i same bundegaardß eigendomb effter receßenn huilchet same domb her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer viidere vduißer och der offuer i rettesatte att effterdi Hanß Jørgenßen ey haffuer effterkomet welbente: Hr: Landtzdomerß domb iche heller fougdenß domb, det Søffrin Hanßen effter sin fader burde der till att suare och Hr: Obberst Leutenant at betalle eller vere namb vndergiffuen. Søffrin Hanßenn mødte och suaret att den tid landgielden war forfalden daa laae gaarden Øde, och daa bød hanß Sl: fader denn: till att eigendomet mote suare for sig selff och wiidere widste hand iche der till at suare.

Mandagen den 28 Marty 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Peder Pederßen i Gorsløff, Anderß Nielßenn i Welling, Peder Tommeßen i Sellerup, Søffrin Pederßen i Gorsløff, Simon Madtzen i Gaffuerslund, Nielß Hanßenn i Breining, Anderß Bertelßenn i Sellerup.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielbenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted att dee i dag otte dage loughlig warbel gaff meenige Follerup bymend och lodßeiger for deriß buopeelle imod siøn och siønß affsigt at suare her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Søffrin Mogenßen i Andkier mundelig her ved tinget att suare Jost Tomeßen Heritzfouget her i dag.

Hiemmellet Peder Nielßen och Hanß Pederßen i Follerup att dee i dag otte dage loglig warbelgaff meenige Piedsted bymend och lodßeiger for deriß buopeelle imod siøn och siønß affsigt att suare her till tinget i dag.

Hiemmellet Nielß Raßmußen i Breining och Hanß Pederbenn ibid: att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Søffrin Hanßen i Breining for sin buopeell imod siøn och winder att suare Tomiß Madtzen her till tinget i dag.

Der nest for retten frembkom Nielß Terchelßen i Gaurslund, Iffuer Jørgenbenn, Tomiß Søffrinßen, Simon Madtzen, Søffrin Jørgenßen, Jenß Søffrinßen, Anderß Mogenßen och Terchell Nielbenn ibid: som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßen att dee forledenn torßdag siønit noget jord paa Breining march paa it fald kaldeß Rode, nemblig tou ager som dennom siøntiß war till enn tønnde hart kornn, och faldt i Tomiß Madtzenß gordß lod, noch enn ager paa wester tofft till 6 schiper hart korn som Søffrinn Hanßenn sig tilholder, item besaae dee Tomiß Madtzenß tofft som denn: siøntiß iche att werre bedre ind hanß andre naabuorß, huor effter Tomiß Madtzen war tingßuinde begierindeß:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembcomb Jørgen Hanßenn i Brøndsted, *Søffrin Jørgenbenn*, *Nielß Pederbenn* ibid: som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßenn, att dee forleden Onsdag war till siøn paa Follerup march och befandteß att Follerup bymend haffde plouget det jord østen deriß bye som indstøder paa Piedsted felidtz feedriff, huor effter Nielß Raffn paa Piedsted mendß weigne war tingßuinde begierindeß.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembcomb Anderß Nielbenn i Welling, Søffrin Pederßen, Hanß Klinchhamer, Hanß Pederbenn i Smidstrop och Peder Jenßen ibid: som wande och affsagde ved æd med opragte finger effter receßenn att dee nest forledenn 23 Marty siønit Follerup march och schou, och bleff først paauiß deriß wester march och schou, som dee schulle bruge till deriß auffling och hiøbiering, imedellertid dee schulle wdlege deriß øster march i fiere Aar till fellit imod Piedsted sogenn, och daa siønteß denn: at huiß pløi jord i bemte: march findeß iche att were saa god till kornn som dend øster march dee schulle haffue deriß hiøbiering udi, huilchen befandtiß efftergroet med Heißell torn och Elle, i lige maader besaae dee deriß øster march som støder och wender paa Piedsted march, huor imellom fandtiß grøfft och dige som denn: siøntiß att were dend bedste pløy jord och engbond som er och leger till Follerup, huor effter Hanß Olluffbenn paa Follerup bymendß weigne war thingßuinde begierindeß: Varbell tilforne indført.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembcomb Hanß Klinchhammer i Welling, Bertell Søffrinbenn, Olluff Jepßen, Hanß Nielbenn, Laß Nielbenn och Anderß Nielbenn ibid: som wande och affsagde att dee i dag før ting holdtiß siønit det bundegaardß sted i Lild Welling Sl: Jeß Pederßen haffuer paabuod, och Proviandforwalter

siden haffuer hafft vnder biugning, huilchet forleden somer aff waade ild bleff affbrenndt som Hendrich Nielbenn i Welling sig aff hannom tilforhandelet haffuer, paa huilchen gaardß sted aldeelliß ingen biugning fandtiß paa, det bad dee dennom gud till hielper paa.

Augustinuß Poffuelben i Ranß it Tingbuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Jørgenbenn och Søffrinn Pederbenn i Ranß att dee i dag maanit louglig warbelgaff for Koldinghuß Slodtzport, om nogen paa Kongl: Maytz: veigne haffde noget att suare imod effterschr: opsigelße at suare her till tinget i dag: Huor offuer forn: Augustinuß Poffuelbenn i dag det tridie ting opsagde det fiskeri i Ranß fiord, for dend gaard findeß indhegnit hand i feste haffuer, saa hand iche ville eller kunde haffue dermed att bestille i nogenn moder, och war her effter tingbuinde begierindeß.

Mandagenn denn 11 Aprilli Anno 1670

Otte Windeßmend

Iffuer Jørgenbenn i Gaffuerslund, Hanß Hanßen i Sellerup, Christen Raßmußen i Mørchholt, Madtz Søffrinbenn i Gorsløff, Peder Bull i Follerup, Tyge Pederbenn ibid: Peder Søffrinben i Andkier, och Christenn Rod i Smidstrop:

Sex Høring

Søffrin Jenßen i Schierup, Nielß Terchelbenn i Gaffuerslund, Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederbenn ibid: Peder Tomeßen i Sellerup och Anderß Bertelbenn ibid: Hanß Jørgenßen i Breining:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinbenn och Jørgenn Hanßen i Andkier at dee i dag 14 dage louglig warbelgaff Søffrin Mogenßen mundelig her wed tinget att suare Jost Tommeßenn Herridtzfougett her till tinget i dag:

Peder Buch i Schierup wdi dommerß sted.

Jost Tomeßenn i Huilsbierig Heritzfouget i dag sit andet ting sichtet Søffrinn Mogenßen i Andkier [for] hußfred och gaardfred paa haand och kaldte paa neffninger for wfør hannom er scheid i sin huß och gaard Alle Helgenß dag sidst forledenn wd ad afftenn effter tingbuindeß vdwißening her aff tinget vdsted nest forleden 7 Marty: huor effter Setfougden Peder Buch vdneffndte till neffninger i dend sag att schiellie effter receßenn nemblig Peder Pederbenn i Gorsløff, Søffrin Pederßen ibid: Jeß Nielßen i Mørchholt, Nielß Nielßen i Gorsløff, Poffuell Bunde ibid: Søffrin Nielbenn i Mørchholt, Peder Tygeßen i Follerup, Nielß Trogelßen i Piedsted, och Anderß Nielßen i Welling, *Søffrin Nielßen, Christen Christenßen* ibid: och Peder Vlff i Mørchholt. Saa mødte till wedermeelle Søffrin Mogenßen som formindte denne sag att were forgammell att talle paa, effterdi denn iche bleff dreffuen paa friske fade, huor effter Jost Tommeßen war tingbuinde begierindeß: Søffrin Mogenßen begierde giensp:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen i Mørchholt och Peder Christenßen i Børchop att dee i dag maanit louglig mundelig warbelgaff Søffrin Poffuelbenn nu werindeß i Schichballe imod deelle at suare Søffrin Pederßen i Gorsløff her till tinget i dag: huor effter berørte Søffrinn Pederbenn i dag till fierde ting begierde høringß deelle offuer forn: Søffrin Poulsen och gaff hann: till sag for hand haffde wndwigt hanß tieniste 3 wger for Paaske sidst forledenn, hand hann: haffde tilsagt till St: Michelß dag først komendiß och vdenn giffuen aarsag schammelig rømbt aff hanß brød imod receßenn. Saa bleff forn: Søffrin Poffuelben paa robt første andet och tridie gang mødte iche ey helder nogenn paa hanß weigne till wedermeelle eller giensuar i nogen maader, huor for Heritzfougden wdstede høringß deelle

offuer hann: och dee Sex Høring derpaa affsagde att effterdi Søffrin Poffuelßen wloglig haffuer wndwigt sin tieniste hand haffde tilsagt forn: Søffrin Pederßenn, och derfor i dag till fierde ting louglig er forfuld meldet dee hannom feld att werre, huor effter Søffrin Pederßenn war tingßuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Johan Olluffßenn och Søffrinn Jenßenn i Gorsløff att dee i dag 3 vger louglig warßelgaff Hanß Olluffßen i Gorsløff, Hanß Jepßenn och Søffrinn Olluffßen ibid: for deriß buopeelle imod domb att suare Slottenß Gardenner Jochum Scheell eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag: och gaffuiß denn: till sag for huiß arbed dee haffuer forsømbt och war louglig tilsagt om att giøre i Kongl: Maytz: haffge, nemblig Hanß Olluffßen 14 dage, Hanß Jepßenn 5½ dag og Søffrin Olluffßen 5 dage, som formindteß dee iche alleniste burde att betalle huiß dee folch war giffuit i deriß sted war leyet, menß ind och stande till rette for vlydighed, bleff opsatt udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff meenige mend i Welling, Smidstrop och Schierup sognen imod eschening att suare Peder Buch i Schierup her till tinget i dag. Huor offuer Peder Buch foregaff att efftersom hand haffde werit hoß endeelß aff dennom med fougden och tuinde mend och wille giort wdsett for denn Øxsen och fleskschatt Jenß Lauritzenn for denn: haffuer wdlagt och aff Landtz dommere tildømbt hannom att betalle och nogle suaret att wille huer haffue enn domb, huor for hand nu for retten eschet och begierde dee wille vdlege penge for huiß dee en huer kunde tilkomme eller och dee wille giffue deriß suar om hand skulle lade schriffue en domb till enn huer som wille vdgaee paa deriß egen bekostning. Saa mødte Søffrin Pederßen i Welling med flere aff Welling mend som der till suaret att dee i Welling och Smidstrop haffde lauerit deriß penge udi retter tide till Lexmendene, Bertell Søffrinßen och Hannß Klinckhammer, som same penge igien haffde lauerit med deriß egen, till hosbondenß fuldmegtig daa war Hanß Hanßen i Schierup effter Quittantz: i domen findeß indført, huor till Peder Buch suaret att hand haffde wdgifuen sine penge ligesaauelsom dee Welling och Smidstrop mend, for tuinde gaarde hand daa brugte vdi Schierup, och dee derfor samtelig scheede wrett dog widste hand iche retter ind saalediß wed namb sig att forholde effter Hr: Landtz domerß domb som iche god willig deriß andpart med penge wille betalle.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jachob Nielßen och Hanß Pederßenn i Breining att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Søffrin Hanßenn i Breining, Johanne Hanß kuone, Nielß Hanßenn, Nielß Iffuerßen, Jennß Pederßenn, Peder Jørgenßenn ibid: och Hanß Baße i Piedsted, item Mette Sl: Jenß Wdßenß i Nebbell for huer deriß huß och buopeell imod winder att suare Tomiß Matzenn i Breining her till tinget i dag. Der nest for retten fremkomb Hanß Jørgenßenn i Breining, Matz Nielßenn ibid: Nielß Terchelßen i Gaurslund och Tomiß Søffrinßenn ibid: som huer for sig saauelsom eendregteligenn wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn att dennom i Gudß sandhed fuld witterligt er att dee trei støcher jord paa Breining march Søffrin Hannßenn och Tomiß Matzenn om tuister nemblig tou støcher paa Rode, och det tridie vdi wester tofft, huer sted legendiß imellom Christen Nielßen och forn: Søffrinn Hanßenß gordß agere, der findeß och legger vdi Tommiß Matzenß gordßlod, och ydermeere er denn: fuld witterligt att forn: Tomiß Matzenn giffuer landgielde schatt och anden retighed till Kongl: Maytz: lige wed sine nabuor dee andre gaardmend i Breining, wndtagen huiß Søffrin Hanßen giffuer meere aff sin tofft, att saa i sandhed er det bad dee dennom Gud till hielper paa, huor effter Tomiß Matzenn war tingßuinde begierindeß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Madtz Hanßen i Welling, Anderß Jørgenßenn och Jørgenn Christenßen *ibid*: for deriß buopeelle imod winder att suare Morten Nielßen i Welling forige SchouRider her till tinget i dag:

Der nest for retten fremkomb ***Anderß Nielßen i Welling*** berette sig att kunde mindeß 30 Aar, Nielß Jenßen *ibid*: udi 30 Aar, Laß Klinchhammer udi 30 Aar, ***Hendrich Nielßen*** udi 30 Aar, Nielß Hanßen 26 Aar och ***Søffrin Nielßen*** i 20 Aar, huilche wande och kundgiorde ved æd med opragte finger effter receßenn en huer for sig saa welsom eendregteligenn dennom i ald Gudß sandhed fuld witterligt ehr, att det støche jord østenn weyenn paa Treld till 4½ schip hart kornn med it støche eng for endenn, ehr aldtid brugt och aufflet vdi forschr: aaring dee kunde mindeß, thill det Cronebuellig berørte Morten Nielßenn i Welling nu ibuor och iche dee haffuer hørt der haffuer werit last eller klage derpaa i nogen maadr: och ydermeere er dennom fuld witterligt att dee till samme buolig aldtid haffuer hafft enn liden kaalgaard tuert offuer gaden for hußet, imellom Hoffgaardß tofftenn och gadenn, som trestubbe i gierd schiellet indnu wduißer, att saa i sandhed er det bad dee denn: Gud till hielper paa, huor effter forn: Morten Nielßen war tingßuinde begierindeß: Opsatt udi 14 dage till domb.

Peder Buch i Schierup forordnit udi domerß sted i huiß sager Heritzfougden andgaar:

Effter for indførte warßell till Søffrin Mogenßen i Andkier i rettesatte Herridtzfougden Jost Tomeßen och formindte Søffrinn Mogenßenn formedelst hand haffr: giort hann: wfred paatinget nest forleden 14 Februari effter tingßuindeß vduißning vdsted den 14 Marty: och forachtet retten, det hand der for bør att straffeß andre till Exempell: Bleff opsatt udi trei wger:

Jost Tommeßen it Herridtz winde:

For retten frembkom Jost Tommeßen, Heritzfouget, eschet och begierde aff dee dannemend her i Herridtet dee wille giffue hannom deriß sandferdig winde och schudtzmaall huor lediß hand sig imod denn: haffuer schicket och forholdenn baade imen hand var Ridegoget och siden hand er bleffuen Heridtzfouget dee derpaa wille giffue deriß suar. Saa opstod effterschr: 24 dannemend nemblig: Peder Pederßenn i Gorsløff, Søffrinn Pederßenn *ibid*: Jeß Nielßen i Mørchholt, Mortenn Nielßenn *ibid*: ***Anderß Nielßen i Welling***, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Anderß Bertelßenn i Sellerup, ***Hendrich Nielßen i Welling***, ***Mogenß Poffuelßenn i Sellerupmølsted***, Nielß Nielßen i Gorsløff, Peder Tommeßen i Sellerup, Simon Madtzen i Gaffuerslund, Peder Wlff i Mørchholt, Hanß Nielßen Schoffuenborig i Gorsløff, Jep Nielßen i Winding, Laß Nielßenn Klinckhammer i Welling, Poffuell Hanßen Bunde i Gorsløff, Søffrinn Nielßenn i Mørchholt, ***Søffrin Nielßen i Welling***, ***Christen Christenßen ibid***: Søffrin Hannßenn i Breining, Peder Tygeßen i Follerup, Nieß Trogelßen i Piedsted och Nielß Buch i Welling: som paa deriß egenne och Heridtzmendeniß weigne gaff Jost Thomeßen Heritzfouget saalediß winde och schudtzmaall, att hand haffuer schicket schoud och forholden sig baade imedeller tid hand betiendte Ridefougdenß bestilling och siden hand er bleffuen Heritzfouget erlig oprigtig och well, søgt Kongl: Maytz: gaffnn och bedste i hannß bestillinger baade med schoffueniß tilsion och i andre maader och med sine Heritzmend, fornufftig retsindig och opreigtig omgaaetß som en erlig och forstandig dannemand well eigner och andstaar i alle maader, huor effter Jost Tommeßen var tingßuinde begierinde som Heritzmendene samtychte Heritz Zignette wnder:

Schiffteß affsigt effter Sl: Laß Jepßen i Mørchholt.

Huilche forschreffuene otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saa och hørde her i dag for retten frembcomb Peder Wlff i

Mørckholt, Morten Nielßen, Søffrin Nielßenn och Christenn Raßmußenn ibid: som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn, att dee nest forledenn 8 Aprilli war med Ridefougdenß sön och fuldmegtig Fredrich Jachobßen, Heridtzfougden Jost Tommeßenn och Heritzschriffueren Peder Raffinn forsammellet i Mørckholt thill registrering wordering schiff och deelling effter Sl: Laß Jepßenn offuerwerindiß dend Sl: mandß effter leffuersche Mette Pederßdatter med sin broder och tiltagenn werge Søffrin Pederßenn i Gorsløff som och haffde werit werge for hindeß sön Peder Pederßenn med krigßfolchet i feidetidenn bortkomb och sidenn ey er spurdeß om hand er leffuendiß eller iche. War och tilstede hindeß sön Nielß Pederßen som er sin egenn werge, denn Sl: mand Laß Jepßen haffde enn sønn naffnnlig Jachob Laßenn som offuer leffuit sinn faderß død och der effter bort døde, huilchenn moderen med hindeß sön Nielß Pederßenn igienn arffuer, saauelsom dend sön der er wden lantz om hand igienn komer tilstede, och befandteß godtz och formoffue som effter følger. Bester: 1 brun hest worderit for 6 Sldr: 1 brun bleißet for 11 Sldr: 1 brun hoppe for 12 Sldr: 1 rød hoppe for 6 Sldr: 1 suort hoppe for 6 Sldr: Kør: 1 suorthuet kue for 8 Sldr: 1 rødhuet for 8 Sldr: noch 1 rød for 7 Sldr: noch 1 rødhuet med huid manche for 7 Sldr: 1 suort wng kue for 6 Sldr: 1 rødhielmit och 1 suorthielmit stud for 11 Sldr: 2 suort wngnøddß stude for 8 Sldr: 1 suort baldet och 1 rød stud for 7 sldr: 1 rødbaldet stud kalff och 1 suort queg kalff for 5 Sldr: 2 spede kalffue 1 Rixdr: 10 faar med lamb støchet 1 Sldr: er 10 Sldr: 5 aaringß faar støchet 3 mk: er 3 dr: 5 mk: it sou suin for 2 Sldr: 10 wngsuin støchet 1 Sldr: er 10 Sldr: 1 kobber kiell for 2 Sldr: 1 meßing kiell 3 mk: 1 tre wogenn med wanderhaffuer och bedste heste tøy for 4 Sldr: den anden tre wogenn med hiøhaffuer och ringeste heste tøy for 3 Sldr: 2 kornbenge for 7 mk: 2 ølkar for 7 mk: 2 øltønder 2 mk: 1 quern 1 mk: 1 gamell kiest – 2 mk: 4 sibøtter 8 sk: 1 slede 1 mk: 1 ploug med jern harffuer och sinn behøring for 1 Sldr: 1 hiølle for 1 Sldr: 1 gamell hiølle 2 mk: dennd bedste boløx 3 mk: 1 gamell boløx 2 mk: 1 haandøx 1 Rix dr: 1 riß øx 12 sk: Schorsten tøy for 1½ mk: 1 jern kiill 1 mk: naffur och spegerbor for 10 sk: 1 gamell schier jern 6 sk: rogseed i giødland 20 schiper, schipen 1 Sldr: er 20 Sldr: i andet jord 8 schiper schipen 2 mk: er 4 Sldr: Tør rog 30 schip schipenn 10 sk er 4½ Sldr: 12 sk: Seedbiug 30 schip, schippenn 10 sk: er 4½ Sldr: 12 sk: 3 tønder seed ar: tønden 3 mk: er 9 mk: boghued 30 schiper schipen 8 sk: er 3 Sldr: 3 mk: Tilstandendiß giæld hoß Peder Pederßenn i Bierte penge 14 Sldr: hoß Poffuell Bund i Gorsløff 8 Sldr: effter haandschrift Daterit 1660 den 28 Septemb: hoß Søffrin Nielßen i Mørckholt 4 Sldr: bedrager sig saa forskr: guodtz och formoffue i en Suma penge – 220 Sldr: 2½ mk: Der imod war bortschuldig giæld Mette Laßeß selff andgaff till Kongl: Maytz: testerit aff landgielde 2 Sldr: thill Zoene Pederßenn i Kolding penge 4 Sldr: till Nielß Hendrichßen aff sin tienteløn 1 Rix daller, thill Marenn Jesperßdatter aff sin løn 1 Sldr: Quatal schattenn till Woldborig dag forfalden er 11 mk: Jenß Lauridtzenn paa Nebbe lod fodre at restere aff landgielde fra 1666 och till 67 it brendsuin ehr effter Kongl: Maytz: taxt 3 mk: her forudenn foregaff Mette Laßeß att hindeß sön Peder Pederßen i feidetidenn bortkomb haffde der i boen bestaaendiß hanß patrimonium effter sinn Sl: fader som beløb – 78 Sldr: huilche haffuer standenn wnder rindte vdi 4 Aar, som beløber 19½ dr: er saa samme børnepenge med hoffuit stoll och rindte i penge – 97½ Sldr: Bliffuer saa forskr: bortschuldig giæld i enn Suma med fougde och schriffuer penge som er 4½ Sldr: - 114 Sldr: Liquiderit bliffuer saa fra gielden for penge – 106 dr: 2½ mk: huor aff moderen tilfalder halffpartenn sin egen lod som er 53 Sldr: 1 mk: 4 sk: dernest halffparten aff den anden halffpart effter sin sön Sl: Jachob Laßenn som beløber 26 Sldr: 10 sk: hindeß sønn Nielß Pederßen tilkomb den fierdepart som och er 26 Sldr: 10 sk: Och bleff der daa imellom forn: Mette Laßeß och hindeß sønn Nielß Pederßen accoderit med berørte Søffrinn Pederßenß willie och samtyche, att wille till dennom anname och beholde Peder Pederßen som er komen vden landtz hanß børnepenge saa dee huer der aff annammer halffpartenn som bliffuer 48½ Sldr: 1 mk: huilche dee effter hann: kand arffuelig beholde om hand ey igien kommer tilstede, menß om gud will sende hannom till lande igien schall dee

hannom sine børnepenge schadisløß betalle hanß werge Søffrin Pederßen som aldeelliß inttet der aff bekomit haffuer, vden schade i alle maadr: Bliffuer saa tilhobbe Nielß Pederßen kunde tilkome aff boen halffparten aff sin broderß børnepenge och sin egen arffuelod *Halffierdesindtztyffge* och femb Slette daller ringer 6 sk: huor till bleff wdworderit denn brunblißet hest for 11 Sldr: 1 rød hoppe 6 Sldr: 1 rødhuert kue for 8 Sldr: noch 1 rød kue for 7 Sldr: 1 rødhielmit och 1 sorthielmit stud for 11 Sldr: 1 suort boldet och 1 rød stud for 7 Sldr: femb aff dee bedste faar, for 5 Sldr: 5 suin for 5 Sldr: tilstand hoß Poffuell Bunde er 8 Sldr: och i rodseeden for 7 Sldr: tinger 6 sk: som Sumen opløb och dermed war fornøyet, her foruden loffuit moderen att giffue sin berørte søn Nielß Pederßenn naar hand det nødvendig behøffuer, en seng saa god som 10 Sldr: eller penge i stedenn, thill fougder och schriffuer penge bleff wdworderit det rødboldet studkalff och suort Queg kalff satt for 5 Sldr: Noch bleff andgiffuen att werre nogen tilstand i boen som siøniiß wueße: Christen Raßmußen 4½ Sldr: huilchet Christen Raßmußen iche paa schiffitet wille wedgaae och Hanß Mortenßen i Wilstrop effter haandschrift 4 Sldr: att saa paa aasteden er pascerit dett bad forschr: worderingßmend denn: gud till hielper paa och nu for retten fremkomb Nielß Nielßen i Gorsløff, Peder Vliff i Mørckholt, Christen Raßmußen och Søffrinn Nielßenn ibid: som i haandtoug Søffrin Pederßenn loffuit och godsagde for forn: Nielß Pederßen som sinn broderß halffue børnepenge optoug att dersom hand komer tilstede inden Aar och dag her effter att hand schall same penge wonde betald med tilbørlig rendte. I ligemaader loffuit Mette Laßeß festemand Olluff Hanßen for den andenn halffpart saa det schall werre berørte Peder Pederßenn och hanß werge Søffrin Pederßen vden schade och shadesløß i alle maadr: huor effter Søffrin Pederßen paa sin syster Mette Laßeß vegne war tingßuinde begierindeß och stod forn: Nielß Pederßenn, Olluff Hanßenn med forschr: mend samptelig till wedermolsting der dette winde och schiffteß affsigt gich beschr:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Olluff Hanßenn i Mørckholt som paa sin egen och festeEnche Mette Sl: Laß Jepßenß weigne loffuit och tilsagde hindeß sønn Nielß Pederßenn att imedeler tid hand er vden echteschab schall hand beholde i gaarden till sit queg och fuor 3 fag aff det øster huß offuenn och nedenn och ellerß wed god roe och mag haffue fri tilgang i gaarden och hußet ligesom hand tilforne hafft haffuer som hand loffuit att holde hannom shadesløß huor effter Nielß Pederßen var tingßuinde begierindeß och stod Olluff Hanßenn till wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Mandagen denn 18 Aprilli Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßen i Schierup, Tomiß Jenßen i Andkier, Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, Tomiß Søffrinßen ibid: Søffrin Jenßen i Schickballe, Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Peder Tomeßen i Sellerup, Søffrin Jenßen ibid:

Sex Høring

Jep Nielßenn i Winding, Poffuell Knudtzen i røndsted, Simon Madtzen i Gaffuerslund, Nielß Tueßen i Schierup, Anderß Madtzen i Winding, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinßenn i Andkier, att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Søffrin Mogennßenn i Andkier for hanß buopeell och talde med hanß hustrue imod neffningß eed att suare her till tinget i dag.

Peder Buch forordnit i domerenß sted:

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdretheligenn wande paa derið gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde det Jost Tommeßenn Heritzfouget i dag det tridie ting tillyste Søffrinn Mogenßen hußfred och gaardfred och kaldte paa Neffninger i dag otte dage bleff opkraffuit derom att giøre thaug nemblig Peder Pederßenn i Gorsløff, Søffrinn Pederßenn ibid: Jeß Nielßen i Mørchholt, Søffrinn Nielßenn ibid: Nielß Nielßenn i Gorsløff, Poffuell Bunde ibid: Peder Tygeßen i Follerup, Nielß Trogelßenn i Piedsted, Anderß Nielßen i Welling, *Søffrin Nielßenn, Christen Christenßenn* ibid: och Peder Mortennßenn Wlff i Mørckholt som for retten frembstod och frembeschet huad Jost Tomeßen haffde i denne sag att fremlege, huor offuer Jost Tomeßen i rettelagde it tingßuinde her aff tinget wdgiffuenn denn nest affuigte 7 Marty indholdendiß att daa for retten haffuer wonden ved eed med opragte finger effter receßenn att alle Helgenß Afften sidst forledenn, vd ad afften sidenn det var mörcht komb Søffrinn Mogenßen i Andkier indtill Jost Tomeßenß och kaldte hann: tyff och schiellomb med andet schielderi indtill Søffrinn Mogenßen greb hannom i haaret och igienn wriste hanß haand aff haaret, och Jost Thomeßen bad hann: gaae hiemb och lade hannom were i fred udi sit eget huß, menß iche hand ville aff hußet før ind folchenne i hußet mote føre hannom wd aff dørinn och sidenn i gaardenn lanf tid romsterit vden for winduerne, indtill Jost Tomeßen mote schicke bud till Søffrinn Mogenßenß hustrue att hun wille schillie hannom ved sin hosbonde, der nest haffuer daa fremb standen Lauritz Søffrinßenn i Andkier, Søffrin Nielßenn, Michell Tueßen, Søffrin Kioldßenn, och Giermand Jepßenn ibid: som huer for sig wed høyeste æd med opragte finger bekrefftet forskreffuene Tue Michelßenß winde i sald sandhed att werre ligesom forskreffuit staar i alle maader: huilche samme thingßuinde her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i alle maadr: i sig selff wduiße. Der nest it tingßuinde bleff aff tingbogenn oplest i dag otte dage denn 11 Aprilli wdsted som i meening tilholdte att Jost Tomeßen [i] dag sit andet ting sightet Søffrinn Mogenßenn hußfred och gaardfred paa haand och kaldte paa neffninger for berørte wfred hannom er scheid i sin huß och gaard och daa forschr: neffninger opkraffuit i dend sag att schiellie effter Receßenn, Søffrinn Mogenßenn daa haffuer verit till wedermelle som haffuer formindt denn iche bleff dreffuen paa friske faede; etc: huor offuer Jost Tomeßen bandt bogß eed och sightet Søffrinn Mogenßenn att haffue brøt hußfred och gaar[d]fred imod hann: som forschr: staar, och bleff satt fylding aff Hanß Olluffßen i Follerup och Hanß Jørgenßenn i Breining som tilkiendte neffninger derom att giøre deriß taug: Saa mødte Søffrinn Mogenßenn och indnu som tilforne formindte dend sag haffde burdt att were forfuld paa friske fade, daa effterdi Jost Tommeßenn med thingßuinde beuiße att Søffrin Mogenßen haffuer giort hannom wføren i sit huß huilchet Jost Tomeßen biinder bogß eed och sichter hann: paa haand, Søffrin Mogenßen der imod och iche benegter widste neffninger iche hann: att kunde befrie, mennß lyste hannom hußfred och gaardfred offuer, huor effter Jost Tomeßen war tingßuinde begierindeß. Søffrin Mogenßen war till wedermelle och begierde gienpart: Ridefougdenß tiener begierde gienp:

Gaffuerslund kierceß werger Peder Nielßen i Børchop och Christenn Nielßenn i Breining deriß sag om Gaffuerslund kierceß restantz med beuilling opsatt otte dage:

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle sambdretheligenn ande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten frembcomb Staffen Bull i Welling, Peder Hanßenn Bull i Follerup, Peder Tygeßenn, Tyge Pederßenn ibid: Laß Klinckhammer i Welling, Anderß Nielßenn, Bertell Søffrinßenn och Hanß Klinckhammer ibid: som wande och kundgiorde ved æd med opragte finger effter receßenn denn: i ald sandhed fuld witterligt at vere att dend enghaffue legendiß norden for Follerup schoff er brugt och aufflet till Smidstrop prestegaard aarligen sidenn Sl: Maren Tomißdatter komb fra Follerup och till Smidstrop prestegaard som var i dend Suensche feide Anno 1644, och iche dee haffuer hørt der haffr: werit last eller klage derpaa i nogen maadr: huor effter Hr:

Klemend Søffrinßen och Hanß Olluffßenn war paa dee intereßerendiß weigne thingßuinde begierindiß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrop att dee i dag maanit louglig warßelgaff Madtz Hanßen i Welling, Dorite Olluffßdatter, Anne Hanßdatter, Christen Christenßen och hanß hørstrue, noch hiemmellet Jachob Olluffßenn och Jep Jenßenn i Winding att dee same dag gaff Lauge Hanßenn och Madtz Hanßen i Weylle louglig warßell som dee tiener. Item hiemmellet **Peder Quist** och Nielß Tueßenn i Schierup att dee same dag warßelgaff Maren Jepßdatter i Høyen for dend buopeell hun nu tiener. Indnu hiemmellet Michell Nielßen och Raßmuß Jenßenn i Piedsted att dee och berørte dag gaff Mogenß Nielßenn i Wilstrop och hanß hørstrue Wuße Madtzdatter, louglig warßell for deriß buopeell dee wmondig med deriß lauguerger imod winder, domb och laugmaall att suare Hr: Nielß Lauridzen i Smidstrop och hanß med arffuing her till tinget i dag, der hoß beuiste med Landtztingß warßell Zeddell aff Wiborig Landtzting vdgifffuen nest forleden 19 Januari som tilholdte daa der att vere steffnit och warßell giffuenn Sl: Jørgenn Raffn aff Welling hanß arffuinger, enten dee er indenn eller vden Landtz for tilbod vinde och domb att suare Hr: Nielß och hanß med arffuing her till tinget huilchet same warßell seddell her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wiidere wdwißer.

Mandagenn denn 25 Aprilli Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Jep Nielßenn i Winding, Hanß Klinchhamer i Welling, Peder Tomßen i Sellerup, Anderß Bertelßenn ibid: Jenß Nielßen i Piedsted, **Michell Madtzenn i Sellerup**, och Jenß Nielßen Buch i Børchop:

Sex Høring

Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Nielß Tueßen i Schierup, Knud Pederßenn i Suinholt, Poffuell Bunde i Gorsløff, Jenß Søffrinßenn i Schickballe, och Hanß Nielßen vdi Brøndsted Mølle:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Morten Nielßen i Welling forig SchoffRider, Laß Klinchhamer i Welling, *Hendrich Nielßen*, *Anderß Nielßen*, **Søffrin Nielßen**, Nielß Hanßen, Nielß Jenßen for deriß buopeelle imod winder att suare Anderß Jørgenßen, Madtz Hanßen och Jørgen Christenßen her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Madtzen och Hanß Christenßenn i Sellerup att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Søffrin Tomßen Schreder ibid: imod winder att suare Søffrin Jenßen ibid: her till tinget i dag:

Hiemmellet Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hendrich Nielßenn i Welling att suare Jenß Hemingßen Rytter wnder Ritmester Suanweyles Companie.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgenn Hanßen i Andkier, och Nielß Jenßen ibid: att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jost Thomeß: Heritzfouget for sin buopeell imod domb och laugmaall att suare Nielß Jenßen her till tinget i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Nielßenn Klinchhamer i Welling, Bertell Søffrinßenn, Michell Hanßen och Jenß Gierdmandßenn, ibid: som effter louglig indsteffning wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn att det er dennom i ald sandhed fuld witterligt att det støche hump jord paa

Treld østen weyen paa Velling march Mortenn Nielßen i Welling forige SchouRider sig tilholder er noch som brugt till det Cronbuolig hand iboer sidenn dee kunde mindeß, menß haffuer hørt sige, att dee mend for wfredtz tidenn haffuer buod paa buoliget haffuer hafft det i minde, aff dee mend der haffuer buod paa Hoffgaardenn, att saa i sandhed er, dett bad dee dennom Gud till hielper paa, huor effter Madtz Hanßenn och Anderß Jørgenßenn war tingßuinde begierindeß: Morten Nielßenn mødte och fodrit domb effter sin forige i rettesettelße och thingßuindeß indhold om same jord som findeß No: 46: och der offuer i rettelaage sit schrifftelig indleg lydendiß: Effter som ieg med wuilig trowerdig windisbyrd haffuer fuld kommen beuist nest forledenn 11 Aprilli at det støche hump jord paa Welling march østen weyen paa det fald som kaldeß Treld med it engslet for enden /: som dee andre bolßmend i byenn nemblig Jørgen Pederßen och Peder Strangeßenn haffuer dend part westen weyen for enden derpaa till deriß huße :/ haffuer offuer 30 Aar leget wlast och wpaa kierdt thill det kronnebuolig jeg ibuor, som dee mend Hoffgaarden i Welling andgriber, wille sig fra mig tilEigne, och siger att were aff samme gordtz jord, iche andseende jordenn till alle kongennß buoliger i Welling er som ieg haffuer hørt aff alderß tid tagenn fra berørte Hoffgaard och lagt till buoligerne huor dee till Kongl: Maytz: schylder schatter och gjører hoff arbeid effter Leenenß Jordebog, setter der for i ald rette och formeener, samme jord som tilforne aff alderß tid, bør effter receßenn mig till det buolig att vere følgachtig jeg paabuor, saauelsom andre bolßmend i ligefald deriß nyder. Item min kaalgaard berørte Hoffgordß mend offuer trestubbe och gierde schiell haffuer till deriß tofft indpløyet, i ligemaader bør till det seedwaanlig sted att følge, meenendiß der for huer fure dee imod hiemmell och minde haffuer pløyet bør deriß bøder till Kongl: Maytz: och bondenn at wdlege, och er herpaa en forsuarlig domb begierindeß: med wiidere samme indleg her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer vduiße. Madtz Hanßen och Anderß Jørgenßenn war till wedermeele och formindte det støche jord paa Treld war aff Hoffgordenß jord dee paa buor, och der aff schulle vere giffuet Aarlig leye till dee mend der haffuer buod paa Hoffgaardenn och der for burde denn: till gaarden att werre følgachtig, huor imod Morten Nielßenn formindte dee sligt iche med sandhed kunde beuiße, och mindte sig jorden følgachtig till buoliget at bliffue som hanß formend offuer receßens høffd nødt haffuer, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi med tingßuinder beuißeß att forschr: omtuistende jord haffuer leget till det buolig, Morten Nielßen ibuor langt offuer receßenns haffde, daa kunde fuogdenn iche anderlediß kiende, ind det jou her effter bør att bliffue till samme buolig:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jachob Olluffßen och Jep Jenßenn i Winding att dee i dag maanit loughligen warbelgaff Nielß Søffrinßenn i Winding for hanß buopeell imod deelle att suare Ridefougden eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag: och gaff hann: till beschylding for sin laugßbøder for slagßmaall med beuilling opsatt udi otte dage:

Søffrinn Søffrinßenn i Ranß paa sin egen och dee andre bymendß veigne fordrit domb effter i rettesettelße i dag sex wger om den øde gaards schyld der i byen att wille forschaaniß for. Restandtzschriffueren Hanß Nielßenn begierde det i wiidere opsettelße hand kunde Ambtschriffueren derom forstendige, bleff opsat udi otte dage:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Madtz Søffrinßen och Nielß Raßmußenn i Gorsløff paa den eene och Poffuell Bund i Gorsløff med endeelß flere aff sine bymend paa denn anden side och indgich saalediß forlig med huer andre om nogle aff dee *Gorsløff Mendß* ager ender som till den Congaard forn: Madtz Søffrinßen och Nielß Raßmußenn paabuor i buotofften schall werre bleffuenn indgierdt och findeß Østenn i tofttenn imellom *Diget* och *Gierdenn*, huilchet dee till samme gaard udi Aar

schall nyde och beholde Quit och fri ligesaadan indgiert menß om for Aaret igienn schall dee dett wdlege, huor effter Poffuell Bunde war tingßuinde begierindeß:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb Peder Olluffßen Møller i Børchop Mølle och Hanß Nielßenn Møller i Brøndsted Mølle forlig med huer andre om nogle aff dee Gorsløff mendß ager ender som till den Crongaard forn: Madtz Søffrinßen och Nielß Raßmußenn paabuor i buotofften schall werre bleffuenn indgierdt och findeß Østenn i tofften imellom diget och gierendenn, huilchet dee till samme gaard udi Aar schall nyde och beholde Quit och fri ligesaadan indgiert, huor effter Poffuell Bunde war Tingßuinde begierindeß:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb Peder Olluffß: Møller i Børchop Mølle, och Hanß Nielßen Møller i Brøndsted Mølle som kiendtiß och tilstod att dee huer haffde noget jord i leye och brug aff samptelig Gorsløff bymend och lodßeigerer, som i deriß toffter ved Møllerne findeß indgierdt, huor aff dee tilforplegtet denn: att betalle denn Aarlig Leye effter deriß egen wilge och minde schadisløß: huor imod dee Gorsløff Grander nemblig Poffuell Bund, Søffrinn Pederßen, Tøger Tomß: Anderß Tomeß: Søffrin Olluffß: Hanß Bierigßgaard, Jachob Søffrinßenn, Jenß Bull, Peder Seirt, Peder Jørgenß: Madtz Søffrinßen, Hanß Anderßen, Raßmuß Laßen, Michell Pederßenn, Hanß Schoffuenborig, Raßmuß Søffrinßen, Jørgen Staffenßenn, paa deriß egene och dee andre bymendß veigne andloffuit berørte Peder Møller och Hanß Møller same jord att beholde indgierdt for leye indtill dee fleste Grander wedtager det igien till Byenß gaffn och bedste schulle wdlegeß, dog dee saa att werre forplegt jorden vden forhindring och trette att wdgierte huor effter berørte Gorsløff Grander var tingßuinde begierindiß och stod forschr: bege Møller till wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn:

Tygge Jachobßenn SchouRider paa Maior Rubertiß weigne fordrif domb offuer Nielß Jenßen *Barnefød i Andkier Bundegaard* for Leyrmaall hand haffuer beganget med en Quindfolch ved naffn Kierstenn udi bemte: Bundegaard imedeller tid Welbemte: Maior Rubert war herschab der offuer, och efftersom hand med same Leyr Wide med løffte och ord tid effter anden er opholden till hand nu for aarsagediß att fordre paa endelig domb, formindte hand Nielß Jenßen derfor effter receßen bør at affsoene eller deelle att lide, same sag gich i opsetelße nest forledenn 14 Marty och findeß No: 38: Nielß Jenßen mødte till wedormeelle och der imod i rettelagde sit schrifftelig suar som formeldte, Efftersom Tyge Jachobß: lader mig tiltalle for Leyrmaalß bøder, saa formeener jeg hand bør att beuiße med Prestenß Zeddell om nogen haffuer vdlagt mig till barne fader, thi udi Prestenß bog findeß klarlig att enn karll ved naffn Nielß Hannßenn af Huornstrup er wdlagt till Kiersten Mortenßdatterß barnefader udi Gaffuerslund kierche den 10 Novembris 1667, der for udenn bør alle restantz aarlig at indfordriß huiß iche schall ingen were forpligt wiidere at suare eller betalle huor for ieg formeener mig for Tyge Jachobßennß tiltalle fri att werre och begierer att dette for rettenn maa leßiß paaschriffuiß udi huiß for rettenn bleffuer affsagt indføriß och mig gienpart der wed meddeelliß. Andkier denn 25 Aprilli 1670 *Nielß Jenßen* Egghaandt, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt: daa effterdi Nielß Jenßen for omrørte leyrmaall haffuer godwillig wdstandenn effter receßenn kierchenß Disciplin och sligt for huer mand obenbarlig er bekientd som och iche heller aff Nielß Jenßen benegtiß widste fougden hann: iche der for att kunde befrie, menß der for bør sine bøder till herschabet effter receßenn att wdlege eller derfor lide deelle och wiidere tiltalle:

Peder Nielßenn i Børchop och Christenn Nielßen i Breining Gaffuerslund kiercheß werger fordrif domb offuer Iffuer Huid i Gaffuerslund och Tomiß Ebbenßenn i Huilsbierig for 4 schip

rog 18 schip biug och 3 tdr: haffre, der resterit aff Gaffuerslund kiercheß korntiende dee i feste haffuer och stande for, som til fornn haffuer werit i opsettelße: Item fordris domb offuer Tomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund for hanß gaardß landgielde hand till kierchen yder och lauerer nemblig 1 ørte biug, 1 ørte ar: 1 fd: smør. Noch offuer Peder buch i Schierup for 1 fierding smør hand och aff sin gaard till same kierche aff sin gaard aarligen giffuer formindte dee forsch: burde inden 15 dage att betalle effterdi dee det iche i rette tider haffuer ydt och lauerit effter som det i kierchenß regenschab er andslagen for, och war nu i dag endelig domb begierindeß: Peder Buch i Schierup mødte och suaret att hand haffde ydt den fierding smør till Stifftschriffueren Anderß Madtzenn, bleff tilfunden en huer sin med rette resterinde vdgiffit till kierchen att betalle inden 15 dage eller huer for sin proquota att were namb vndergiffuen.

Peder Buch i Schierup tilforordnit retten att betiene vdi huiß sager Heritzfougden andgaar:

Nielß Jenßenn i Andkier effter for indførte warßell fremlagde sit schrifftelig indleg imod Jost Tommeßenn Heritzfouget lydendiß: Efftersom ig for romb tid sidenn for retten haffuer ladet Jost Tomeßenn adware udi wenlighed att hand inttet schulle befate sig med min Eigendomb *Andkier Bundegaard* tillegende were sig wed huad naffnn det neffniß kand som mig effter mine Sl: foreldre arffueligen er tilfalden som med tingßuinde er att beuiße, daa setter ieg i rette om Jost Tommeßenn iche bør igien att forschaffe mig min tilfaldende Eigendomb wdi forberørte AndkierBundegaard, were sig schouff, march, ager, eng, inttet vndtagenn i nogen maadr: saa god som hand det annammede, eller der for at lide som for whiemmelt, och receßens forachter och er herpaa enn retmeßig domb begierindeß, her till fuldmegtigeß min kiere suoger Søffrin Mogenßenn i Andkier dette at i rette lege och giøre och lade som ieg tilstede war, Andkier denn 17 Aprilli 1670: *Nielß Jenßen* Eghandt. Bleff opsatt udi sex wger:

Jost Tommeßenn Heritzfouget fordris domb imod Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund for kierchennß wdgiffit for Anno 1667 daa Jost Tomeßenn war *Kierche Werge* och Hr: Raßmuß kierchenß tiende korn opbar, effter i rettesettelße och opsettelße i tingbogen indført nest affuigte 14 Marty och findeß No: 37: och der offuer i rettelagde it thingßuinde her aff tinget wdgiffuenn Aar 1668 denn 17 Augusti indholdendiß att for otte mennd daa haffuer vonden Madtz Nielßenn Smed i Andkier och Peder Jenßen ibid: att forgangenn Anno 1667 Aarß tiende korn till Gaffuerslund kierche tilbød dee Andkier mend først *Kierche Wergene* i sognit som det iche wille annamme formedelst der war giffuenn befalling att det schulle laueriß i Kolding, huor for Sognepresten Hr: Raßmuß Jenßenn sende bud till dennom att hand det wille annamme, och holde denn: Quit der for, huor for dee och noget effter Juell daa sidst forleden aff Andkier och Huilsbierig wndtagen Søffrin Mogenßen, Iffuer Hanßenn och Jost Tommeßen samptelig lauerit deriß kierche kornn till Hr: Raßmuß Jenßen huor effter Tomiß Ebbeßen och Iffuer Jørgenßen haffuer daa werit tingßuinde begierindeß: huor offuer Jost Tommeßenn war endelig domb begierindiß. Hr: Raßmuß mødte iche, ey heller nogen paa hanß weigne till wedermelle wiidere ind i opsettelßen findiß indført. Daa efftersom her i rette for Setfougden fremlegiß it thingßuinde Daterit Aar 1668 denn 17 Augusti som dee tuende mend haffuer taget der staar for affgiffitenn aff kierchenß tiende, att Hr: Raßmuß Jenßenn haffuer opbaarinn Gaffuerslund kiercheß tiende kornn for det Aar 1667: ded schulle haffue werit soldt aff *Kierche Wergenn* Jost Tommeßenn, till dee penge som schulle haffue werit erlagt till Winding kiercheß reparationn, daa kunde hand iche rettere kiende derudi ind att Hr: Raßmuß Jenßenn jou bør selff till samme wdgiffit att suare. Huad andgaar denn post att Hr: Raßmuß Jenßen haffuer vdenn *Kierche Wergeniß* tilladelße eller minde sig samme kornn bemegtiget henn hører till Høy Øffrihedß paa kiendelße:

Noch fordrit domb om dend Contract Jost Tommeßen formeener Hr: Raßmuß haffuer forbrut, effter opsettelßen som findeß No: 37: och der offuer i rettelagde samme Contract formeldendiß: Kiendiß wii effterschr: Hr: Raßmuß Jenßenn Guds Ordß tienere till Gaffuerslund Kierche och Jost Tomeßen i Huilsbierig Ridefouget till Koldinghuß, och hermed witterlig gjør att efftersom nogenn tid lang her till dagß haffuer werit enn ond grund och meening imellom oß, som stor tuist och w Enighed sampt trette och bekostning paa bege sider kand for aarsage, daa effter Gudtz och gode wannerß raad haffuer vi i hiertet en huer saa betencht, att wii i dag i Jesu Naffnn, her paa dette sted wille forsammelleß, och huer andenn sinn meening och willie lade forstaae, och samme w Enighed imellom oß selff att forekomme, och ald tuist och trette bilege huilchet och Gud werre loffuit scheid er, och saalediß haffuer loffuit och hermed loffuer huer andre paa begge sider enn huer sin forseelße att tilgiffue och forlade, och her effter att holde en Christen Kierlig trou och opreigtig omgiengelße med huer andre i alle maader, och iche nogenn aff oß att for Rette eller for Rette lade noget imod huer andre i huad maade dett werre kand som same woriß opreigtig venschab kand forhindre, och huiß hid ind till aff enten aff oß enten wed schriffuelße eller i andre maader er bestildt till nag deell och schade, det schall her effter werre som wgiort, och ey derpaa att ancheß och klageß, eller dend enne meere ind som dennd andenn till fortred eller schade att komme, wii haffuer och loffuit i alle tilbørlig maader att haffue raad och daad hoß huer andre, och gjøre huer andenn trolig bistannd naar fornødenhed det wdkreffuer, och ellerß lade kierlighed och troeschab see iche alleniste imellom oß selff menß ind och wed en huerß hustrue och børn saasom wii for Gud wille andtsuare och vere bekient dette forskreffuene haffuer werit offuer werinde Erlig och Welfornehme Peder Nielßenn Heritzfouget, Peder Raffnn Heritzschriffuer och Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund dette med oß till witterlighed att wnderschriffue, till stadfestelße Actum Huilsbierig denn 8 Decemb: Anno 1661 *Raßmuß Jenßen m.m: Jost Tomeßenß Eghandt, Peder Nielßen mpp: Peder Jenßen Raffn mpp: N.T.S:* Huilchet same Contract her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer: Jost Tomeßen begierde endelig domb: Hr: Raßmuß mødte iche ey helder nogen paa hannß weigne till wiidere giensuar, saalediß sluttet, daa efftersom Jost Tommeßenn fremleger forskr: oprettet Contract och forlig, diß indhold iblant andet, ingenn aff parterne att schulle for rette eller for rette lade noget som deriß wenschab kunde forhindre, huilchet Jost Tommeßen beklager at Hr: Raßmuß Jenßenn haffuer giort och med tingßuinde beuißer att hand hann: till fortred och **brauot** kierchenß kornn haffuer annammit der hand war Kierche Werge, der nest hannom till fortred opholdt med at tiende offuer dend rette forordnit tid saa och for det tridie i ligemaader taget i sinn tieniste aff Jost Tomeßenß folch som vden willie och minde fra hann: er bortgangen daa kand ieg iche rettere der udi kiende ind att Hr: Raßmuß Jenßenn der med imod same Contract haffuer giort w rett som hand billigenn burde att stande till rette for som det sig bør.

Jost Tomeßenn fordrit domb imod Søffrin Mogenß: i Andkier for sine bøder effter lougen om *haardret* hand schulle haffue begangen imod Jost Tomeßen i sit huß effter tingßuindeß indhold her aff tingett wdgifffuenn nest forleden 7 Marty: och begierde endelig domb huiß opsettelße findeß No: 37: Søffrin Mogenßen mødte och suaret at hannd benegtet hand iche rychte Jost Tomeßen i sit haar och tilmed meente det war en fortied sag, daa effterdi det med thingßuinde er beuißlig giort widste Setfougden iche retter ind Søffrin Mogenßenn jou bør sine bøder for same *haardret* att wdgifffue eller der for werre namb wndergifffuen.

Noch fordrit Jost Tomeßen domb offuer forn: Søffrin Mogenßenn for wførin hand haffde giort hannomb paa tinget effter tingßuinde och i rettesettelße som findeß No: 38: Søffrin Mogenßen mødte och suaret att hand wille gjøre andet beuisligt for Hr: Landtzdommerer, udi den sag andgaaende naar det lougligenn bliffuer indsteffnit, med flere ord och. Daa effterdi

Jost Tommeßen Heritzfouget fremlegger it thingbuinde her aff tinget wdsted nest forledenn 14 Marty indholdende att Søffrin Mogenß: Heritzfougden megit wblue her paa tinget haffr: andgrebenn vden giffuen aarsag med ord och talle daa widste Setfougden iche retter at kiende ind Søffrinn Mogenßenn jou der for effter lougenn bør att bøde tingfredß bøder indenn 15 dage eller derfor effter receßenn att lide, huad andgaar det Søffrin Mogenßenn berørte Jost Tommeßen Heritzfoget saaledes i retten for ting och domb haffuer offuerfalden och med saadan wtilbørlig ord andgrebben och der med Kongl: Maytz: rett for achtet widste ieg iche till min domb att kunde komme menß sligt indfinder till min gunstig offuer domeriß paakiendelse.

Mandagenn denn 2 May Anno 1670

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Hanßenn och Peder Hanßenn i Welling att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Jost Tomeßen i Huilsbierig Heritzfoget, Hanß Hanßen i Schierup, Peder Buch ibid: Søffrin Jenßen ibid: och Søffrin Nielßen i Damkier imod winder att suare Søffrin Pederßen i Welling paa sin egenn och medbrødris veigne her till tinget i dag. Der nest for retten fremkomb Hanß Hanßen Kuod i Welling wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßenn att denn 22 Marty sidst forledenn stod hand i Søffrinn Pederßenß brøgerß och saae ind i stoffuenn att Jost Tommeßenn, Heritzfouget med Peder Buch, Søffrinn Jenßenn och Søffrinn Damkier samelsuøbte noget guodtz paa Søffrinn Pederßenß stouguoll som Peder Buch vdbahr noget aff i denn wogenn dee aug paa, och Heritzfougden lauerit Søffrin Pederßen en domb som iche bleff schreffuen vden paa. I ligemaader wande i lige eed Kiersten Nielßdatter att hun same tid saae ligesaa paßerit som Hanß Hanßen for hinde wondet haffuer. Indnu frembstod Olluff Smedß hustrue Margrette Michelßdatter wande i lige suorne eed att forskr: dag war Heritzfougden med berørte mend i hindeß och hindeß hosbondß huß och der wdtog noget guodtz som hun iche widste huor for war, vden det dee berette war for en Oxße och flesk schatt och iche dee laffuerit nogen domb. Maren Søffrinßdatter nu tienendiß i Smidstrop bekrefftet forskr: Margrete Michelßdatterß klage i sandhed at werre som forskreffuit staar. Jost Tommeßen Heritzfoget och Peder Buch sagsøger effter Hr. Landttdommerß domb her till suaret att det wdworderit guodtz 1 sadell, 1 biedßell, 1 øxße och 1 raffuer som Søffrin Pederßen begierte saaledis att schulle schee paa det hand Generall domen paa alle Sognemendene om en resterinde øxßenn och flesk schatt alene motte bekomme, huilchen hann: imod same wdwordering bleff lauerit och nu hann: her i dag till 3 ting, saauelsom Olluff Smedß hustrue Margrette Michelßdatter 3 smaa Semß-lederß schind tilbød denn: till løßenn, huor till Søffrin Pederßen suaret att dee inttet aff den oxße och flesk schatt war plegtig, och begierde tingß winde her effter: Hanß Hanßen wdstede dette winde effter som Peder Buch der udi war jntereßerit:

Noch for retten fremkomb Laß Nielßen Klinchhammer i Welling, Christenn Christenßen, Bertell Søffrinßen, ibid: som wande i lige suorne eed att den tid dee i Smidstrop och Welling samel lagde deris penge till den Øxßen och Flesk schatt Jenß Lauritzen paa Nebbe fordrer, daa wdlagde dee for dee øde gaarde med deris medbrødre i sognit nembelig Jørgen Raffnß gaard, Peder Ebeßenß gord, Jenß Baßeß gaard, begge Hoffgord, som schylder offuer 50 tønnder hart kornn aff aarsag dee derfor wille vere fri huor effter Peder Buch wdstede thingbuinde som Søffrin Pederßenn begierde: Effterschreffuene winde wdstede Hanß Hanßen.

For retten frem komb Peder Søffrinßenn Buch i Schierup, Anderß Nielßenn i Welling, Peder Tomßen i Sellerup, Simon Madtzenn i Gaffuerslund, Nielß Hanßen i Breining, och Anderß Bertelßenn i Sellerup som wande och kundgiorde att efftersom Søffrin Pederßen i Welling haffde med enn Landtztngß steffning ladet dennom steffne for deris sandhed att winde huad

nest forleden 28 Marty her paa tinget pascirit imellom Heritzfougden Jost Tommeßenn och Søffrin Pederßen, daa dee war aff dee otte windeßmend schreffuen till stoch, daa hørde dee Søffrinn Pederßenn begierde Heritzfougden wille gjøre hannom wdleg hoß Hendrich Nielßen i Welling och Peder Jenßenn i Smidstrop, och følgeß med hann: fra tinget, huor till Heritzfougden spurde hannom om hand haffde domme till huer sted, daa sagde hannd ney, hand haffde ichonn en domb, daa suaret Herridtzfougden, att hand wille well gjøre wdsett effter den domb hoß enn mand, och laffuere denn saa effter lougen paa stedenn, daa sagde Søffrinn Pederßenn hand wille haffue wdsett paa bege steder paa en tid effter den samme domb ellerß schøtte hand intet om den ene mandß wdwordering, warßell tilforne indført:

Christenn Lauritzenn paa Ambtschriffueren Rudolph Fausteß weigne fremblagde lod leße och paaschriffue Kongl: Maytz: wor Allernaadigste Herriß *Mißiue* och befalling thill erlig och Welb: mand Morten Schienckell till Siøhollmb Kongl: Maytz: Geheime Raad Obber Kammer Herre, Aßesor i Colegio Status och Høyeste Rett och Befallingßmand offuer Koldinghuß Amt, lydendiß. Wii Christian den fembte aff Gudtz Naade, Konge till Danmarch och Norge dee Wenderß och Gotterß Hertug udi Sleßuig Holstenn Stormarn och Ditmerschenn Greffue udi Oldenborg och Delmennhorst, wor naade tilforne efftersom Wii erfarer huorlediß schoffuene der udi Amttet iche ringe schall forhoggeß och ødelegeß, daa er Voriß Allernaadigste willie och befalling att du strax paa tilbørlig steder lader forbiude att aldeelliß ingenn treer, huad heller dee merchede eller wmerchede ere før ind paa wiidere ordre feldet eller hoggen worder, der effter du dig allerwnderdanigste haffuer att rette schreffuit paa wort Slott Kiøbenhaffn denn 9 Aprilli Anno 1670: huor effter Christen Lauridtzenn war thingßuinde begierindeß:

Kongl: Maytz: Gardener paa Koldinghuß Jochum Scheell forderit deelle offuer Nielß Pederßen for sin vlydighed med sin gierning hand er tillagt att gjøre i Slottenß haffge wed Koldinghuß efftersom hand haffde sidet offuerhörig som indnu resterit otte dage som tilforne er gangenn domb paa, och fra domenß Dato och hid indtill 26 dage huilche Nielß Pederßenn loffuit nu for retten att stille M: Jochum tilfredtz for inden i dag otte dage enten med it meniske som kunde dee resterinde dage fyldestgiøre eller penge att leye andre steder for eller och daa att werre vnder same laugmaal huor effter Gardeneren Jochum Scheell war tingß winde begierindeß:

Indnu fordrit Gardeneren domb offuer Hanß Olluffß: i Gorsløff som till haffgenn resterit med 11 dage och offuer Madtz Anderßen ibid: for 10 dage, som i dag trei vger gich i opsettelle, bleff til dømbt deriß dage att effter komme, och [eller] stande till rette for wlydighed.

Hanß Olluffßen i Follerup it Vinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielß: och Raßmuß Jenßenn i Piedsted att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Michell Wideßen ibid: att suare Hanß Hanßenn her till tinget i dag och gaff hand hann: till beskylding for noget haffde hand loffuit for hann: for huilchet med beuilling bleff opsatt otte dage.

Noch hiemmellet Hanß Nielßenn och Søffrin Hanßen i Follerup att dee i dag otte dage louglig warßelgaff meenige Piedsted bymend och lodßeiger for deriß huße och buopeelle imod tilbod och winde att suare dee Follerup bymend her till tinget i dag, huor offuer Hanß Olluffßenn paa sin egen och dee andre Follerup bymendß weigne begierit att dee Piedsted sognemend wille heigne och frede deriß march som støder paa deriß fellit, huilchet dee i lige maader wille gjøre dee Piedsted mend det samme schiell naar deriß heignit falder imod dee Follerup mend deriß feedriff, effter som imellom bege marcher findeß enn stor grøfft och dige, huilchen dee

tillbyder denn: att tage halffparten aff och med schoffell och spade reparere imod dee Piedsted mend schulle tage dend halffpart, alligeuall dee i Piedsted er it gandsche sogen huor udi findeß 19 gaarde och 20 buolle, med kongenß, prestenß och bondenß och dee i Follerup ichon 6 gaarde och it buoll huor paa Hanß Olluffßenn begierde deriß suar, huor till mødte och suarit Nielß Hanßenn Raffnn i Piedsted och paa sin egenn och Piedsted men[d]ß weigne erbød att wille heigne ogc frede imod dee Follerup [mend] som deriß for fedre for denn: haffuer giort aff alderß tid hiegnit imod heignit och fellet imod fellet och forholde dennom effter Amtmandenn Welb: Morten Schienchelß schrifftelig befalling, huor effter Hanß Olluffßenn war thingßuinde begierindiß:

Søffrinn Hanßenn i Breining fordrit domb imod Tomiß Madtzenn ibid: effter tingßuinde och i rettesettelße som er i Thingbogenn indført nest affuigte 21 Marty: och findeß No: 39: och ydermeere i rette lagde sit schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschreffuene Søffrinn Hanßenn i Breining haffuer med nøyachtig tingßuinde beuislig giort paa Holmandtz Heritzting nest forledenn 21 Marty: att dee tou ager paa Rode her paa Breining march haffuer offuer 46 Aarß tid leget till den Crongaard ieg paabuor och i feste haffuer vden last och klage efftersom dee aff Alderß tid schall werre mageschiff fra Tomiß Madtzenß gaard, huor for schall werre wederlag fra woriß gaard i hanß buotofft och vden for och Tomiß Madtzenn samme agere nu meere ind hanß formend for hannom wille sig dennom tilholde, huor offuer Jeg foraarsageß nu i dag till siette vgerß dag att begiere endelig domb om samme tuinde støcher Jord paa rode saauelsom det tridie paa wester tofft Jeg haffuer rog som udi ligemaader woriß gaard tilhører och haffuer tilleget offuer receßens heffd bør fremdeelliß att følge angerløß. Actum Breining denn 2 May 1670. *Søffrin Hanßen*. Saa mødte Tommiß Madtzenn och der imod i rette lagde, først sit schrifftelig suar som formeldte. Efftersom ieg wnderschreffuene Tomiß Madtzenn i Breining befinder mig brøst holdenn paa denn Crongaardß jord jeg i feste haffuer och paabuor, saa der findeß i det fald paa rode tuinde agere till enn tønde hart korn, och paa wester tofft enn ager till sex schip hart korn, och er aff samme min festegaardß jord som Søffrin Hanßen sig tilholder och will gaardenn fra wende, wdenn wederlag och billig føye, iche andseende Søffrinn Hanßenß gaards agere och enge udi schouff och march findeß saa fuldkommen der forudenn som dee andre Nabuorß, och ieg fuldkomen schatter och schylder effter Jordbogenn, ligesom dee andre mine Nabuor der for formeener ieg mig till gaarden bør att følge gaardenß fulde lod i alle fald och wangschiffte, och ey dend heffd bør at werre till andseelße Søffrinn Hanßenn paastaar effter nogle willig winder kongenß gaard till for argelße om min Sl: formend till leye aff penge eller i andre maader kunde ladet noget fra gaarden komme daa kand ieg iche dermed werre benøyet, med mindre Søffrinn Hanßenn kand wduiße mig wederlag derfor som rett och billigt kand werre, saa ieg iche meere schall werre forsuechet i min auffll och nering ind mine andre Nabuor, Kongl: Maytz: Meßiue er och i forige tider lest her paa tinget, att dee bønder i en Bye, som huer giffuer lige schyld och schat och landgielde, schall och haffue lige jord den enne iche mindre eller ringere ind som denn andenn, och er begierindiß att dette mit korte suar mote for retten leßiß paaschriffuiß och indføriß i domb och rett, huiß herom paceßer Actum Breining dend 2 Marty Anno 1670 *Tomiß Madtzen Eghaandt*. Der nest it winde her aff tinget wdgifuit nest affuigte 28 Marty: som findeß No: 42: Item it Tingßuinde och her aff tinget wdsted nest forleden 11 Aprilli och findeß No: 45: huor offuer dee bød denn: i rette paa bege sider med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

Jørgenn Nielßenn i Ranß paa sin egen och dee andre bymendß weigne fodrit domb effter deriß opsettelse och i rettesettelßeß indhold belangende den øde gaard i deriß bye dee formeener denn: att werre forschaanit for att giffue landgielde aff, huilchet No: 35: och formindte denn: effter Kongl: Maytz: naadigste wdgifuene forordning Daterit den 21 Marty

1668 samme øde gaard att bruge for schatterne allenne att wdrede och war nu i dag endelig domb begierindeß, och mødte ingenn till wedermeelle eller giensuar i nogenn maader:

Jost Tommeßenn i Huilsbierig Heritzfouget effter for indførte warßell imod Hr: Raßmuß Jenßen i Gaurslund i rettelagde sit schrifftelig indleg: for Setfougden Peder Buch: Lydendiß: Efftersom ieg haffuer ladet indkalde Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund for Prouistenn om en giæld, mig paa it mit barnß weigne hinde effter hindeß Sl: Moder tillkommer, effter schifftebreffuitß wiidere formelding och samme sag iblant andre, till denn werslig rett er henfunden daa setter ieg i rette och er domb begierinde om forn: Hr: Raßmuß Jenßenn iche bør wden ophold at contentere samme giæld och patrimonio effter schifftebreffuitß indhold med rede penge och sin der aff forfalden rindte som wngefehr bedrager tilhobbe imod 300 Sldr: naar mand regner fra schiffthenß Dato Aar 1651 den 10 och 11 Aprilli daa min Sl: høstrue war 7 Aar gammell och tilfaldt for 142 dr: 3 mk: 6 sk: 2 alb: och till nest affuigte Aprilli samme 19 Aar huor aff Rindtenn vdi dee 10 Aar med rendteß rente som der bør att gaae aff børnepenge bedrager 112 Sldr: som er ichon effter Sl: Karen Mogenßdatter war 16 Aar gammell. Noch 2 loder i dend halffuepart aff den halff otting bunde jord paa Gaffuerslund March 17½ Sldr: 22 sk: rente med renteß rente i 10 Aar er 12 Sldr: och huiß betallingen iche nøyachtig scheer daa der fore effter ordenantzenn deelle att lide. Der nest formeener jeg Hr: Raßmuß Jenßen effter mit fremblagde reigenschab och opschrift paa huiß mig hoß hannom der forudenn tilkommer, bør inden 15 dage att betalle eller derfor werre namb wndergiffuenn. Der nest fremlagde enn steffning fra Landemode i Riibe huorpaa aff Bischoppenn fandtiß saalediß paaschreffuenn. Lest in Synodo Ripensi 1670 den 20 Aprilli sagerne ere hen wiiste till den werslig rett der at ordelis med mindre dee selffuer kunde wenligenn derom for enniß. *Ped: J: Kragld:* Item fremstillet schifftebreff effter Hæderlig och Wellærde Mand Sl: Her Mogenß Jenßen fordom Sogneprest i Gaffuerslund sogenn, Daterit den 10 och 11 Aprilli 1651 som iblant wiidtløfflighed till meening indholdte att samtelig Sl: Her Mogenßeß børnn arffuelig tilkom effter deriß Sl: fader effter worderingenn penge 967 Sldr: 2½ sk: her forudenn tuinde deriß Sl: faderß Preste kiolle, worderit for penge 40 Sldr: och for deriß andpart udi senge kleder loffuit deriß Moder och Hr: Raßmuß Jenßenn huer aff børnen en seng efftersom dee kommer till laug alder och det behøffuer god som 20 Rix dr: heller udi stedit for huer seng 20 Rix dr: forskr: Hr: Mogenß Jenßenß syff børnn haffuer her forudenn deriß andpart nemlig halffpart udi en halff otting jorde offuer ald Gaffuerslund Schouff och March, som deriß Sl: fader haffuer kiøbt aff Sl: Hr: Jenßeß arffuing for penge 100 dr: Corant beholder och dee syff wgnød deriß Sl: fader haffuer dennom forærit Antonie sit Plag, Antonie it beslagen schrinn och lille Karen it flask fuoder, och bleff paa aastedenn tald och accoderit imellom Hr: Raßmuß Jenßenn och Magdalene Jenßdatter paa den ene och børnenß formønder paa den anden side, saa dee for aldt det registerit och worderit guodtz tilstand och formoffue schall giffue børnen for deriß andpart forudenn senge klader Eigendomb och huiß denn: forlødeß er beuilget penge Itt Tusinde Slette daller huer daller till 32 sk: liubsk bereignit och efftersom forskr: børnnß Moder børnen selff samt alle deriß formønder war wenlig begierinde wedtoug och samtychte att Pigenn Karen Mogenßdatter effterdi hun war enlig Syster att motte gaae lige udi schiff och arffue med en aff sine brødre, daa tilkomer huer aff forskr: tusind Sletdr: penge 142 dr: 3 mk: 7 sk: som bemte: Hr: Raßmuß Jenßenn loffuit dennom till effterschr: Terminer att will och schall betalle schadisløß dee tuinde eldste Nielß och Antonie Mogenßønner deriß penge schall erlegiß till Philipi Jacobi dag nest effter saa deriß rendte daa aff denn: kand andgaae, Jenß Mogenßen som er 14 Aar och Søffrin Mogenßen som er 13 Aar, denn: loffuit forn: Hr: Raßmuß att beholde till kost, schollegang, ære och lere till huer bliffuer 16 Aar gammell och diß imedellertid schall deriß penge bliffue bestaaendiß hoß hannom rindtesløß: huad dee trei yngste børnn andgaar Michell som er 10 Aar, Karenn 7 Aar och Klauß Itt Aar, denn: loffuit

forn: Hr: Raßmuß Jenßenn i ligemaader att will forsørge med Øll, Mad, Schou, Klader sampt
 nødtørfftig Schollegang, ære och lere till huer bliffuer 16 Aar gammell for rindten aff deriß
 forn: penge deriß hoffuit stoll wforkrenchet i alle maadr: och naar dee bliffuer 16 Aar daa
 deriß hoffuit stoll att werre wbeschaarin och der aff sidenn giffue rindte saasom med rette bør
 att gaae aff børne penge, den Sl: Mandß Bøger bleff wschiffthoß Hr: Raßmuß Jenßenn i
 forwaring indtill dee aff geislig Personer kand bliffue igiemenseet och worderit samptelig
 arffuinger till bedste. Item fremlagde en opteignelße som formeldte: Forteignelße paa huiß
 mig hoß Hr: Raßmuß Jenßenn tilkommer, 1 kue for 10 dr: noch 1 graae kue hand bekom till
 Jenß Willadtzenß i Andkier penge 6 Sldr: for tiende kalffne och griß Hr: Raßmuß haffuer
 opbaarit mig tilkomb penge 2 dr: 1 mk: 13 sk: 1664 bekom Hr: Raßmuß wox 11 mk: noch 3
 winduere samme tid item 5 fierding kar sightet meell och trei fierding kar huedemeell Anno
 1667 vdlagt for Hr: Raßmuß 1 oell sild penge 12 sk: rester hoß hannom aff 12 Rix dr: ieg
 hannom londte 3 Rix dr: laandt Hr: Raßmuß paa Koldinghuß der wii legte om denn oxßen 3
 Rmk: wdlagt till Sl: Karenn Mogenßdatterß wnderschiørt och nattrøye som var 16 allen
 blommit adtlask allenn 3½ mk: penge 14 dr: for 8 lod guld galluner – 8 Rix dr: liffæruit flæß
 1½ quarter penge 3 mk: betaldt for silche 1½ mk: for sardug 1½ mk: schreder lønn 1 dr:
 medgiffit imod 300 Rix dr: pandt i mit eigenndomb som dannemend maa kiende om huor høyt
 det bør att werre, wdi femb Aar for hindeß tieniste war det well ringe dee kleder Hr: Raßmuß
 optegner, hindeß andpart udi hindeß Sl: faderß bøger, forseiglingß penge for endeell dome och
 breffue Brøllupß bekostning 100 dr: 1 Natte trøye Hr: Raßmuß loffuit hinde 9 dr: den seng for
 dee 30 dr: er laffuerit. Noch hindeß andpart udi denn wuiße gielt i schiffte breffuit findeß
 indført. *Actum* Huilsbierig den 18 Sprilli 1670: Och effter diß leiglighed war Jost Tomeßen
 effter sin forskr: i rettesettelße domb begierindiß. Saa mødte Søffrin Mogenßen i Andkier
 och paa sin Stiffader Hr: Raßmuß Jenßenß weigne i rettelagde hanß schrifttelig suar.
 Efftersom Jost Tommeßen haffuer ladet mig warbel giffue for domb saa wide hand well selff
 att Prouistenß domb aff hanß Erwerdighed Bispen iche udi nogenn maade er wnder kiendt,
 menn indnu stander wed sin fulde magt vdi huilchen ieg er frikiendt for Jost Tommeßenß
 andgiffuende som dommen udi sig selff klarligenn wduißer, thi der Prouistenn paa
 Landemoder forsuarede sin domb och formindte sig retmeßig att haffue dømbt bleff der iche
 aff hanß ærwerdighed eller det hederlig Consistorio paa anchet udi nogenn maade, som
 wdschriffthen aff Landemodeß protocoll med Bispenß haand Ratificerit klarligenn wduißer
 huor for ieg iche will formode att nogenn wnder domer wnder staar sig att dømmen paa
 Prouistenß domb med mindre hand vill giøre sig selff till offuerdommer och der for lide som
 wed bør, menß efftersom Jost Tomeßen selff for retten paa Landemode berette att dennd sag
 andlangende denn wbillig opschrift i kierchenß reigenschab war giort anhengig udi werslig
 rett bleff den och till werslig rett igien henwiist och iche Prouistenß domb huilchet och iche
 heller er Manerligt, menß aff hanß Erwerdighed burde at paakiendeß och paa det Jost
 Tommeßen schall see at ieg iche hann: med retten will offuer ile, saa tilbiuder ieg indnu till
 offuer flødighed att hand maa tage tou dannemend paa sin side och ieg tou paa min side
 huilche kand igiemmel see och Liquidere offuer laffueride reigenschab och retmeßig kiende
 huilchenn oß der bliffuer hinn anden schyldig och daa aff dend att schee nøyachtig
 satisfaction huiß iche for aarsageß ieg till i dag att tage mit første ting till Jost Tommeßen for
 deelle, for auffkald paa sinn Sl: høstrueß weigne, effter domenß formelding, venlig
 begierindiß att dette for retten maa leßiß paaschriffuiß udi huiß for retten bliffuer affsagt
 indføriß och mig gienpart der wed meddeelliß huor till fuldmegtigeß Søffrin Mogenßen i
 Andkier. Ex Gaffuerslund den 2 May 1670 *Raßmuß Jensen*, och for det sidste fremlagde
 Prouisten Hæderlig och Wellerde Mand Hr: Nielß Lauritzenß wdgifffuene domb som i sinn
 sluttning formeldte, daa effter tiltalle giensuar och sagenß leiglighed weed ieg iche andet
 herpaa att kiende ind att det er ret och tilbørligt att denn enne betaller denn anden som ret och
 retferdigt er i alle maader, och effterdi Hr: Raßmuß Jenßenn i rettelagde it reigtig och aff tro

werdig dannemend igiennom seet louglic befunden och wnderschreffuen regenschab med reigtig Specification wed dag och Datum paa huiß hand till Sl: Karen Mogenßdatterß wdredening och nõdwendig brug haffuer andwendt udi steden for hindeß Pateimonio hinde effter hindeß Sl: fader arffueligenn war tilfaldenn tillige med forteignelße paa huiß Jost Tomß: hannom a parte schyldig er daa widste iche at kunde tilfinde Hr: Raßmuß Jenßenn en giæld tuinde gange att betalle men for Jost Tommeßennß tiltalle derudi fri att werre, i synderlighed effterdi Jost Tomeßenn offuer laffuerede reigenschab ey haffr: paa anchet, ey heller der dui noget wlouglicen at werre andteignit for mig haffuer beuißt, huad sig dee andre for andragene poster er andlangendiß daa efftersom Hr: Raßmuß Jenßenn sig derpaa haffuer erklerit och suaret, daa weed ieg iche viidere derpaa att kiende, ey heller Hr: Raßmuß Jenßen noget effter denne forberørte Jost Tommeßennß tiltalle att tilkiende att dette som nu forschr: staaer er saa gaaen och pascerit for mig her i Smidstrop Prestegaard i dag som er Fredagenn den 4 Februari Anno 1670 winder ieg med min Egen haand schreffuit och wnderschreffuit. *Nielß Lauridtzen Riber, Prouist ibid: Egenhaand*, huilchet alle forschr: breffue her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i dennom selffuer wiidere wduißer, huor offuer dee bød denn: i rette paa begge sider med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa efftersom denne sag tilforne her i rettenn haffuer verit giort anhengig och fordi Presten Hr: Raßmuß Jenßenn formindte den burde att indkomme for denn Geislig Rett, som er scheid saa den haffr: werit baade for Prouistenn och Landemode och nu i Rettenn fremlegeß Gieslig Øffrighedß steffning huorpaa findeß schreffuit med hanß Erwerdighedß Bischopenß haand wnderschreffuit att sagerne ehre henwiist till denn werslig rett der att ordeeliß Hr: Raßmuß derfor till i dag ere hidkaldet och hanß fuldmegtig Søffrin Mogenßenn møder och gaar i rette med Hr: Raßmuß Jenßenß schrifftelig suar och fuldmagt, Jost Tomeßenn i rette fremleger it wnderschr: och forseiglet schifftebreff effter Sl: Her Mogenß Jenßenn Daterit den 10 och 11 Aprilli 1651 huor udi formeldiß att Hr: Raßmuß Jenßen daa haffuer till sig annammit Sl: Karen Mogenßdatter forn: Jost Tommeßennß hendøde høstrueß patrimonium som hindeß effterleffuende datter Maren Jostdatter er arffueligenn tilfaldenn, och hand der for haffuer forplegt sig samme patrimonio med rede penge att wille och schall betalle shadesløß och rindte der aff fra hun er 16 Aar, at giffue saasom der gaar aff børnepenge daa kand ieg iche retter der udi kiende ind att Hr: Raßmuß Jenßen jou bør sinn forplegt och schifftebreffß indhold at fyldestgiøre och med rede penge betalle till samme Moderløße barnß fader Jost Tommeßenn schadisløß inden 15 dage eller derfor at lide deelle. Huad denn post andgaar at Jost Tommeßenn her forudenn fremleger it regenschab och opschrift paa enn deellß hand ellerß hoß Hr: Raßmuß Jenßenn haffuer att fordre, och Hr: Raßmuß erbyder i sit fremblagde indleg, att will giffue sig vnder wuillig dannemendß sigelße hen findeß och till dend ende, och parterne deriß tid derom at wedtage naar di det behager samme deriß opschrift och reigenschab imellom huer andre att Conferere och till ende giøre, inden i dag sex wger, och saa lenge till dombß optagenn:

Hanß Olluffßenn i Follerup paa Hæderlig och Wellerdte mand Hr: Klemend Søffrinßenn Sogneprest till Smidstrop och Schierup sogner, saauelsom paa sin egenn weigne, fordrut domb effter i rettesettelße om den enghaffue wed Follerup schouff fra Sl: *Jørgenn Raffnß* gaard i Welling schall werre pandtsat till Hr: Nielß Lauritzen i Smidstrop och hanß høstrue Sl: Maren Tomißdatter for 90 Rixdr: och begierde i dag endelig domb effter opsettelßenß formelding som findiß No: 41: och der offuer først i rettelagde en transport Daterit Aar 1670 denn 10 Aprilli indholdendiß att Hæderlig och Wellerdte mand Hr: Nielß Lauritzen i Smidstrop, Herridtz *Prouist* haffuer offuerdraget fra sig och sine arffuinger indtill Hr: Klemend Søffrinßen och hanß arffuinger ald den rettighed hand haffde udi den enghaffue som liger norden for Follerup schouff och er pandtsatt fra *Jørgen Raffnß* gaard i Welling, som er denn halffuepart aff samme haffge. Dernest fremlagde en anden transport Sl: Marenn Tomißdatter

arffuinger haffuer giffuenn forn: Hanß Olluffßenn paa den anden halffuepart dee effter hinde arffuelig tilkomb i same enghaffue, Daterit denn 15 Novemb: Anno 1669: Item frembstillt schifftebreff effter berørte Hr: Nielßeß høstrue Sl: Marenn Tomißdatter er holdenn Aar 1660 den 18 Octobris: som iblant andet formeldte saalediße: *Jørgenn Madtzenn Raffnß* pandtebreff i Stor Welling, som tilholt att haffue pandtsatt Hr: Nielß, hanß bundegaardß haffue legendiße wed Follerup schoff kaldiße Enghaffue for penge 90 Rixdr: hand war hann: plegtig. Noch i rettelaßdiße it thingßuinde her aff tinget wdgiffuenn nest affuigte 18 Aprilli som findeß No: 51: Saa mødte *Christenn Christenßenn* i Welling och der imod i rettelaßde it schrifttelig suar, hand och sinn suoger *Mogenß Nielßenn* i Wilstrop i rettelaßde der sagenn gich i opsettelle, lydendiße: Efftersom *Hæderlig* och *Wellerde* mand Hr: Nielß Lauritzen, *Prouist* i Holmandtz Herrit, saauelsom hanß førige høstrue Sl: Maren Tomißdatterß arffuing wille tileigne dennom enn enghaffue paa Welling march, beretter att haffue i pandt fra den øde bundegaard i Welling Sl: *Hanß Madtzen* sidst paabaade, saa suariße der till aff oß wnder Schr: paa samptlig med *intereßerindes* weigne, och formeener oß maa frembwiißeß reigtig pandtebreff om nogen haffuer nogenn pandt fra samme gaard, huilchet saa well vduißeß huo der schulle haffue pandtsatt enten berørte *Hanß Madtzenn*, hanß formand *Jørgenn Raffn*, eller och deriße fader *Madtz Jørgennßenn*, och huor mange penge det er pandtsatt for, och dendß naffn pandtet taget haffr. Item huad till Kongl: Maytz: der aff giffuit er, ellerß siøniße det wrimeligt nogenn aff egegn magt kunde tilholde sig det jord och eigendomb wii øde andtager bebiuger schatter och schylder aff, menß dersom der kan frem wißeß noget nøyachtig med sandferdighed daa effter reigtig aff reining for det som nødt erbyder wii sølff och pending, huer for sin proquota paa det gaardßenß eigendomb kand sambliße effter lougenn, och forbiuder nogenn sig wiidere dermed att befatte wdenn hiemmell och minde, formodendiße Kongl: Maytz: Heritzfouget eller huo retten betienner, ey wdsteder det som paa høyre steder schulle for aarsageß att foregiffuiße med wenlig begiering dette woriße ringe suar, motte bliffue lest, paaschreffuen och indført om noget imod forhaabning ganger beschreffuenn effterdi wi haffuer faaet kald och warbell och oß saa igien tilstillet. Actum Welling den 21 Marty Anno 1670: *MV: CC:* Derhoß fremlaßde schiffteß affsigt effter Sl: *Jørgen Raffnn* her aff tinget vdgiffuen Aar 1657 Mandagenn denn 20 Juli: som iblant anden widtløfftighed om giældß fordring och løß ørenß wdwordering saalediße beslutteß, siden bleff intet wiidere giæld fordris icke heller kunde dee paafinde eller bleff paawiist wiidere rørindeß godtz som forn: *Jørgenn Raffnn* war tilhörig att registrere wordere eller hanß arffuinger att imellom schiffte wndtagenn eigendomit det bleff i beholdning samptelig arffuinger till bedste, wbeschaarin och wfor krenchet i alle maadr: Indnu i rettelaßde Kongl: Maytz: wor allernaadigste herriße hoffmarschalch Welb: Mortenn Schienchelß schrifttelig tilladelße lydendiße: Effter min allernaadigste herriße hanß kongelige høyhedß ordre och naadigste wdgiffuene breff wnder den 26 May 1668, beuilgeß och tilladeß hermed att *Christenn Christenßenn* maa nyde bygge beside och beholde halffpartenn aff den gaard i Stor Welling *Jørgen Raffnn* nest for beboet haffuer, i thrie Aar quit och fri forudenn landgielde och ald andenn affgiffit effter bemte: breffuiße liudelße, *Contributionerne*, her som alle steder wndertagendiße dog dette med slig *Condition* att hand schall imedeller tid forplegt werre, forn: halffue gaard saalediße att bebruge att denn effter dannemendß siøn och receßens formelding kand louglig och wstraffelig befindeß och naar forn: trei Aar forbie ehr schall hand denn aarlig affgiffit effter jordbogenn wdgiffue. Coldinghuß den 18 Juni 1668 *M: Schinchel:* och for det sidste fremlægeß: Høyst bemte: Kongl: Maytz: welforordnet Comißarier Borgemester Jørgen Staalßenn i Weylle och Baldtzer Nielßen Raadmand i Kolding deriße schrifttelig beuilling och tilladelße iligemaader till *Hanß Olluffßen* i Stor Welling paa den anden halffuepart aff same øde bundegaard och eigendomb, huilchet alle forschreffuene breffue her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i denn: selffuer wduißeß med flere ord och talle denn: derom imellom faldt.

Mandagen den 9 May Anno 1670.

Otte Windeßmend

Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Christen Nielßen i Breining, Tomiß Madtzen, Nielß Hanßen ibid: Poffuell Staffenßen i Piedsted, Nielß Bertelßen i Follerup, Hanß Klinchhamer i Welling och Jenß Nielßen i Piedsted.

Søffrin Mogenßen i Andkier fremkomb for retten och lod leße och paaschriffue en Wiborig Landtztings steffning offuer Herridtzfougden Jost Tomeßen, och en part aff Herridtzmendene och loffuit at giffue Jost Tomeßen och Tygge Jachobßen gienpart der weed och dee andre jntereßerende huem det begierede, och Søffrin Jenßen i Schierup, widere steffningß indhold, bedre at forklare, och Søffrin Mogenßenß domdristig talle erkleriß. Søffrin Mogenßen der imod erbød at naar forbemte: Hr: Landtzdomerß steffning for ehn huer aff dee jntereßerendiß brofielle loughlig bliffuer forkyndet, weyrer ieg dennom ey den begiering menß mig effter lougen dermed vill forholde.

Søffrin Mogenßen i Andkier, paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne i Gaffuerslund i rettelagde it indleg offuer Joest Tomeßen, och begierde andet ting offuer hannom for deelle, som Peder Buch *Setfouget* tog wdi Archt effterßom det war schrefften paa schiellingß paapier, Søffrin Mogenßen formindte at dette ringe suar, er paa saa fuldkomen paapier, saa som hand formindte dertill burde at brugis och hand det for sin fuldmegtig haffuer i rettelagt. Tyge Jachobßen begierde at bemte: schiellingß papier motte lege vdi reten till sagenß wddrag, och ydermere sagde Søffrin Mogenßen at hand kunde legge schiellingß papier i rette for Landtzdomer om di det wille tage forfulde.

Tygge Jachobßenß andet ting thill Nielß Jenßen i Andkier for deellemoll.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Tomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund berette sig at kunde mindiß wdi 40 Aar, Søffrin Pederßen i Gaarsløff vdi 30 Aar, Nielß Nielßen ibid: wdi 24 Aar, Nielß Hanßen i Breining vdi 40 Aar, Simon Madtzen i Gaffuerslund i 30 Aar, Hanß Klinchhamer i Welling i 24 Aar, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund 46 Aar, Søffrin Schoußen i Mørchholt i 20 Aar, Gyde Willombßen i Andkier i 40 Aar och Peder Pederßen i Gaarsløff vdi 40 Aar, och daa diß imedlertid wande dee ved eed med opragte finger at dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt er, det der iche ehr gangen eller giort aff Cronebuoligerne her i Holmandtz Herrit, mere arbeit till Slottenß Hauge wed Koldinghuß ind vdi 14 dage en dag, hilchet saa haffuer Continuerit indtill wed nu denne Gardener widere søgis, och derßom dee schulle giøre arbeit som dee nu effter Bettis bleffue der ehn part aff Kongenß huße och buolliger Øde, huor effter Nielß Pederßen i Piedsted paa samtelig bolßmendtz weigne wahr tingß winde begierindiß, och wahr restandtzschriffueren Hanß Nielßen paa Konglig Maytz: Ambtschriffuer Rudolph Faustis weigne till vedermolsting och samtygte dette winde vden widre warbell at motte wdstedis.

Huilche forn: otte dannemend alle vande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Olluffßen i Follerup, paa sin egne och meenige Follerup bymendtz veigne paa den ene, och Nielß Hanßen Raffn i Piedsted paa sin egen och meenige Piedsted bymendtz veigne paa den anden side, som indgich effterschreffne forlig och Contract om huiß tuestigheed dennom haffuer imellom werit, om deriß marcheschiellß gierde, effterßom dee Follerup bymend aff dee Piedsted Lodtz Eiger wenlig wahr begierinde, dee wille tillhielp same marcheschiellß gierde kunde bliffue giert, effterdi det kunde verre paa bege byerß gaffn och beste, daa er det saaledis ingangen och samtygt, at derßom det maa schee med vor kiere Øffrighedtz villie och thilladelße daa schall dee Follerup mend tage dee tou panter aff same marcheschiellß gierde

aarlig aar at gierde och holde ved heffd och lige med till behørig wangeleid derpaa schall verre som dee loffuer at holde dee Piedsted mend aarlig aar wden schade, resten som ehr den tridiepart aff same marcheschielß gierde, schal dee Piedsted mend i lige moder holde ved goed heffd och lige aarligen. Noch her foruden haffr dee Follerup mend loffuet at holde deriß hiord Queg och bester Aarlig aar aff Piedsted mk: baade først och sidst om aaret, wndtagen der w aff vidende kunde kome fraa enten byer och lodtzeiger, at haffde eller best paa enten aff deriß marcher daa der med at forholdeis effter wide och wedtegt. Item loffuer dee Follerup mend inttet at hoge eller hoge lade enten riß eller staffuer i dee Piedsted mendtz Sønderkier, imod hiemmell och minde, som kand vere dennom paa deriß Engbiering till nogen schade, wnder huiß laugmoll paa kand følge, huor effter dee paa bege sider wahr enblydende Tingbuinde begierindis. Peder Buch betiendte retten i dag wdi Heridtzfougens affuerelße.

Mandagenn denn 16 May Anno 1670.

Otte Windießmend

Nielß Hanßen Tueßenn i Schierup, Jachob Søffrinßenn i Gorsløff, Peder Søffrinßenn i Andkier, Jep Nielßenn i Winding, Hanß Lund i Sellerup, **Raßmuß Lauritzen i Børchop, Michell Madtzenn i Sellerup**, och Jennß Søffrinßenn i Schickballe, och Anderß Madtzen i Winding,

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund for hanß buopeell att suare Jost Tomßen Heritzfouget her till tinget i dag. I lige maader och same dag gaff Søffrin Mogenßen louglig warbell mundelig her wed tinget effter Tyge Jachobßenß befalling och att suare her till tingett i dag:

Peder Buch forordnit i domerß sted.

Jost Tommeßenn i rette satte och formindte om Hr: Raßmuß Jenßen formedelst hand haffuer giort sig till SchouRider imod Ordenantzen och forachtet ded hæderlig Preste Embede om hand iche der for effter Ordenantzenn bør att lide. Hr: Raßmuß Jenßen der till suaret och formindte Jost Tomeßen bør at beuiße det hand haffuer giort sig till SchouRider, och forachtet det Hellig Menisterium imod Ordenantzen men att hand haffde reden i schoffuen meente hand sig att staae frit fore att ride i schoff och march huor hanß louglig erinde falder. Jost Tomeßen begierde domb, med flere ord denn: derom imellom faldt:

Noch satte Jost Tommeßenn i rette att effterdi Søffrin Mogenßenn haffuer i dag otte dage her paa tinget i rette lagt it indleg paa schiellingß papiir, huor effter hand wille paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne tage andet ting till Jost Tomeßenn for deelle och der med wille tuinge hann: till auffkald at gjøre for hanß Sl: hustrueß Patrimonium och formindte hand derfor haffde giort imod kongelig forordning och burde der for att straffeß effter forordning. Hr: Raßmuß der till suaret att dersom der var lagt noget papiir i rette aff mißforstand som iche war Sophiciant daa staaer det den frit fore som retten betiendte att wiße det aff, der foruden naar alt mig rett andseeß saa er det en Memoriall som Søffrin Mogenß: war iffuer lauerit. Belff opsatt udi sex wger:

Hiemmellet Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Nielß Pederßen. Noch hiemmellet Søffrin Jenßen, Johann Olluffßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage och warbelgaff Iffuer Jenßen i Gorsløff och Timoß Pederßenn i Ranß alle att suare Slottennß Gardener Jochum Scheell her till tinget i dag.

Dernest for retten fremkom effter louglig indsteffning Søffrin Jenßenn i Schierup, Peder Tueßen ibid: Jørgen Nielßenn i Ranß, Anderß Nielßen i Welling, Peder Tommeßen i Sellerup, Nielß Terchelßen i Gaurslund, Michell Wideßen i Piedsted och Tomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund, att efftersom *M*: Jochum Gardener haffde ladet forskreffne trei bolßmend incitere for nogle ord dee schulle haffue hafft imod hannom herpaa tinget nest forleden 2 May: och der daa war dee otte windeßmend paa tinget och hørde huiß pascert, huor for *M*: Jochum begierde der deriß winde herom wille afflege, huor till Søffrin Jenßen suaret att Nielß Pederßen war inde for retten, och accoderit med *M*: Jochum for noget arbeid hand resterit med till haugenn, och hand klaget att werre scheid wrett och der war schichet Soldatter derom vdpaa Exequering, huilchet dee andre hanß med brødre aff dee otte mend bekrefftet sandhed att werre ligesom Søffrin Jenßen for denn: wondet haffuer, huor effter *M*: Jochum war tingß winde begierindeß: *M*: Jochum satte i rette och formindte Nielß Pederßenn bør sin ord att beuiße effter tingß windeß indhold eller deelle att lide och begierde herpaa domb, opsatt udi till i dag 3 vger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hanß Lund i Sellerup och Kierstenn Lauridtzdatter Hendrich Nielßenß hustrue i Welling att suare Hanß Nielßen Restantzschriffueren her till tinget i dag:

Hiemmellet Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßelgaff *Nielß Anderßenn i Andkier Schougaard* att suare Jenß Christenßen her till tinget i dag, gaff hann: till beschylding for hand i dag femb wger toug en stud Jenß Christenßen tilhørde hoß Peder Søffrinßenn och dreff med dend i plougenn aff och till paa en otte dageß tid och gaff dend saa tilbage och om anden dag der effter døde, formindte hand burde att betalle hann: sin stud eller derfor stande till rette, opsatt sex vger.

Hiemmellet Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hendrich Nielßenn i Welling, och Nielß Raffnn i Piedsted att suare Proviandforwalter Nicolaus Berntz eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, 14 dage, 3 vger. Nicolaus Berntz fuldmegtig Olluff Helleßen tilspurde Hendrich Nielßenn huad rettighed hand haffde till att bruge det bunde buolig i Welling *Sl*: Lauge Raffn haffuer paaboed och hand aff hanß arffuing sig haffuer tilkiøbt och forbød hann: att befatte sig der med imod hiemnell och minde.

Noch satte i rette och formindte att effterdi Nicolaus haffde wdgiffuenn en obligation paa noget Eigendomb i Hanß Raffnß gaard som hand iche sidenn haffuer holdenn och sit kiøbe breff effter kommit, det hand der for burde att schaffe hann: sin haandschrifft igienn, eller lide deelle opsatt wdi sex wger:

Jenß Lauridtzenn paa Nebbe it Tingßuinde:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Jenß Lauridzen paa Nebbe som fremlagde enn wnderschr: schrifttelig kundschab lydendiß: Bekiender vi wnderschr: Jørgen Nielßenn, Hanß Hanßenn och Lauritz Jenßenn boendiß i Ranß udi Gorsløff sogenn att efftersom Jenß Lauridzen paa Nebbe besuenger sig att hannom fordriß aff Johan Badenhaupt forige Schriffuer paa Koldinghuß endeell schatte penge for dee tou første aaringer daa Quartalschattenn bleff paabudenn, som hand haffuer betaldt daa er det oß i sandhed witterligt att siden Jenß Lauridtzenn komb till Nebbe, att boe, haffuer hand aldtid naar Quartalschatten schulle vdgiffuiß werit sat paa Lex seddellen med Gorsløff sogen och haffuer aldtidenn aff oß saa welsom tuinde andre mend som wed dødenn er affgaaen werit forordnit till Lexmend och haffuer wi saauelsom dee opbaarit bemte: Jenß Lauridzennß

schatter, och denn: paa Koldinghuß till bemte:Johann Badenhaupt eller hanß tiener Clarerit, saa hand denn: effter Lex seddellen reigtigenn haffuer betaldt, och dersom der haffde fattedeß noget aff schattenn for heelle sognit, haffuer wii dennd ey kundet bleffuenn quit før ind dend ehr bleffuenn fyldest giort, Jenß Lauridtzenn haffuer och ey hafft meere frihed for Execution ind wii andre, wi haffuer ey tagenn nogenn Quittantz for dee wbillig schriffuerpenng som schriffueren och hanß tiener haffuer willet hafft, wii were och alle hanß Maytz: tienere her udi sognit, huor fore vi iche haffue erachtet fornøden att tage Quitting, ti i forige tider tog bønderne ingen Quittantz for schattenn denne woriß sandferdig kundschab haffuer vi Jenß Lauridtzenn med deelt och will were gestendig huor fornødenn giøriß. N.S: Hanß Hanßen, Laurß Jenßen, huilchet same kundschab her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer wduiße, och nu fremstod forn: Jørgen Nielßenn, Hanß Hanßenn och Lauritz Jenßen och wed høyeste æd med opragte finger bekrefftet same deriß wnderschr: kundschab i ald sandhed att werre lige som forskreffuit staar i alle maader, huor effter Jenß Lauridtzenn war tingbuinde begierindiß: Beuiste med fremlagde Landtztingß warßel Zedell aff Wiborig Landtzting wdgiffuenn nest affuigte 30 Marty daa der att were steffnit och warbell giffuen Johann Badenhaupt forige Schriffuer paa Koldinghuß och hanß arffuinger enten dee er inden eller vdenn Landtz for winder och huiß andre laugmaall som Jenß Lauritzenn paa Nebbe achter att lade for huerffue till Holmandtz Herridtzting paa Mandag nest kommendiß 6 vger, 7, 8 eller 9 vger om dee eller nogenn paa deriß veigne will haffue noget der till att suare.

Schoffsiønß Affsigt:

Hiemmellet med opragte finger och eed Kongl: Maytz: Heritz warßell, nemblig Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop, Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßenn i Piedsted, Jachob Olluffßenn och Jep Jenßenn i Winding, Søffrinn Jenßenn och Johan Olluffßen i Gorsløff, Nieß Michelßenn och Jenß Pederßenn i Brøndsted, Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff saa welsom i dag 3 vger louglig warßelgaff meenige Heritzmend for huer mandtz huß och buopeell imod schoffsiønß affsigt och schoffsiønß opkraffuelße att suare her till tinget i dag: Dernest for retten fremkomb Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrinn Pederßen ibid: Søffrinn Nielßen i Mørckholt, Madtz Nielßenn i Breining, Tomiß Jenßenn i Andkier och Jenß Buch i Børchop som wande och affsagde att dee denn nest forledenn 26 och 27 Aprilli war med Heritzfougden Jost Tomeßen, SchoffRiderenn Tyge Jachobßen och Heritzschriffueren Peder Raffnn forsammet och siønit och besichtiget ald huiß wfor wiist ischoffuene befandtiß hoggenn her udi Heridtet siden forledenn Aar *philippi jacobi* och befandtiß som effter følger. **Welling Schoff** fandtiß en eeg rod hoggenn till 4 stenger, 1 eeg till it *spærtre*, 1 eg till 1 stolp, 2 rißbøger till 1 læß, noch 1 eeg till it *spærtre*, 1 eg haffde werit huoll i roden iche werdt at *Taxere*. **Schierup Schoff** fandtiß 1 riß eeg till 1 hanbielche, 1 eeg styffuit till 1 læß staffuer tre, item war styffuit och rodhogenn bøg till 3 læß, noch her foruden fandtiß hoggenn paa bundenß fiere riß bøger som lodßeigerne berette att werre bortstollenn, noch 1 eeg hoggenn paa bundenß *Terslyche Enmerche* till 3 stenger som Hanß Hanßenn berette att were hogen effter ordre till Materialer i Fredericia: Suinholt schouff 2 eger rodhogenn denn enne till 4 stenger, och den anden till 1 læß hiultømmer, noch 2 bøger rodhogenn till 3 læß. Winding schouff 4 bøger tuerstyffuit som lodtzeigerne berete att vere paa Prestenß schouff till 3 læß, her foruden fandtiß hogen alle wegne i schoffuen 2 bøger rodhogen till 3 læß, noch 1 bøg rodhogenn till 1 læß, 1 eeg till 1 stenger, noch styffuit bøg till 1 læß, 1 eeg till 2 stenger, noch en bøg lodtzeigerne berette att werre bort stollenn. Andkier schoff i Strandschoffuenn fandtiß hoggenn 6 bøger taxerit for 10 læß weid, fiere bøger tuerstyffuit till 2 læß, i Lundbund och Synderschoff styffuit till 2 læß weid, i Bierkrog 1 eeg till 1 stolp, noch 1 eeg styffuit till it læß staffuer tre. Sellerup schoff 3 bøger rodhogenn war huoll i rodenn till 3 læß weid, 3 tuerstyffuit till 2 læß. Breining schoff 3 bøger rodhogenn till 5

læb och 1 tuerstyffuit till it læb. Gaffuerslund schoff paa Kongl: Maytz: schoff rodhogen 1 bøg till 2 læb, och styffuit till 1 læb, noch effter Schoffougdenß beretning paa Prestegaardenß schoff 1 bøg rodhogen till 1 læb och 1 tuerstyffuit till ½ læb, i Gaffuerslund *Bøllund* effter *Sognefogdenn Iffuer Huidß* beretning war paa prestenß bundschoff 1 bøg tuerstyffuit till 3 læb, paa Klauß Nielßenß bundschoff till ½ læb och paa Cronenß till 1 læb, noch fandtiß hogenn ger foruden i *Strandschoffuenn* 5 rodhogenn bøger haffde verit for forint och vdgangenn, Taxerit for 4 læb weid, noch 2 tuerstyffuit till 1 læb: *Gorsløff Schoff* hogen paa bondennß till 2 læb weid och paa kongenß schouff till 3 læb weid. *Mørckholt Schoff* 2 rodhogenn bøger till 2 læb och styffuit weid till ½ læb. *Nebbe Schouff* 3 bøger rodhogenn huoll och for forint i roden Taxerit for 6 læb. *Ranß Schouff* rodhogen tou bøger till 2 læb, styffuit till 1½ læb. *Brøndsted Schouff* 3 bøger rodhogenn till 6 læb och 1 læb styff weid. *Piedsted Schoff* rißbøger rodhogenn och styffuit effter beretning paa Cronens till 6 læs, paa nondenß 3 læb, paa *HosPitalenß* it læb och prestenß 4 læb. *Børckop Schoff* paa Cronens rodhogenn 3 bøger till 4 læb, paa Peder Nielßenß bundschoff till 1 læb och paa Hanß Hanßenß bundschoff till 1 læb. *Follerup Schoff* fandtiß rodhogenn sex for fornit stumper Taxerit for 4 læb. *Smidstrop Schouff*, 2 bøger rodhogen rødenn i stubbenn satt for 2 læb, 1 bøg styffuit till ½ læb, 3 rodhogenn eger till 3 stolper som lodßeigerne berette Hr: Nielß haffde ladet hoge paa sin Prestegaardß schouff wiidere bleff denn: iche paauiet eller kunde paa finde att siøne eller Taxere i nogenn maadr: huor effter Ridefougden Sl: Jachob Lauridzenß tienner war tingßuinde begierindiß: Heritz warßell for indført, Tienerenß naffnn er Christen Lauritzen som tog vindet beschr:

Hanß Nielßenn Restantzschriffuer it Thingßuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom Hanß Tomß: i Sellerup och Tomiß Mortennßenn ibid: som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßen, at dee denn 15 Marty sidst forledenn var med Restantz-schriffueren Hanß Nielßenn, vdi Hanß Lundß huß i Sellerup och schulle bortled en kue som var hoß hannom wdworderit for Kongl: Maytz: restantz om hand denn iche wille løße, och der dee komb i gaardenn till forn: Hanß Lund daa tilbød Hanß Nielßenn hann: enn graahuet kue som var worderit for 6 Sldr: om hand dend wille løße ellerß war hand foraarsaget till at tage koen bort. Daa suaret Hanß Lund hand wille iche betalle wiidere ind hanß nabuor, och der forn: Hanß Nielßen fornamb hand iche wille betalle, daa vdlagde hand først 2 mk: och 12 sk: som hand berettet att haffue paa Sumenn annammit, der forudenn wdtalde hand thou Slette daller och 2½ mk: som beløb sig wiider ind restantzen formeldte, och der hand haffde wdlagt pengene fra sig wille hand haffue hafft koenn, daa bleff dørenn tilstengtet saa hand iche kunde komme ind till koen, och Hanß Lund tog enn Øxße och sagde komer du ind och tager koenn daa schall du faae enn wlyche det ieg schulle parteriß paa stedenn, daa schulle du iche bekomme dend, att saa i sandhed er det bad dee denn: Gud till hielper paa, huor effter Hanß Nielßenn war Tingßuinde begierindiß:

Mandagenn denn 30 May Anno 1670:

Otte Windeßmend
 Søffrinn Jenßenn i Schierup
 Peder Søffrinßenn ibid:
 Peder Pederßen i Gorsløff
 Søffrinn Pederßen ibid:
 Simon Madtzen i Gaurslund
 Peder Tomeßen i Sellerup
 Søffrin Perß: i Welling
 Peder Søffrinßenn i Andkier

Sex Høring
 Jep Nielßen i Winding
 Jørgen Nielßen i Ranß
 Michell Jenßen i Gorsløff
 Nielß Nielßen i Gorsløff
 Nielß Tueßenn i Schierup
 Hendrich Nielßen i Welling

Olluff Hellebenn paa Tyge Jachobbenß weigne tog fierde ting thill Nielß Jenbenn i Andkier Bundegaard till deellemaall for sin leyrmolß bøder, huilchet med beuilling bleff opsatt udi otte dage.

Sluttening till den domb Jost Tomeßen Heritzfouget fordrit forleden 16 May: imod Hr: Raßmuß Jenbenn och findeß No: 72 aff Setfougden Peder Buch affsat saalediß: Daa effter tiltalle giensuar och denn sagß leiglighed, saa och efftersom ordenantzzen siger, att enn Prest alle tider schall gaae i rette Prestekleder, som kand sømme en Gudtz tiennere och dee Sogneprester som ere forordnede till dett aandelig tieniste att Presiche Euangelium, maa saa lenge achteß och kaldeß det dee ere, som dee bliffuer werachtig udi retsindig lerdomb och gode seder att dee iche beuare sig med nogenn timelig handell som dennom och deriß embeder iche wedkommer, menß dersom dee bliffuer andre ind dee ware, och ind denn: bør att werre, daa schall dee reigniß for w=ordenerede ligesom andre almueß folch, daa effterdi her legeß i rette woriß Ærwerdige Hr: Bischopeß steffning, att samme sag haffuer werit indsteffnit for Landemode, till Geislig Øffrighedß paakiendelße och derpaa findiß schreffuen vnder Biskoppenß haand att samme sag hen findiß till werslig rett der att ordeelis, och Jost Tommeßen iche alleniste med thingbuinde beuißer att Her Raßmuß Jenbenn haffuer reden i schoffuenn, udi werslig Habit med sig haffuende enn Rytter, medenß Hr: Raßmuß det ind och wedgaar att haffue giort forsetlig wiß, daa widste Setfougden iche anderlediß att kunde kiende ind Hr: Raßmuß jou dermed haffuer forseet sig imod ordenantzens ord och huad straff der for schall werre att hennhøre till dee gunstig Hr: Landtzdommerß paakiendelße:

Sluttening till denn domb Søffrin Hanbenn i Briening fordrit imod Tomiß Madtzen ibid: som findiß No: 62: daa effterdi her fremlegiß tingbuinde her aff tinget wdsted den nest forledenn 21 Marty: att dette omtuistende Jord haffuer leget och werit brugt till denn Cronegaard Søffrinn Hanbenn ibuor paa enn 46 Aarß tid wlast och wpaa klaget langt offuer receßens heffd effter same tingbuindeß viider vduißing widste Heritzfougden iche anderlediß at kunde kiende ind det joe effter receßenn der till fremdeelliß bør att følge:

Sluttening till dennd domb Hanß Olluffßen i Follerup paa Her Klemend Søffrinbenn och sin egen weigne fordrit om denn enghaffue som findeß No: 68: Daa effterdi her udi rettenn fremlegeß, it schifftebreff effter Hr: Nielß Lauridtzennß hendøde høstrue Sl: Maren Tomißdatter, Daterit Aar 1660 den 18 Octob: huor udi findeß indført dennd omtuistende enghaffue, att were berørte Hr: Nielß Lauridtzenn, Prouist her i Holmandtz Herit, pandtsatt for 90 Rixdr: och iche Jeg kand befinde aff *Christenn Christenßenn* och hanß med jntereßerinde fremlagde Documenter att same pandt er indfriet widste derfor iche retter att kiende ind att Hr: Klemend Søffrinbenn och Hanß Olluffßen /:effter deriß fremlagde Transporter :/ samme pandt bør att følge indtill det bliffuer louglic indløst.

Mandagenn denn 6 Juni Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenbenn i Schierup, Anderß Madtzen i Winding, *Søffrinn Nielßenn i Welling*, Jeß Nielßen i Mørchholt, Christenn Nielßenn i Breining, Peder Tomeßenn i Sellerup, Nielß Bertelbenn i Follerup, Frantz Willombßenn i Andkier.

Sex Høring

Peder Pederßenn i Gorsløff, Jep Nielßen i Winding, Jenß Raßmußenn i Dankier, Michell Wideßenn i Piedsted, Hanß Olluffßenni Follerup, och Nielß Hanbenn Raffnn i Piedsted, Jenß Rod i Schierup.

Nielß Raffn i schriffuerens sted.

Hiemmellet med opragte finger och æd effter receßen Jenß Gudtzøe och Christen Tøgerßen i Horstrup, at de i Løfferdag 14 dage, loughlig warbell gaff alle Wiuff Lods Eier, Boelßmend och Gaardmend, en huer for derris huus och boepeelle, at suare de Horstrup bymend her til tinget i dag.

For retten fremkom Hans Møller i Vinding at hand kunde mindiß tolff eller tretten aar for Keißerens Krigztid, daa hand war i Horstrup, och deß imedlertid komb tidt och offte imellum Wiuf och Horstrup, och iche hand saae daa eller der waar nogen gierde imellum Knifskier och Suinholdtz Kiers enghauger, paa marcheschiellet i mellum Wiuf och Horstrup schouer, och daa war der horn i mod horn, och fellet i mod fellet, i mellum bege schouer, och iche hand nogen tid forname at de Wiuf mend indtog aff de Horstrup mends kre i dieris fellet, ey heller de Horstrup mend aff de Wiuf mends, mens paabegges sider war w-anket i alle maader: Dernest frembkom Jenß Hanßen, indwonner i Fredericia och barne fød i Horstrup, wande och bestoed i lige suorne æd, at sytten eller atten Aar for Keißerens Krigstid waar hand hiemme i Hostrup hoes sinne forældre, tidt och offte war i Wiuf och Horstrup Schouer, om derris queg, bester och suin, sommer och winter, och da iche nogen tid er der nogen gierde paa marcheschiellet, imellem Horstrup och Wiuf schouer, imellum Kinfskier, och Suinholds Kiers enghauger, wndtagen huor der war enghauger och i de aaringer hand war i Horstrup, gich der horn imod horn, och war fellet i modellet huer anderes queg wdindtage aff felletern wden, anch og klage paa begge sider. I ligemoder fremkomb *Mads Nielßen Smed i Andkier*, wande i lige æd, at for fem eller sex Aar for den Keißerlig Krigs tid, tiendte hand i Horstrup, och wochte Queg aff Horstrup udj begge forskreffne Schouer, i blandt de Wiuf drenge som der och wochtet aff det Wiuf Queg och siden haffr: tiendt nogle gange baade i Wiuf och Horstrup, och daa iche nogen tid seet eller fornammitt nogen gierde imellom Horstrup och Wiuf Schouer paa marche schiellet mens haffr: werit fellit imod fellet och horn imod horn som forskreffuit staar i alle maader, aff begge byer wformeent. Peder Pederßen i Tiuffkier wande i lige æd at hand kand mindiß och tiendte i Horstrup for 36 Aar siden, och daa war der ingen marschield gierde imellom forskreffne schouer mends war fellet imod fellet och horn imod horn imellom begge byer, som forskreffuit staar. Noch frembcomb Otte Pederßenn Smed i Smidstrop, wande i lige æd, at hannd tiendte i Wiuff for 36 Aar siden, Raßmus Nielßen i LundMølsted tiendte och i Horstrup for 36 Aar siden, Peder Jørgenßen Smed i Winding, barnefødd i Horstrup, kand och mindiß 36 Aar, och er denn: witterligt at der iche haffr: werit nogen gierde imellom Horstrup och Wiuff fellet schouer, mens verit horn i mod horn aff begge byers Lods Eier wd formeendt som for schreffuit staar. Indnu wande Mads Pederßen i Tiuffkier i ligeæed, at hand haffr: wocht Horstrup by queg i threij Aar, for uden hand till forne i sin drenge tid haffr: wochtet Queg for begge byer, och da haffr: dreffuen aff Horstrup Queg i begge schouer, w-formeendt aff de Wiuf mend, i alle maader, huor effter Peder Raffn, Hans Koed, Hans Ifferßen, och Jep Jenßen i Horstrup waar tings winde begierindiß, och till weddermelle waar Iffer Iffuerßen och Søren Mogenßen i Wiuf som paa dieris egen och bye mands weigne, begierde gienpart.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Jenß Nielßen Winter i Schierup for hanß buopeell imod winder och domb at suare Søffrinn Jenßen her till tinget i dag. Dernest for retten fremkomb Peder Pederßen Hyrde i Schierup och hanß høstrue Mette Pederßdatter som wande och bestod ved æd med opragte finger effter receßenn at den 11 May sidstforledenn daa saae dee i Schierup Schoff att Jenß Nielßen Winterß suort hielmit stud som dee for hannom wochter sprang paa en aff Søffrin Jenßenß kør saa dend faldt omkuld och laaren kom i synder, som

den siden døde aff, huor effter Søffrin Jenßen war tingbuinde begierindeß: Jenß Winter var till wedermelle och sagde att Søffrin Jenßen lod selff koen stiche ihiell.

Hiemmellet Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Hanß Madtzen i Sellerupmølsted och hanß søster Karenn Madtzdatter ibid: imod winder att suare Søffrin Tomßenn i Sellerup her till tinget i dag. Item warselgaff Karen Søffrinß, Søffrinn Mortenßen i Sellerup for deriß buopeelle och imod winder att suare her till tinget i dag. Dernest for retten fremkomb Karen Pederßdatter och Anne Pederßdatter som vande och bestod ved æde med opragte finger att paa tridie Pindzedag om morgenen daa komb forn: Hanß Madtzen till det huß i Sellerup Søffrinn Tomßenn haffuer fest och løb dørin op och der hand kom ind i hußet spurde hand om Søffrin Tomßen Schoußenß som hand var till huße och forbleff saa i hußet till Søffrinn Tomeßen indkomb och hand saa tilspurde hann: i Søffrin Jenßenß nierwerelße aff huad aarsag hand war indkomen i hußet, och saa greb Søffrinn Tomeßen i haarit wden nogen aarsag och offuerfaldt hannom med houg och slag, huor effter Søffrinn Tomeßenn war tingbuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Madtz Anderßen och Nielß Christenßenn i Piedsted, att dee forledenn Løffuerdag war 14 dage, louglic warßelgaff Nicolaus Berntz Proviandforwalter for sin buopeell i Fredericia imod winder och domb att suare Nielß Raffn her till tinget i dag.

Tyge Jachobbenn paa Maior Ruberteß weigne fordrif høringß deelle offuer Nielß Jenßen barne fød i Andkier Bundegaard for leymolß bøder nemblig 12 Rix dr: hand tilkomer att wdgifue for Kiersten Mortenßdatter hand haffde besoffuit effter domenß formelding her aff tingett wdsted nest affuigte 25 Aprilli: och efftersom hand louglic till fierde ting war forfuld och inddaa otte dage till i dag med beuilling opsatt, begierde hand endelig deellemaall, huor offuer Heritzfougden wdstede och tilmeldet dee Sex Høring hannom att fordeelle, och dee Sex Høring i tingbogen findeß andtegnat meldet hannom der for feld att werre, effterdi hand louglic er forfuld huor effter Tyge Jachobben war tingbuinde begierindeß:

Nielß Jenßenß sag imod Jost Tomeßen fremdeliß opsatt med beuilling i otte dage efftersom Peder Buch Setfoget ey war tilstede menß henreigst till Wiborig Landtzting huor hand war forelagt aff Hr: Landtzdomere till dette Landtzting att møde.

Siønßwinde till Follerupmølle.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Bull i Follerup, Hanß Olluffbenn, Nielß Bertelbenn, Tyge Pedersenn, Peder Tygeßenn och Madtz Nielßen ibid: som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn att dee dend nest affuigte 4 Juni war till siøn till Follerup Mølle som Marchuß Bertelbenn nu i feste haffuer, effter som dee nest forledenn tingdag war dee till loughligen opkreffuit, och daa bleff denn: paaust mølle axßelen i malt quernen, huilchenn war synderganget wed knaghiullet saa endelig der till behøffuiß en nye, disligeste ware steenene i same quern denn ene vdslet och denn andenn forbrechet, som siøntiß ichonn kort tid att kunde werre brugelig, item war knaghiulet for roug quernen tuende steder synder brechet, och gandsche wdøchtig, huad møllehußet och hytte som findeß offuer forn: Querner andgaar, daabefindeß det gandsche wdøchtig och behøffuiß it nytt i steden, huor effter Bertell Marchußenn paa sin Søn Marchuß Bertelßenß weigne var tingbuinde begierindeß, och war Ridefougdenß tienner Hanß Pederßenn paa Kongl: Maytz: weigne till wedermelle, och sambtychte dette winde vden wiidere warßell att mote vdstediß.

Nielß Raffnn i Piedsted it Thingbuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb, Laß Nielßenn Klinckhammer i Welling, Hanß Klinckhamer, Olluff Jepßenn, Hanß Nielßenn, Bertell Søffrinßen, Nielß Hanßenn och Peder Strangeßenn ibid: som vande och kundgiorde huer for sig saauelsom Eendregteligen wed Eed med opragte finger effter receßenn att denn: i Gudtz sandhed fuld witterligt ehr att effter Sl: Hanß Raffnß død bleff denn Sl: mandß Eigendomb hanß børnn och deriß Stiffmoder imellom schifft och deellet, jord och eng, baade udi Ennemercher och fellidtz hauger, schouffuen allenne wndtagenn, saa aff gaardenß tillegendiß buoliger och daa tilfaldt dend Sl: mandtz børnn nembliq Dorite Hanßdatter, Nielß Hanßenn, Maren Hanßdatter och Hendrich Hanßenn Raffnn, till deriß lod, dend halffue part aff ald deriß Sl: foreldriß fæderne gaard och Eigendomb, legendiß nest op till den gaard och Eigendomb Jeß Pederßenn paabuode, were sig udi gaardtz steden, buotofftenn, ager och eng jord, stue och støche intet wndtagen Ennemercher och hauger, item udi tillegendiß boliger, tilfandt denn: det huß Lauge Madtzen, Hanß Jeßen, Peder Hanßen och halffpart aff det Peder Schoemager haffuer paabuod, som børnen och der effter till feidetiden paa komb, nød och brugte wforhindret i alle maadr: Noch wande dee att forschr: børnn haffde homelgaardenn i Wlsbech i steden for deriß andpart i Homelgaarden som daa war wed gaardenn, och ydermeere wande dee att berørte Sl: Hanß Raffnß gaard forleden Aar affbrendte, och siden leget Øde, och siden haffuer Nielß Raffnn wdrettet halffueparten aff schatten for samme sin Sl: faderß gaard och eigendomb: huor effter Nielß Raffn war tingßuinde begierindeß: Warßell tilforne indført.

Jenß Søffrinßenn Procurator i Fredericia i dag det triidie ting paa Proviandforwalter Nicolauß Berntz weigne, forbød Hendrich Nielßen i Welling att befatte sig med wiidere aff Sl: Jeß Pederßenß gaard och eigendomb ind hanß kiøbe breff wduißer enten i bye march eller schou ingenstedß vndtagen i nogenn maadr: saa frembt hand der for iche ville lide for whiemmelt, och war her effter tingßuinde begierinde efftersom warßell till første ting war indført.

Nielß Hanßen Raffnn effter for indførte warßell satte i rette och formindte Proviandforwalter Nicolaus Berntz burde att fra sig lauere wed louglig siøn och dannemend hanß och sine wmøndig Sydschindß Eigendomb hand en tid lang udi leye och brug hafft haffuer och giøre gaardß steden med Abildgaard, Homelgaard och Engbond saa god och bequemelig for en Bundemantz nering som det war hand dett bekomb. Item suare till huiß hand imod sin forplegt haffuer hogen och for ød aff deriß bunde schoff och arffueparter effter it Tingßuindeß wduißening her aff tinget wdsted Aar 1666 den 11 Juni: eller der for som for whiemelt att stande till rette och lide wiidere tiltalle och war her om domb begierindiß: Bleff opsat udi 6 vger.

Noch fremlagde Nielß Hanßenn Raffnn effter omrørte warßell en domb her aff tinget wdgifffuen Aar 1668 denn 2 Novemb: som i sinn sluttning saalediß formeldte, att effterdi der intet aff Proviandforwalterenn eller nogen suariß till imod sigelße att der wiider aff dee sex Aarß wdloffuede penge nembliq sex Rix dr: aarligenn till leye aff Sl: Hanß Raffnß børnnß Eigendomb er betaldt, indsom 12 Rix dr: paa wnderschr: Contragt der om affschreffuenn ehr, daa haffuer fougden iche wist retter ind hand jou bør det resterinde inden 15 dage att betalle eller der for lide namb och wdwordering i hanß buo och guodtz huor det findeß effter forordningenn, huilchet same domb her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduißer som fandtiß herpaa tinget lest och forkyndt Aar 1668 den 14 Decemb: och Aar 1669 den 2 Marty: och efftersom Nielß Raffn ey paa sin egen eller w-møndig Sydschindß weigne, bekomen forschr: leye iche helder faaet domen fyldest giort, formindte hand Nicolaus Berntz denn: indnu burde at betalle eller der for lide namb och indwißening i hannß buo

guodtz løb Øre och eigendomb effter recebenn iche alleniste for berørte rest som er 24 Rix dr: menß for der offuer for aarsaget rindte och omkostning och war her om domb begierindiß: forschr: dombß sluttning bleff aff fougden fornyet saalediß att Proviandfor-walter forschr: penge inden 15 dage bør att betalle eller der for vere namb vndergiffuen.

Kongl: Maytz: Heritz wraßell nemblig Nielß Michelßen och Jenß Pederßenn i Brøndsted, Søffrin Jenßen och Johan Olluffßenn i Gorsløff, Jachob Olluffßen och Jep Jenßenn i Winding, Nielß Pederßen och Nieß Michelßen i Smidstrop, Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßenn i Piedsted, Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier, som affhiemmellet wed æd med opregate finger att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff meenige Heritzmend for huer mandtz huß och buopeell imod winder och laugmaall om restantzenn att suare Ambtschriffueren Rudolph Faust eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag:

Peder Nielßenn i Børchop bleff opneffnd, PederJenßen och Peder Søffrinßenn i Andkier, att were Hannß Olluffßenn i Follerup følgachtig till worderingßmend att gjøre wdset for Gaffuerslund kiercheß resterinde Tiende kornn effter en dombß indhold vnder deriß faldtzmaall.

Mandagenn denn 13 Juni Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Tomeßenn i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, Madtz Nielßenn i Breining, Jenß Buch i Børchop, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Tomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund, *Søffrin Nielßen i Welling*:

Sex Høring

Jep Nielßenn i Winding, Nielß Tueßenn i Schierup, Søffrin Nielßen i Damkier, Jenß Roed i Schierup, Iffuer Nielßen i Winding och Peder Søffrinßenn i Schierup.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nieß Michelßen och Jenß Pederßenn i Brøndsted att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Nielß Ancherßenn i Børchop for hanß buopeell imod klage att suare Morten Oudßenn tienendiß Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund her till tinget i dag. Saa for retten fremkomb Morten Oudßen och gaff last och klage att paa Løffuerdag sidst forledenn war otte dage kiørde hand igiemell Børchop i sinn hosbondß erinde med sinn hosbondß wogenn, och daa kom Nielß Ancherßen till hann: paa gaden och slog hann: med en staur i hanß hoffuit saa hand faldt omkuld i wognen, och fich der aff det oben saar hand haffuer i hoffuidtet. Saa for retten fremkomb forschr: Sex Høring som affsagde att dee nu wed tinget siønit forn: Mortenn Oudßenn och saae hand haffde Aaben saar wed dend enne side paa hoffuidtet, huor effter Hußfougden Johan Lemmeyr war tingßuinde begierindiß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßenn och Johan Olluffßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Poffuell Bunde i Gorsløff imod domb att suare førige Hußfouget Sl: Jachob Bechiß arffuinger eller deriß fuldmegtig her till tinget i dag: Hendrich Jachobßenn gaff hannom till beskylding for 3 mk: 6 sk: hannom tilkomer forleden Aar for wforuist schouff houg och formindte hand denn: inden 15 dage bør att betalle eller der for were namb vndergiffuenn, bleff tildømbt at betalle effter i rettesettelßenn eller lide namb i sin buo och guodtz effter recebenn.

Hanß Hanßenn i Schierup forordnit retten at betiene i dee sager Heridtzfougden andgaar aff Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget Johann Lemmeyr.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Søffrin Mogenßen i Andkier mundelig her wed tinget imod forbud och forlegelße att suare Jost Tomeßen her till tinget i dag.

Noch hiemmellet att dee i dag maanit gaff Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund louglig warbell for sin buopeell imod deelle effer foregaaende domb att suare Jost Tommeßen her till tinget i dag: huor effter Jost Tomeßen begierde Høringß deelle offuer Hr: Raßmuß Jenßen effter en dombß indhold for Sl: Karen Mogenßdatterß patrimonium effter en dombß indholt her aff tinget wdgiffuen den 2 May Anno 1670: huilchet med Jost Tomeßen och Hr: Raßmuß Jenßenß fuldmegtig Søffrin Mogenßennß beuilling bleff opsatt udi otte dage, och daa enn huer sin rett att werre lige ner.

Hiemmellet Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Nielß Jenßen mundelig her wed tinget imod domb att suare Jost Tommeßen Heritzfouget her till tinget i dag, huor offuer Jost Tomeßen i rettesatte och formindte om Nielß Jenßen iche indløßer det pandt hand haffuer gjort hann: her paa tinget Anno 1668 denn 27 Januari paa sin fæderne gaard och arffuepart der udi Andkier Bundegaard inden 2 maanedter effter receßen om det iche daa bør hann: for eigendomb att werre følgachtig och war her om domb begierindiß: och forbudß winder och forlegelße vinder ey der imod nogen krafft att haffue, Nielß Jenßen mødte och der till suaret och formindte sligt att were magtisløß efftersom sligt er scheid i hanß wmøndig Aar, opsatt udi otte dage.

Jost Tommeßen i dag det fierte ting forbød Søffrin Mogenßen att indføre sit korn i kierffuenn før ind hand paa aggeren affsetter tiende och till hann: lauerer effter sit festebreffß indhold, Søffrinn Mogenßen sig erbød att wille sin tiende lauere som sine andre nabuor i sognit och sig forholde effter den for ening Jost Tomeßen haffuer gjort med Sognemendenne, huor effter Jost Tomeßen var tingßuinde begierindiß:

Hiemmellet Hanß Tommeßen och Nielß Raßmußen att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Søffrin Mortenßen i Sellerup att suare Søffrin Tomeßen her till tinget i dag. For retten fremkomb Peder Tomeßen och Tomiß Mortenßen i Sellerup [som] wande att nogle dage sidenn saae dee att Søffrinn Mortenßen kiørde synden wd aff byenn med it læß weid paa sin wogen, menß huor hand kiørde hen der med weed hand iche.

Hiemmellet Jachob Nielßen och Hanß Pederßen i Breining att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Søffrinn Hanßen i Breining och sidenn meenige lodßeiger ibid: her till tingett i dag: Der nest for retten fremkomb Nielß Terchelßen och Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund wande och bestod att dee haffde siønit Tomiß Madtzenß gordslodder och befandtiß hand at werre brøstholdenn paa hanß agger jord paa rode och wester tofft huor effter Tomiß Madtzen war tingßuinde begierindiß.

Fredrich Jennßen i Schierup it thingßuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Hanßen i Schierup som ihaandtoug sin suoger berørte Fredrich Jenßen, loffuit och tilsagde hannom det huß och bundebuolig i Schierup hand nu ibuor att schall haffue nyde bruge och beholde vdi fiere Aar fra 1670 och till 1674 gandtsche quit och fri med effterschr: jord der tillagt, nemblig enn ager i Haffre Krog som er haffre udi, it støche jord wed Kindingßneiß Lied som er biug vdi, 1 ager offuer Maibanchen, 1 ager wender paa Møllschoffuenn, 1 ager paa Neder Koderhollmb alle med biug wdi, 1 ager paa Kollet, 1 ager paa Hundtzballe, begge med haffre udi, 1 ager paa Maißkier wender paa marcheschiell. Noch

her forudenn schall haffue till enn tønne haffre huor dee andre lodbeiger i byen saer ar: Item schall hand haffue aldt det jord som legger i Borde i Rodtztofft saa och hanß gaards schoffschiffte i Nør Brødre till Eng, och dersom noget aff forschr: jord bliffuer anderlediß med indtegeterne wdlagt ind det nu ehr wdi forschr: fiere Aar, daa loffuit Hanß Hanßen att forschaffe hannom saa got jord igien der for udi stedenn, Fredrich Jenßenn schadisløß: huor effter forn: Fredrich Jenßen war thingßuinde begierindiß.

Hanß Hanßenn it thingßuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Fredrich Jennßenn som ihaandtoug sinn suoger Hanß Hanßen i Schierup kiendtiß och tilstod att haffue annammit op opbaarin aff forn: Hanß Hanßenn sinn redelig nøye fyldest och fuldwerd for ald denn lod och arffuepart hanß høstrue Mette Hanßdatter kunde arffueligenn tilkomme effter sine Sl: foreldre Hanß Hanßenn och Buold Søffrinßdatter, wdi dee Sl: folcheß bøndergaarde och eigendomb aldeelliß inttet wndtagenn, huor det ehr eller werre kand och tachtet hann: got for god opreigtig betalling, och der fore loffuit och tilforplegtet sig sinn høstrue Mette Hanßdatter och deriß arffuinger att werre forn: Hanß Hanßenn hanß høstrue och deriß arffuingerß fulde fri hiemell och tilstand till forschr: arffuelod for alle och huer mandtz paatalle derpaa kand haffue att talle med rette i nogen maadr: och derpaa att giøre denn: nøyachtig schøde saa snar det begieriß och det effter loughlig laugbod schee kunde, saa det schall were Hanß Hanßenn hanß høstrue oeg arffuing aff Fredrich Jenßen hanß høstrue och arffuing vden schade och shadesløß i alle modr: och stod Fredrich Jenßenn till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagenn denn 20 Juni Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn Buch i Schierup, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Iffuer Jørgennßenn ibid: Jørgenn Hanßenn i Brøndsted, Poffuell Bunde i Gorsløff, Knud Pederßen i Suinholt, och Hanß Nielßenn i Brøndsted Mølle.

Peder Buch i dommerß sted till dette winde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag 3 vger loughlig warßelgaff Jost Tomeßen i Huilsbierig, Tue Michelßen, och Jenß Pederßenn ibid: imod forlegelße winde att suare Søffrin Mogenßen her till tinget i dag. Item warßelgaff Hanß Tomß: i Sellerup, Mogenß Poffuelßen i Sellerupmølsted, Nielß Jørgenßen i Andkier, Peder Mortenßen, Jenß Søffrinßen ibid: Willom Frandtzen, Peder Hiuller, Hanß Søffrinßen ibid: Peder Mortenßen i Huilsbierig, Frantz Willomßen, Tue Michelßen, Hanß Schreder, Søffrin Jenßen, Nielß Frandtzen, Christen Hiuller, Hanß Escheßen, Jost Tomeßen, och imod forlegelße winde paa seedenn att suare Nielß Jenßen barnefød i Andkier Bundegaard her till tinget i dag.

Søffrin Mogenßenn i dag det tride ting forlagde huiß seed som imod hiemell och minde i Andkier Bundegaard jord findeß saaed och forbød nogen det afføre wnder rann før ind dee der for taller Søffrin Mogenßenn och Nielß Jenßenß minde, huor effter Søffrin Mogenßen war thingßuinde begierindeß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage loughlig warßelgaff *Madtz Nielßenn Smed i Andkier*, for hanß buopeell. Noch hiemmellet Hanß Tomßen och Nielß Raßmußenn att dee same dag gaff Anderß Mogenßenn i Gaffuerslund och Simon Madtzen ibid: Nielß Hanßen i Breining, Hanß Jørgenßen ibid: Peder Tomeßen i Sellerup, loughlig warßell for deriß buopeelle. Noch

hiemmellet Nieß Michelßen och Jenß Pederßen i Brøndsted, att dee same dag warßelgaff Peder Smed i Børchop, Hanß Knudtzenn, *Søffrin Jørgenßen* och Jørgen Hanßenn [sidste tre af Brøndsted] for deriß buopeelle alle att suare Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig och Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund her till tinget i dag: gaff denn: till beschylding for huiß der resterit aff kierchenß tiendekornn dee stander for i Gaffuerslund sogenn och dee haffde loffuit at holde denn: shadesløß effter tingßuindeß indhold, bleff opsatt udi 14 dage:

Hiemmellet Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Søffrin Pederßen i Welling att suare Jost Tomeßen her till tinget i dag: Noch warßelgaff dee same dag Madtz Hanßen i Welling, Anderß Jørgenßen, Jørgen Christenßen, *Christen Christenßen och Nielß Madtzenn [Bull] ibid:* imod siøn och winder att suare Søffrinn Nielßenn ibid: her till tinget i dag. Saa for retten fremkomb Peder Jenßen i Smidstrop, *Olluff Olluffßen* ibid: Jørgen Pederßen i Welling, Christenn Christenßenn ibid: som wande och affsagde att dee nest affuigte 8 Juni war med Heritzschriffueren Peder Raffnn till siøn till Søffrin Nielßenn och saa att hand haffde it liden Rebbell i hoffuidtet som war endeelß blod vdloben aff, och it Rødblæe slag bag paa hanß høyre schulder, och efftersom hand klaget att *Christen Christenßen, Nielß Madtzen [Bull]*, Anderß Jørgenßen, Madtz Hanßen och Jørgen Christenßen haffde werit i klameri med hann: paa gaden omb noget dønd, och der bekommit forschr: schade, huor om dee kiendtiß nu for rettenn att were were forligt, dog Kongl: Maytz: sag wndtagen:

Forschr: otte trofaste dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb Søffrinn Pederßenn i Gorsløff paa denn Enne, och Michell Bull ibid: paa denn andenn side, som kiendtiß dennom wenlig och well att werre forligt och fordragen om det saar och slag forn: Michell Bull haffde giort Søffrin Pederßenn saa dett paa bege sider schall werre och bliffue wanchet och vdenn nogen wiidere paatalle, och ydermeere for rettenn wedtoug och dennom tilforpleget, att huilchenn aff dennom som denne deriß forlig med ord eller gieringer opbrød schulle haffue effter louglig offuer beuißening forbrut 10 Rix dr: till Kongl: Maytz: och 10 Rix dr: till dee fattige, och Michell Bull selff schulle stille Øffrighed tillfredtz for konge sagenn for omrørte slag och schade, Søffrin Pederßen vden forhindring huor effter dee paa bege sider war thingßuinde begierindiß och stod med huer andre till wedermolsting:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop at dee i dag 3 vger gaff Jørgenn Christenßen, Madtz Hanßen och Anderß Jørgennßenn louglig warßell for deriß buopeelle imod forlegelße winde att suare Morten Nielßenn i Welling førige SchouRider her till tinget i dag, huor offuer Mortenn Nielßen i dag dett tridie samfulde ting forlagde ald den wlouglig seed som er førdt i det Jord paa Trelld paa Welling march leggendiß till det buolig hand paabuor, och forbød nogenn deß affgrøde at afføre vnder wold och rann, och war her effter Tingßuinde begierindeß:

Hiemmellet Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Augustinus Großman i Welling och Peder Koch ibid: for deriß buopeelle imod wedersigelße winde att suare Nielß Raffnn i Piedsted her till tinget i dag, huor offuer Nielß Raffnn i dag det tridie ting forlagde ald huiß wlouglig seed som findiß i hanß och sinne Sydschindß jord och arffuepart i deriß fæderne gaard i Welling och forbød nogen det at afføre vnder wold och rann och war her effter Tingßwinde begierindiß:

Hiemmellet Hanß Thommeßen i Sellerup och Nielß Rytter i Breining att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hanß Lund i Sellerup for sin buopeell att suare Hanß Nielßen Restandt

Schriffuer her till tinget i dag: och gaff hann: till beschylding for restantz och wdwordering hand hannom haffuer wloglig forholt effter thingbuinde indhold, opsatt udi 14 dage.

Guldbrand Olluffbenn ScharpRichter udi Fredericia accoderit med Heritzmendenne, att schulle holde enn tiener som schulle feige deriß schorsteenue och afftage huiß Queg och bester for denn: her udi Heridtet affalder och der for schall haffue aarligen till løn 8 sk: aff huer gaard och 4 sk: aff huer buoll och saa for huer stor heffde att afftage 8 sk: och it lidet 4 sk: och for enn schorsteenn att feige 4 sk: och til forplegtet hand sig att ingen falskhed med huderne eller i nogen maade schulle begaaeß wnder sin lønß fortabelße och lønnenn att andgaae till Paasche førstkomende schadisløß huor effter Guldbrand Olluffben var tingbuinde begierindiß:

Peder Buch domer i effterschr: sager.

Jost Tommeßenn i dag till fembte ting fordrif deelle offuer Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaurslund efftersom det i dag otte dage till fierde ting med beuilling till i dag bleff optagenn, om Sl: Karen Mogenßdatterß patrimonio och der offuer i rettelagde en domb her aff tinget wdgifffuenn nest affuigte 2 May som i sin sluttning saalediß formeldte daa efftersom denne sag till forne her i retten haffuer verit giort anhengig och fordi Prestenn Hr: Raßmuß Jenßen formindte denn burde att indkome for den Geislig rett som er scheid saa denn haffuer werit baade for Prouistenn och Landemode och nu i retten fremlegiß Geislig Øffrighedß steffning huor paa findeß schreffuit med hanß Ærwerdighed Bischoppennß haand wnderschreffuit att sagerne ere hen wist till dend werslig rett der att ordeelliß Hr: Raßmuß Jenßenn der for till i dag er hidkaldet och hanß fuldmegtig Søffrinn Mogenßenn møder och gaar i rette med Hr: Raßmuß Jenßenß schriftelig suar och fuldmagt, Jost Tomeßen i retten fremleger it wnderschr: och forseiglet schifftebreff effter Sl: Hr: Mogenß Jenßenn, Daterit den 10 och 11 Aprilli 1651 huor udi formeldiß at Hr: Raßmuß Jennßen daa haffuer till sig annammit Sl: Karen Mogenßdatter forn: Jost Tomeßennß hendøde høstrueß patrimonium som hindeß effterleffuende datter Maren Jostdatter er arffuelig tilfaldenn och hand derfor haffuer forplegtet sig samme patrimonio att will och schall betalle schadisløß och rindte der aff fra hun er 16 Aar att giffue saa som der gaar aff børnepenge, daa kand ieg iche retter der udi kiende ind at Hr: Raßmuß Jenßenn jou bør sin forplegt och schifftebreffß indhold att fyldestgiøre och med rede penge betalle till samme Moderløße barnß fader Jost Tomeßen schadisløß indenn 15 dage eller derfor att lide deelle. Huad denn post andgaar att Jost Tomeßen her foruden fremleger it reigenschab och opschrift paa endeelß hand ellerß hoß Hr: Raßmuß Jenßen haffuer at fodre, och Hr: Raßmuß Jenßenn er byder i sit fremlagde indleg att wille giffue sig wnder wuillig dannemendß sigelße, henfindiß och till denn ende, och parterne deriß tid derom att wedtage, naar dee det behager same deriß opschrift och reigenschab imellom huer andre att conferere och till ende giøre inden i dag sex vger och saa lenge till dombß optagenn, huilchet same domb her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer widtløfftig wduiße, och efftersom Hr: Raßmuß indnu det ey haffde giort till endelighed før ind Jost Tomeßen det wed deellemaall motte wdsøge begierde, hand Høringß Deelle offuer hannom der for, effterdi hand det haffde louglig forfuld, vdi fiere ting effter lougenn. Saa mødte Søffrinn Mogenßenn och paa sinn Stiffader Hr: Raßmuß Jenßenß veigne i rettelagde it schriftelig suar lydende: Efftersom Jost Tomeßen haffuer ladet forhuerrffue domb offuer mig, vden nogen opsettelse, och mig fast wbeuist i saa maader med reten offuerilet for Sl: Karenn Mogenßdatterß patrimonio huilchet ieg paa hindeß nødwendig brug och vdredning for mange Aar sidenn haffuer andwendt och betaldt, som till hannom offuer laffuerede reigenschab for rom tid sidenn klarligen wduiße, som trei eller fiere gang meere er ind Sl: Karen Mogenßdatterß patrimonium, thi enn systerlod effter schifftebreffuit kand wngeferlig bedrage 71 Sldr: wiidere will hendiß brødre, hende effter lougenn iche beuilge, som hoß føyede kundschab klarligen wduiße, menn att Jost Tommeßenn haffuer wnderstaaet sig med

sinn Setfoget att dømme paa Prouistenß domb, huilchet hanß Ærwerdighed Bispenn allenne tilhører, och iche nogenn groffue wforstandig Bonde, huilchet iche indnu scheid ehr, efftersom Prouistenn sin retmeßig domb for Consistorio nøyachteligenn Defenderede, som hoß føyede erklering klarligenn wduißer, thi hanß Ærwerdighed iche Prouistenß domb, menn dee sager alleniste som effter berettening ware giorde anhengig till werslig rette igienn till werslig rett hen wiibe som bogstaffuene udi sig selff forklarar huilchen hanß Ærwerdighedß henn wißning mig meere favoriserer ind Jost Tomeßenn, efftersom jeg haffde forhuerffuit hiembtingß domb offuer Jost Tomeßenn, att hand schulle giffue mig auffkald paa Sl: Karen Mogenßdatterß weigne for hindiß patrimonio huilchet ieg effter offuerlaffuerit regenschabß indhold formange Aar sidenn till hendiß nødvendig brug och wdredning haffuer andwendt eller deelle att lide langt før ind sagen paa Landemode bleff agerit huilchenn hiemtingß domb ieg formeener, Jost Tommeßenn bør at beuiße till Landtztinget att werre indsteffnit och aff dee Høywiibe Herrer Landtzdommere wnder kiendt, før ind hand nogenn anden domb imod min loughlig forhuerffuede domb till hiembtinget med sin Setfoget wille lade affsige, ellerß lader det sig andsee lige som Jost Tommeßsenn, som dog holder sig for en meget forfaren mand udi rettenn, emten at vere falden i dybe Melancholische tancher, saa hand iche sagenß beschaffenhed rett Considererer eller och siøniß att will giøre sig selff lowe, efftersom der neppeligen høriß att der nogen erlig dommere paa it ting dømmer en domb imod enn andenn, før ind den forige bliffuer loughligenn suechet och wnderkiendt, aff offuer dommere, huor for ieg formeener mig for Jost Tommeßenß andsøgning i saa maader fri att were, indtill min offuer hann: for affkald forhuerffuede domb aff offuerdomere loughligenn bliffuer wnderkiendt, att Jost Tommeßen lader sig merche att hand will søge mig med deelle for det som ieg lenge sidenn, haffuer betaldt effter hanß egenn ubillig och wloughlig opschrift, formeener ieg hand bør att beuiße att receßen er clarerit som wdtrycheligen siger att huor namb kand søgeß schall ald deellemaall forbliffue, haffuer Jost Tomeßenn nogen retmeßig giæld hoß mig att fordre, daa er ieg ingenn rømningßmand eller forborget stoder, ey helder forpflicht mig till nogenn deelle att lide, men Gud werre loffuit haffuer buo guodtz middell och formoffue, leffuende och dõt rörinde och wrörinde saa att naar hand effter loughlig medfart søger min buo kand hand bekomme nøyachtig Satisfaction for huiß ieg hannom med rette schyldig er, begaaeß der noget imod rettenn, for aarsageß ieg saadant paa høye steder att andrage, ti mand hører iche gierne att nogen erlig och wedershafftig mand søgeß med deelle udi giældß sager vden hand sig selff der till haffuer forplegtet huor fore ieg formeener mig for saadan Jost Tommeßenß wbillig i rettesettelße bør fri att werre, indtill hand sagenn loughlig procederer med wenlig begiering att denne min nøyachtig erklering imod Jost Tomeßenß wforschammit andsøgning tillige med hoßføyede Documenter for rettenn maa leßiß paaschriffuiß och sidenn udi huiß i denne sag for retten kand affsigeß, indføriß. Gaffuerslund den 6 Juni 1670 fuldmegtigeß Søffrin Mogenßen dette at fremlege i retten, *Raßmuß Jenßen, m:m*: Der nest fremb lagde enn wnderschr: schrifttelig kundschab formeldendiß bekiender vi wnderschreffne att efftersom wor Stiffader Hæderlig och Wellerde Mand Hr: Raßmuß Jenßenn haffuer verit woriß betenchende begierinde andlangende woriß syster Sl: Karenn Mogenßdatterß arffuelod hende effter hendeß Sl: fader tilfalden war, om denn schulle werre wiidere ind en systerlod effter loughenn, daa wide vi iche saadant nu at kunde bekreffte, ti wi wille iche formode at nogenn formønder haffuer magt till nogen mindre aaringß guodtz i synderlighed i deriß wnge och wmøndig aar att bortgiffue med mindre dee det selff wille confirmere naar dee kommer till deriß lough alder, huor for dersom woriß stiffader Hr: Raßmuß giffuer Jost Tomeßen wiidere ind enn systerlod effter loughenn, paa wor Sl: systerß weigne, schall hand giffue det aff sit eget, ti wi wille i saa maader intet miste aff woriß i synderlighed effterdi Jost Tomeßen haffuer ichonn pælig forholdt sig imod oß, siden hand komb i suogerschab med oß, dog haffuer ingenn her aff att slutte, att vi vort blod nemlig woriß Sl: systerß effterlatte datter i saa maader schulle ville forgleme, eller holde oß

fremmede for, ti en huer aff oß tilforplegter sig endnu imod forn: vor Sl: systerß datter saalediß att wille andstille och forholde som hun vor egenn kiødelig syster kunde werre, och det saa lunge hun iligemoder sig imod oß som en syster will forholde. Actum Gaffuerslund, denn 18 Marty Anno 1670: fandtiß wnderschr: aff *Jenß Mogenßen, Nielß Mogenßen, Søffrin Mogenßen, Klauß Mogenßen, Antonius Mogenßenn* med egen hender. Indnu fremstillet en domb aff Setfouget Christen Nielßenn affsagt her paa tinget nest affuigte 14 Februari, som saalediß er sluttet daa effterdi for hannom er i rettelagt, Prouisten Hæderlig och Wellærde mand Hr: Nielß Lauridzenß dombß sluttning imellom Hr: Raßmuß Jenßen och Jost Tommeßenn om Sl: Karen Mogenßdatterß *patrimonium* och Hr: Raßmuß Jenßen der wd inden befindeß effter offuer lauerede vnderschr: reigenschab om denn Sl: Quindeß wdredning for wiidere *Clarering* fri fundenn, daa widste Setfougden iche retter ind bemte: Jost Tommeßen jou bør derfor att gjøre Hr: Raßmuß Jenßen nøyachtig auffkald eller effter loughlig medfart deelle at lide, efftersom forskr: breffue i denn: selffuer wiidere ommeldte. Jost Tomeßen fremb eschet huad befalling Christen Nielßenn haffde till att dømme i denne sag, om hand der till aff øffrighedenn war forordenit med flere ord dennom der om imellom war, daa effterdi Hr: Raßmuß Jenßenn wdi sit schrifttelig indleg thilbyder att dersom Jost Tomeßen haffuer nogenn retmeßig giæld for hannom at fordre, kand hand bekomme nøyachtig *Satisfaction* for huiß hand hannom med rette schyldig ehr, daa widste Setfougden iche att wdstede deelle offuer hannom før ind Hr: Raßmuß Jenßenß buoe derom er søgt, och Jost Tomeßen der kunde bekomme sin betalling eller nøyachtig wdwordering. Søffrin Mogenßen begierde gienp:

Jost Tommeßenn fordrit domb imod Hr: Raßmuß Jenßen effter forskr: dombß slutning for indførte reigenschab och opschrift paa huiß Hr: Raßmuß aff hannom haffr bekommen, huor imod Søffrinn Mogenßen i retelagde Hr: Raßmuß Jenßennß schrifttelig suar formeldendiß: Efftersom Jost Tomeßenn haffuer ladet for rettenn opleße enn forteignelße paa en stor deell ieg hann: effter hanß egenn indbilling och drøme schyldig schulle werre, saa formeener ieg hand bør saadan andgiffuende med nøyachtig beuiß loughligenn att forklare, eller derfor att lide som denn der wsandferdigt haffuer fremført for retten, thi schulle saadant haffue ..ienge att mand mote gjøre sig enn giældß fordring hoß nogenn vdenn nøyachtig beuiß, daa kunde en schalch søge enn stor giæld hoß huilchenn erlig mand hand wilde thi Jost Tommeßen schall iche beuiße att ieg noget aff huiß hand udi sinn fortegnelße haffuer andgiffuen, aff hann: haffuer bekommit eller mig till nytte bragt udenn en gammell graae koe, jeg till Jenß Willomßenß bekomb, huilchenn er affkortet udi huiß Jost Tomeßenn mig paa kierchennß weigne, eller udi andre maade schyldig war, som offuer lauerede reigenschab klarlig wduißer, dee trei Rix dr: er udi ligemaade och affkortet, udi huiß hand mig schyldig war, som och wdi reigenschabet findeß indført Trei smaa gamell winduer som hand mig forærede findeß indnu tilstede och kand hand dennom bekomme naar hand lyster, tiende queg haffuer ieg aldrig hoß hannom bekomet, menn hand mig for ald min tiendequeg saauelsom och kierchenn sidenn ieg till stedenn komb schyldig ehr, huilchet ieg hoß hannom haffuer att fordre, wiidere ehr mig iche beuist aff hanß optenchte opschrift, huor for ieg formeener mig for saadan hanß wforschammit andsøgning fri att kiendiß med mindre hand min obligation derpaa frembwißer, eller udi andre maader med nøyachtig beuiß forklarer med venlig begiering dette mit korte suar imod Jost Tomeßenß egen optenchete fordring for rettenn maa leßiß paaschriftuiß och udi huiß for rettenn bliffuer affsagt indføriß och mig gienpart der wed meddeelliß Gaffuerslund den 20 Juni 1670: fuldmegtigeß Søffrinn Mogenßenn dette at fremblege Raßmuß Jenßen m:m: Jost Tomeßen begierde endelig domb effterdi det till i dag war optagen effter forskr: dombß indhold, med flere ord och talle dennom derom imellom war: Slutning No: 106:

Mandagenn denn 27 Juni Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jennßenn i Schierup, Nielß Buch i Børchop, *Madtz Nielßenn Smed i Andkier*, Tomiß Søffrinnßenn i Gaffuerslund, Tomiß Jenßenn i Andkier, Peder Mortenßenn i Andkier, Nielß Tueßenn i Schierup, Søffrinn Jenßenn i Sellerup:

Peder Buch i Schierup forordnit i domerß sted vdi Herridtzfougdenß affuerelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Jost Tommeßenn i Huilsbierig Heritzfouget mundelig her wed tinget imod forlegelße vinde paa seed att suare Hr: Raßmuß Jenßenn her till tinget i dag: Søffrin Mogenßen paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne i dag sit tridie ting forlagde huiß seed som er ført i Gaffuerslund kiercheß jord Hr: Raßmuß wedkommende paa Børchop March imod hiemell och minde och forbød nogenn deß affgrøde att afføre vnder huiß laugmaall paa kand følge, huor effter hand paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne var thingßuinde begierindiß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Knud Raßmußen i Gaffuerslund och Nielß Mortenßenn i Mørchholt att dee i dag 3 vger louglig warbelgaff Sl: Anderß Jørgenßenß børn och arffuing i Nebbel, nemlig Jørgen Anderßenn, Anderß Anderßen, Nielß Anderßen, Madtz Anderßen, Søffrin Anderßen och Lienne Anderßdatter for deriß buopeell imod laugbod att suare deriß moder Anne Wistenßdatter her till Hollmandtz Herridtzting hun med sin lauguerge achtet at giøre paa det bundebuolig i Gaffuerslund Klauß Nielßenn nu ibuor, huor offuer Anne Wißeßdatter Sl: Anderß Jørgenßenß effterleffuersche i Nebbell med sinn sønn och lauguerge i dag det tridie ting loughigen laugbød det bundebuolig i Gaffuerslund Klauß Nielßenn nu paabuor till neste federne och møderne slegt effter lougenn. Klauß Nielßen var till wedermelle och imod same laugbod bød sølff och penge, huor effter forn: Anne Anderßkuon och Jørgen Haar war thingßuinde begierindeß:

Klauß Nielßenn en Schøde.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdretegeligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Anne Wisteßdatter Sl: Anderß Jørgenßenß i Nebbell som ihaandtoug med sin søn och lauguerge, Jørgen Anderßenn Haar, Klauß Nielßenn i Gaffuerslund och med deriß fri wilge och welberaad hou aldeelliß solde schötte och fuldkommelig affhendet fra forn: Anne Wisteßdatter hindeß børn och arffuinger indtill Klauß Nielßenn hanß høstrue Karenn Nielßdatter och deriß arffuinger ald dend lod deell rett eller rettighed som hun er eller kand tilfalde i det selffeiger bundebolig i Gaffuerslund forn: Klauß Nielßenn nu paabuor med ald sin rette tillegelße det were sig udi huße biugning gaard och gaardsted abildgaard homelgaard och kaalgaard ager och eng schou och march stue och styche stort och lidet slett intet vndtagen wed huad naffnn det neffniß kand aff aldt det som nu tilleger och aff Arildtztiid tilleget haffuer och hør och bør dertill att legge med rette inden och wdenn alle marcheschiell, huor for berørte Anne Wisteßdatter och Jørgen Haar bekiende att haffue annammit och opbaarinn deriß fulde nøye och redelig betalling effter deriß egenn wilge och minde, derfor kiendtiß och tilstod att dee eller deriß arffuinger nu her effter haffde ingenn ydeermeere lod deell ret eller rettighed udi eller till forskreffne bundebuolig menß det her effter schall och maa følge forn: Klauß Nielßen hanß høstrue och arffuinger for it fuldt frit och fast erchende eigendombß kiøb till euindelig eye och eigendomb ey schyldendiß och wigienn kallendiß till euig tid och til forplegtet dee dennom och deriß arffuinger att fri frelße hiemelle och fuldkommelig tilstaae forn: Klauß Nielßen hanß høstrue och deriß arffuinger berørte

bundebuolig och eigendomb for alle och huer mandtz paatalle som derpaa kand haffue att talle med rette i nogenn maadr: ydermeere dennom och deriß arffuinger tilforpleget att huiß saa schiede det dog Gud forbyde, det forschr: bundebolig och eigenndomb bleff forn: Klauß Nielßen hanß høstrue eller arffuinger fra wonden i nogenn domb eller rettergang for deriß wanhiemelß brøst eller forsømmelßiß schyld daa schall dee indenn sex wger der effter wdlege denn: saa got eigendomb ochsaa welbeleigen schadisløß i alle maadr: haffuer och effter tingßuindeß formelding same bundebuolig och eigendomb louglig laugbødenn for denne schøde thill neste fæderne och Møderne Slegt effter lougen som findeß louglig warßelforgiffuen huor effter forn: Klauß Nielßenn war tingßuinde begierindiß och stod forn: Anne Anderßkuon och Jørgen Anderßen till wedermolsting der denne schøde och winde gich beschr:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgen Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jost Tomeß: i Huilsbierig Heridtzfouget for sin buopeell imod domb att suare Søffrinn Mogenßen paa sin høstrue och hindeß sydschindß weigne her i dag. Søffrinn Mogenßenn der offuer i rette satte och formindte Jost Tommeßen burde igien att schaffe tilstede enn haandschrifft paa 60 dr: Søffrin Mogenßenß høstrue haffde hann: lauerit aff hindeß Sl: faderß tilstand och det fra sig igien giffue saa got hand det annammit eller och det at betalle med rindte och jnterese indenn 15 dage eller derfor stande till rette och war herom domb begierindiß. Jost Tomeßen war iche till wederreuelle huor for sagen bleff opsat udi 14 dage.

Noch hiemmellet forn: Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag 3 vger louglig warßelgaff Tomiß Madtzenn i Breining for sin buopeell imod forlegelße winde att suare Søffrin Hanßen ibid: her till tinget i dag, huor effter Søffrin Hanß: i dag det tridie ting forlagde huiß seed som imod hanß hiemnell och minde er ført i dee tou ager paa Rode paa Breining March hand och Tomiß Madtzennom tuister och forbød nogen deß affgrøde att afføre wnder wold och ran och war her effter tingßuinde begierindeß.

Hiemmellet Nielß Raßmußen och Hanß Pederßen i Breining att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Søffrin Hanßen i Breining imod forlegelße att suare Tomiß Madtzen ibid: her till tinget i dag, huor offuer Tomiß Madtzenn i dag det tridie ting forlagde ald huiß seed som findeß ført i hanß gaardß jord och gaardtz leye huor det er eller were kand paa Breining march och i synderlighed udi hanß gaardß ager paa wester tofft och dee tuinde ager paa Rode Søffrin Hanßen wille sig till eigne och forbød nogenn imod hiemell och minde deß affgrøde att afføre wnder wold och rann huor effter Tomiß Madtzenn war tingßuinde begierindiß:

Mandagen den 4 Julij Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Buch i Schierup, Anderß Nielßen i Welling, Nielß Buch i Børchop, Søffrin Pederßen i Welling, Peder Tygeßen i Follerup, Søffrin Nielßen i Damkier, Peder Tomeßen i Sellerup, och Knud Pederßen i Suinholt.

Sex Høring

Peder Søffrinßen i Schierup, Jenß Rod, Jenß Nielßen ibid: Peder Jørgenßen i Gaarsleff, Mogenß Poffuelßen i Sellerup Møllested, och Tomiß Madtzen i Breining.

Hiemmellet med opragte finger och eed, Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrup, att dee i dag otte dage gaff Christen Lauridtzten Smed i Schierup louglig varßell, och hanß broder Nielß Lauridtzten och søster Madelene Laurßdatter med sin laugverge, for huer deriß huß verrelße och buopell. Noch hiemelet Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen ibid: att dee i dag

14 dage gaff deriß moder Maren Jenßdatter i Børchop louglig warßell med sin laugverge for deriß buopell. Item hindiß datter Anne Laurßdatter tienendis i Kongsted, med sin laugverge, alle imod vinder att suare Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund paa sin frende Hanß Pederßenß weigne, achtet att føre och tage beschreffuen.

Der effter for retten fremstod Hanß Hanßen Schollemester i Schierup, Ellene Villumbßdatter, och Ane Hanßdatter ibid: som huer for sig saa vellsom endregteligen vande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att i dag 3 vger, som wahr nest forleden 13 Junij, om afftenenn ved sollenß vndergang, wahr dee vdi Hanß Hanßenß huß i Schierup, hørde och saae att der komb 2 reißindiß karle som berete dennom att thiene en frue vdi Fyen, huilche bad om loqemente som Hanß Hanßen och dennom thillsagde, och same karle førde pistoller med dennom, som dee lagde paa bordet i stoffuen. Noget der effter komb begge Hanß Hanßenß thieneste karle naffnlig Søffrin Lauridtzen och Hanß Pederßen ind aff deriß arbed i same stoffue till afftenß mad, och saa toug Hanß Pederßen den ene pistoell i sin hand, och sagde till dee andre att hand aldrig haffde seeit aff det slagß pistoller tillforne, huilche ord hand neppellig haffde taldt førind pistollen gich vforvarindiß och vløchelig aff for hannem offuer Hanß Hanßenß sønß hoffuet och dreffte forn: Søffrin Lauridtzen som stod paa guolffuen for ved hannem, och vahr det med en flint pistoll same vløche scheede med, och ydermere vande Hanß Hanßen i Schierup, Ane Hanßdatter och Maren Jenßdatter ibid: wdi ligeßvorne høyeste eed, att forschreffne tid, der omrorde Hanß Hanßenß karle indkomb till deriß afftenß mad, daa wahr der aldellis ingen tuistigheed imellom dennem menß daa saa velsom altid till forne, omgichiß huer andre venlig och vell i alle moder: dernest fremkomb Jenß Raßmußen i Schierup, Søffrin Nielßen, Lauridtz Jørgenßen och Nielß Lauridtzen ibid: vande i lige eed, att dee haffde verit medtienere med forn: Søffrin Lauridtzen och Hanß Pederßen wdi halffandet Aar och 11 vger, och daa haffuer dee iche hørt, seet eller fornumet att dee haffue hafft nogen wnd forligelße moll, baad i arbeid och vden for. Indnu fremstod Peder Hanßen Thußen i Schierup, Søffrin Jenßen, Jenß Nielßen, Peder Christenßen, Søffrin Nielßen och Peder Søffrinßen ibid: vande vdi lige eed att efftersom dee ehr aff naaboerne och haffuer offte verit i arbeid med forn: karle, daa haffer dee iche nogen tid fornumet andet ind dee omgichiß med huer andre erlig venlig och well, vden klameri och threte i nogen moder, huor effter forn: Thomiß Søffrinßen paa Hanß Pederßenß weigne wahr thingßvinde begierindis.

Hiemelet med opragte finger och eed, Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrop, at dee i dag otte dage warßell gaff Hanß Pederßen for Hanß Hanßenß huß och buopel hand sidst thiendte, imod siøn och vinder att suare Christen Lauridtzen Smed her till tinget i dag. Noch warsell gaff Hanß Hanßen och sine folch, om dee haffde noget dertill att suare. Noch hiemelet Søffrin Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff, att dee och i dag otte dage gaff Sandmendene nembliq Peder Pederßen, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen i Gorsløff och Søffrin Nielßen i Mørchholt louglig warßell for deriß buopelle. Item hiemelet Niß Michelßen och Jenß Pederßen i Brøndsted, att dee same dag warßell gaff Poffuell Knudtzen i Brøndsted och Jenß Buch i Børchop, Sandmend, for deriß buopelle, noch hiemelet Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier, att dee same dag gaff Thomiß Jenßen i Andkier, Sandmand, louglig warßell for sin buopell. Indnu hiemelet Hanß Thomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, att dee och same dag gaff Madtz Nielßen i Breining, Sandmand, louglig warßell for hanß buopell, alle imod effterschr: siønß affsigt att suare her till tinget i dag. Der effter for retten fremkomb Søffrin Jenßen i Schierup, Jens Raßmußen, och Søffrin Nielßen ibid: som vande och bestod ved eed med opragte finger effter receßenn, att dee nest affuigte 14 junij vdi Sandmendeniß hoeß verelße, siønnet Hanß Hanßenß thieneste karell i Schierup, som laa død vdi hanß huß, och befandtiß att verre schudt it huoll i den venster side i hanß halß som

dennem siøndtiß haffuer verit hanß bane och død och iche dee videre schade kunde see eller kiende paa hannom i nogen moder, huor effter Christen Lauridtzen Smed var thingbuinde begierindis.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jachob Olluffßen och Jep Jenßen i Vinding att dee i dag maanet gaff Nielß Søffrinßen i Vinding loughlig varßell till Hanß Hanßenß buopeell att suare Hendrich Jachobßen paa førige Hußfouget Sl: Jachob Bechiß arffuingerß veigne her till thinget i dag. Huor offuer Hendrich Jachobßen i dag till fierdeting lydelig lod fordele Nielß Søffrinßen i Vinding, for sagefald thill Kongl: Maytz: effter loughen, och en dombß indhold for saar och schade hand haffde giort Laß Jenßen och hanß høstrue i Andkier, huor for dee Sex Høring meldet hannom feld att verre effterdi hand wahr loughlig forfuld och wahr her effter tingßvinde begierindiß.

Hiemelet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinßen i Andkier, att dee i dag otte dage loughlig warßell gaff **Nielß Anderßen i Andkier Schougaard**, att suare Jenß Christenßen i Andkier her i dag. For retten fremstod Laß Jenßen i Andkier, vande och bestod ved eed med opragte finger, att hand saa nest forleden vordag, att Nielß Anderßenß dreng tog en stud i Peder Søffrinßenß huß och threchet till Nielß Anderßenß i Schougaard, och iche hand saae nogen flyde hannom dend. Noch vande i lige eed Peder Christenßen och Tomiß Jenßen i Andkier, att dee saae Nielß Anderßen siden dreff same stud i sin ploug och ydermere vande Laß Jenßen det hand saae Nielß Anderßen lod driffue same stud tilbage igien, och saa om morgen nest effter døde den, huor offuer Jenß Christenßen i rette satte och formindte, att effterdi Nielß Anderßen vden forloff och minde haffr taget hanß øxße och fordreffuet den i sin ploug, huor aff den ehr død bleffuen, om hand iche der for bør att betalle hannom sin øxße och verre vdi hanß minde der for, ooch begierde herom domb. Nielß Anderßen mødte och suaret att hand haffde den i hans minde, och benegtet att den iche bekom nogen schade i hanß verre, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt.

Hiemelet med opragte finger och eed Jachob Olluffßen och Jep Jenßen i Vinding att dee i dag otte dage loughlig varßell gaff Jep Nielßen, Hanß Nielßen och Søffrin Madtzen i Vinding for deriß siøn att affßige om *RodtzKierß* gierder. Huor offuer forn: Jep Nielßen och Hanß Nielßen vande och affsagde att dee haffde siønet gierderne om *Kongens Kier* for Weylle kaldiß *RodtzKier*, och daa befandtiß det støche gierde som wahr schifft Andkier och Suinholt mend till, att verre øde, saavelßom Iffuer Nielßenß och Hanß Pederßenß andpart i Vinding.

Hiemelet med opragte finger och eed Michel Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted at dee i dag otte dage loughlig varßell gaff Christen Mogenßen i Gaffuerslund for hanß buopeell, att suare Peder Tygeßen i Follerup her i dag, och gaff hand hann: till beschylding for femb dallerringer 8 sk: opsatt 14 dage.

Peder Pederßen i Gorsløff i fougden sted.

Hiemelet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smedstrup att dee i dag 14 dage loughlig varßell gaff Søffrin Pederßen Koed i Velling for hanß buopeell imod vinder och domb att suare Jost Tomeßen Heridtzfouget her till tinget i dag. Dernest for retten fremkomb Søffrin Jenßen i Schierup och Søffrin Nielßen i Damkier vande och bestod ved eed med opragte finger att denn 22 Marti sidst affuigte dee vahr med Herridtzfougden att giøre Peder Buch vdbet for øxßen och flesch schatt hoeß Søffrin Pederßen i Velling, daa begierde Søffrin Pederßen iche same vdvordering som vahr en sadell en biedzell, en naffuer och en øxe, formedelß hand vild haffue domen alene, och der Heridtzfougden haffde leuerit

hannom domen ville hand iche lauere hannom dend igien att schriffue paa, och huiß som paßerit till Olluff Jepßenß wahr saalediß, att hanß høstrue aff frie villie laueret Peder Buch 3 smaa schind, som hun loffuede hendiß mand schulle løbe fraa hannom naar hand hiembkomb och ey dee daa kunde søgis noget paa andre steder formedelst Søffrin Pederßen beholt gienerall domen, och ydermere vandt forn: Søffrin Nielßen, att Søffrin Pederßen tillbød derßom hand motte beholde sin vdßet, motte dee tage domen med dennom, huor effter Jost Tomeßen vahr thingßvinde begierindiß och der om i rettesatte som i sex vger bleff optagen.

Peder Buch i Schierup forordnit retten at betiene i effterschreffne sager.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinßen i Andkier att dee i dag monet louglig warbellgaff Søffrin Mogenßen i Andkier her wed thinget imod deelle att suare Jost Tomßen, huor offuer Jost Tomeßen i dag toug sit tridie ting thill Søffrin Mogenßen for deellemaall for hußfred och gordtzfredtz bøder hannom ehr offuer soren imod Jost Tomeßenn att haffue begaait. Saa mødte Søffrin Mogenßen och der till suaret och formindte der burde att giffuiß varbell paa nye, effterdi det tridie ting ey bleff thagen till hannom i retter tide, der foruden meldis i louven om denn: der haffr: noget ved att hette bør anderledis att omgaa is med, ind Jost Tomeßen giør imod hann: vdi den sag, foruden dette haffuer Søffrin Mogenßen forhuerffuet Hr: Landtzdomerß steffning same sag andgaaende, huilchen och bleff strax der offuer for retten louglig lest och paaschreffuen och i louglig tider schall bliffue for Jost Tomeßen och dee jnteserende forkyndt.

Hiemelet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage, varbellgaff Jost Tomeßen Heridtzfouget till hanß buopeell att suare Hr: Raßmuß Jenßen eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag. Huor offuer Søffrin Mogenßen tilspurde Jost Tomeßen om hand haffde noget att sige imod de tuende breffue, som Marschalchen Velb: Morten Schinchell haffuer vdgiffuen paa Kioldbechiß huß i Andkier, saavelßom paa Hoffgorden i Sellerup, hand daa nu for retten villeder till suare, och forbød Jost Tomeßen och andre sig noget med same grund och jord att befatte och toug i dag sitt andet ting. Jost Tomeßen dertill suaret att hand schulle søge dee Kongelige Comisarier der schulle dee faa viße bescheden och vnder retterrettening.

Jost Tomeßen Herridtzfouget fordret domb imod Nielß Jenßen, barnefød i Andkier Bundegaard, effter i rettebettelße, och opsettelßis indhold, her aff tinget wdgiffuen nest affuigte 13 Juny: och findiß No: 85: och vahr der effter nu i dag endelig domb begierindis. Saa mødte Søffrin Mogenßen i Andkier och paa sin høstrue broder forn: Nielß Jenßenß weigne som der till suaret och formindte att huiß prætion och rettergang Jost Tomeßen kand haffue, imod Nielß Jenßen hanß eigendomb andgaaende bør att werre saa som vgiort och magtisløß, och Jost Tomeßen der imod bør att lide, som den sig med vlouglig Contract behielper, huor imod Jost Tomeßen formener Søffrin Mogenßen att verre vdøchtig i den sag att suare. Der till Søffren Mogenßen suarit, att Nielß Jenßen her for retten haffr: hannom fuldmegtiget thill same sag att suarre saa well och att paatalle, om fornødenheed det wdcreffr: huilchet otte dannemend haffuer hørt och seet der for formeener Jost Tomeßen iche kand kome till att affuiße hannom wdøchtig att werre, med flere ord och talle dennem derom imellom faldt. Der paa bleff aff Setfougden Peder Buch saalediß sinterit, efftersom Jost Tomeßen fremleger it reigtig pandtbreff aff Nielß Jenßen fød i Andkier Bundegord som effter louglig foregaaende loughbodtz winde her aff thinget wdsted dend 27 Januarj 1668: att hand till beraade Jost Tomßen haffuer pandtsatt den haldduepant aff same eigendombß bundegord, for 500 Rdr: och den till it fridt brugeligt pandt, att nyde och eye, indtill den fraa hannem eller hanß arffuinger louglig indløst bliffuer, och hanß i rettesettelkße nu ehr att hand berørde Nielß Jenßen same pandt thill byder effter receßenn, att indløbe eller det till eye att

nyde, daa kunde ieg iche retter der wdi kiende ind recebenn att følge, saa well och min førige domb Daterit dend 13 Julj 1668: som effter receben inden 2 Aarß forløb stander wsteffnet, derbom Nielß Jenßen, same halffuepart bunde eye iche indløber, inden 2 maaneder, daa det att følge forn: Jost Tomeßen eller hanß arffuinger wbehindret for eigendomb, halfft vdi aldt huiß neffniß kand same gord tillhörig, och huiß forbud eller forlegelße vinder, som aff hann: eller hanß suoger Søffrin Mogenßen same jord eller seed, der wdi førdt att werre giort andgaaende, hermed wkrafftig dombt effterdi ingen nøyachtig paastaaelße, eller adkombst her imod fremlegis.

Mandagen denn 11 Juli Anno 1670:

Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørchholt, Peder Pederßen i Gorsløff, Jenß Rod i Schierup, Jenß Buch i Børchop, Jenß Søffrinßenn i Schickballe, Anders Bertelßen i Sellerup, Jørgenn Staffenßenn i Gorsløff, Hendrich Nielßen i Velling.

Sex Høring

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenßenn ibid: Laß Klinchhammer i Welling, Peder Søffrinßen i Andkier, Nielß Nielßenn i Gorsløff, Hanß Nielßen i Brøndsted Mølle.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Peder Jørgenßen i Gorsløff mundelig her wed tinget att suare Jørgen Staffenßen her till tinget i dag.

Noch affhiemmellet att dee i dag otte dage gaff Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund louglig varbell for sin buopeell att suare Jost Tomeßen her till tinget i dag:

Jørgen Staffenßen gaff Peder Jørgenßen till beschylding for 2 mk: 4 sk: hand er hann: plegtig bleffuen for BrendWiin, tog i dag sit første ting for deelle.

Hußfougden Johann Lehmeir it Tingßuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembkomb erlig och welfornehme mand Johan Lehmeir Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß som fremlagde lod leße och paaschriffue et liußningß seddell fra Wiborig Landtztting som saalediß formeldte. Hendrich Jenßen Landtzttingß Hører i Nør Jutland och Christen Blichfeldt Landtzttingschriffuer ibid: Giør witterligt at Aar effter Gudtz Biurd 1670 denn 22 Juni paa Wiborig Landtztting war schicket Christenn Lauridtzenn Smed i Schierup, hanß wiße bud Nielß Tomeßen i Wiborig och lyste Søffrinn Lauridtzenn som er bleffuenn drebt och ihielschudt i sin hosbonde Hanß Hanßenß huß i Schierup Mandagenn denn 13 Juni sidstforledenn, hanß bahne Sandmeendene i Holmandtz Herit derom effter lougenn att taug *in Cnius rei testimonium Sigila Nostra Præsentibus* (L:S:) (L:S:) Huor effterberørte Johann Lehmeir i dag det tridie ting paa Kongl: Maytz: weigne tillyste Sandmendenne her i Holmandtz Herit her om deriß taug att giøre effter lougen som dee achter att forsuaere, och war till wedermeele aff Sandmendenne Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßenn ibid: Søffrinn Nielßenn i Mørckholt och Jenß Buch i Børchop paa deriß egenne och dee andreß weigne till wedermolsting och begierde gienpart her wed, huor effter bemte: Johann Lehmeir Slodtzfouget war tingßuinde begierindiß:

Tomiß Madtzenn i Breining it Thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Raßmußenn och Hanß Pederßen i Breining att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Søffrinn Hanßen i Breining for sin buopeell at suare Thomiß Madtzenn ibid: her till tinget i dag. Der nest for retten frembstod Peder Pederßen i

Gorsløff, Nielß Nielßenn ibid: Jeß Nielßenn i Mørchholt, Søffrin Nielßenn ibid: och Jenß Nielßenn Buch i Børchop som wande och affsagde att dee nest affuigte 16 Juni ware paa Breining March att rebe nogle fald jord efftersom dee der till aff tinget war loughligen opneffnd, nemblig paa Rode och wester tofft och daa befandteß effter lodß eigerniß paavißning att Tomiß Madtzenn haffde mindre jord i samme falde ind som dee andre Grander och Nabuor der i byenn, och denn: iche retter siøndtiß ind hand jou bør att haffue lige jeffnit ved denn: effterdi med tingßuinde beuißeß dee lige enß schylder och Contribuerer och dennom ey noget mageschiff jord eller andre loder der imod bleff paavist alleniste tuinde støcher jord wngfehr till 2 schipland det enne legendiß i Bøllund och det andet som kaldiß Bloch, huilchet Søffrinn Hanßen berete att schulle werre till wederlag der imod som dog lidet kunde forslaae imod dend brøst som fantiß paa Tomiß Madtzenß gaardß jord, och der for burde sin lod att nyde som sine andre medbrødre, derhoß fremlagde Tomiß Madtzen it tingßuinde her aff tinget vdgiffuen nest forledenn 11 Aprilli indholdendiß at daa for rettenn haffuer wonden Hanß Jørgenßenn i Breining, Madtz Nielßen ibid: Nielß Terchelßen i Gaffuerslund och Tomiß Søffrinßenn ibid: denn: fuld witterligt att werre, att dee trei støcher jord Søffrinn Hanßenn och Tomiß Madtzenn omtuister paa Breining March nemblig tou støcher paa Rode och det tridie paa wester tofft huer sted legendiß imellom Søffrin Hanßen och Christen Nielßenß gordß agere, der findeß och leger udi Tomiß Madtzenß gordtz lod, och ydermeere er denn: witterligt att forn: Tomiß Madtzenn giffuer landgielde schatt och andenn rettighed till Kongl: Maytz: lige wed sinne nabuor dee andre gaardmend i Breining vndtagenn huiß Søffrinn Hanßenn giffuer meere aff sinn tofft. Noch fremlagde tuinde siønß winder, det første Daterit den 28 Marty: det andet den 15 Juni sidst forledenn, till mening indeholder Tomiß Madtzen forschr: jord haffuer ladet siøne och klaget sig brøstholde huilche alle her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: och war Thomiß Madtzenn effter forschreffne Tingßuinde begierindeß. Søffrinn Hanßenn war till wedermeelle och formindte hanß winder der imod burde att andseeß och haffue kald och warbell før ind noget om forschr: jord burde att wdstediß: och begierde gienpart her wed:

Thomiß Madtzenn i Breining i rettesatte och formindte, sig sinn gords agere och lod att nyde paa Breining March wed sine andre nabuor som hand lige schatter och schylder med, hannom och aff dannemend effter omrørte tingßuindiß indhold er tilsagt, vdenn forhindring och imodsigelße och war herom domb begierindeß huilchet bleff opsatt udi otte dage:

Sluttning till dend domb imellom Jenß Christenßen och *Nielß Anderßen* i Andkier som findeß No: 100: Daa effterdi beuißeß *Nielß Anderßenn* haffuer hafft dend omtuistende stud i sin ploug, som Jenß Christenßen iche wille tilstaae hannom at haffue hafft i minde dend och iche er lauerit till Jenß Christenßenn igien saadann wed magt som *Nielß Anderßenn* den haffr annammit menß der effter død bleffuenn, daa kand fougden iche rettere kiende ind at forn: *Nielß Anderßenn* jou bør at stille Jenß Christenßen tilfredtz formedelst hand same stud vden hanß forloff och minde haffuer ladet tage och bruge i sin ploug och det wed wuillig dannemendß kiendelße paa bege sider att forrettiß och imellom handle.

Sluttning till dennd domb Jost Tomeßen fordrif imod Hr: Raßmuß Jenßen om adschiellig reigenschab som findeß No: 94: aff Peder Buch i Schierup saalediß wdgiffuenn. Daa effterdi Jost Tomeßenn fremlager it sit wnderschreffuene reigenschab som hand hoß Hr: Raßmuß Jenßenn haffuer att fodre, som her tilforne er Specificerit och Hr: Raßmuß Jennßenn erbyder att will giffue wnder dannemendß kiendelße som en huer paa sin side kunde tage, och dne min domb der fore till i dag er optagenn om noget derom imedellertid kunde till endelighed komme, som nu iche befindeß daa widste Setfougden iche retter derudi att kunde kiende ind huiß enn huer iche wille wedgaae eller och med reigtig beuiß forklare, retmeßig att werre ey

bør paa entenn sider saadann reigenschab och opschriftt imod huer andre till hinder kraff eller schade att komme i nogenn maadr:

Mandagenn den 18 Juli Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Jeß Nielßen i Mørchholt, Nielß Jenßenn Buch i Børchop, Søffrin Jenßen i Schierup, Peder Tomeßenn i Sellerup, Tomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund, Nielß Terchelßenn ibid: och Søffrin Nielßenn i Welling:

Sex Høring:

Peder Tyeßenn i Follerup, Tomiß Madtzen i Breining, Jep Nielßenn i Winding, Anderß Nielßen i Welling, Nielß Tueßen i Schierup och *Mogennß Poffuelßenn i Sellerupmølsted*.

Hiemmellet med opragte finger och ed Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff *Christen Christenßen, Nielß Madtzen*, Madtz Hanßen, Anderß Jørgenßen, Jørgen Christenßen for deriß buopeelle imod domb at suare Hußfougden Johan Lehmeyr her till tinget i dag, gaff denn: till beschylding for sagefald, opsatt wdi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßenn och Johann Oluffßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Søffrin Pederßen i Gorsløff och Michell Bull ibid: for deriß buopeelle imod domb att suare Hußfougden her i dag. For retten fremkom Nielß Terchelßen i Gaurslund, Tomiß Søffrinßen ibid: och Jenß Søffrinßen i Schickballe som wande och affsagde att dee i dag maanit siønit Søffrin Pederßenn i Gorsløff som klaget sig att were slagenn aff Michell Bull och saae hand haffde it oben saar i hoffuidtet: opsat 8 dage.

Peder Tyeßen i Follerup hanß sag fremdeelliß opsatt enn maanit:

Hußfougden Johan Lehmeir paa Kongl: Maytz: weigne forordnit Hanß Olluffßen i Follerup att werre Setfouget imellom Tomiß Ebeßen, Iffuer Huid och denn: i Gaffuerslund sogen med kierchenß indkomb resterer och sig med loug och rett her effter at forholde som hand achter att forsuare, efftersom Heritzfougden der udi schall werre jntereßerit:

Hiemmellet med opragte finger och eed Madtz Nielßen i Rougsted och Nielß Olluffßenn i Ødsted att dee i dag maanit louglig warßelgaff Christian Nielßen Ridefouget mundelig i hanß huß imod winder att suare Wuße Madtzdatter aff Boelund eller hindeß fuldmegtig her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgenn Søffrinßenn och Nielß Olluffßenn i Ødsted att dee den nest affuigte 10 Juni louglig warßelgaff Christian Nielßen Ridefouget for hanß buopeell i Kolding och talde mundelig med hanß tienistepige imod winder att suare her till tinget i dag. I ligemoder i dag 14 dage gaff Wuße Madtzdatter mundelig varßell och talde med hinde i Bredstrup och imod winder att suare Jerlou Lauritzen aff Fredericia paa sin broder Nielß Lauritzenß weigne her till tinget i dag. Der nest for retten fremkomb Peder Raßmußen aff Riß och Madtz Nielßenn aff Rougsted att denn nest affuigte 16 Januari war dee udi Nimb Kierche hørde och saae en Quinde wed naffn Wuße Madtzdatter stod obenbarlig schriffte och wdlagde till sin barnefader Søffrin Raßmußenn for Prestenn och Meenigheden och ingen anden, huor effter Jerlou Lauritzenn paa sin broderß weigne war tingßuinde begierindeß:

Jerlou Lauritzenn Borger och indwoner i Fredericia fremlagde Wuße Madtzdatterß schrifftelige beschickelße, lydendiß: Efftersom ieg fattige Quinde Wuße Madtzdatter er aff

eder Christen Nielßenn Ridefouget i Jerloff Herit med enn naadigste høyeste rettiß steffning Citerit till denn naadigste beramte Heredage at schulle møde och jeg fatig Quinde ey haar eller haffuer hafft indnu min førlighed som ieg tilforne haffde siden i med ederß medfølger mig med gewalt houg och slog aff min tieniste i Borlund woldelig bortførde och till Koldinghuß och der mig med Tønnenß fengßel hunger och sult samt trußell och slag, som ieg fattige hielpeløß quinde kreffuer Gud till winde om ederß onde medhandelling imod mig, Gud och denn Christenn Milde Øffrighed eder ville der for straffe jeg fatige meniske ey andet haffuer at holde mig med end at søge om alleniste i Jeßu Naffn effter som ieg ey formedelst schrøbelighedtz tilfald aff ederß onde medfart kand arbeide bedes eder hermed Christenn Nielßenn att i for Gudtz schyld wille schaffe mig en wogenn till Kiøbenhaffn och noget lidet till min føde erbyder ieg mig med ald wnderdanighed at will møde efftersom i mog haffuer ladet steffne ind dog ieg baade paa Slottet med eder och flere min schyldig och rette barnefader Søffrin Raßmußenn wdlagt, och siden till hiembting och Landtzting saa och i min schriftemaall, denn same Søffrin Rasmußen att werre min rette barnefader och ingen andenn och er wed min æd bekrefftet huilchet er i ald sandhed for Gud och denn Naadigst Høyeste Ret ehr gestendig forwenter ederß gode suar wed nerwerinde tuinde dannemend som aff medynch denne min begiering aff eder att esche, aff Fredericia den 2 Juni Anno 1670: Wuße Madtzdatter: och fandtiß ydermeere derpaa schreffuit saalediß: Anno 1670 denn 9 Juni ware wii wnderschr: Jørgen Søffrinßen och Peder Raßmußenn i Ødsted i Kolding med denne begiering ord fra ord som denn lyder och talde wii mundeligenn wed Christenn Nielßen Ridefoget och wiste hannom denne beschickelße, och begierde hanß suar, daa suarit Christenn Nielßen herpaa mundelig att hindeß hosbond Jørgenn Hollmb hannd motte schaffe hende wogenn, hand war tilfredtz huad heller hun komb till Kiøbenhaffnn eller ey, hannd haffde ført hinde aldt for meget, hun fich ingen hielp hoß hannom dette saa i sandhed pascerit will vi vere gestendig naar paa eschiß Ex Kolding ut Supra *PRS: I:S:S*: dette er ieg gierne begierindeß *Jerlow Laurßenn Borger i Fredericia* hand dette for Guds schyld dette wed thingßuinde at tage beschr: Horstrup den 18 Juni 1670 *Wuße Madtzdatter*. Huilchet forschr: beschickelße her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer och nu for retten wed høyeste eed med opragte finger bekrefftet forn: Jørgen Søffrinßen och Peder Raßmußenn omrørte beschickelße ligesaa at were pascerit som forschreffuit staar i alle modr: huor effter Jerlou Lauritzen paa Wuße Madtzdatterß weigne war tingßuinde begierindiß:

Tomiß Madtzenn i Breining fordrif domb imod Søffrinn Hanßenn ibid: effter sin opsettelse och i rettesettelse i dag otte dage indført, och der offuer først i rettelagde it tingßuinde same dag denn nest affuigte 11 Juli her aff tinget wdgifuenn, huiß indhold findeß No: 104: och ydermeere i rettelagde sti schrifftelig indleg som formeldte. Efftersom ieg haffuer werit for aarsaget att kalde Rebbmænd effter lougenn paa noget jord som mig mangler aff dend gaardß jord ieg i feste haffuer och paabuor, nemblig paa Rode och wester toffte som dee och till min gordtz lod haffuer vduist, huor for ieg er domb begierindeß effter min førige i rettesettelse om samme jord iche bør att følge mig wbehindret for Søffrin Hanßen i alle maadr: Actum Breining den 16 Juli Anno 1670 *Tomiß Madtzenn*, och der offuer nu i dag begierde endelig domb, saa mødte Søffrinn Hanßenn och der imod først i rettelagde it tingßuinde her aff tinget wdsted nest forledenn 21 May: till meening indholdendiß att daa for retten haffuer wondenn *Hanß Jepsen Basse i Piedsted* att for dennd *Keyßerlig Krigß tid* daa tiendte hand Hanß Jørgenßenn Giestenn i Breining och plouget for hannom tou ager østen hanß gaardtz tofft i det fald paa Breining March som kaldiß Rode och daa tilspurdte hand hannom huor for hand haffde samme tou ager, i det fald meere ind sine andre nabuor, daa suaret hand att det var mageschiff jord, menß sidenn haffuer hand iche hørt andet ind samme tou ager jou haffuer werit brugt och leget wlast och wpaakiert till denn Cronegaard Søffrinn Hanßenn nu paabuor. Der nest haffuer wondenn Nielß Iffuerßenn i Breining att sidenn dend *andenn Suenske feide*

tid haffuer hand imedeller tid hørt sige, att der war mageschiff jord for forskreffuene tou agere, thill denn Cronegaard Tomið Madtzenn nu ibuor, baade vdi buotofftenn och vden for och iche hand haffuer hørt der haffuer werit last eller klage derpaa før indnu. Noch haffuer wondenn Mette Sl: Jenß Wdßenß aff Tafflo Nebbell och Johane Sl: Hanß Jørgenßenß i Breining, att paa 46 Aarß tid dee kand mindeß daa haffuer forskr: tou ager paa Rode, som Tomið Madtzen sig tilholder aldtid werit brugt pløyet och saaed till berørte Cronegaard Søffrinn Hanßenn paabuor vlast och wpaa kierdt och ydermeere haffuer hørt aff gammell tid at det war mageschiff jord och derfor war wederlag noget i Tomið Madtzennß gordtz tofft och noget vden for. Noch haffuer wondenn Nielß Hanßenn i Breining, Jenß Pederßenn, och Peder Jørgenßenn ibid: at imeddeller tid dee haffuer werit der i Byenn, daa er forskr: tou ager brugt till denn gaard Søffrin Hanßen paabuor vden last och klage till nu Tomið Madtzen sig dennom andtager, och for det sidste i rettestillet enn domb her aff tinget vdgiffuen den 2 May sidst forledenn, som i Slutningen formeldte: Daa effterdi fremlegeß thingbuinde her aff tinget wdsted den nest forledenn 21 Marty: at det omtuistende jord haffuer leget och werit brugt till denn Cronegaard Søffrinn Hanßenn ibuor paa en 46 Aarß tid wlast och wpaa klaget langt offuer receßens heffd, effter samme tingbuindeß wiidere vduißening widste ieg iche anderlediß att kunde kiende ind dett joe effter receßenn der till fremdeelliß bør att følge, dog Tomið Madtzenn sig forbeholdenn for huiß lougmaall hand derpaa kand driffue om det hand klager sig att werre brøst holdenn, med meere forskr: breffue her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i dennom selffuer wiidere wduißer, och effter diß leighighed mente Søffrin Hanßenn sig jorden følgachtig att were effter berørte tingbuinde och dombß indhold till den Cronegaard hand paabuor vden forhindring, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

Nielß Hanßenn Raffnn i Piedsted fordrif domb imod Kongl: Maytz: Proviandforwalter Nicolaus Berntz aff Fredericia effter sinn i rettesettelße och opsettelßi indhold i tingbogenn indført nest affuigte 6 Juni indholdendiß Nielß Raffnn daa effter louglig affhiemmet kald och warßell haffuer i rettesat och formindt berørte Nicolaus Berntz burde at fra sig lauere wed louglig siøn och dannemend hanß och sine wmøndig Sudschindß Eigendomb hand enn tid lang vdi leye och brug hafft haffuer, och giøre gaardßstedenn med Abilgaard, Hommelgaard och Engbaand saa god och bequommelig for enn Bondemandß nering som det war hand det becomb. Item suare till huiß hand imod sin forplegt haffuer hoggenn och for ødt aff deriß Bundegaardtz schouff och arffueparter effter it tingbuindeß wduißening her aff tinget wdsted Aar 1666 denn 11 Juni eller der for som for whiennelt att stande till rette och lide wiidere tiltalle och haffuer daa herom werit domb begierindeß, som i sex wger till i dag er bleffuenn optagenn, for: Nielß Raffnn fremlagde omrørte tingßwinde her vdgiffuen 1666 den 11 Juni, som till meening indholdte att daa for retten haffuer wondenn Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Peder Hanßenn Tueßenn ibid: Anderß Nielßenn i Welling, Bertell Søffrinßen, Hannß Klinckhammer, Hendrich Nielßenn ibid: Peder Jenßen i Smidstrop och Hanß Pederßenn ibid: att dee dend 6 Juni nest tilforne war till siøn i Lild Welling paa Sl: Hanß Raffnß bundegaard och tillegendiß eigendomb efftersom dee der till aff tinget ehr lougligenn opneffnd och tilkraffuit och daa siøntiß dennom at ald denn store biugning Kongl: Maytz: Proviandmester Nicolaus Berntz der haffuer ladet opsette, som er tægt med teyll och tag befindeß att werre paa bemte: Sl: Hanß Raffnß bundegords sted wndtagenn femb fag aff westerste enden paa samme biugning och nor west hiørnen, /: saauelsom det bagerhuß och det suinhuß som befindeß paa Sl: Jeß Pederßenß grund /: forskreffne Hanß Raffnnß och Jeß Pederßennß gaarder befandtiß udi it att were omgrøfftet. Item befandtiß Sl: Hanß Raffnß abildgaard och homelgaard ved gaarden ødelagt och paa stederne igien begynt att yppe en Vrtegaard, noch befandtiß engemayen i tofften forgraffuit, och opstyffuit udi damme, her foruden fandtiß it huß opsatt udi Stor Welling paa it aff Hanß Raffnß bundebuoliger, som

Søffrin Jepßen tilforne paabuode, indnu haffuer dee siønit Sl: Hanß Raffnß gords tillegendið enmerche kaldet Wlsbech huor udi fandtið hoggenn 26 store Eger och fiere smaa Eger wforuiist alle som till bygningß tømmer, foruden andenn hoggenn och styffuenn paa bøg och eeg som iche kunde Taxeris for biugningß tømmer, som denn: haffuer siøntið daa paa enn fiere Aarß tid att were hoggen. Der nest i rettelaðde enn oprettet Contract imellom berørte Nicolaus Berntz, och Sl: Hanß Raffnß børnß werge och fuldmegtig Daterit Fredericia denn 17 Juni Ano 1662, indholdendið hans att haffue leyet Nielß Hanßenn Raffn, Hendrich Hanßen Raffn, Dorite och Maren Hanßdøtterer derið arffueloder i derið fæderne gaard i Lild Welling som er lige halffuepart aff den gaard och eigendomb derið Sl: fader Hanß Raffn paabuode, och dee effter derið Moder Sl: Karen Hanßdatter er arffuelig tilfaldenn, som hand schulle nyde och beholde udi sex Aar och aarlig der aff giffue till huer St: Michelßdag sex Rix daller, och holde det fri for alle paabudne kongelig tyngde som paa kand komme imedeller tid haffuer sig och tilforplegt at haffue flittig tilsøn baade med schoffuene och ald derið rette tillegelße, saa wiidt samme børn tillkomer att det iche i nogenn maader schulle for argeß, med dið wiidere indhold huilchet forschr: tingßuinde och Contract her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i denn: selffuer wduiße: och effter dið leiglighed begierde Nielß Raffnn nu i dag endelig domb. Proviandfor walter mødte iche til giensuar.

Sluttening till den domb Tomið Matzen i dag fordrif imod Søffrinn Hanßenn om det jord. Daa effterdi Tomið Matzenn haffuer werrit for aarsaget att føre dannemendß winde det hand er brøst holdenn med jord till denn gaard hand paabuor vdi tuinde steder paa Breining March och der fore aff Øffrighed er befallet att lade wdneffne Rebbmænd derpaa som hannom sinn lod och andpart schulle wduiße, efftersom enn huer i Breining som paa dee Cronegaarde boende ehr schall haffue lige rebdragenn jord formedelst dee alle lige enß schatter och schylder, och derfor hann: same sinn lod och andpart haffuer wduist, huor imod Søffrin Hanßenn protesterer och siger Tomið Matzen haffr: mageschiff jord der imod som hand dog iche effter Rebbmændenið begiering haffuer kund denn: paauiist alleniste tuinde smaa støcher jord wngefehr till 2 schip seede. Daa efftersom min førige domb tillader Tomið Matzenn sin ret at søge effter lougenn, om hand er brøstholdenn, kunde fougden iche retter derudi kiende ind at Tomið Matzen jou bør samme aff Rebbmændene hannom tilsagte jord att nyde, indtill saa lenge hann: paauißeß nøyachtig wederlaug der for:

Denn dag Nielß Raffnn fordret imod Proviandforwalter for whiemell som for er meldt er till Landtztinget indfunden:

Mandagenn denn 25 Juli Anno 1670:

Otte Windeßmænd

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrinn Pederßenn ibid: Peder Tomeßenn i Sellerup, Peder Jørgennßenn i Gorsløff, Søffrin Jenßen i Schickballe, Jeß Nielßenn i Mørckholt, Peder Jenßen i Smidstrop:

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Pederßen Suort i Welling och Christenn Christenßenn ibid: att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Proviandforwalter Nicolaus Berntz for hanß buopeell i Fredericia och talde mundelig med hann: saa och for hanß eigendomb i Welling, imod winder att suare Hendrich Nielßen i Welling her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Simonßen i Fredericia och Peder Bertelßenn Koch i Welling att dee i dag otte dage louglig mundelig warßelgaff Hendrich Nielßenn i Welling, imod winder att suare Kongl: Maytz: Proviandforwalter Nicolaus Berntz eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag:

Der nest for retten fremkomb Hanß Hanßen i Schierup som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter Eedennß oplebning, att hand kand mindeß paa 20 Aarß tid daa haffuer det buolig i Lild Welling Sl: Lauge Raffnn paabuode iche nogen sig med befattet enten med echt arbeid schyld eller landgielde enten Jeß Pederßenn eller hanß arffuing effter Lauge Raffnnß død eller nogen andre ind Lauge Raffnnß børn som det till Proviandforwalter bortsoldte. Dernest fremkomb Bertell Søffrinnßenn wande iligesuorne eed att hand kand mindeß Søffrinn Anderßenn buode paa det bunde buolig i Lild Welling for Lauge Raffnn och daa giorde sin arbeid och gaff sin landgielde der aff till Sl: Nielß Raffnn, menß effter Nielß Raffnnß død komb Lauge Raffn hanß broder fra gaarden paa same buolig och der buode till i *wfredztiden hand bortdøde*, menß iche hand wed Lauge Raffn gaff noget der aff imenß hand leffuede till Sl: Jeß Pederßen eller hanß arffuing. Hanß Nielßen Klinchhamer i Welling, Peder Christenßen Quist, Nielß Tueßen i Schierup, Peder Hanßen Tueßenn ibid: Peder Bull i Follerup, Peder Buch i Schierup, Laß Nielßenn Klinchhammer, Hanß Nielßenn i Welling, som huer for sig saa welsom Eendrechteligen wed høyeste eed med opragte finger bekræftet forschr: Bertell Søffrinnßenn winde i ald sandhed att werre ligesom forschreffuit staar i alle maadr: Noch wande Peder Strangeßenn i Welling i lige eed att hand iche andre kand mindeß derpaa haffuer buod ind Lauge Raffnn, menß iche hand weed at winde om hand der aff haffuer giffuen eller giort noget. Der hoß fremlagde Christenn Wolder paa Nicolaus Berntz weigne i hanß egen neruerelße it tingßuinde her aff tinget wdsted Aar 1662 den 18 Augusti huor med hand beuiste att Sl: Jeß Pederßenß effterleffuersche Maren Jepßdatter haffuer soldt den fierde parten aff Sl: Jeß Pederßenß gaard i Lild Welling med ald sin rette tillegelße wndtagen det Bundebuolig med sinn tilleg Sl: Lauge Raffn nød och haffde for sin arffuelod i samme eigenndomb. Noch beuiste med en forseiglet Pergament schøde her aff tinget wdgiffuen forschr: 18 Augusti 1662 att Sl: Jeß Pederßenß arffuinger nembliq Tomiß Pederßenn i Rogsted och hanß medfølger haffuer tilschødt Nicolaus Berntz huiß arffueparter denn: effter Sl: Jeß Pederßen i forschr: gaard och eigenndomb er tilfaldenn, wndtagen Lauge Raffnnß buolig med sin tilleg. Item it kiøbebreff Daterit Aar 1662 denn 17 Juni huor udi fandtiß wndtagen det Bundebuolig Sl: Lauge Raffn aff woldgiffuß mend fra samme eigenndomb er tilsagt. I lige maader it kiøbebreff 1662 den 12 Juni huor udi det Bundebuolig med sin tillegelße er wndtagen Sl: Lauge Raffn for sin arffuepart i same eigenndomb i Lild Welling paabuode och aff wolgiffußmend er tilsagt. Indnu it laugbodß winde fremlagt her aff tinget vdgiffuenn Aar 1662 denn 30 Septemb: som tilholt att Sl: Lauge Raffnnß datter Dorite Laugeßdatter med sin hosbond Hanß Jenßenn i Hersleff Enmerche, haffuer louglig laugboden forschr: Bundebuolig i Lild Welling med sin tillegelße Sl: Lauge Raffn paabuode. Noch enn schøde effter forschr: laugbod haffuer giort Proviandforwalter paa samme Bundebuolig med sin rette tillegelße her paa tinget Aar 1662 den 6 Octob: till det sidste i rette lagde en Hendrich Nielßen i Welling hanß forschriffuening aff dato den 3 Januari 1670 indholdendiß att efftersom Proviandforwalter haffr: tilsoldt Hendrich Nielßenn denn Bundegaard i Lild Welling med sin rette tillegelße hand aff Sl: Jeß Pederßenn och hanß høstrueß arffuinger sig tilforhandellet haffuer effter kiøbebreffß indhold, och hand sig udi samme kiøb wndtagen fisker damme eller huiß wand til løb fra same grund kand falde och till huiß Hr: Proviandforwalter paa det sit hoßligende Eigenndomb kand haffue, huilchet hand loffuer for sig sin høstrue och arffuing med fiskeri sig nøttig att giøre vden forhindring och effter talle Proviandforwalter hanß høstrue ocg arffuing vden schade och shadesløß: huor effter Christenn Wolder paa Nicolaus Berntz weigne var tingßuinde begierindeß:

Der nest fremlagde Christenn Wolder it schrifttelig klage lydendiß. Nicolaus Berntz Kongl: Maytz: Proviandforwalter udi Fredericia gaff last och klage offuer Hendrich Nielßenn i Stor Welling som nest forledenn *Onßdagenn* affuigte den 13 Juli selffierde med deriß hiøleer haffuer forjaget hanß wdschichede folch som schulle hendte och ind føre høe fra Lauge

Raffnß grund som hand eyer menß iche det alene menß truet och wndsagt, huo der kom wille hand med hanß hiølle synderhoge, haffuer som fornemmiß ind och bortleyet aff hanß engbond huor aff greiðet wed natter tide schall werre slaget och bortført. Item Christen Timßenn som buor udi it huß hand haffuer ladet biuge paa forn: grund offte offuerfalden der fra att for jage, saa hand formedelst Hendrich Nielßenß wbillig med fart iche tør bliffue paa bemte: min eigendombß grund liußer derfor i dag for alle huiß laugmaall der effter mehleß och paa følge kand Datum Fredericia den 25 Juli 1670 med begier dette mote worde for retten lest paaschr: och indført och mig lest och paaschreffuenn igienn tilstillet *Nicolaus Berntz*: wiidere foregiffuiß att efftersom Proviantsforwalter fornemer udi adschellige maadr: det forn: Hendrich Nielßen sig iche alleniste haffuer wnderstaaet det buolig udi Lille Welling Lauge Raffnn for domb eyet haffr: sig wille tilegne, vdi det hand iche alleniste haffuer forjaget Nicolaus Berntz folch fra noget høe paa same grund som Proviantsforwalter selff haffr: ladet slaae och opgiøre menß ind och fornemiß hand aff same eigendombß grund noget haffuer bortleyet till att pløye och saae, der hand dog imod schøder loughbydelße och indførte specificerde documenter, intet schall kunde beuiße sig nogen rettighed at haffue till bemte: buolig menß alene til saa wiidt Jeß Pederßen tilforne eyet och hafft haffuer, huorudi det buolig udi alle adkombst breffue for it seerkiøb er wndtagen fra Jeß Pederßenß gaard, setter derfor udi rette och formindte det forbemte: Hendrich Nielßenn bør att fremwiibe sinn adkombst om hiemell eller och att stande till rette som wedbør, och eigendomit med huiß whiemelt derpaa findeß at følge Nicolaus Berntz och war herom domb begierindeß. Hendrich Nielßen mødte till wedermeele och formindte Nicolaus Berntz bør sin forschr: klage att beuiße och hand sig iche wiidere tilholder ind hand haffuer kiøbt och betaldt med sølff och penge, opsat wdi sex wger:

Hendrich Nielßen i Welling it Thingbuinde

For retten fremkom Anderß Søffrinßenn Schomager i Welling wande ved Eed med opragte finger sig at kunde mindeß siden *Keyßerenß Krigß tid* daa hanß Sl: foreldre kom till det bundebuolig at boe i Lild Welling Lauge Raffnn sidenn paabuode, och daa imedellertid dee war paa buoliget gjorde dee deriß arbeide och gaff deriß landgielde till Sl: Nielß Raffnn efftersom baade Nielß Raffn och Lauge Raffnn daa bege paa gaardenn buode, menß siden effter Nielß Raffnß død kom Lauge Raffn paa same buolig fra gaarden wiidere wed hand iche at winde derom. Noch wande ilige eed Peder Pederßen i Welling och Otte Pederßenn i Smidstrop att dennom fuld witterligt er at berørte Anderß Schoemagerß foreldre, gjorde deriß arbeid och gaff deriß landgielde aff forschr: buolig men[s] dee derpaa buode till Nielß Raffn och siden bleff Lauge Raffn och Jeß Pederßenn imellom sagt at Lauge Raffn kom aff gaardenn fra hann: paa same bunde buolig at nyde sin liffßtid och same buolig med deß tillegelße er aff same bundegaardß grund och eigendomb. Indnu wande wdi ligesuarne Eed Anderß Nielßen i Welling, *Christen Christenßen, Søffrin Nielßen*, Jenß Giermandßen, Staffen Bull, Nielß Hanßen ibid: och Nielß Pederßen i Smidstrop, en huer for sig saauelsom eendregteligen dennom fuld witterligt att werre, och kand nochsom erindre att Anderß Schoemagerß foreldre buode paa forschr: buolig. Item att Lauge Raffnn och Jeß Pederßenn bleff imellom sogt saa Lauge Raffn kom aff gaardenn fra hann: paa same buolig at buo och nyde sin liffßtid och same buolig med diß rette tillegelße er aff same bundegaards leye grund och eigendomb och haffuer hørt sige att effter Lauge Raffnß død schulle same buolig were hoffuitgaarden igien følgachtig: huor effter Hendrich Nielßenn war tingbuinde begierindeß. Christen Wolder war till wedermeele och suaret och formindte diße winder iche burde at kome Proviantsforwalter till nogen hinder, heldst effterdi endeell der aff er willig tilmed kand dee iche effter snach Corumpere loughlig adkombst och begierde gienpart.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielbenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted at dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Christen Mogenßen i Gaffuerslund mundelig her wed tinget imod vinder att suare Peder Tygeßenn her till tinget i dag. Dernest for rettenn fremkomb Peder Madtzen i Tolstrop och Anne Søffrinßdatter i Gaffuerslund som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßen att denn neste Søndag effter Juell war dee i Simon Madtzenß huß i Gaffuerslund och hørde Christenn Mogenßenn ibid: hanß høstrue søster Towe Tygeßdatter affkiøbte Peder Tygeßenn i Follerup tou tønder most som hindeß søster Christen Mogenßenß høstrue Karen Tomißdatter loffuit hannom 19½ mk: for, och fuldkomen godsagde att wille schaffe hannom sinn betalling, huor effter Peder Tygeßenn och effter begge deriß begiering lauereade samme tou tønder most udi Fredericia huor effter Peder Tygeßenn war tingßuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff *Madtz Jørgenßen i Sellerup och hanß hustrue, for schifft at holde effter hindeß første hosbond Søffrinn Pederßenn*. Item **Olluff Raffnß hustrue i Gaffuerslund for schifft effter sin Sl: hosbond**. Bleff tildømbt att holde loughlig och richtig schifft eller lide deelle. Johan Lehmeyr Hußfouget tog beschr:

Mandagenn denn 1 Augusti Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrinn Jenßenn ibid: Anderß Nielbenn i Welling, Jeß Nielßen i Mørchholt, Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund, Jep Nielbenn i Winding, Anderß Madtzen ibid: Søffrin Madtzen ibid:

Hanß Olluffßenn i Follerup forordnit Setfouget opsatte denn sag Tomiß Ebbeßenn och Iffuer Huid i dag sex wger haffde tagenn i opsettelße imod sognemendene fremdeelliß med begge parterß beuilling opsatt udi otte dage.

Jørgenn Staffenßen i Gorsløff begierde høringß deelle offuer Peder Jørgenßenn ibid: for 2 mk: 4 sk: hand war hannom plegtig bleffuenn for noget *BrendViin*, i dag till fierde ting, Peder Jørgenßen mødte och sagde der i byen var it aff hanß ploug jern i steden vdi pandt som iche loughligen war med farit naar hand det igien bekom wille hand betalle BrendViinet fra schød sig och ingenn deellemaall att wille were wnder menß hand haffde buo och buopeell at rette for sig med, effter receßenn med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Bleff aff fougden Senterit att effterdi Peder Jørgenßenn iche fragaar joe att vere Jørgen Staffenßen berørte 2 mk: 4 sk: plegtig bør hand dennom inden 15 dage att betalle eller derfor werre namb wndergiffuenn:

Mandagenn denn 8 Augusti Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßenn ibid: Madtz Nielbenn i Breining, Peder Tygeßen i Follerup, Hanß Pederßenn i Smidstrop, Bendit Nielßen i Winding, Jep Nielbenn ibid: Anderß Nielbenn i Welling:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Søffrin Mogenßen i Andkier, Nielß Jenßenn, Birgete Nielßdatter, item Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund, Peder Jenßen Rytter och Laß Pederßenn ibid: for en huer deriß huß werelße och buopeell imod klage att suare Jost Tomeßenn Heritzfouget her till tinget i dag:

Peder Buch vdstede effterschr: Klage Winde.

Forn: otte mend wande att dee saae och hørde Jost Tomeßenn Heritzfouget gaff last och klage offuer Søffrin Mogenßenn i Andkier samt hanß tiener Nielß Jenßen och tienistequende Bergete Nielßdatter, att dee nest forleden Tißdagß var otte dage effter Sollenß nedganng med heste och wogenn aff en hanß tilhörinde Eng i Andkier Moße med wold och magt røffuit och bortoug et stor læß høe och førte till Prestenß i Gaurslund same afftenn wd paa natten kom same trei personer igien med wognen, och begyndte at leße aff dett øffrige høe paa same Eng och haffde leiderne fulde och war daa hoß Prestenß heste och vogen och en lidenn dreng med wognen, som heder Laß Pederßenn saa och medfuldte Peder Jenßen Rytter och der di fornomb Jeg komb till denn: och spurdte dennom ad huorlediß det komb dee saa røffuede hanß høe bort och gjorde denn: till natte røffuere, saa wndflyede dee en deell med den enne wogenn och endeell forløb denn anden wogenn och der for offuer berørte personer sig høyiligen beklaget och war tingßuinde her effter begierindeß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag 14 dage loughlig warßelgaff Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund for hnß buopeell att suare Ambtschriffueren Rudolph Faust eller hanß fuldmegtig her till tingett i dag: Huor offuer Restabtzcshriffueren Hanß Nielßenn paa Ambtschriffueren Rudolph Fausteß weigne i rettelagde enn haandschriff lydendiß: Kiendeß jeg Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund och witterlig gjør for alle at ieg haffuer soldt erlig och welfornehme mand Rudolph Faust Kongl: Maytz: Ambtschriffuer paa Koldinghuß enn suort hielmit stud, Hanß Hanßenn i Schierup paa hanß weigne, haffuer beseet, huilchenn hand mig effter min willie och minde haffuer fornøyet och betald och derfor schall were hannom følgachtig naar och huilchenn tid hand lader paa esche, till witterlighed min egen haand vnderschreffuit och wenlig ombeder min broder Søffrin Jørgenßenn, Hanß Hanßenn i Schierup och Peder Raffn i Horstrup med mig till witterlighed at wnderschriffue. Actum Kolding denn 10 Augusti 1669: Iffuer Jørgenßen eghaandt. S:I:S: Hanß Hanßen, Peder Raffn mpp: huilchet same haandschriff her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer wduiße: Der hoß eschet samme stud aff Iffuer Jørgenßen hand sin forplegt wille effterkome vden wiidere paa talle ellerß formindte hand dend fornøyelig burde att lauere effter sin forplegt eller deelle at lide och war herom domb begierindiß. Saa mødte Iffuer Jørgenßen till wedermeele och suaret at hand ingenn betalling haffde bekomit for samme stud, meente sig derfor iche plegtig att were nogen stud att lauere uden nogen wederlag menß for den tiltalle burde fri att werre. Hanß Nielßen der till suaret att Iffuer Jørgenßen selff i sin wnderschr: forplegt bekiender sig same stud effter sin egen wilge och minde att werre fornøyet och betald, saa hand derfor iche wiidere betalling kunde begiere, och effter førige i rettesettelße begierde endelige domb, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt. Slutning No: 122:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loughlig warßelgaff Peder Søffrinßen i Schierup for sin buopeell imod winder att suare Søffrin Jenßen ibid: her till tinget i dag: Der effter for retten fremstod Peder Søffrinßen Buch i Schierup och Nielß Pederßenn i Welling som vande och bestod ved æd med opragte finger effter receßen att dennom i ald sandhed fuld witterligt ehr att dee som haffuer buod paa det buolig Peder Søffrinßen i Schierup ibuor, dee haffuer for hannom siden dee en huer lengst kand mindeß, gierdt och holdenn wed lige det støche meldgierde imellom Søffrin Jenßenß tofft och samme buoligeß tofft fra Søffrin Jenßenß gaard och i nør menß same buoligeß tofft warer. Der nest wande Hanß Hanßen i Schierup, Peder Buch ibid: Bertell Søffrinßen i Welling och Nielß Pederßen ibid: att dee forleden Aar war till siøn till same meldgierde, Peder Søffrinßen daa haffde sat Søffrin Jenßen for ner, huilchet dee bleff i deriß offueruelße saalediß for ennit om att Peder Søffrinßen schulle sette gierendenn i sit

sedwaanlig sted och siden holde dend ved heffd och lige saa der effter iche schulle kome klage paa dennd i nogenn maadr: huor effter Søffrin Jenßenn war tingßuinde begierindeß:

Tingßuinde om Landgielden Anno 1668:

Huilche forschreffuene otte trofaste dannemend alle samdtregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn frembcomb Restantzschriffueren Hanß Nielßenn, som fremlagde och lod leße paa Kongl: Maytz: Ambtschriffuer Rudolph Fausteß weigne en Restantz offuer huiß hoß bønderne er bleffuen bestaaende, berørte Aar 1668 aff deriß gaarderß affgiffter, som formeldte saalediß: Gaffuerslund Sogenn och Bye Jenß Mogenßen och Terchell Nielßenn 3 Aarß frihed, Jenß Mogenßen Rester 3 mk: Lauritz Jenßen Bang och Mortenn Olluffßenn frihed, Hr: Raßmuß Jenßen rester 1 schip biug, Simon Madtzen 1½ mk: Søffrin Jørgenßen forarmit, Søffrin Jenßen och Jenß Søffrinßenn forarmit, Hanß Nielßen rester 1 hønß, Tomiß Søffrinßen forarmit. **Brøndsted: Søffrinn Jørgenßen** rester 1 gaaß, Anderß Hanßen 1 lamb, Peder Pederßenß enche 10 mk: smør, Nielß Pederßen 1½ mk: penge. **Børchop:** Peder Nielßenn frihed, Hanß Hanßenß gaard i Schierup rester fuldt och er forarmit, **Raßmuß Lauridtzenn Huid** frihed, noch rester Raßmuß Laurßen 1 Rix daller, Christenn Pederßen 1½ mk: Laß Jenßen rester fuldt. **Børchop Mølle** Peder Olluffßen rester halffpart, noch rester 1 Rix dr: efftersom hand och haffuer ichonn en quernn wed magt: **Andkier:** Søffrinn Mogenßenß gaard, rester halff part for Jost Tomeßenß halffuegaard, Hanß Staffenßenn 1½ mk: Terchell Madtzen rester fuldt, formedelß frihed noch rester 5 mk: 12 sk: Christen Maieager och Gyde Willomßen rester 16 mk: smør, Peder Mortenßenn Dall rester 1 otting XV mk: smør, Peder Søffrinßenn och Laß Jenßenn rester fuldt noch rester 1½ mk: Tomiß Jenßenn Sandmand rester 1 otting XV mk: smør, Peder Christenßen rester 1½ mk: Bertell Frandtzen frihed rester 1 Rix dr: Peder Jenßenn Kierchetiener rester 1 otting XV mk: smør, Hanß Christenßenn der for Jost Tommeßenn rester fuldt, Jørgenn Hanßenn aff it buoll Hanß Tordtzenn paabuode 1 ørte haffre, Peder Hanßen rester fuldt. **Huilßbierig:** Jost Tomeßen rester halffpart som hand nyder for hanß bestilling, Peder Jenßenn och Søffrinn Nielßennß gord som Jost Tommeßenn sig tilholder, rester fuldt, Peder Jørgenßenn armb och wanför, anden Peder Jørgenßen haffuer frihed, Tomiß Ebbeßenn rester XV mk: smør, Jenß Laßenn rester fuldt, Peder Mortenßenn 6 sk: Tomiß Ebbeßen it boell øde. Brøndsted Mølle nyder Augustinus Ernst Großmand hanß høstrue Maria vonn Altersch hindeß lifß tid effter Kongl: Maytz: benaading. Sellerup: Peder Tomeßenß gaard øde, Jørgenn Tomeßen och Søffrin Tomeßen rester fuldt, Søffrin Pederßenn Sandmand rester 6 Rix dr: 1 mk: 2 sk: Nielß Matiaßenn och Søffrin Mortenßenn frihed, Hanß Hanßenn rester fuldt, Anderß Bertelßenn rester 6 Rix dr: 1 mk: Peder Tommeßenn rester fuldt, Karen Pederßdatter frihed, Tomiß Mortenßenn frihed, Morten Laßen rester fuldt, Søffrinn Bertelßenn øde, Madtz Søffrinßenn frihed. **Sellerupmølsted Mogenß Poffuelßenn** rester 1 ørte roug 1 mk: penge, Søffrin Hanßenn rester aff enn tofft i Breining 4 schiper rog. **Gorsløff:** Søffrin Olluffßen rester fuldt, Jachob Søffrinßen rester fuldt, Tomiß Søffrinßenn rester fuldt, Peder Søffrinßen Bierig rester fuldt, Christenn Hanßenn rester 6 Rix dr: Nielß Christenßenn rester 1½ mk: 1 hønne ½ sneß eeg, Nielß Jepßenn rester fuldt, Hanß Anderßenn Bierißgaard 1½ mk: Raßmuß Søffrinßen rester fuldt, Michell Pederßenn Bull rester dee trei parter, Raßmuß Laßenn rester 1½ mk: Anderß Thomeßen 1½ mk: ung Hanß Anderßenn rester fuldt, Madtz Søffrinßenn rester fuldt er forarmit, Jørgen Staffenßenn rester 1½ mk: Hanß Nielßen Kierchetiener rester fuldt, Tøger Tomeßen rester halffpart, Hanß Jørgenßenn rester fuldt, Jenß Jenßenn och Raßmuß Anderßen frihed, Peder Jørgenßen rester halfft, Johann Olluffßenn rester 1 lamb och 2 hønß, Lauge Friß rester 1 lamb 1 gaaß 2 hønß, Peder Hanßenn øde, **Bolbroholt,** Nielß Nielßen rester 1½ mk: **Ranß:** Anderß Knudtzen rester fuldt, Augustinus Poffuelßenn frihed, Lauritz Jenßenn rester 1 traffuer ar: 2 hønß och 1½ mk: penge, Hanß Hanßenn rester fuldt, Raßmuß Nielßen øde, Søffrin Søffrinßenn rester 1½ mk: 1

hønß, Jørgenn Nielßenn rester 1½ mk: 4 mk: smør, Jenß Lauridtzen paa Nebbe it buoll ved Schrepleid øde, Nebbegord och Nebbe Mølle haffuer Jenß Lauridtzen effter Kongl: Maytz: breff fri. **Winding sogen och bye:** Nielß Søffrinßen och Hanß Pederßen rester fuldt, **Schierup sogen:** Jenß Raßmußen aff 1 otting jorde haffuer frihed, Peder Raffnn frihed, Michell Jenßen, Hanß Hanßenn och Søffrinn Lauridtzen frihed, Jenß Raßmußen frihed, Jachob Nielßen rester fuldt, Søffrin Jenßen och Jenß Søffrinßenn 1 høne, Jenß Nielßenn Winter frihed, Søffrin Nielßen och Peder Søffrinßen rester 1 høne, Hanß Hanßen rester 1 fierding smør och 8 sk: penge aff enn Aae. **Damkier:** Jenß Raßmußen, Raßmuß Jenßenn rester 1 høne, Søffrin Nielßen rester halffpart. **Suinholt:** Jenß Pederßen rester fuldt, Borgemester Jørgen Staalßenn rester 1½ mk: Knud Pederßen rester fuldt, Jachob Søffrinßenn rester 1 Rix dr: 13 sk: *Lund Møllested*, Nielß Raßmußenn rester 2 Rix dr: **Smedstrop sogenn och bye:** Peder Madtzen rester fuldt, Christen Pederßenn rester ½ part, Hanß Pederßenn rester 2 hønß, *Madtz Olluffßen* och *Olluff Olluffßen* rester halffpart. **Welling:** Augustinus Großman rester fuldt, Anderß Nielßen ½ gdr: frihed, *Christen Christenßenn* 1 gaard frihed, och den anden halffgaard øde, Nicolauß Berntz officergaard, Søffrin Pederßen Koed 2 Rix dr: 3 mk: 13 sk: noch aff enn Eng paa Smidstrop march rester 7 sk: Nielß Jenßen forarmit rester fuldt, Madtz Hanßen och Michell Hanßenn frihed, Hendrich Nielßen Raffn rester 2 mk: smør, Laß Klinchhammer rester halffp: Anderß Nielßenn Sognefouget rester it brendsuin, Olluff Hanßen øde, Hanß Hanßen øde, Søffrin Nielßenn rester 1½ mk: forn: tuende mend aff noget jord till it buoll i Schierup som er øde 3 mk: penge, noch aff it andet buoll 5 sk: 1 alb: noch aff it andet buoll 3 mk: penge bege er øde som legger till forn: gaard, *Christen Christenßen* rester 6 sk: Morten Nielßenn SchouRider effter Kongl: Maytz: breff haffuer frihed hanß lifftid, Mogenß Jørgenßen frihed, Olluff Thomeßen rester 11½ mk: **Piedsted sogenn och bye:** Peder Søffrinßen rester fuldt, *Nielß Christenßen* frihed, Jenß Nielßenn officergaard, Michell Wideßen rester fuldt, Jenß Høgß halffgaard øde, Hannß Jepßenn och Søffrinn Hanßenn frihed, Søffrin Pederßen rester fuldt, som er øde och affbrent, Tomiß Pederßen Schoemager haffuer frihed, *Karen Hanßkuon* frihed, Tomiß Tomeßenn aff en Aae, rester 12 sk: Peder Nielßenn Baße 1½ mk: Jeß Joenßen rester 3 Rix dr: 1 mk: Peder Søffrinßen 7 mk: 5 sk: Raßmuß Jenßen Bierig rester 1 lamb 2 hønß 6 sk: Michell Madtzen frihed, Presten aff en fiskergaard 12 sk: er øde, Michell Nielßenn 1½ mk: Jørgenn Raßmußen 6 sk: **Follerup:** Hanß Olluffßenn Sognefoget frihed noch giffuer trei mend ½ tønne smør som rester, Jachob Hege rester 1½ mk: *Follerup Mølle* rester halffpart. *Weylle Mølle* nyder M: Nielß Kocheß enche hindeß lifftid fri. *Nøreleg Synderleg* dee aff ehr inttet att bekomme effter dee gammelle naffne som findeß udi jordebogen, huilche iche kand findeß reigtighed paa homell haffuen for Weddell er gandtsche øde siden krigß tidenn inttet er brugt ey heller nogen sig ville wedkiende, huor offuer berørte Hanß Nielßen paa sin hosbonde welbemte: Rudolph Fausteiß weigne tilspurde Herridtmendenne om nogenn kunde sige imod forskr: restantz jou reigtig att werre som forskreffuit staa dee derpaa wille giffue suar efftersom meenige mend haffde her for bekommenn louglic kald och warßell. Saa for rettenn opstod Hanß Olluffßen i Follerup, Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Bertell Søffrinßenn i Welling, Tomiß Madtzenn i Breining, Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund, Iffuer Jørgenßen ibid: Hanß Hanßen i Sellerup, Hendrich Nielßenn i Welling, Peder Søffrinßen i Schierup, Jenß Søffrinßenn i Schickballe, Tygge Pederßenn i Follerup och Anderß Jørgenßen i Welling, som paa deriß egen och heritzmendeniß weigne der till suaret att dee iche widste imod forskr: opleste restantz att sige, jou reigtig att werre som omberørt er i alle maadr: huor effter Hanß Nielßen war tingßuinde begierindeß: Och ydermeer wande och affsagde forskr: mennd denn: fuld witterligt att were att Gamelby Mølle leger øde och iche noget der aff ehr bekommen till Kongl: Maytz: sidenn denn affbrendte, huor effter forn: Hanß Nielßen war tingßuinde begierindeß:

Kongl: Maytz: Heritz warbell nemblig Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßen i Andkier, Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop, Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted, Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Michell Nielßenn i Brøndsted och Jenß Pederßenn ibid: Johann Olluffßenn och Søffrinn Jenßenn i Gorsløff, att dee i dag 14 dage louglic warbelgaff meenige Heritzmend for huer mandtz huß och buopeell huert par i deriß forordnede Sogner och Byer, till forn: winde om Restantzen att suare her till tinget i dag.

Hanß Olluffßenn i Follerup forordnit i fougdenß sted udi effterschr: sag om Gaffuerslund sogne tiende.

Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig och Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund som stander for kierchenß andpart korntiende paa Sognemendeniß weigne i Gaffuerslund sogenn, fordrit domb effter deriß i rettesettelße och opsettelßiß indhold i Tingbogenn indført nest affuigte 20 Juni och findeß No: 88: som med beuilling till i dag er bleffuenn opsatt och der offuer først i rettelagde it tingßuinde Daterit Aar 1663 denn 17 Augusti, huor udi festebreffuit findeß indført aff Dato den 10 Novemb: 1661, paa forschr: tuinde mendß naffn for ald Sognit, och Sognemendene denn: tilforplegtet tiendenß affgiffit at lauere den neste Fredag effter Helig Tre Kongerdag aarligenn, som sedwanlig werit haffuer, udi got reent wstraffeligt yde før kornn eller der for at stande denn: for Høringß deelle herpaa Holmandtz Heritzting, her till Holmandtz Heritzting naar dereffter paa escheß vden warbell och wndschylding saa det schall werre och bliffue forn: Tomiß Ebbeßen och Iffuer Jørgenßenn huiß dee effter festebreffuit aff tiendenn haffuer wdloffuit wden schade och shadesløß holdenn i alle maadr: Der nest it Tingßuinde her aff tinget wdsted nest forledenn Aar 1664 den 25 Juli i meening tilholdendiß, daa for retten at were fremkomen, Hanß Knudtzen och *Søffrin Jørgenßen i Brøndsted*, Simon Madtzenn och Anderß Mogensenn i Gaffuerslund, Hanß Jørgenßen Giesten och Nielß Hanßen i Breining, Anderß Bertelßen och Søffrinn Pederßenn i Sellerup, Madtz Smed och Iffuer Hanßen i Andkier och Anderß Christenßenn och Peder Lauridtzen i Børchop som haffuer kiendtiß och tilstaadenn dee att were forordnit aff dee andre sognemend om kierchenß och kongenß tiende aff sognit att wdforschaffe daa haffuer dee paa deriß egen och sognemendeniß weigne saalediß wedtagen att naar forschr: korntiender iche till retter tide bliffuer lauerit daa schall forschr: mend det wdpande med denn: som for tiendenn staa, eller det begieriß huer i sine ibuoende byer, och naar som nogen iche sit korn till rette rider, till forschr: tiender yder och lauerer fuldt schall dee andre mend i huer sinn bye were forschr: tou mend følgchtig och baade wdpande huiß som indnu resterer och effter giffuiß schall och der foruden frapandte samme forsømmelig en halff Rix dr: i lige maader huo som iche vill medfølge det at wdpande att haffue forbrut en halff Rix dr: och saa strax att frapandteß som det iche godvillig will wdlegge, som dee haffuer tilforplegtet denn: paa deriß egenne och meenige Sognemendß weigne at holde och effterkomme saa det schall were dennom for tienden staa vden schade och schadisløß i alle modr:Huilchet same thingßuinder her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i denn: selffuer vduiße och effter diß leiglighed formindte Tomiß Ebeßen och Iffuer Jørgenßenn denn: att holdeß schadisløß aff Sognemendene for huiß aff tiendenn resterer, eller deelle att lide, och begierde nu i dag endelig domb. Saa mødte iche nogen som der till suaret eller fremlagde noget till imodsigelße i nogenn maadr: Daa effterdi sagen udi sex wger och siden med beuilling er bleffuenn optagenn till i dag saa der ud inden iche wiider forhaling schee kunde, och iche for Setfougden i rettelegiß nogen Specification huor meget der resterer eller huo det rester hoß, widste hand iche retter att kiende ind forschr: mend der effter omrørte thingßuinde haffuer denn: tilforplegtet huiß der resterer att wdpande och holde Thomiß Ebeßen och Iffuer Jørgenßen det shadesløß, jou bør same deriß forplegt att effterkome eller selff stande till rete derfor.

Sluttening till Ambtschriffuerenß domb imod Iffuer Huid.

Effterdi her i Retten fremlegiß en aff Iffuer Jørgenbenß vdgiffne haandschrifft at Rudolph Faust haffuer affkiøbt hann: en suorthielmit stud och hand den effter aff begiering iche haffuer kund bekomit daa tilfindeß hann: same stud inden 15 dage at lauere eller en saa døchtig der for saa frembt hand iche anderlediß kand haffue det i hanß minde:

Mandagenn denn 15 Augusti Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Nielß Tueßenn ibid: Jenß Nielßenn i Mørchholt, Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Jenßenn Buch i Børchop, Madtz Nielßenn i Breining, och Peder Tueßen i Schierup och Søffrinn Pederßenn i Gorsløff.

Peder Buch i Schierup betiente rettenn udi huiß Heritzfougdennd andgich:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Søffrin Mogenßen i Andkier, Nielß Jenßen ibid: Berge Nielßdatter, Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund, Peder Jenßen Rytter och Laß Pederßenn ibid: for huer deriß huß werelße och buopeell imod winder at suare Jost Tomeßen her till tingett i dag: Der nest for retten fremkomb Michell Tueßenn i Huilsbierig, Søffrin Nielßen, Hanß Søffrinßenn och Søffrinn Kieldßenn i Huilsbierig som huer for sig saa well eendrechteligen wonde med opragte finger effter eedenß opleßning att for ledenn Tißdag war 14 dage effter Sollenß nedgang der dee gich och gjorde høe i Andkier Moße, paa dee tider dee wille gaae hiemb, daa komb Søffrin Mogenßen med hanß heste och wogen, item hanß suend Nielß Jenßenn och tienistequinde Bergete Søffrinßdatter[!] och kiørde paa en aff dee Enge dee haffde giort hiøstach paa, for deriß hosbonde och bort toug it stor læß høe der aff och der fra førte till Hr: Raßmuß Jenßenß i Gaffuerslund och fuldte alle berørte 3 personer med samme læß høe, der effter same tid wd paa nattenn komb same berørte 3 personer tilbage igien med samme Søffrinn Mogenßenß wogenn och begyndte att læße aff det dandet høe paa same Eng och haffde leiderne wngefehr fulde, och war daa ifølge med Hr: Raßmuß Jenßenß heste och wogenn, och en liden dreng ved naffn Laß Pederßen och en Rytter wed naffnn Peder Jenßen, och som dee bad denn: dee wille iche saa tage omb natter tide deriß hosbondß høe bort, som dee huerchen tilforne eller daa wille achte, komb saa deriß hosbonde selff ridende i det samme, och spurde huor for dee saa røffuede hanß høe bort och gjorde denn: till natte røffuer saa wndflyede dee først med Prestenß wogen och siden en effter andenn indtill ingenn wiste huor dee aff bleff, huor effter Jost Tomeßen war tingßuinde begierindeß:

Hiemmellet Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Ranß Neffninger Anderß Pederßen i Piedsted, Jeß Joenßen ibid: Peder Bull i Follerup, Nielß Bertelßen, Madtz Nielßen, Thyge Pederßen, Peder Tygeßenn ibid: Item affhiemmellet Nielß Pederßenn och Nielß Michelßen i Smidstrop att dee och samme tid gaff Hanß Pederßen ibid: warßell for Neffningß opkræffuelße att suare Jost Tomeß: Heridtzfougett her till tinget i dag:

Jost Tomeßenn i dag det 2 ting kaldte paa Neffninger och lyste Ran for forskr: høe.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßellgaff Jost Tomeßen Heritzfouget, hanß tieneste folch Søffrin Nielßen, Michell Tueßenn, Søffrin Kieldßen, saa och hanß tiener Hanß Søffrinßen ibid: for deriß huß werelße och buopeell imod vinder att suare Søffrin Mogenßen her till tinget i dag. Der nest fremlagde Søffrin Mogenßen en schrifftelig klage lydendiß: Er ieg wnderschr: høylig

for aarsaget for retten at beklage i dag som tilforne den geualt mig bleff wedder faret forleden Tißdag afften som var den 26 Juli sidst forleden, aff Jost Tomeßen i Huilsbierig och sine med haffuende selschab, nemblig Hanß Søffrinßen, Søffrin Nielßenn, Michell Tueßen, Søffrin Windelboe i det dee haffuer udenn nogen giffuen aarsag enten med ord eller gierninger paa mordische wiß offuerfalden mig paa min egen ager med forschr: lange stenger och dragenn suerd och mig saalediß med hogen saar, och mange blaa slag slagen saa ieg moxstenn død aff deriß mordische hender wndkomb och imedeller tid same woldßgierning schede robte Jost Tomeßen till same partie, imen hand houg och sloug mig, att dee schulle slaae mig ned, saa det lod sig andsee, att dee same tid wille gandtsche och aldeelliß haffue myrt mig paa stedet, huiß Gud mig iche daa /: saauelsom alletid /: fra deriß mordische hender haffde beuaret huilchet klarligen med døchtige winder schall beuieß, sampt och tillige siønß winde aff throwerdig dannemend der mig siønede, reigtig affsiges denne min høynødvendig klage, begierer ieg att maa i dag for retten leßiß paaschriffuiß och i tingbogenn indføriß aff Andkier den 8 Augusti 1670: *Søffrin Mogenßen*, huilchet samme schrifftelig klage her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduißer, huor effter Søffrin Mogenßen war tingßuinde begierindeß:

Terchell Christenßen i Jelling it Thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Terchelßen i Glasbierig och Peder Jenßenn i Jelling, att dee forledenn Onßdag war 14 dage loughligen warßelgaff for Grundet port welb: Tage Krabe och hanß fuldmegtig Jenß Christenßen, Item samme dag warßelgaff Tomiß Poffuelßen i Hueißell hanß høstrue Maren Klaußdatter, med hindeß lauguerge, noch Nielß Jenßen Lund i Bierlou, Jachob Jachobßen i Hueißell, Laurß Laßen, Peder Jenßen och Peder Frandtzen ibid: Poffuell Schytt i Bierlou, Christen Iffuerßen ibid: Hanß Nielßenn i Gyffschod, Anderß Knudtzen ibid: Søffrin Christenßen i Faußing, Jenß Christenßen ibid: Peder Pederßen i Schoubølling, Søffrin Pederßen ibid: Madtz Hanßen i Sandwad, Kiersten Olluffßdatter i Hueißell, Lauritz Jenßen i Gyffschod, Nielß Jenßen i Bierlou, Olluff Jenßen i Alsted Mølle, Peder Pederßen i Schoubølling, Hanß Nielßen i Gyffschod, Anderß Knudtzen ibid: och Peder Jenßen i Hueißell alle loughlig mundelig warßell wed Grundet Bircheting imod winder att suare her till tinget i dag forn: Terchell Christenßen achtet at forhuerffue och tage beschuenn: Dernest for retten frembkomb Anne Michelßdatter berette sig at tienne forn: Terchell Christenßen i Jelling wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn det i Gudtz sandhed er att Søndagenn den nest affuigte 19 Juni andkomb Tomiß Poffuelßenn af Hueißell till Jelling till hindeß hosbonde Terchell Christenßenß och der forbleff om nattenn offuer, om anden dagenn enn timeß tid effter att solen war opstanden daa affreigste hindeß bemte: hosbonde forn: Terchell Christenßen med Olluff Tomißen Herridtzfouget och Jenß Knudtzen i Jelling, fra Jelling och till Kieldkier, huor deesagde denn: paa rettenß weigne att haffue att bestille, och tilbød dee Tomiß Poffuelßenn att wille lade hannom age med dennom till Kieldkier, efftersom hand berettet att wille till Kolding, huilchet hand iche wilde menß wndschylidet sig at hand iche gad saa tilig opstandenn, och druch Olluff Tomeßen, Jenß Knudtzen, Jenß Mortenßen, hand och tuende *Exequer Rytter* som laae i Terchelß huß nogle peelle *BrendWiin* med huer andre, och effter att berørte Terchell Christenßen, Olluff Tomeßen och Jenß Knudtzen ware affreigst bleff hannom fremdeelliß i sengenn belegendiß till klochen war wngefehrlig wed siuff slett, daa stod hand op klede sig i sin kiortell och effter hand haffde edt sin fuldkommenn daur, bad hand Terchelß kuone hun wille indnu tage hannom: *BrendWiin* for enn schielling, huilchet hun och giorde och det druch hand nestenn aff, tog saa affscheden och vile haffue betald Terchelß kuone, baade for *BrendViin* och madenn, *BrendVinen* tog hun penge for men madenn wille hun iche hand motte betalle, gich saa wd aff gordtz liedet frem ad gaden forbie Anderß Knudtzenß gaard, sidenn saae hun hannom iche. Dernest wande iligesuorne eed Christen Nielßenn at det hannom i Gudtz sandhed fuld witterligt ehr det

bemte: Tomiþ Poffuelþenn laae om natten till hanþ hosbonde Terchell Christenþenþ och om Mandagen formidag klochenn kunde werre wed 8 eller 9 slett lang tid effter att Terchell till Kieldkier war affreigst kom hand aff marchen med en spade i sin haand hand haffde graffuit tørfue med, daa mødte Tomiþ Poffuelþenn hann: i gorþ liedet, och gich vd aff gaarden wiidere war hann: iche beuist. Saa wande Jenþ Mortenþenþ wed lige eed att hand om same Mandagþ morgenn war till Terchell Christenþenþ med en hest effter som hanþ hosbonde Jenþ Knutzenn med Terchell haffde giort wogennlau till Kieldkier, och daa sad bemte: Tomiþ Poffuelþenn offer ende i en seng och druch sin andpart aff trei peelle *BrendWiin* med hann: Olluff Tommeþen, Jenþ Knutzenn och tuende *Exequer Rytter*, och hand daa druch Tomiþ Poffuelþenn tuinde gange till, och nogen stund effter att Terchell, Olluff Tommeþen och Jenþ Knutzenn war bort reigste, bleff hand ind daa paa sengenn belegendiþ och laae dend tid hand gich fra hannom. Iligemaader frembstod forn: Jenþ Knutzenn i Jelling och wed høyeste æd bekrefftet i ald sandhed att werre ligesom forn: Jenþ Mortenþenn for hann: vandet haffr, och bleff forn: Tomiþ Poffuelþenn end daa paa sengenn belegendiþ och iche wille opstaa at følge med dennom denn tid dee till Kieldkier aff reigste. Indnu tilstod Nielþ Søffrinþen i Jelling wdi lige eed att berørte Mandag feet kom i byn, klochenn wngefehr ved 9 slett, kom hand aff Torffuemoþenn och wille gaae hiem till Jelling daa mødte forn: Tomiþ Poffuelþenn hannom vden byen wed denn store høy och gich lige westenn wd aff byenn, och bød hand goddag, huor till forn: Nielþ Søffrinþenn suaret hann: - att dee saa enn huer vdi ald sandhed haffuer wandenn det bad dee denn: gud till hielper paa, huor effter forn: Terchell Christenþenn war tingþinde begierindeþ:

Warþell for bege winder tilforne indført:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielþ Pederþenn och Nielþ Michelþenn i Smidstrop, att dee i dag 14 dage loughlig warþelgaff Karen Knutzdatter i Welling med sinn hosbonde Anderþ Jørgenþenn, for deriþ buopeell imod winder att suare Anderþ Nielþen i Welling her till tinget i dag: Der nest for rettenn fremkomb Peder Pederþenn tienendiþ i Welling och Lienne Jenþdatter ibid: som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receþenn att dee hoþ war hørde och saae paa St: Olluffþdag sidst forledenn att der forn: Anderþ Nielþenn wdkomb aff sinn gaard och lastet aff Karenn Knutzdatter for hun slog och Trebulerit hanþ suin, alligeuell hindeþ gierder laae Øde och wforsuarlig denn: at wdeholde, huor till hun hannom suaret hun schulle slaae dennom ihiell det dieffuellenn schulle fare i dennomb, och der effter meget schammelig æreschildte Anderþ Nielþenn kaldte hannom enn tyff och bad hand schulle tage ware paa denn graa kue, hun braalet ad hann: med wiidere iche aldt kunde erindriþ, och siden befandtiþ it aff hanþ suin i gaardenn saa slagen att det meget lamit: huor effter Anderþ Nielþenn war tingþuinde begierindeþ: Karen Knutzdatter war till wedermeelle, med sin hosbonde Anderþ Jørgenþen och suaret att hun war nød der till effter som Anderþ Nielþenn talde hinde till med onde ord: Anderþ Jørgenþen 1 gienp:

Huor offuer Anderþ Nielþenn i rettesatte och formindte Karen Knutzdatter burde att giøre forklaring paa samme ord eller derfor att lide som en æreschiender der wblue med sinn løyenn achtig tunge andgriber enn erlig mand paa røchte och naffn, och nu for rettenn hinde tilspurde om hun wille suare till dee ord och dennom forklare, huilchet hun iche giøre kunde bleff derfor opsatt udi otte dage:

Hiemmellet med opragte finger och eed Christen Hanþenn och Peder Koch i Welling att dee i dag otte dage loughlig warþelgaff Lauritz Techemand i Schierup for sin buopeell imod spørþmaall att suare Proviandforwalter Nicolaus Berntz eller hanþ fuldmegtig her till tinget i dag, huor offuer Christenn Wolder paa berørte Nicolaus Berntz weigne tilspurde Lauritz Techemand huorlediþ hand komb till att slaae greiþ paa det bundebuoligeþ grund i Lild

Welling SL: Lauge Raffn haffuer paabuod, huor till forn: Lauritz Tchemand suaret hand haffde leyet noget Eng jord paa Welling March aff Hendrich Nielßenn i Welling som for hann: bleff beret war for Reff Ager ender, huiß affgrøde derpaa bleff leger indnu paa stedenn som hand iche ville bort føre for Hendrich Nielßenn iche wille hiemele hannom det, huor effter Christenn Wolder paa Proviantsforwalterß weigne war tingßuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Hanßen, noch Hanß Hanßen bege i Fredericia att dee paa Løffuerdag war 14 dage louglic warßelgaff Hanß Pederßenn i Smidstrop och Peder Raffn i Horstrup for deriß buopeelle att suare Hr: Raßmuß Olluffßenn Capelan i Fredericia her till tingett i dag, huor offuer Hr: Raßmuß Olluffßen gaff denn: till beschylding for huiß der resterit aff Kongl: Maytz: andpart korntiende i Smidstrop sogen dee i feste haffuer och aarlig effter Kongl: Maytz: breff thill hannom schulle laueriß: bleff opsatt med beuilling udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Augustinus Ernst Großman for sin buopeell och Laß Nielßenn Klinchhammer for sin buopeell att suare Peder Raffnn och Hanß Pederßen her till tinget i dag: huor offuer dee gaff Augustinus till beschylding for huiß Proviantsforwalter resterit aff Kongl: Maytz: tiende aff dee gaarder hand haffde i Welling, som hand haffde loffuit denn: wfeilbahr att betalle eller der fore til laffuere 900 helle murstenn aff sognemendene bleffue henlagde i it huß paa stedenn, for same tiende. Item Laß Nielßenn Klinchhamer for ald sin gaardß tiende hand och med resterit bleff opsatt 14 dage.

Hiemmellet Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Søffrin Jenßenn i Schierup och Søffrin Pederßen i Welling imod domb att suare Restantzschriffueren Hanß Nielßenn her till tinget i dag, och hand gaff dennom till beschylding for Cantori penge der resterer aff Smidstrop och Schierup kiercheer med beuilling opsatt udi otte dage:

Peder Tygeßenn i Follerup fordrif domb imod Christenn Mogenßenß høstrue i Gaffuerslund effter sin opsettelse och i rettesettelßiß indhold indført nest affuigte 4 Juli, och tingßuindeß formelding wdsted den 25 Juli sidst forledenn, om betaling for 2 tønnder Most nemblig 19½ mk: dansche, saa bleff forn: Christenn Mogenßenn paarobt mødte iche ey helder nogen paa hanß vegne till wedermelle eller erklering i nogenn maadr: etc:

Peder Pederßen domer i effterschr: sag:

Jost Tomeßenn fordrif domb imod Søffrin Pederßen Kuod i Welling effter sin i rettesettelße indført nest forledenn 4 Juli och findeß No: 101 och forminte Søffrinn Pederßenn burde sine ord att beuiße hand haffde taldt forledenn paa Wiborig Landtzting, eller derfor att lide som enn løignere. Søffrin Pederßen mødte och suaret sagen i sig selff war giort andhengig till Wiboerig Landtzting och derfor iche haffde nu her till i dag att suare. Bleff aff Setfougden hennwiist till Wiboerig Landtzting till dee gunstig Hr: Landtzdomeriß paakiendelse, efftersom det och andseeß at bliffue ærørigt.

Schiffteß affsigt effter Søffrin Hanßenß høstrue i Mørchholt:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Pederßenn i Gorsløff, Søffrinn Pederßenn ibid: Jeß Nielßenn i Mørckholt och Peder Mortenßenn Wlff ibid: som wande och affsagde att dee nest forledenn 28 Juli ware med Ridefougden Johann Lehmejr, Heritzfougden och Heritzschriffueren forsammellet till registrering wordering och schiff effter *Søffrin Hanßenß* hendøde høstrue aff Mørchholt SL:

Ermgard Nielßdatter, offuer werindeß berørte Søffrin Hanßen och deriß børn Hanß Søffrinnßenn, Tomiß Søffrinßen, Karenn Søffrinßdatter och Anne Søffrinßdatter, andgaff och att denn Sl: Quinde haffde en datter vdenn landtz ved sin førige hosbonde Sl: *Tomiß Hougaard*, naffnlig Dorit Tomißdatter, och daa befandtiß boenn som effter følger: Bester 1 Suort brun hest vorderit for 2 Sldr: 1 berbrun hest for 5 dr: 1 rødbleibet hoppe for 3½ dr: 1 suort hoppe for 4½ dr: kör 1 blach huet for 5 Sldr: 1 suort 4 Sldr: noch 1 suort for 3½ Sldr: 2 spede kalffue 1 Sldr: 4 faar 2 Sldr: fiere suin 1½ Sldr: 3 gieß 3 mk: 3 bistacher – 3 Rix dr: 1 gamell meßing kiell 1½ mk: 1 jerngryde 2 mk: 2 brøg balger 3 mk: 1 Quern 3 mk: 1 Øltønde 1 Rmk: ½ tønd 12 sk: 1 wogen med behør 6 mk: noch en wogenn 3 mk: Ploug med jernn och behør for –3 mk: 1 schyffblad 6 sk: 1 deigen troug 10 sk: 1 drefft troug och tou sold 12 sk: 3 sibøter 6 sk: 2 boløxer 2 mk: 1 bred øx 6 sk: 1 hiøllee 2 mk: noch 1 gamell hiøllee 1 mk: 2 naur 12 sk: schorstenløy 10 sk: sengekleder fandteß der iche wiidere ind Søffrinn Hanßen med børnen paalegger. Kornseede rog 10 schip saad i giødland huer schip der aff sat for 1 Sldr: er 10 dr: 10 schip i andet jord huer schip der aff 2 mk: er 5 dr: biug 11 schip seede huer 2 mk: er 5½ dr: ar: femb tønner seede huer tønne 6 mk: er 7½ dr: en tønne boghued seede sat for 4 Sldr: Bedrager sig i en Suma penge – 77 Sldr: 1 mk: 4 sk: der imod bleff andgiffuenn eschet och kræffuit bortschuldig giæld till Koldinghuß resterit aff dette Aarß landgielde 2 Sldr: Jenß Anderßenn i Hyrup fordrit 9 Sldr: Poffuell Knudtzen i Brøndsted fordrit 4 Sldr: noch for 1 tønne rog 1 Rix dr: och for 4 schip biug 3 mk: Jeß Nielßenn fordrit 4½ dr: Søffrin Grob 2 mk: Raßmuß Laßenn 1 Rix dr: Søffrin Nielßen i Wredsted fodrit 1 Sldr: 12 sk: Fougde och Schriffuerpenge 3 Rix dr: bedrager sig saa forschr: bortschuldig giæld som Søffrin Hanßen wedgich reigtig att were vdi en Suma – 29 Sldr: 1 mk: 12 sk: Liquiderit bliffuer saa offuer gielden tilldeeling 48 Sldr: ringre 8 sk: Deraff tilkomer faderen 23 dr: 3 mk: 8 sk: och børnen ligesaa meget som deelliß i SyffSysterloder tilkomer saa huer aff drengene 6 Sldr: 3 mk: 4½ sk: och huer aff pigerne 3 Sldr: 1 mk: 10 sk: 1 alb: Søffrinn Hanßenn beholdt boen w=adschiedt och loffuit børnen och creditorerne en huer sin arffuelod och fordring att fornøye och betalle effter deriß vilge och minde vdenn schade och schadisløb: att saa paa aasteden er pascerit det bad forschr: mend denn: Gud till hielper paa, och fremlagde Søffrin Hanßen it Landtztingß warbell seddell aff Wiborig Landtzting wdgiffuenn nest affuigte 8 Juni indholdendiß daa der att were steffnit och warbelgiffuen alle berørte Sl: Ermgaard Nielßdatterß arffuinger enten dee er inden eller wden Landtz dee wmøndig med deriß lauguerger for dette schiff och deelling saa och till deß affsigt att suare her till tinget i dag huilchet samme warbell Zeddell her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wiidere wduißer, huor effter Søffrin Hanßen war tingbuinde begierindeß:

Schiffteß affsigt effter Sl: Søffrin Hanßen Bunde i Mørchholt:

Forschr: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederßenn ibid: Jeß Nielßen i Mørchholt och Peder Mortenßen Viff ibid: som wande och afsagde att dee nest affuigte 28 Juli ware med Ridefougden Johan Lehmeyr Slotzfouget paa Koldinghuß, Heritzfougden och Heritzschriffuerenn forsamlet till registrering wordering schiff och deelling effter Sl: *Søffrinn Hanßenn Bunde* som buode och døde i Mørchholt vdi denn Sl: mandtz huß och buo, offuer werindeß denn Sl: mandtz effterleffuersche *Mette Nielßdatter* med sin fader och lauguerge Nielß Nielßen i Gorsløff, war och tilstede deriß wmøndige børn Hanß Søffrinnßenn i tridie Aar och Nielß Søffrinßen ½ Aar gamell med deriß oldefader och och formønder forn: Nielß Nielßenn, och da befandtiß boen som effter følger: 1 brun bleibet hest worderit for 12 Sldr: 1 berbrun hest for 2½ dr: 1 suort hest for 2½ dr: 1 suort kue 6 dr_ noch 1 suort kue 6 dr: 1 suort hielmit stud for 9 dr: noch en anden suort hielmit stud for 7 dr: 2 spede klaffue 1 Rix dr: 6 faar 3 dr: 2 vngsuin 2 mk: 2 bistacher 3 Sldr: 3 gieß 3 mk: 1 koberkiell 2 mk: 1 jerngryde 2 mk: 1 tinfad och 2 tin tallerchener 2 mk: 1 øltønde 1 mk: 1 quern 2 mk: 1 sold och 1 troug

10 sk: 1 wogenn med behør och 4 ny hiull 2 Sldr: ploug med jern och harffue 3 mk: 1 hiølle
 2 mk: 1 schierjern 10 sk: 1 boløxber 3½ mk: schorstenn tøi 12 sk: sengekleder war der iche
 wiidere ind enchenn med børnen paalegger, rog seede i giødland 10 schip huer schip 1 Sldr:
 er 10 dr: 10 schip i andet jord huer schip 2 mk: er 5 Sldr: biugseede 11 schip huer 2 mk: er 5½
 dr: ar: seede 4 tønnder huer tønnde 6 mk: ehr 6 Sldr: 1 tønnde boghued seede 4 Sldr: ehr 91 Sldr:
 8 sk: der imod bleff andgiffuenn eschet och kræffuit bortschuldig giæld: Jenß Anderßenn i
 Hyrup fodrit londte penge 8 Sldr: Jenß Lauridtzen paa Nebbe londte penge 4 Sldr: Nielß
 Pederßen i Mørckholt 13 mk: Anderß Christenßenn londte penge 7 mk: Hanß Aarß i
 Fredericia 1 Sldr: noch till en anden i Fredericia 1 Sldr: till Hanß Hanßen i Rix dr: Tomiß
 Schreder i Ranß 7 mk: Presten 1 Sldr: Jørgen Anderßen i Mørckholt for adschielligt 7 Sldr:
 Søffrinn Pederßenn i Gorsløff fordrit for adschielligt som bedrager til hobe 11 mk: fougde och
 schriffuer penge 4½ Sldr: Hanß Hanßenn fordrit effter sin broderß forplegt 4 Sldr: her
 forudenn aff sin tientelønn 3 Sldr: 13 sk: Dorite Mortenßdatter aff sinn tientelønn 6½ mk:
 Michell Hanßenn bleff andloffuit enn haffre ager paa Filkier dend nest denf westerst och deß
 affgrøde at nyde dette Aars for sin fordring som er vndtagen fra forskr: haffreseede, bedrager
 sig saa giældenn 43 dr: 1½ mk: 1 sk: Liquiderit bliffuer boen bedre ind giældenn 47½ dr: 15
 sk: Bleff aff boen giort wdwordering till giælden som følger: Jenß Anderßen i Hyrup for sin
 fordring bleff tilsatt den ringeste stud for 7 Sldr: och 1 kiell och 1 jerngryde for 1 Sldr: Jørgen
 Anderßenß fordring som er 7 Sldr: Hanß Aarß i Fredericia en Sldr: och 1 anden mand ibid: 1
 Sldr: der till bleff wdsat den bedste stud for 9 Sldr: till Søffrin Pederßen och Hanß Hanßen i
 Fredericia bleff wdsat 6 faar for 3 Sldr: Nielß Pederßen bleff tilworderit for sin fordring 2
 biestacher for 3 dr: fougde penge er 4½ dr: Anderß Christenßenß fordring 7 mk: derfor vdsat
 en sort kue for 6 Sldr: 1 Øltønnde 1 mk: Jenß Lauritzenß fordring er 4 Sldr: Hr: Holger 1 dr:
 Hanß Hanßen 4 dr: och sin løn 3 dr: 13 sk: der till wdworderit den bedste hest for 12 Sldr: och
 schorstentøy 12 sk: Dorit Mortenßdatter bleff tilsatt bekom for sin fordring 2 spede kalffue for
 6 mk: it schier jern 10 sk: Tomiß Schreder for sin fordring tilsat 3 gieß, 1 quern och tenit
 tilhobe for 7 mk: wd aff dennd øffrige Boenß meddell tilkomer Moderen Mete Nielßdatter for
 23½ Sldr: 1 mk: 7½ sk: och huer aff hindeß børnn 11½ dr: 1½ mk: 3½ sk: her foruden
 beholder forlødeß tou wngnøds kalffue som faderen denn: forerit huer sit aff før ind hand bort
 døde, och bleff saalediß for accoderit att moderen *Mette Nielßdatter med sin festemand
 Jørgen Anderßen* beholdt forskr: børneguodtz och loffuit børnen at forsiøne till huer bliffuer
 16 Aar gamell med Øll, mad, schou, kleder, ære och lære som forsuarligt kand were for Gud
 och huer erlig, huor imod deriß penge diß imedellertid stander Rindteløß, dee tou wngnøder
 stander oldefaderenn Nielß Nielßenn fri for at andlege forsuarligen till børnenß bedste, att saa
 paa aasteden i ald sandhed er pascerit som forskreffuit staa det bad forskr: mend denn: Gud
 till hielper paa, huor effter *Jørgen Anderßen paa sin feste Enche Mette Nielßdatterß* weigne
 war tingbuinde begierindeß:

Schiffteß affsiget effter Bertell Søffrinßenß høstrue Maren Willadtzdater aff Welling.

Forschr: otte trofaste dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremb
 komb Peder Jenßenn i Smidstrop, Anderß Nielßen i Welling, Søffrin Pederßenn och Hanß
 Klinchhamer ibid: som wande och affsagde att dee den nest affuigte 10 Augusti ware med
 Ridefougdenß fuldmegtig Peder Raffn Heritzschriffuer och Heritzfougdenß fuldmegtig
 Søffrinn Jenßenn i Schierup forsammellet i Welling till registrering wordering schiffet och
 deelling effter *Bertell Søffrinßenß hendøde høstrue Sl: Maren Willadtzdatter*, vdi deriß huß
 och buo, offueruerindeß berørte Bertell Søffrinßenn, paa ene och arffuinger nemblig hindeß
 systemsønn Lauge Nielßenn som arffuer en systerlod effter sin moder Sl: Giertrud
 Willadtzdatter dend Sl: Quindeß broderdatter Dorite Nielßdatter som arffuer en broderlod
 effter sin fader Sl: Nielß Willadtzenn, paa hindeß weigne var hindeß morbroder Espen
 Nielßenn i Weylle paa den anden side, her foruden andgaff dee att den Sl: Quindeß søster

Karen Willadzdatterß børn war ey tilstede menß vden landtz som samptelig arffuer enn systerlod, och daa befandtiß boen som effter følger: 1 brun hope wort for 7 Sldr: 1 anden brun hope for 6 Sldr: 1 suort hope 6 Sldr: 1 schiemmelet plag 1 Sldr: 1 suort huet kue 5 dr: 1 graa huet kue 3½ dr: noch 1 suort huet kue 4 dr: 2 suort huet Queyer for 10 mk: 1 graa huet Quey 1 Rix dr: 1 sped kalff 1 mk: 4 sk: 6 faar for 3 dr: 4 lamb 3 mk: 1 Ron weder 3 mk: 7 suin tilsamell for 7½ dr: 1 mk: 9 gieß for 4½ mk: 1 bisuerm – 3 mk: 1 meßingkiell 2 mk: 1 liden jerngryd 2 mk: 2 gamell meßing kierter 1 mk: 1 hiølle och schierjern bege 1 Sldr: 2 øxßer och 1 naur 1 Sldr: 1 schorsteentøi for 1 SImk: 1 wogen 1 Rix dr: 1 gamell schrin 1 mk: 1 ploug med jern och behør 3 mk: 1 slede 1 mk: 1 øltønd 1 mk: en fyrschiffue med wnderbord 1 Sldr: 1 spand och 1 strip 6 sk: 4 sibøter 8 sk: 1 kiæn 8 sk: 1 flødbøt 4 sk: 1 deigntroug och 1 quern steen 1 mk: 2 gamell Bremer tønner 6 sk: handß seng hand selff paalaae beholder hannd forlødeß effter gammell seedwaane, her foruden war nogle gamell senge kleder wort for 2 mk: 1 fiffschaffteß trøye 2 Sldr: 1 gamell Rascheß schiørt 2 mk: rodseede 10½ traff huer traff sat for 4 schip, schipen 8 sk: er 5 dr: 1 mk: biugseede 12½ schip huer schip sede sat for 24 sk: er 3 dr: 12 sk: haffre seede 3½ tønd tilsamell satt for 3 Sldr: 2½ mk: boghued seede 5 schip sat for 2½ mk: beløber tilsamell 74 Sldr: 3½ mk: Der imod bleff eschet och kræffuit bortschuldig giæld som følger, Peder Bull fodrit att restere aff det buoligeß affgiffit Bertell Søffrinßenn paabuor penge 9 Sldr: Dorit Olluffßdatter fordrit jorleye aff enn tofft 13½ Sldr: it Aarß tienteløn 6 Sldr: londtepenge 2 dr: aff forgangen Aarß lønn 2 Sldr: noch andgaff at werre plegtig till Jenß Nielßenn aff londte penge och tiente løn penge 13 Sldr: 3 mk: Peder Baße restet aff sin løn och for ligkiesten att giøre 3 dr: for sin løn indwerinde Aar 3 dr: Jenß Hiuller 1 Sldr: Jenß Jørgenßenn 1 Sldr: Peder Raffn fodrit 4 Sldr: Smeden for beslag paa ligkiesten ½ Rix dr: till begraffuelße 2 tønner øll for 4 dr: for brendViin 10 mk: Presten 1 Rix dr: degnen 2 mk: till leye aff it ligklede 2 mk: trei fleskbøster 5 mk: 4 sk: fougde och schriffuerpenge 3 Rix dr: beløber saa 73 Sldr: 4 sk: Liquiderit bliffuer boen bedre ind giældenn 1 Sldr: 3 mk: 4 sk: huor aff forsch: arffuinger tilstede war annammit huer for sin proquota deriß fulde nøye ellerß beholt Bertell Søffrinßenn ald boen och loffuit sinne Creditorer och Karen Willadzdatterß børnn huer for sin tilkomende loder at betalle schadisløß arffuingerne vden kraff och schade, att saa paa aastedenn er pascerit det bad forsch: mend denn: Gud till hielper paa. Bertell Søffrinßenn fremlagde Landtztingß warßell Zeddell och [aff] Wiborig Landtzting wdgiffuen den 8 Juni sidst forleden som tilholdte der daa att were steffnit och warßell giffuenn alle dend Sl: Quindeß arffuinger huad helder dee er inden eller wden Landtz imod dette schiffit och deß affsigt att suare her till tinget i dag, huilchet samme warßell seddell her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer, huor effter Bertell Søffrinßenn war tingßuinde begierindiß och stod Lauge Nielßenn och Espen Nielßenn till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Forn: Lauge Nielßenn och Espen Nielßenn toug Bertell Søffrinßenn i haand gaffoch giorde hann: en fuld tryg enig och wigienkallendiß auffkald paa forsch: arffue och guodtz och quiterit hann: och hanß arffuing for denn: och alle deriß arffuing for ald wiider kraff schade bekostening och wdleg i alle maadr:

Tingßuinde om Restantzenn Anno 1669:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb Restantzschriffueren Hanß Nielßenn som paa sin hosbonde erlig och welfornehme mand Rudolph Faust Kongl: Maytz: Ambtschriffuer till Koldinghuß fremlagde och lod opleße en restantz offuer huiß hoß bønderne her udi Herridtz ehr bleffuen bestaaende aff deriß gaarder och buoligerß affgiffiter forfalden till forleden Martini 1669: Som formelder saalediß: Gaffuerslund Sogenn och Bye. Klauß Nielßenn rester fuldt, Iffuer Jørgenßenn rester fuldt, Jenß Mogenßenn, Terchell Nielßenn frihed, Anderß Mogenßenn rester fuldt, Hr: Raßmuß

Jenßen rester halfft, Lauritz Jenßenn Bang och Morten Olluffßen frihed, **Olluff Nielßenn Raffnn** rester 14 sk: Simon Madtzenn rester halfft, Søffrinn Jørgenßen rester fuldt, Jenß Søffrinnßen Schickballe rester fuldt, Hanß Nielßenn rester halfft, Tomiß Søffrinßenn arm och rester fuldt, noch rester forn: Gaffuerslund Crontiener – 2 gieß, Hr: Raßmuß Jenßen aff enn halff otting jorde rester fuldt, Jesper Anderßen aff it deignebuoll rester 6 sk: Børchop: Peder Nielßen frihed, Hanß Hansenß gaard rester fuldt, **Raßmuß Lauridtzenn Huid** rester fuldt, Lauritz Pederßen arm rester fuldt, Jørgen Pederßen Krag, Margrete Søffrin Timbßenß rester halfft, Jenß Nielßenn Buch rester fuldt, Peder Jenßenn och Nielß Dall rester fuldt, Christen Pederßenn rester fuldt, Lauritz Jenßenn rester fuldt, Hanß Joenßen rester halfft, Nielß Hanßen rester fuldt, Hanß Nielßen rester 6 sk: Hanß Nielßen, Peder Olluffßenn rester 12 sk: *Børchop Mølle* Peder Olluffßenn rester fuldt. **Andkier:** Jost Tomeßen rester halfft aff Søffrinn Mogenßenß gaard, Hanß Staffenßen rester halfft, **Nielß Anderßen** och Anderß Christenßenn rester halfft, Terchell Madtzenn rester halfft, Nielß Frandtzenn och Søffrin Staffenßenn rester fuldt, Peder Mortenßen Dall rester dee trei parter, Peder Søffrinßen och Laß Jenßen rester fuldt, Peder Christenßen rester halfft, Bertell Frandtzenn frihed, Peder Jenßen Kierchetiener halfft, Jørgenn Hanßen rester fuldt, Hanß Christenßen rester fuldt, Frandtz Willombßen rester fuldt, Laß Jørgenßenn rester fuldt, Hannß Søffrinßenn rester fuldt och Staffen Staffenßen rester fuldt. **Huilsbierig:** Halfft fri for Schoffougdenß bestilling, noch aff *Ibech* rester 12 sk: Peder Jenßen, Søffrin Nielßen øde, Peder Jørgenßenn rester halfft, Peder Jørgenßen frihed, Tomiß Ebbeßen rester dee trei parter, Jenß Lauritzenn och Hanß Escheßenn rester och dee trei parter, Peder Mortenßen rester fuldt, Tomiß Ebbeßen øde, *Brøndsted Mølle* Hanß Nielßenn nyder Augustinus Großmands kuone mølleschuldenn effter Kongl: Maytz: breff. **Sellerup:** Peder Tommeßen øde, Søffrin Jenßen, Hanß Tomeßenn frihed och rester halfft, Nielß Mattießenn och Søffrin Mortenßenn frihed, Søffrinn Pederßennß enche rester halfft, Hanß Hanßen rester halfft, Michell Madtzenn rester halfft, Anderß Bertelßen rester halfft, Peder Tomeßenn rester halfft, Søffrin Tomßen frihed, Tomiß Mortenßen frihed, Søffrin Bertelßen øde, Hanß Tomßenn rester 4 sk: Madtz Søffrinßenn øde, Morten Laßenn rester fuldt. **Breining:** Jenß Madtzen rester halfft, Tomiß Madtzenn rester halfft. *Sellerupmølsted Mogenß Poffuelßenn* rester fuldt. **Gorsløff sogenn och Bye**, Poffuell Hanßenn Officergaard, Jenß Søffrinßen Officergaard, Søffrin Olluffßen rester halff, Jachob Søffrinßenn rester halff, Tomiß Søffrinßen arm rester fuldt, Christenn Hanßen øde, Nielß Christenßen rester halfft, Nielß Jepßenn rester fuldt, Hanß Anderßen Bierißgaard och Anderß Hanßenn rester halfft, Raßmuß Søffrinßenn rester halfft, Michell Pederßen Bull rester halfft, Søffrinn Pederßen rester halfft, Peder Pederßen rester halfft, Raßmuß Laßen rester halfft, Peder Pederßenn aff it buoll rester fuldt, Anderß Tomßen rester fuldt, wng Hanß Anderßen rester fuldt, Nielß Raßmußen och Madtz Søffrinßenn rester fuldt, noch rester aff Worbech 12 sk: Jørgen Staffenßen rester fuldt, Hanß Nielßenn Kierchetiener rester halfft, Peder Nielßenn arm rester fuldt, Christenn Pederßen resterfuldt, Tøger Tommeßenn rester halfft, Hanß Jørgenßen rester fuldt, Raßmuß Anderßen frihed, Peder Jørgenßen rester halfft, Hanß Olluffßen rester fuldt, Hanß Smed rester fuldt, Tomiß Gregerßen øde, Hanß Jepßenn rester fuldt, Johan Olluffßenn rester fuldt, Madtz Anderßenn rester fuldt, Iffuer Jenßenn rester fuldt, Lauge Friß rester fuldt. Peder Hanßenn øde, Søffrin Jenßen rester fuldt, **Bolbroholt** Nielß Nielßenn rester fuldt, **Mørckholt**, Christenn Raßmußenn rester fuldt, Jeß Nielßen rester denn tridie part, Olluff Hanßen rester halfft, Søffrin Nielßenn rester halfft, Jørgen Anderß: rester fuldt Peder Wlff rester halfft, Søffrin Hanßen rester halfft, Staffenn Mortenßenn rester halfft, Jenß Raßmußenn rester halfft, Mortenn Nielßen rester halfft, Jenß Suendßenn rester fuldt. Forschr: thi mennd rester 3 Lißpd: smør, Offer Søffrinßenn rester fuldt, Søffrinn Olluffßenn Grob rester fuldt Meenige Bymend aff Fiskeri rester ½ Rix dr: **Ranß:** Augustinuß Poffuelßenn frihed, Lauritz Jenß: rester fuldt, Hanß Hanßenn rester fuldt, Raßmuß Nielßenn øde, Søffrin Søffrinßenn rester fuldt, Jørgen Nielß: rester fuldt, Tomiß Pederßenn rester fuldt,

Gregerß Jenßenn frihed, Jenß Lauritzenn aff it buoll wed *Schrepleid* øde. *Nebbe Hoffuitgaard* Jenß Lauridzen frihed effter Kongl: Maytz: breff. *Nebbe Mølle* øde. **Winding Sogenn och Bye:** Tomiß Hanßen rester fuldt, Jenß Madtzenn rester halfft, Lauritz Søffrinßen rester 10 sk: Nielß Søffrinßenn och Hanß Pederßen arm och rester fuldt, Anderß Hanßenn rester halfft, Iffuer Nielßenn rester halfft, Søffrinn Madtzen rester 10 sk: Anderß Madtzenn rester den tridie part, Hanß Nielßen rester halfft, Jep Nielßenn rester halfft, Christenn Tommeßenn rester den tridie part, Jenß Jepß: rester 6 sk: **Schierup Sogenn och Bye:** Peder Jenßenn Raffnn frihed, Michell Jenßen, Hanß Hanßen och Søffrinn Lauridzenn frihed, Jenß Raßmußen frihed, Johann Raffnn i Kolding rester fuldt, Hanß Hanßenn rester 12 sk: Nielß Jepßenn rester halfft, Jenß Nielßenn Winter frihed, Peder Christenßen Quist rester 6 sk: Hanß Hanßenn rester fuldt, noch aff en Aae rester fuldt. **Dankier:** Peder Søffrinßenn rester en pund smør. **Suinholt:** Jenß Pederßen rester fuldt, Jørgenn Staalßenn rester fuldt, Knud Pederßen och Jachob Søffrinßenn rester fuldt. *Lundemølsted* Nielß Raßmußenn rester 1 Rix dr: **Smidstrop Sogenn och Bye:** Peder Madtzenn arm och rester fuldt, Christen Pederßenn rester halfft, Hanß Pederßen rester halfft, Peder Jenßenn rester 1 gaab, **Madtz Olluffßen och Olluff Olluffßen rester fuldt.** **Welling:** *Anderß Nielßenn och Søffrinn Nielßenn haffuer frihed, Christen Christenßen,* Hanß Olluffßenn frihed, Augustinus Großmand rester fuldt och er affbrendt for, *Hendrich Nielßen* Officergaard, Nicolaus Berntz och *Nielß Raffn* rester fuldt och er nylig affbrendt, Søffrinn Pederßen Kuod rester fuldt, Nielß Jenßenn arm och rester fuldt, Hanß Nielßenn Klinchhamer rester halfft, Madtz Hanßenn och Michell Hanßenn frihed, Hanß Nielßen rester 3 mk: 4 sk: Laß Klinchhammer arm och rester fuldt, *Anderß Nielßen rester halfft,* Olluff Jepßen rester 3 mk: 3 sk: *Søffrinn Nielßenn rester 3 mk: 3 sk:* Anderß Jørgenßen och Jørgenn Christenßen ny fest och øde, Madtz Hanßenn ny fest och øde, Nielß Madtzen rester halfft, Jørgenn Pederßenn rester halfft, Mortenn SchouRider frihed effter Kongl: Maytz: breff. Olluff Thommeßen rester halfft, Strange Madtzenn restr 12 sk: Mogenß Jørgenßenn frihed, Nielß Buch rester 6 sk: *Smidstrop Mølle* Michell Jenßen rester 4 schip meell. **Piedsted Sogenn och Bye:** *Nielß Christenßen* frihed, Jenß Nielßenn Officergaard, Michell Wideßen och Jenß Høg halfft øde och rester halfft, Hanß Jepßen Baße och Søffrinn Hanßenn frihed, Søffrin Nielßen rester fuldt, Tyge Poffuelßen rester halfft, Søffrin Pederßen nyeß brendt och rester fuldt, Tomiß Pederßenn Schaaning frihed, Nielß Hanßenn Raffn frihed, noch it bygsted rester 1 Rixdr: Tomiß Tomißen aff en Aar rester fuldt, Poffuell Staffenßenn rester halfft, Morten Tommeßenn rester halfft, Peder Nielßen Baße rester halfft, Laß Jørgenßenn och Anderß Pederßen rester fuldt, Nielß Søffrinßen Trogelßen rester den tridiepart, Jeß Joenßen rester fuldt, Peder Søffrinßen rester halfft, Peder Nielßen Wiideßen rester halfft, Nielß Pederßenn rester fuldt, Michell Madtzenn frihed, Madtz Anderßen rester fuldt, Michell Nielßen rester 6 sk: Jørgen Raßmußen rester 6 sk: Berndt Fallenkamp aff 1 fiskegaard øde och intet brugeß rester fuldt: *Gammelby Mølle* øde, noch en bech øde, *Gammelbylyche* Jep Nielßen rester 1 mk: **Follerup Bye:** Peder Hanßen Bull rester fuldt, Madtz Nielßenn rester fuldt, Hanß Olluffßenn frihed, Nielß Bertelßen rester fuldt, Tyge Pederßen rester fuldt, Peder Tygeßenn rester fuldt, indnu rester Follerupmend aff it boell ½ Rixdr: Jachob Hegger rester fuldt. *Follerup Mølle* Marchuß Bertelßen rester fuldt. *Weylle Mølle* M: Nielß Koch rester fuldt, Nøreleg och Synderleg er øde och intet der aff kand bekomiß aff tuende mielche kør, Weylle borger aff Hommell haffuer legendiß syndenn for byenn, Lauritz Pederßen aff tuende homell haffuer øde, Peder Søffrinßen aff enn homelhaffue øde, noch 1 homelhaffue øde, Mester Peder Sture 1 hommelhaffue øde, Jeß Tomeßen i Winding 1 hommelhaffue øde, huor offuer berørte Hanß Nielßenn paa sin berørte hosbondß weigne tilspurde Heritzmendene om nogenn kunde sig imod forskreffne restantz jou reigtig att were, som forskreffuit staar, eller om det iche i ald sandhed er att ingen haffuer giffuen arbedß penge menß giort egt och arbeid hid indtill, huilchet ingen imodsagde jou i sandhed at were som forberørt er, huor effter Hanß Nielßenn war tingßuinde begierindeß, och war aff

Heritzmendene till wedermolsting Peder Bull i Follerup, Nielß Bertelßen ibid: Peder Jenßen i Smidstrop, Hanß Klinchhamer i Welling, *Madtz Smed i Andkier*, Peder Smed i Børchop, Jenß Buch ibid: Peder Wlff i Mørchholt, Søffrin Hanßen ibid: Poffuell Bunde i Gorsløff och Anderß Bertelßen i Sellerup till wedermolsting der dette winde gich beschr: Heritz varßell nemblig Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier, Søffrin Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff, Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrop, Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted, Nieß Michelßen och Jenß Pederßen i Brøndsted, Jep Jenßen och Jachob Olluffßen i Winding att dee haffuer louglic warßel giffuet meenige Heritz mend for huer mandtz huß och buopeell for dette winde och restantz att suare her till tinget i dag:

Mandagen denn 22 Augusti Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßenn i Schierup, Anderß Nielßen i Welling, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederßen ibid: Nielß Buch i Børchop, Søffrin Madtzen i Winding och Anderß Madtzenn ibid:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Hendrich Nielßen i Welling och Peder Jenßenn i Smidstrop for deriß buopeell att suare Smidstrop *Kiercheß Werge* Søffrin Pederßen i Welling her till tingett i dag: Søffrinn Pederßenn formindte dee effter Hr: Landtzdomerß domb burde att Clarere eller haffue namb hoß denn: for huiß der resterer aff Smidstrop kiercheß tiende dee i feste haffuer med begge parterß beuilling opsatt udi otte dage:

Stiftschriffuerenn Lorntz Stielmager i rette satte och formindte att effterdi forskreffuene tou mend iche haffuer ydt tiendenß affgiffit till Kierchenn udi reter tide det dee derfor haffde deriß feste forbrutt effter deriß festebreffß indhold, opsatt udi ote dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Mogenßen och Lauritz Jenßenn i Gaffuerslund att dee i dag ote dage louglic warßelgaff Hanß Søffrinßen i Andkier for hanß buopeell imod winder, klage, domb, Gaardsfred och heruerch att suare her till tingett i dag: huor offuer Peder Jenßen paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne fremlagde schriftelig klage som formeldt, er ieg høyiligen for aarsaget for retten att beklage den offuerlast Hanß Søffrinßenn i Andkier giorde udi min gaard i dag otte dage som var den 15 Huius som sidenn schall forklariß huor effter Peder Jenßen war tingßuinde begierindiß, Hanß Søffrinßenn mødte till wedermeele, och suaret att hand och Jørgenn Hanßenn bleff nedschichet aff Jost Tomeßen Heritzfoget till Gaffuerslund att giffue Hr: Raßmuß Jenßen warßell saauelsom Peder Rytter och Laß Pederßen, och der dee stod i gaarden komb Hr: Raßmuß Jenßen wd till denn: och spurde huad dee wilde, och daa suaret Hanß Søffrinßen, att dee var kommen der att giffue warßell for Jost Tommeßenn, och der hand suaret det ord opstølpet Hr: Raßmuß sine ermer op till alboen, och slog hann: nogle slag vnder øret med haandenn, och saa jaget denn: wd aff gaardenn saa dee iche fich tid till att forklare warßellett och hanß høstrue Magdalene Jenßdatter kom der till och bad Hr: Raßmuß lade denn: were i fred och lade denn: sige huad dee haffde att bestille.

Peder Buch i Schierup betiente retten i effter schreffuene sag Heritzfougden andgaar.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Søffrin Kieldßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Søffrin Mogenßen, Nielß Jenßen och Bergete Søffrinßdatter for deriß buopeell wed afften imod Ranß neffningß affsigt att suare her till tinget i dag. Noch hiemmellet Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted att dee i dag

otte dage gaff Ranß Neffninger nemblig Jeß Joenßen i Piedsted, Anderß Pederßenn, Peder Bull, Peder Tygeßen, Nielß Bertelßen, Tyge Pederßen och Madtz Nielßen i Follerup for deriß Tougß affsigelße att suare her till tingett i dag: Item hiemmellet Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn att dee i dag otte dage gaff Hanß Pederßen i Smidstrop varbell och for sin Tougß affsigelße her till tinget i dag: huor offuer Jost Tomeßen i dag det tridie ting sichtet Søffrin Mogenße, Nielß Jenßen och Bergete Søffrinßdater rann paa haand for det læß høe med Thingßuinde i dag otte dage er beuisslig gjort dee haffuer bort tagenn aff en hanß enge i Andkier Moeße den nest affuigte 26 Juli, och derpaa Bandt Bogß Eed huor offuer Hanß Hanßen och Søffrin Jenßen i Schierup toug huer andre i haand satte fylding paa Neffning och tilkiendte Neffninger deriß Toug her om att afflegge. Saa frembstod Ranß Neffninger Anderß Pederßenn i Piedsted, Jeß Joenßen ibid: Peder Bull i Follerup, Nielß Bertelßen, Madtz Nielßen, Tyge Pederßenn, Peder Tygeßen ibid: och Hanß Pederßen i Smidstrop, som effter Documenternis forelesning saaledes deriß Taug affsagde, att effterdi iche med tingßuinde beuißeß huad personn som kiørde høet aff steddert och Nielß Jenßen for retten wedkiender sig det grund och eigendomb same høe er aufflet paa, daa widste dee iche att suerge forschr: trei personner Ran offuer, Nielß Jenßenn war till wedermeelle och begierde gienpartt.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Søffrin Pederßenn Kuod i Welling, for hanß buopeell att suare Stifftschriffuerenn Lorntz Stielmager her till tinget i dag och gaff hand hannom till sag for huiß hand kierchenn schyldig ehr, till Smidstrop sogenn, wngefehr 50 dr: satte i rette och formindte hand nu strax bør denn: paa kierchenn att lade reparere eller stille Caution att erstatte huiß schade kierchenn der offuer kunde tilføyeß, effterdi kierche tornit stander paa fald och høyligen hielp behøffuer, Søffrin Pederßenn mødte och suaret, efftersom beuißeß med Landtztingß domb det hand haffuer gjort sit bedste att indfordre huiß hand schulle haffue hoß dee tuinde mend der stander for tiendenn att byge med saa det iche schall findeß att werre hanß schyld, menß dend det staar hoß att suare kierchenn till ald denn schade som paafordriß, bleff opsat 8 dage.

Hiemmellet forn: Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrop att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff meenige Smidstrop och Welling bymend for deriß buopeelle att suare Peder Jenßen och Hendrich Nielßenn her till tinget i dag, och gaff denn: till beschylding for huiß dee aff Søffrin Kod tiltalleß for att restere aff kierchenß tiende for mindte dee burde att holde denn: det schadisløß, opsatt udi otte dage:

Denn sag Restandtzschriffueren Hanß Nielßen haffr: i opsettelße imod Søffrin Pederßen och Søffrin Jenßen for Cantori och reigenschabß penge fremdeeliß opsat 8 dage.

Søffrin Tomeßen i Sellerup it winde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier, att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff alle Sellerup bymennd for deriß buopeelle att suare Søffrin Tomeßenn i Sellerup her till tinget i dag: Dernest for retten frembstod Peder Tommeßenn i Sellerup och Hanß Hanßenn ibid: som wande och affsagde att dee nest forledenn 16 Juni siønitet det gadehuß i Sellerup [Søffrin Tomeßen] nu paabuor och i feste haffuer, och fandtiß derpaa stedert otte fag huß huor aff dee 4 fag war gamell och dee 4 fag nysatt och iche der war saaed meere kornn ind tou fierdingkar till same huß udi dette Aar: Dernest fremlagde sin schrifttelig klage som blant andet indholdte, [at Søffrin Tomeßen] sig nest affuigte 24 Juli baade før och effter Gudtz tienisteß forrettelße i Gaffuerslund kierche tuinde gange att were offuer faldenn aff endeell aff dee Sellerup bymend som hand wiidere wille forklare och beuiste och begierde fred for denn: at boe paa den ringe werelße hand

paabuor och hand haffde ichon gantsche ringe auffling och huiß fuering hand haffde leyet till, er hann: frataget och der offuer maaschee ville fange schade paa sit queg och ydermeere for retten frem eschet att Hanß Hanßen i Sellerup wille giffue tilkiende huor for hand forholder hann: sit tøjg och dersom hand er hann: noget schyldig erbød handsig att betalle. Item for hannd vden hiemmell och minde haffuer soltt it sosuin Søffrinn Tomßen haffde hannom betald, noch frem eschet Hanß Tomßen Lund och Michell Smed ibid: dee ville fremviße huad adkombst dee haffde till att tage hann: det jord fra hand haffde leyet aff sin broder Peder Tommeßenn och giffuen hann: en hest for, och for det sidste frem eschet meenige Sellerup bymend och quinder om nogen kunde hann: paasige sage eller beschylde andet ind dett som erligt och got er, saa wille hand der till suare och war her effter tingßuinde begierindeß:

Anderß Nielßenn i Welling fordrif domb imod Anderß Jørgenßennß høstrue ibid: Karen Knudtzdatter effter thingßuinde och i rettesettelse i dag otte dage findeß indført och findeß No: 127: Saa mødte Anderß Jørgenßenn och dertill suarett att hand eller hanß høstrue widste iche med Anderß Nielßenn andet ind det som erligt och tilbørligt er, hanß høstrue haffde och ichon verit i byenn en fiere Aarß tid och det ene Aar tient Anderß Nielßenn selff, saa hun iche widste noget at sige om nogenn, formindte hinde for tiltalle fri at werre, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt, daa effterdi Anderß Nielßenn med thingßuinde beuißer berørte Karen Knudtzdatter hannom wtilbørligenn haffuer æreschieldt, huilchet hun iche kand nechte eller sig fra beuiße, alligeuell hun saauelsom hindeß hosbonde Anderß Jørgenßenn fragaar ey andet att wiide med Anderß Nielßen ind ærligt och tilbørligt [er], daa wiideß iche retter ind Karen Knudtzdatter for slig schandering paa en erlig mand jou bør att gjøre Anderß Nielßenn nøyachtig erklering och wdstaee kierchennß Disciplin:

Mandagenn denn 29 Augusti Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßen ibid: Jeß Nielßenn i Mørckholt, Peder Tomeßen i Sellerup, Nielß Tueßen i Schierup, Iffuer Jørgenßen i Gaurslund, Tomiße Søffrinßenn ibid: Nielß Terchelßenn ibid:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage loughlig warßelgaff Hendrich Nielßen och hanß høstrue Kiersten Lauridtzdatter for deriße buopeell imod klage och winder att suare her till tinget i dag:

Søffrin Jenßenn i Schierup betiendte retten i dag udi Heritzfougdenß affuerelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Morten Oudßenn och Christen Nielßenn i Gaffuerslund att dee i dag otte dage loughlig warßelgaff Jost Tomeßen i Huilsbierig for sin buopeell paa Kongl: Maytz: weigne, Stichtschriffuerenß och Hr: Raßmuß Jenßenß weigne att suare her till tinget i dag, huor offuer Stifftschriffuerenn Lorntz Stielmacher paa Gaffuerslund kiercheß veigne gaff Jost Tomeßen till beschylding effter Sogneprestenn Hr: Raßmuß Jenßenß andgiffuennde for schyldighed till kierchen daa hand war Kierche Werge, for Anno 1666 – 195 daller med rente och rente for Ano 1667 rog 8 tønner 6 schiper, biug 23 tønner 1 schip ar: 33 tdr: 1 schip smør ½ tønne, penge 12 sk: Quegtiende for fiere Aar, lamb – 53: kalffue 21: griße – 47: fülle it och tridie part udi it, med rente och rente paa rendte, som hand formindte Jost Tomeßen bør att Clarere eller derfor stande till rette, och for hand iche tienden paa Queget haffuer i rette tider lauerit meeniße hanß feste derpaa at were forbrut. Noch beschyldte Jost Tomeßen for 50 Rix dr: hann: i sit reigenschab er gotgiort till wdgiffit fra Gaffuerslund kierche och thill Winding kiercheß reparation henlagt, och denn: ey indnu fra sig lagt meener hand denn: bør inden 15 dage med forfalden rendte och sagenß andwendte

bekostning att betalle, och efftersom Jost Tomeßen war vden Landtz och ey tilstede bleff sagerne opsatt udi sex wger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Pederßenn och Nielß Søffrinßenn i Breining att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Søffrin Hanßenn i Breining for sin buopeell att suare Tomiß Madtzen ibid: her till tinget i dag: Dernest for retten fremkomb Poffuell Knutzenn i Brøndsted, Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund och Tomiß Jenßen i Andkier som wande och affsagde att dee nest forledenn 16 Juni war paa Breining March med Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßen ibid: Jeß Nielßen i Mørkeholt, Søffrin Nielßenn ibid: och Jenß Buch i Børchop till besichtelße paa noget jord efftersom dee sampteligenn der till aff tinget ware lougligenn opkreffuit, huilchet jord Søffrin Hanßen och Tomiß Madtzenn omtuister, och daa befandtiß det i alle maader som forschr: 5 mend Peder Pederßen och hanß medfølgere det haffuer affsagt nest affuigte 11 Juli effter tingbuindeß indhold her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, det bad dee denn: Gud till hielper paa:

Noch for [retten] fremkomb Christenn Nielßen och Madtz Nielßenn i Breining att dee nest forleden 28 Juli war hoß Søffrin Hanßenn och paa Tomiß Madtzenß weigne, tilbød hannom seede kornit aff den rog ager paa wester tofft Søffrin Hanßenn haffde saaed i Tomiß Madtzenß gordß jord, som louglig war affdeelt for Medsommer, huilchet Søffrin Hanßen suaret iche att wille annamme, før ind det haffde werrit paa andre steder, huor effter Tomiß Madtzenn war tingbuinde begierindeß.

Dee sager Stichtschriffuerenn haffuer tagen i opsettelße herpaa tingett i dag otte dage, imod Søffrin Pederßenn i Welling, dee Smidstrop Sognemend och Søffrin Pederßen imod same Sognemend frembdeelliß opsatt udi 14 dage.

Peder Raffnn och Hanß Pederßenß sag imod Augustinus Großmand och Laß Klinchhammer om Kongl: Maytz: tiende fremdeelliß opsatt udi otte dage.

Hr: Raßmuß Olluffßenn Sogneprest och Capelan i Fredericia fodrit domb Hanß Pederßenn i Smidstrop och Peder Raffnn i Horstrup, som stander for Kongl: Maytz: andpart korntiende paa Sognemendeniß weigne i Smidstrop Sogenn, for huiß aff tiendenß affgiffit der resterit forledenn Aar som i dag 14 dage gich i opsettelße och findeß No: 128: formindte berørte tou mennd tiendenn paa Sognemendeniß weigne i feste haffuer bør att betalle hann: same resterinde korn som er rog 8 schip 1½ fdcar: biug 9 schip 1 fd: ar: 3½ tønd, effter landkiøb som daa war 1 schip rog 12 sk: 1 schipe biug 12 sk: och 1 schipe ar: 6 sk: inden 15 dage med diß andwendte omkostning eller derfor haffue namb i deriß buo och guodtz effter receßen:huor till Peder Raffn suaret att hand haffde lauerit for det halffue sogen hand stander for, fuldt och aldt, wden nogenn rest saa huiß der resterit war for den halffpart Hanß Pederßenn stander for, meente der for hand med sine halffue Sognemend bør Hr: Raßmuß till forschreffuenne rest att suare, huilchet och Hr: Raßmuß och iche kunde imodsige, meente sig derfor for tiltalle fri att werre, Hanß Pederßen mødte iche ey helder nogen paa hanß veigne till wedermelle eller giensuar i nogenn maader. Daa effterdi sagenn haffuer werit i opsettelße och Peder Raffnn imod Hr: Raßmuß Olluffßenn gaar i rette, och paa bege sider wed staaeß tienden fuldt och aldt att werre lauerit aff det halffue sogen i Brusk Herit Peder Raffn buor udi och stander for och forschr: rest vdi det halffue sogen befindeßher i Holmandtz Herit belegendiß ehr Hanß Pederßenn buor udi och stander for, daa widste ieg iche retter ind forn: Hanß Pederßenn jou bør forschr: rest inden 15 dage att betalle eller derfor lide namb i sin buo och guodtz effter receßenn:

Mandagenn denn 5 Septembris Anno 1670:

Otte Windeßmend

Nielß Tueßenn i Schierup, Peder Søffrinßen ibid: Jenß Rod ibid: Tomiß Madtzenn i Breining, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Peder Jørgenßenn i Gorsløff, Jep Nielßen i Winding, Hanß Nielßenn i Brøndsted Mølle.

Hendrich Nielßen i Welling betiendte rettenn wdi Heritzfougden Jost Tomeßenß affuerelße:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen och Ebbe Søfrinßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Tyge Jachobßen i Trelde, SchouRider, hanß høstrue Elsabe Jostdatter och hindeß syster Lienne Jostdatter med sin lougwerge for deriß huß verelße och buopeell imod loughbod att suare deriß fader Jost Tomeßen her till tinget i dag saauelsom i dag otte dage och 14 dage hand achtet at giøre paa sin bunde guodtz och eigendomb.

Hiemmellet med opragte finger och æd Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Nielß Jenßen barnefød i Andkier Bundegaard att suare Jenß Raßmußenn i Schierup her till tinget i dag. Dernest for retten fremstod Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Tueßenn i Schierup, Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund och Jenß Søffrinßenn i Schickballe som wande och bestod att dee hørde och saae nest forleden Mandag her paa tinget det forn: Nielß Jenßen suaret Jenß Raßmußen for rettenn att hand aldeelliß inttet wille haffue att bestille med den bundegaard i Schierup forn: Jenß Raßmußen paabuor enten till rytterhold eller andet i nogenn maadr: huor effter forn: Jenß Raßmußenn war tingßuinde begierindeß:

Oldenn siønß affsigt:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen ibid: Madtz Nielßenn i Breining, Søffrin Nielßenn i Mørckholt, Tomiß Jenßen i Andkier och Jenß Nielßenn Buch i Børchop som vande och affsagde att dee med Kongl: Maytz: Ridefoget Johan Lehmeyr och SchouRideren Tyge Jachobßen war udi alle schoffuene her i Holmandtz Herrit att besichte oldenen och taxere huer schoff huor mange suin dee kunde feede, och befandtiß som effter følger. Brøndsted schouff war olden ichon ringe och siøntiß iche meere at kunde feede ind it tall suin. Follerup schoff, i ligemaader it tall. Smidstrop schouff bleff taxerit for tou tall suin att fede. Welling schoff effter lodß Eigerniß berettening haffr: Kongl: Maytz: 7 otting selffeiger bønder 9 otting huer otting lagt for it tall suin at fede, Hoffgaardß haffue kongenß lagt for it suin, bundenß paaløb kaldeß Storkier satt for it tall suin, Schierup schoff er 14½ otting der aff er Cronens och Hospitalenß 6 otting, Presten 1 otting Selffeiger 7½ otting thill huer otting lagt 4 suin, Bonndennß Enmerche Schouffhaugenn lagt for 2 tall suin, bundenß Enmerche Munchenß Brødre och Suenß Haffue it tall suin, noch bondenß Enmerche Maißkier it halff tall suin. Suinholt schoff aldt Cronens for 7 tall suin. Winding schoff er 19 otting der aff er Cronens 12½ otting, Preste tieneriß 5 otting och bunden 1½ otting till huer otting lagt it tall suin. Andkier Strandschouff med Bundensß Enmerche Munchschoff taxerit for 300 suinß olden, Andkier Synderschoff lagt for it tall suin, Bierkrog for it tall och Prestenß Enmerche Tofftum for it tall suin, Bondenß paaløb Mølschoffuen taxerit for tou tall suin att fede. Sellerup schoff kongenß endeell lagt for 5 tall suin. Breining schoff och kongenß endeell sat for 2 tall. Gaffuerslund schoff med Bøllund taxerit for 6 tall suin at fede. Mørckholt schoff aldt kongenß for it tall. Børchop schoff for it tall och Piedsted schoff for it tall, flere suin siøntiß denn: iche paa schoffuene att kunde bliffue feedet ind forberørte er efftersom en gandsche deell aff huiß oldenn der fandtiß er forderffuit och røden. Heritz warbell nemblig Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßenn i Andkier, Søffrin Jenßen och Gregerß Jenßenn i Gorsløff, Nielß Pederßenn och Nielß Michelßenn i Smidstrop, Jachob Olluffßen och Jep

Jenßenn i Winding, Nielß Pederßenn och Michell Nielßenn i Piedsted som affhiemmet ved eed med opragte finger effter receßenn att dee i dag otte dage louglic warßelgaff meenige Heritzmend for huer mandtz huß och buopeell huer par i deriß forordnit sogner och byer om nogen haffde noget imod dette olden siønß affsigt at suare her till tinget i dag, huor effter SchoffRider Tyge Jachobßen var tingßuinde begierindiß:

Nielß Tußen i Schierup i fougdenß sted till effterschr: [sag] Hendrich Nielßen andgich: Hiemmellet med opragt finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrop att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Hendrich Nielßenß høstrue Kiersten Laurßdatter med sin hosbonde louglic warßell for deriß buopeell att suare Augustinus Großmand i Welling her till tinget i dag: huor offuer Augustinus i rettelagde en schrifttelig klage lydendiß: Er denne min høye nødwendig klage offuer Kiersten Lauritzdatter Hendrich Nielßenß høstrue i Welling efftersom hun Søndagenn den 3 Juli sidst forleden i Smidstrop Kierche der ieg Marie vonn Alterß kom ned fra daabenn med it lidet barnn och wille gaa i min stoell, som ieg stedtze aff Proviandforwalter haffuer hafft forloff till att staae, daa haffuer hun mig wbluelig offuerfaldenn med mange vbequemß ærørig ord och støt mig till stolen saa ieg fich it blaa stød paa denn høyre armb, som nochsom kand giøriß beuißligt, tilmed haffuer hun ydrmeere offuerfaldet mig den 6 Augusti daa ieg med Anderß Nielßenn, Mortenn SchouRider och Nielß Buch i Velling er komen till hinde i hindeß gaard effter mine kør och gieß som Hendrich Nielßenn haffde indtagen och wenligenn begierde att ieg mote faae denn: wd igien for pandt och penge daa haffuer Kiersten Lauritzdatter offuerfaldet mig med mange ærørig ord och wille slaae mig haffde Anderß Nielßen iche friet mig, same dag daa haffde ieg schicket mit barn till hende som haffde Hannß Klinchhamerß suend med sig om mine kør daa slog hun barnit nogle slag wnder øret saa at det faldt till jordenn, och haffde Hanß Klinchhamerß suend ey friet barnit haffde hun slaget dett forderffuit och er ieg derfor ydmygeligen aff woriß gunstig Hußfoget begierindeß at hun effter lougenn motte forfølgeß och wndgielde huiß ret er. Datum Welling denn 29 Augusti Ano 1670: *Augustinuß Ernst Großmand Egghaandt*. Huor effter hand var thingßuinde begierindeß: Hendrich Nielßen war till wedermeele och suaret at hand holdt samme klage for løigen till hand dend louglic beuiste.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Pederßenn och *Christen Christenßenn i Welling* att dee i dag 14 dage louglic mundelig warßelgaff Proviandforwalter Nicolaus Berntz for sin buopeell udi Fredericia imod domb att suare Hendrich Nielßenn her till tinget i dag. Der offuer i rettesatte och formindte Proviandforwalter burde sin indlagde klage her paa tinget nest affuigte 25 Juli att beuiße eller der for lide effter receßenn, mødte ingen till wedermeele bleff derfor opsat udi sex vger.

Mandagen den 12 Septemb: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder Thußen i Schierup, Peder Smed i Børchop, Hanß Nielßen i Brøndsted Mølle, *Søffrin Jørgenßen i Brøndsted*, Nielß Tußen i Schierup, Jenß Søffrinßen i Schickballe, och Peder Thomeßen i Sellerup.

Hiemelet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen i Gorsløff och Greigerß Jenßen i Ranß att dee i dag otte dage gaff Søffrin Pederßen i Gorsløff och Michell Pederßen ibid: att suare Hußfougden eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, huor offuer Hanß Pederßen satte i rette och formindte dee burde deriß bøder thill Kongl: Maytz: att vdlege for saar och schade dee haffde gjort huer andre eller lide deelle och der for i dag toug sitt første ting till dennem:

Dend sag Stichtschriffueren haffde imod Søffrin Pederßen i Welling opsatt 3 vger.

Hiemelet med opragte finger och eed Morten Oudtzen och Christen Nielßen i Gaffuerslund, att dee i dag otte dage louglic varßellgaff Jost Tomeßen i Huilsbierig Heridtzfouget imod domb att suare Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund eller hanß fuldmegtig her i dag. Peder Jenßen paa Her Raßmußiß veigne i rette satte och formindte Jost Tomeßen vdi Huilsbierig bør at forskaffe Hr: Raßmuß Jenßen sin tiende aff dee gaarder hand vdi brug haffuer, effter receßenn eller derfor att lide deelle och ehr herpaa domb begierindiß, bleff aff Setfougden Søffrin Jenßen i Schierup opsatt i 4 vger.

Hiemelet med opragte finger och eed Hanß Pederßen i Schierup och Jenß Poffuelßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Kiersten Poffuelßdatter i Schierup louglic warßell till hindiß hußverelße imod vinder att suare her till tinget i dag.

Huilche forskreffuene otte throufaste dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Willombßen i Schierup och vandt och bestod ved eed, att hand haffuer kiendt Kiersten Poffuelßdatter i Schierup vdi sex Aar och effter røgt och tiding hørt sige, att hun haffuer forholden sit leffnet i letferdigheed. Dernest fremkomb Christen Søffrinßen thienindiß Christen Smed i Schierup, vandt att haffue kiendt Kiersten Poffuelßdatter i 2½ Aar och haffuer vell diß imedlertid hørt sige hun haffr verit letferdig huor effter Christen Lauridzen Smed vahr thingßvinde begierindiß.

Huilche forskreffuene otte throfaste dannemend alle samdregtelig vande paa deriß gode trou och rette sandheed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Søffrin Pederßen i Gaarsløff, som paa Kiersten Poffuelßdatterß weigne i Schierup, tillspurde Herridtzmendene i dag tingßøgte att effterßom Kiersten Poffuelßdatter ehr fød her i Herrit och haffuer altid verit i Herritet hoeß eder om nogen aff eder kunde hinde andet paaßige ind det som erligt och gott ehr, eller om dee haffuer fornummet eller seet hinde till nogen letferdigheed, før ind hun indkom till Christen Lauridzen Smed, dee det daa nu for domb och dannemend ville giffue tillkiende. Saa for retten fremkomb Hendrich Nielßen i Velling, Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, Peder Jenßen i Børchop, Søffrin Jenßen i Gorsløff, Søffrin Pederßen ibid: Jenß Buch i Børchob, Peder Søffrinßen i Andkier, Hanß Søffrinßen, Jørgen Hanßen, Laß Jenßen ibid: Neß Hiuller i Brøndsted, Nielß Pederßen i Mørchholt, Jenß Pederßen i Brøndsted, Jørgen Pederßen i Børchop, Jenß Nielßen i Schierup, *Søffrin Jørgenßen i Brøndsted*, Nielß Pederßen i Smeedstrup och Peder Tußen i Schierup, som huer for sig saa vellßom endregtelig dertill suaret, att dee iche Kiersten Poffuelßdatter kunde andet paaßige ind det som erligt och gott ehr och iche dee haffr seet eller fornummet hinde till nogen letferdighed førind nu hun indkomb till Christen Smed, det bad dee dennom Gud till hielpell paa, huor effter Søffrin Pederßen vahr thingßuinde begierindiß och stod Christen Lauridzen Smed till vedermolsting der dette vinde gich beschreffuen.

Hiemelet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Jørgen Hanßen ibid: att dee i dag 14 dage louglic mundelig varßellgaff, Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig och Iffuer Huid i Gaffuerslund her ved tinget att suare Stichtschriffueren eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, huor offuer hanß tiener och fuldmegtig Jep Pederßen gaff dennem till sag, for dee iche haffr: ydt och lauerit deriß tiende kornn i retter tider aff kierchenß andpaart som dee med resterer formeener dee derfor haffr: deriß feste forbrudt, mødte ingen till giensuar, bleff derfor opsatt 3 vger.

Mandagen den 19 Septemb: Anno 1670:
Otte Windeßmend

Peder Thomßen i Sellerup, Hanß Møller i Brøndsted Mølle, Nielß Thußen i Schierup, Nielß Buch i Børchop, Thomiß Søffrinßen i Gaffuerslund, Søffrin Jenßen i Sellerup, Hanß Hanßen ibid: Jørgen Pederßen i Børchop. Villumb Søffrinßen i Schierup betiendte retten.

Hiemelet med opragte finger och eed Jenß Madtzen i Vinding och Nielß Nielßen i *Veylle Mølle*, att dee i dag otte dage louglig varßell gaff Margrete Sl: Christen Harboeß i *Veylle* med sin laugverge att suare Bertell Marchußen Møller her till tinget i dag. Huor offuer Bertell Marchußen i rette lagde sit schrifttelig indleg lydendiß Effterßom den dannequinde Margrete Sl: Christen Harboeß haffuer bekomet Kongl: Maytz: naadigste Confirmation paa den *Mølle* vdi *Veylle* at nyde, effter hindiß Sl: mandtz død, huilchen *Mølle* ieg aff bemte: hindiß mand haffuer hafft i forpachtening, effter derom giorde *Contragtis* indhold, huilchen *Contragt* mig ey ehr holden aff den Sl: mand, som det sig burde, entten med dis frihed eller breffuiß leuring som det sig bør, effter derom offte giorde andßøgning, der foruden ehr same *Contragt* hand mig tillstillet haffuer, ey heller paa saa gyldig papir som det sig burde, effter slig omstendigheeder formeener ieg iche heller plegtig att verre at suare till den meedenß same *Contragt*, saa som vgiorde at verre død och magtisløß findiß, och ieg iche heller lengere att suare till *Møllen*, medenß hun som hanß effterlatte enche, och den der ny Kongl: bestalling paa same *Veylle Mølle* søgt haffuer den selff plegtig att verre till sig att aname och mig min andvendte bekostening som ieg paa same *Mølle* med biugning och trei ny quernesteen som ieg derpaa andvendt haffuer bør att betalle, effter dannemendtz kiendelße och ehr herpaa ehr forßuarlig domb begierindiß. Actum *Gudtzøe Mølle* den 14 Septemb: Ano 1670: *Bertell Marchußen* egenhaand. Dernest i retelagde en schrifttelig beuiß, som hand haffde fordret di breffue, huiß som Christen Harboe haffde same *Mølle* vedkomende, lydende: Effterßom mandhafft Christen Christenßen Harboe, vnder hanß Kongl: Maytz: *Liffguardi* sig vell erindrer huad *Contragt* hand med mig haffr sluttet om *Veylle Mølle* nemblig, att ieg schall nyde ald *Møllenß* friheder och herligheder imod den store tønge same *Mølle* følger, och ieg maa suare, saa effterdi ieg nu ingen documenter saa friheden kand med ved lige holdiß och sagiß effter aff hannom hid indtill effter offte andmodening haffr kundt megtig bleffuen, huor for ieg indnu ved diße 2 dannemend till offuerflødigheed aff hannom begierer, mig for det første motte till hendigiß hanß benodningßbreff, item det breff, huor effter ieg kand fordre behoffuing schouff, till *Møllenß* Reparation och vedligeholdelße, ti att ieg først schall løbe om tømmer naar mangell ehr paa *Møllen*, och lade saa *Møllen* legge, beuilger iche den store vdgifft, for det andet det forbud kongebreff att *Veylle Bye* och andre som haffuer søgt *Møllen* schall ved den forbliffue, for det tridie, alle andre breffue, *Mølledemening* och strømenß ved ligeholdelße vedkomende, till effter rettening och huor snart ieg dem maa bekomme forvinter herpaa hanß schrifttelig suar, paa det hanß løffte effter indsteffningen den 2 Decemb: 1668 giort for hanß Oberste Vellædle Her Arenstorp med thillbørlig respect kunde effterkomiß efftersom hand daa beretet for hanß Exelent deße bemelte breffue att lege vdi *Veylle*, och Obersten hann: forelagde at leuere mig dem. Havnie den 23 Decemb: 1668 *Bertell Marchußen*, egenhandt. Her foruden fordriß ydermere effter Christen Christenßen Harboes Sedell di fem bloche hand mig ved *Contragtens* sluttning beloffuede, och ieg indnu iche haffuer bekomet, eller haffr ladet mig foruiße steden huor di leger videre ind schouenß naffn, menß iche vildt verre mig følgachtig till pladtzet och stedet forn: knobe i sig selff paaleger Bertell Marchußen och fandiß paa same breff schreffuit, Haffuer vnderschreffne Anno 1668 den 23 Decemb: verrit hoeß forn: Christen Harboe med dette breff i hanß huß, som hand selff toug och leste. Olluff Lauridtzen, egenhaandt. Kiøbenhaffn. For det thridie i rettelage gienpart ved it siønßvinde Dat. Ano 1665: 30 Octobr: thill forschreffne *Veylle Mølle*, som indeholder for retten ehr fremkomen Michell Jenßen i *Bouballe Mølle*, Hanß Olluffßen i Vinding, Hanß Nielßen Bund, Søffrin Madtzen och Hanß Nielßen ibid: som vandt att dee den 27 Juli sidst forleden vahr till siøn thill *Veylle Mølle* effterßom dee der till paa tinget ehr louglig

opkræffuet, och daa effter Peder Nielßen forpachter i same Mølle, hanß anduißening siønet och beßichtiget diß brøstfeldigheed, som nødigt erachtiß vden største schade med aller første muligt ehr schulle repareris och ehr som følger: Bulverchet vden for enden paa Møllen befandtiß brøstfeldig, brøst verchet for karmen att werre brøstfeldigheed paa pell och aldt, saa den endeligen strax vill forferdigiß, tapleden vnder bege hiull med pell och aldt gandsche forfalden, och will endeligen hielpiß med aller første muligt ehr, eller der offuer treffiß største schade rinden vnder maldthiullet gandsche forfalden och rinden vnder rouquernen ichon temelig ved magt, vill haffue hielp med det første, bege vnderste hiull gandsche brøstfeldig och forderffuet, och første muligt ehr vill giøriß aff nye, medsin behørig kand vere muligt paa dennem kand bliffue mangell inden faae dage, och iche kand haffue gang vden dee bliffuer giort aff ny. Enden paa same Møllehuß ehr meget nederßunchen, leiden paa enden och pellene der vnder gandsche forrodnit, kledeningen aff deeller och dorraadnet, paa enden saa derßom den iche strax bliffuer hiolpen er att Møllehuß, den Nøreßide paa Møllehußet nest vandet er hußet meget vdbøyet, vill strax hielpiß med leider och andet behørig thømer, det inderste mølleverch aff thømerverch vill aldt samell strax hielpiß vden alleniste dee inderste hiull ehr nogenlediß ved magt. Møllestenen paa Maldtquernen den offuerste halff slet, den vnderste kand iche verre tienlig till Maalen, offuer it Aar eller tou. Stenen paa Rouquernen, ehr den offuerste ved god magt, och forßuarlig menß den vnderste steen meget forslett, saa dennem siøndtiß den iche kand verre tienlig till Møllenß brug videre ind itt Aar eller tou. Mølle hußet i sig selff med loffte fiell och schiellverch, daa paa den øffuerste lofft fandtiß ingen fiell vden paa Møller Suenenß kamer, schiell rom døre och andet der offuen paa ligesaa brøstfeldig, en staar deell tagesteen borte och affalden, och ingen schielling findiß vnder nogen aff dee paa hußet legger. Der nest paaviste forn: Peder Nielßen denn: Demningen wed Stochbrouen, daa befandtiß Bolverchet paa bege sider aff peell och bullfielle forraadnet vden nogle faae, saa velßom grunden aff jorden imellom bolverchet, huor vandet paa adschillige steder haffuer sin wdsprung och will forferdigiß fraa grunden och op med det første, vden vandgangenß største schade och Ruin, som schall driffue Møllen huilchet forschr: Mølle brøstfeldighedtz bekostening kunde dee iche verre døchtig for att Taxere, menß Tømermend och andre handtverchß folch derpaa forstand haffr: bør derpaa att kiende och affßige, huilchet forschreffne winde i sig selffuer vduißer: och for det sidste i rettelagde en Contract imellom hann: och forn: Christen Harboe lydendiß: Anno 1666: den 19 Januarj haffuer wii wnderschreffne wdi Herrenß naffn indgaaet och sluttet effterfølgende accort saa lydende: Jeg Christen Harboe med min kiere høstrue Margrete Hanßdatterß samtøche hermed affstaar och offuerdrager Veylle Mølle med ald sin herligheed och friheed :/ saalenge min høstrue och ieg nyder hanß Kongl: Maytz: benoding /: som den i alle moder tillhører och nu forefindis till vellforstandig mand Bertell Marchußen boendiß vdi Gudtzøe Mølle, och till same Veylle Mølliß reparation beloffuer ieg att forschaffe hannem thuende ege trer och en bøg till biugningß thømer, dog schall forn: Bertell Marchußen selff paa sin egen bekostening same tømmer lade føre till Veylle Mølle, huor imod der foruden ieg Bertell Marchußen till forplegter mig att fuldkome och effterkome, effterschreffne poster, først schall ieg giffue och betalle till velacht mand Christen Harboe for Møllenß affstaaelße och offuerdragelße aarlig halffemtesindtz thiuge Sldr: nu gangbar myndt och schall andgaa nest følgende Fastelaffn i dette Aar thill huilchen tid ieg schall forplecht verre att vige och trede till same Mølle, forn: 90 Sldr: schall ieg reigtig betalle Christen Harboe hanß høstrue och arffuinger schadisløß, det første Aar till Fastelaffn 1667 paa tuende Terminer den første Termin att Contentere nu till nest komende Fastelaffn 1666: som ehr førgetiuge och femb Sldr: och den anden Termin ufeillbahr at betalle hann: till Aarßdagen, som och ehr lige saa meget eller saa mange: menß udj dee andre effterfølgende Aaringer att betalliß till fire tider om Aarit fraa Fastelaffn beregnet huer fierding Aar, thiuge och tou Sldr: tou mk: dansche, for det andet schall ieg fraa dato reigtig betalle, alle paabudne schatter och dennem som her effter paabudiß kunde

thillmed och om hereffter flere Frøchenstyr bleff paabuden, huilche alle ieg paa tilbørlig tider och steder schall lauere och Contentere. For det thridie beloffuer ieg att derßom Christen Harboe kand naadigste erlange nogen affslag eller forlindring paa Contribution schatter Veylle Mølle andgaaende, daa saauit same forlindring att giffue till bemte: Christen Harboe, foruden dee forige vdloffuede 90 Sldr: Aarlig forpagtningß penge. For det fierde schall ieg holde bemte: Mølle ved saa goed heffd och macht, som det sig en mølle vedkiener och behøffuer. For det fembte :/ om det gud saa behagede min søn leffuede min død, daa hand att thill vige och beholde forn: Mølle for ommeldte forpagtning och der imod fuldkome alle / ligesom denne min forplegt i alle paaster formelder / effter min død och hermed holde huer andre dette schadißløß met voriß arffuinger, saa ehr der fore thuende lige enßstemmende foreninger Concludert och huer aff parterne en tillstellit dette bekreffter vii met vore hender och segell her neden for, huilchet alle forskreffne breffue her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i dennem selffuer vduißer: Saa mødte Søffren Pederßen *Induaahner* i Veylle som paa Margrete Hanßdatterß weigne begierde sagen i opßettelße, bleff derfor opsatt vdi Sex vger.

Forschreffne otte throfaste dannemend alle samdregtelig vande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Laß Jørgenßen i Andkier som i handtoug Hanß Terchelßen i Horstrup, och loffuet och till forplegtet sig att giffue huer aff sine tuende søner nemblig Jørgen och Terchell Laß Søner huer 20 Sldr: naar huer aff dennem bliffuer sexten Aar gamell, som ehr for deriß patrimonium effter deriß Sl: moder och diß imedler tid tillforplegtet Laß Jørgenßen sig att forsione sine forskreffne børen med mad och øll, schue och kleder och holde dennem till scholle som hand vill andtsuare och verre bekindt for gud i hemelen och andre gotfolch och saa lenge same penge att stande tindteløß dette forskreffne loffuet forschr: Laß Jørgenßen att holde sine forn: børen vden schade och schadisløß i alle moder, och stod Laß Jørgenßen med forn: Hanß Terchelßen til vedermolsting der dette vinde gich beschreffuen.

Mandagen den 26 Septemb: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Thußen i Schierup, Søffren Nielßen i Damkier, Peder Thomeßen i Sellerup, Hanß Møller i Brøndsted Mølle, Peder Smed i Børchop, och Jenß Raßmußen i Schierup.

Hiemelet med opragte finger och eed Raßmuß Raßmußen och Nielß Jenßen i Andkier att dee i dag otte dage louglic warßell gaff Jost Thomeß: i Huilsbierig, Søffren Nielßen, Hanß Søffrenßen, Michell Tußen och Søffren Pederßen i Huilsbierig att suare Søffren Mogenßen i Andkier her till tinget i dag, huor offuer Søffren Mogenßen i rettelagde sin schrifftelig klage lydendiß. Er ieg vnderschreffne høylig for Aarsaget for retten att beklage i dag som till forne, den gewalt mig bleff vederfaret, forleden Thißdag Afften, som wahr den 26 Juli: sidst forleden aff Jost Thomeßen i Huilsbierig och sine medhaffuende selschab, nemblig Hanß Søffrenßen, Søffren Nielßenn, Michell Thußen, Søffren Vindelbo, idet dee haffuer vden nogen giffuen aarsag, enten med ord eller gierning, paa mordische viß, offuerfalden mig paa min egen ager, med forcher, lange stenger och dragen suerd, och mig saalediß med hogen, saar och mange blaa slag, slagen, saa ieg moxßen død aff deriß mordische hender vndkomb och imedler tid same voldtz gierning scheede, robte Jost Thomeßen till same parti imen hand baade houg och slog mig, att dee schulle slaae mig med, saa det lod sig andßee, att dee same tid vilde gandsche och aldeliß haffue mørt mig paa stedet, huiß Gud mig iche daa saa velßom altid fraa deriß mördische hender haffde beuarit, huilchet klarlig med døchtig vidner schall beuißiß samt och tillige siønßvinde aff throuverdig dannemend dee mig siønede reigtig

affßigiß, denne min høynødvendige klage begierer ieg att maa i dag for retten læßiß paaschriffiß och i thingbogen indføriß, aff Andkier dend 8 Augusti 1670: *Søffren Mogenßen*. Der nest i rettelagde it schrifftelig vinde lydendiß: Bekiender vii vnderschr: Peder Jenßen och Laß Pederßen i Gaffuerslund att der vii den 26 Juli: nest affuigte, komb kiørindiß med Hr: Raßmußis wogen i Gaffuerslund imod afften, och ville till Hanß Kieldbechiß haffue paa Andkier March, der att hindte it læß høe, och der vii komb till Søffren Mogenßenß ager ved Andkier Moße, komb hand till oß med sin kiep i haanden ved ager enden och talde med oß och imedler tid komb fire personer till oß nemblig Søffren Nielßen, Michell Thußen, Hanß Søffrenßen och Søffren Kieldtzen, med forche och lange stenger daa spurde vii dennem huor dee ville hen, effterdi dee vahr saa beuebnet, daa suarede di att dee vilde jage dyr och vildßuin aff kornet, som vii saa tallede med dennem, komb Jost Thomeßen rendendiß paa ehn suortebrun hoppe med en blut Hertzfenger i honden och søgte Søffren Mogenßen paa sin egen ager houg och slog hannem och robte paa di andre fire, att dee och schulle slaae Søffren Mogenßen med, daa robte Søffren Mogenßen, att di schulle lade hannem haffue fred paa sin egen ager effterdi hand haffde intet att bestelle med dennem och jou meere hand bad for sig, jamere robte Jost Thomeßen att dee schulle slaa ham meed, och vii iche saa eller hørde att Søffren Mogenßen gaff Jost Thomeßen aarsag der till i nogen maade, eller rørde wed noget høe, men ham saalediß uden nogen giffuen aarsag voldelig offuerfalden, att vii dette forskreffne haffuer hørt och seet, paa forschr: tid och sted, bekiender vii med vore egen hender, och med høyeste æd bekreffter. *Peder Jenßen Egenhaand. L:P:S:* forskreffne personer bekrefftet forn: vinde her i dag for retten i ald sandhed att verre lige som forskreffuet staar i alle maader. Jost Thomeßen der imod suarde, di tuende perßoner som her haffuer vonden deriß vinde formener ieg vkrafftig effterdi der ehr vonden paa dennem, att dee vahr der med Prestenß heste och vogen, och holt hoeß Søffren Mogenßenß vogen der dee læbet aff høet, som vindet om formelder. Søffren Mogenßen formener att Jost Tomeßenß vinder huilche haffr: vondet paa mig och dee andre, bør att verre vkrafftig effterdi same perßoner haffr: verrit med att slaa mig, huilchet mit indleg vduißer, saa dee iche bør baade att klagiß offuer, och der imod att vinde paa nogen i dend sag.

Der nest for retten fremkomb Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig och Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Peder Jenßen i Huilsbierig, Hanß Staffenßen, Tomiß Jenßen och Peder Christenßen i Andkier, som vandt och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßenn att dee den 27 Julj: sidst forleden siønet Søffren Mogenßen i Andkier, och daa saae vii att hand haffde it hogen saar paa sin høyre haand, enten det vahr giort med *Kaarde eller kniff* vidste vii iche att vinde om, der nest saa vii it huoll i hanß høyre tønding, och att hanß høyre armb var noget rießen och ydermere vande Thomiß Ebeßen och Iffuer Huid att dee haffuer seet paa Søffren Mogenßenß *Reffhøysß Ager* att der vahr noget koren nedertroden, som Søffren Mogenßen beklaget for dennem att haffue faaet aff Jost Thomeßen och hanß medhaffuende folch, Jost Thomeßen her imod suarde, att hand aldelliß her aff inttet ehr beuist, menß derßom dee haffuer faaet nogen schade haffr: dee faaet det om nattertide dee haffuer verrit paa røffueri, bleff aff Setfougden Christen Nielßen i Breining opsatt vdi 3 vger:

Huilche forskreffuene otte throufaste dannemend alle sandregtelig vande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Jost Thomeßen i Huilsbierig, Herridtzfouget her i Holmandtz Herrit, som lydelig her i dag for tings domb bekiende, att Erlig Dyderig och Gudfrøchtig Pige *Margrette Christenßdatter Somerß*, haffde betald och fornøyet hannom halffparten aff den gaard och eigendomb i Huilsbierig forn: Jost Thomeßen paabuoer, det verre sig vdi huße gaard och gordtzsted, abildgord homellgaarde och kollgord, ager och eng schouff och march, støche och stue, enmercher buolliger och seerkiøb fortte och fellet fische vand ogc feegang stort och lidet, ved huad naffn det neffniß och

optenchiß kand, inden alle fire marcheschiell; och effterßom hand vd i dag sitt tridie samfelde ting haffuer laugbøden, same halffuegaard och eigendomb i ald forn: gaard med diß tillegelße baade till feederne och møderne frender: huor for hand i dag for tingßdomb ihandtoug Hanß Hanßen i Schierup och aldelliß solde schøtte och affhendet fra sig och alle sine arffuing indtill forn: *Margrette Somerß*, ald forskreffne halffuegaard och eigendomb, effterßom forskreffuet staa, saa hun effter denne dag der udi schall verre lige rig, och lige høyt beretiget, vden ald imodßigelße, suig trette eller efftertalle i alle maader och tillforplegdet hand sig eller sine arffuing forschr: halffuegaard och eigendomb, att frie frelße hiemele och tillstaa forn: *Margrete Christenßdatter Somerß*, for alle och huer mandtz paatalle som derpaa kand haffue att talle med rette i alle maader, och derßom saa scheer, att *Margrette Christenßdatter Somer* ved døden affgaar vden lifß arffuing, daa same halffuegaard att følge forn: Jost Tomeßen igien och hanß arffuinger vden forhindring, och fandtiß forschr: eigendomb, att verre loughlig laugbøden threi samfelde ting for denne schøde, till neste federne och Møderne slegt effter lougen, och varbell till første ting indfördt, och stod forschr: Jost Tomß: med forn: Hanß Hanßen till wedermolsting der denne schøde gich beschreffuen.

Mandagen den 3 Octob: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrenßen Buch i Schierup, Søffren Jenßen ibid: Hanß Møller i Brøndsted Mølle, Søffren Pederßen i Gorsløff, Knud Pederßen i Suinholt, Peder Nielßen i Børchop, Nielß Therschelßen i Gaffuerslund, Søffren Jørgenßen ibid:

Stichtschriffuerenß thiener Jep Pederßen fordret domb imod dee Smedstrup *Sougnemend* effter sin i retteßettelße och opßettelßiß indhold.

Den sag Stichtschriffueren haffr: med Iffuer Huid i Gaffuerslund och Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig fremdelliß opsatt vdi 3 vger.

Hiemelet med opragte finger och eed Peder Laurßen och Christen Helleßen i Børchop, att dee i dag otte dage loughlig varbell gaff Iffuer Huid i Gaffuerslund och Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig imod domb att suare Peder Nielßen her till tinget i dag. Huor offuer Peder Nielßen i rettelagde en domb aff Holmandtz Heridtzting vdsted Aar 1669 den 14 Junij: och begierde same domb fornyet. Mødte ingen till giensuar bleff derfor opsatt vdi otte dage.

Forschreffuene personer same dag varbell gaff Søffrin Jørgensen i Gaffuerslund till hanß buopeell att suare Peder Nielßen her till tinget i dag: Och gaff Peder Nielßen hannem till beskylding for hand i dag otte dage komb i hanß huß med nogle soldatter, saa tillig sam dag, och vdaug aff hanß huß 2 tinfade kunde verre 2 Sldr: werd, och iche hand tillforne haffde ladet hann: vide huor meget hanß schatt vahr, eller hannem den kreffuet, formindte hand burde att schaffe hann: sine fade igien och der foruden stande thill rette som vedbør opsatt vdi otte dage.

Jost Tomeßen paa Regimentschriffueren Anderß Nielßenß veigne i rettelagde effterschreffne lydendiß. Efftersom hanß Kongl: Maytz: min allernaadigste arffue kongiß och herre mig allerunderdanigste haffuer andtaget och bestildt till att verre Regementschriffuer ved Obberste *Detløff Rantzous* Nationall Regemendte till hest som ehr oprettet in Mayo sidst forleden vdi Ribbe, Colding och Schanderborig Ambter paa den maade, omb saa vahr dee vdlagde bønder nogen trette schall paakome eller rytterne saa vit som dee staa vnder Landtz lou, haffuer ieg dennem thillbørligen att forbuare thillige och alle schifftere, ved same vdlagde Regemendtiß Guodtz, med Heridtzfougden att betiene och till bogß føre, med videre

hanß Kongelig Maytz: breff nodigste indeholder, Daterit Kiøbenhaffnß Slot den 13 Augusti: 1670 och schall andgaae fraa den 20 May nest affuigte, vill derfor haffue alle och ehn huer thill kiende giffuet, som till velbemte: min Her Obberstiß Regemente er vdlagt, att ingen sig till fordrester imod Konglig order siden forn: tid, enten dee gaarde som selff er Ryttere eller det Guodtziß beßidere, att lade holde nogen schiffte, vden min och Herridtzfougdenß offuerverelße, och naar sligt falder, eller och andre sager, verre sig huad det verre maa, huor vdi nogen sig kunde beßuerge, som Ambtschriff: och Ridefougderne till forne haffr: hafft med att bestille att daa ehr huer sligt hoeß Herridtzfougden vdi huer Herrit eller min fuldmegtig i min fraa verrelße det strax tillkiende giff: som mig det vden ophold haffr: att Referere saa erbyder ieg mig effter hanß Kongl: Maytz: ordre en huer saa vidt ret ehr att verre beforderlig, wenlig begierindiß aff rettenß betiendte paa huer sted, att dette till di vedkomendiß effterrettning motte leßiß paaschriffueß vdi tingbogen indføriß och mig igien tillhende stilliß. Actum Kolding den 10 Septemb: Anno 1670: *Andersß Lindwig Eghd:*

Hiemelet med opragte finger och eed Søffren Jenßen i Andkier och Nielß Tußen ibid: att dee i dag otte dage gaff Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund louglig varßell thill hanß buopeell att suare Jost Tomeßen Herridtzfouget her till tinget i dag. Dernest i rettelagde effterschreffne lydendiß: Effterßom Jeg for kort tid ßiden giffuiß aarsag att lade Her Raßmus Jenßen i Gaffuerslund her till tinget i rette kalde och derfor sendte till hannem thuende kaldtzmend, der di komb till gaarden, haffr vden tuill den gamble had sidet vdi hannem till den ene aff dem ved haffn Hanß Søffrinßen siden hand gaff hannem varßell for Hanß Jørgenßen i Breining daa hand gjorde sig till vederdaabber och kaldte hann: *penich* i steden for hanß rette døbte naffn Hanß och nu igien paa nye begyndt och kaldte hannem same øggenaffn *penich*, och aff sit huß vdkomen till hannem och med iffuer och store grumbheed anßøgt hann: och sagde huad vildt du *penich*, daa igien suarit vii schulle giffue eder varßell, di ord wahr neppelig wdald, som den fattig mand beklager førind hand stølper sine erme op till abbuen och slaar dicht paa forn: Hanß Søffrinßen, saa hand maatte giffue flucht aff gaarden och som hand ydermere siger ey att ville lade sig rode eller regere aff sin høstrue, som bad hannem opholde vdi sin hastigheed och lade warßelß perßoner sige huad dee schulle vdrete menß som den fattig mand sligt væmodelig beklagede, och min ret der offuer iche kunde komme och ladet hannem forstaae sligt vahr vbilligt och iche vell en prestemand andstaar med saadan offuer wold, en steffningß perßon att offr falde och giffue hannem anden naffn ind det hand i doben haffde bekomen, diß derpaa følgende suar her er tillstede, och iblandt andet med hanß egen hand schriffuer, att det same naffn *Penich* hand haffr: sagt till hannem vahr baade till Herridtzting, Landtzting, Landmode och for den høyeste ret Confirmerit och hand vahr indnu *penich*, menß som jeg ingenlunde troer Prestens ord i di maader och den fattig mand meget angerer sig offr: sligt it Øge naffn, hanß egen Sougne Prest haffr: giffuet hannem, huilchen burde att tillhielpe den kunde bliffue straffet som slig gjorde, och derfor klager offuer mig, att hand gaff hannem nu paa nye same Øgenaffn, formedelst hand gich did for mig, maa ieg endelig lade Hr: Raßmuß Jenßen till i dag hid Citere och begiere hand ville her i rette lade see omb ded ehr sandferdigt hand schriffuer, att ded Øgge Naffn *penich* hand haffr: giffuet hannem er Confirmerit till Herridtzting, Landtzting, Landmode, och for den høyeste ret, saa hand indnu ehr *penich* i steden for hanß rette døbte naffn hanß, derfaar setter i rette och domb begierer om hand iche sligt bør att effterkome och same hanß schreffte och ord louglig och tillbørlig beuiße eller derfor lide som ehn løgnere och fordi hand haffuer der for uden i saadan vbillig maader offuerfalden hannem och rettenß indgang och adgang forhindrit, att straffiß andre saadane grume *Menischer* till Eksempel.

Mandagenn denn 10 Octobris 1670:

Otte Windeßmend

Peder Tomeßen i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Madtz Smed i Andkier, Peder Søffrinßen ibid: Søffrin Staffenßen ibid: Hanß Staffenßen ibid: Søffrin Jenßen i Sellerup, Terchell Madtzen i Andkier.

Hanß Hanßen i Schierup betiente retten wdi Heritzfougdenß affuerelße.

Willomb Søffrinßen i Schierup toug sit tridie ting for deellemaall till Jenß Raßmußen i Schierup for 10 mk: dansche hand hann: er plegtig bleffuen for en saddell hand hann: haffde afflont och ey igien laffuerit, noch for 10 mk: leye aff kober kiedelle hand aff hann: haffuer londt, item en bog om *Echteschabß Doenter* werdie 3 mk: och till fierde ting wiidere sinn laugmaal effter loughen wille wdføre.

Mandagen den 17 Octobris Anno 1670

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenßenn ibid: Peder Tommeßen i Sellerup, Jeß Nielßen i Mørchholt, Tomiß Jennßenn i Andkier, Nielß Tueßenn i Schierup, Jenß Buch i Børchop, Peder Pederßen i Gorsløff.

Christen Nielßenn i Breining forordnit domer imellom Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund och Herritzfougden Jost Tomeßenn.

Hiemmellet med opragte finger och eed Christen Nielßenn och Laß Pederßen i Gaffuerslund att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jost Tomeß: Heritzfouget for sin buopeell imod domb at suare Hr: Raßmuß Jenßen eller hanß fuldmegtig her till tingett i dag: Peder Jenßenn paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne satte i rette och formindte att Jost Tommeßenn burde att lauere sinn tiende kornn till Hr: Raßmuß Jenßenn aff sinn jord och eigendomb eller derfor lide deelle och war herom paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne domb begierindeß. Jost Tomeßen war till wedermeelle och begierde sagen i opsettelße bleff derfor opsatt udi fiorten dage:

Den sag Søffrinn Mogenßenn i dag 3 vger tog i opsettelße imod Jost Tomeßen Heritzfouget bleff fremdeelliß opsatt udi trei wger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Christen Helleßenn och Peder Lauridtzenn i Børchop att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Søffrin Jørgenßen i Gaffuerslund mundelig her wed tinget imod winder at suare Peder Nielßenn i Børchop her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jeß Pederßen och Nielß Nielßenn att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Nielß Jepßen Smed i Schierup for hanß buopeell imod winder och domb at suare Peder Søffrinßen i Schierup her till tinget i dag:

Der nest for retten fremkomb Peder Lauridtzen i Schierup wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn att Nielß Jepßenn Smed i Schierup sagde till hannom andenn dagenn for St: Michelßdag sidst forledenn, och tilspurde hann: huor for hannß hoßbonde Peder Søffrinßenn haffde taget hanß best i sinn ploug nest forledenn Torßdag war 3 vger imod hanß willie och minde, dersom hand haffde giffuit hann: it ord derfor, kunde hand det bekomit saa hand iche torde tage det selff. Der nest fremstod Søffrinn Raßmußenn Tømmermand ibid: wande och bestod i lige suorne eed att hand same tid hoß war och hørde forn: Nielß Smed sagde forschr: ord till berørte Peder Lauridtzenn, ligesom forschreffuit staar. Saa fremkomb Peder Søffrinßenn Buch i Schierup och Staffenn Wideßenn ibid: wande och

bestod i lige eed, att dee war med Peder Søffrinßenn hoß forn: Nieß Smed same dag nemblig den anden for St: Michelßdag nest affuigte, effter att forschr: ord war taldt och tilspurde hannomb om hand wille staae wed dee ord det forn: Peder Søffrinßenn haffde hafft it aff Nieß Smedß bester i sinn ploug, huor till Peder Søffrinßen daa suaret att hand iche sagde ney der for det hanß dreng haffde sagt, att bestenn war nylig komen aff dretten saa det war suedig: huor effter forn: Peder Søffrinßen war tingßuinde begierindeß: Och der offr: ydermeere i rettesatte och formindte Nieß Smed bør att beuiße att hand haffuer hafft hanß best i sinn ploug wlouglig eller der for effter receßen lide for sin løyen achtig ord opsatt udi sex vger.

Peder Nielßenn i Børchop it Tingßuinde

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Bergete Christenßdatter i Børchop och Staffenn Nielßen ibid: som wande och kundgiorde wed æd med opragtefinger effter receßenn att dee hoß war hørde och saae i dag trei wger tillig om morgenen att Søffrin Jørgenßenn i Gaffuerslund och nogle aff sine med følgere slag sig ind for Peder Nielßenß bindhund kom ind i stoffuenn bandet gaff onde ord, truet med houg och slag att Peder Nielßenn schulle betalle ald det dee haffde opdruchen om dagen tilforne och om nattenn, huor till Peder Nielßenß høstrue suaret och bad dee wille giffue denn: tilfretz och tilspurde dennom huad dee med rette schulle haffue det schulle dee strax bekomme, menß inttet hialp saa kom Peder Nielßen i sin blotte schiorte aff sin senge kammerß bad denn: dee schulle giffue denn: tilfredtz och iche slaae hanß høstrue menß hann: dee schulle faae huiß dee med rette schulle haffue det achtet dee inttet, menß borttoug tou store tin fade, huer bedre ind en daller och løb wd ad dørinn dermed och slog dennom wd for bindhundenn igienn och gich saa bort med samme tinfade, och iche dee kiende eller vidste huad det war for nogle Søffrin Jørgenßen haffde med sig, huor effter Peder Nielßen nu i dag for rettenn det tridie ting frembød penge att wille betalle huiß hand med rette kunde restere och war her effter tingßuinde begierindiß:

Mandagenn denn 24 Octobr: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Peder Pederßenn i Gorsløff, Jeß Nielßenn i Mørchholt, Nielß Tueßenn i Schierup, Søffrinn Pederßen i Gorsløff, Jørgen Nielßenn i Ranß, Peder Søffrinßen i Schierup, Michell Madtzen i Sellerup:

Peder Buch i Schierup betiendte rettenn i dag wdi Heritzfougdenß affuerelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Ebbe Christenßen i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Hendrich Nielßenn i Welling for hanß buopeell imod domb att suare Hußfogden Johan Lehmeyr paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag: Huor offuer Hußfougdenß tiener Hanß Pederßenn paa sin hoßbondß weigne i rettesatte och formindte Hendrich Nielßen i Welling plegtig er att beuiße och giøre forklaring om det tømmer er forwist och huor hand det haffuer bekomit, som hand lod hoge det ny huß aff wed Cronensgaard i Stor Welling hand paabuor och i Lild Welling paa it bundegordtz affbrendte sted lod opsette 14 fag aff ny tømmer med ny ege buolle, som hand der fra igien haffuer fra gaarden till fremmede steder haffuer bort soldt, vden øffrighedß tilladelße Kongl: Maytz: Wildbahne och Schoffuen till ødelegelße och gaarden till ingenn opbygelße, meenendiß hand iche Kongl: Maytz: order och befalling haffuer effterleffuit och bør derfor att lide och stande till rette effter retmeßig paakiendelße och war herom domb begierindeß: Saa mødte ingen till wedermeelle bleff derfor opsatt udi 14 dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Jørgenßenn och Peder Nielßenn i Gorsløff att dee nest forleden Løffuerdag war 14 dage louglig warbelgaff Peder Tomeßen i Donß

mundelig imod winder och laugmaall att suare Jørgenn Staffenbenn i Gorsløff her till tinget i dag. Der nest for retten fremkomb Raßmuß Søffrinbenn och Michell Pederben i Gorsløff som wande och bestod wed æd med opragte finger effter recebenn att paa Kolding Marchendß dag imod afftenn komb dee till Jørgen Staffenben i Gorsløff och Peder Tomeßen i Donß wed Marchenet, som daa haffde tuschet heste med huer andre, och laae paa jorden och taalde nogle penge som Jørgen Staffenben schulle haffue tillschiff for en brun bleibet giending Peder Tommebenn aff hann: becomb, och daa hørde dee att Peder Tomeßen och hanß medfølgere sagde wii seer well hesten haffuer mangell paa det enne øye menß vii dog nøyeß med hannom. Noch wande i lige eed Hanß Søffrinben och hannß broder anden Hanß Søffrinbenn i Gorsløff att dee same dag hoß war paa Kolding Marchinß dag och hørde och saae ligesom forsch: tou mend for dennom wandet haffuer. Noch fremkomb Peder Pederbenn i Gorsløff, Anderß Tommeßen ibid: Tomiß Søffrinbenn, Hanß Klaußen, Nielß Jepßen ibid: och Søffrin Pederbenn ibid: som wande och bestod i lige eed att forleden Løffuerdag var 14 dage kom Peder Tomeßen i Donß och nogle sine medfølgere till Gorsløff i Jørgen Staffenbenß gaard som war fembte dagen effter hand becomb forsch: hest aff Jørgen Staffenbenn, och daa befandtiß same hest meget anderlediß ind dend war der Jørgen Staffenben dend haffde och haffde faaet mangell i det høyre øye saa wand ringen om øyen steenen war synder reffuenn och war for arget i Peder Tomeßenß wehre baade paa kiød och krop, huor effter Jørgen Staffenben war tingbuinde begierindeß:

Stichtschriffuerenn Lorntz Stielmacher hanß i rettesettelße imod dee Gaffuerslund Sognemend om deriß kierche tiende fremdeelliß med bege parterß beuilling opsat udi otte dage:

Huilche forsch: otte trofaste dannemend alle sambdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saa och hørde her i dag for retten frembkomb Nielß Jepbenn i Gorsløff paa denn enne, och Peder Pederbenn ibid: paa forn: Nielß Jepßenß børn nemblig Jachob Nielbenn, Nielß Nielbenn, Anne Nielßdatter, Maren och Mette Nielßdøtteriß weigne, paa denn andenn side, som dennom kiendtiß och tilstod saalediß udi ald wenlighed att vere Contraherit om huiß denn: kunde tilkomme effter deriß moder Sl: Appellonne Pederßdatter: att Nielß Jepbenn schulle giffue begge sinne sønner tou wng stude som nu findeß hoß hannom den enne suorthielmit och denn anden graaboldet dennom till fremtarff och bedste, hanß datter Anne Nielßdatter loffuit hand att giffue 6 Sldr: thill hindeß lære med weffuenn, och der forudenn hindeß fri kost till Paaske, førstkommendiß, dee tou mindste piger Maren som er 8 Aar och Mette i fierde Aar, loffuit Nielß Jepbenn att fremholde och nødtørfftig att forsiøne med øll mad schou och kleder ære och lere thill huer aff dennom bliffuer 16 Aar gammell, och saa giffue dennom til hobe 10 Sldr: dette forsch: loffuit och tilforplegtet forn: Nielß Jepbenn for sig och sinne arffuinger att holde alle sine berørte børn vdenn schade och schadisløß i alle maadr: huor effter forn: Peder Pederbenn paa børnenß weigne war tingbuinde begierindeß och stod Nielß Jepbenn till wedermolsting der dette winde gich beschreffuen:

Peder Nielßenß opsettelse i Børchop i dag otte dage findeß indført fremdeelliß opsatt udi otte dage:

Mandagen denn 31 Octob: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinbenn i Schierup, Nielß Terchelßen i Gaurslund, Jenß Buch i Børchop, Peder Tomeßen i Sellerup, Anderß Bertelbenn ibid: Søffrin Jenßen i Schierup, Terchell Madtzen i Andkier, *Madtz Smed* ibid:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Ebbe Christenßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hendrich Nielßenn i Welling for hanß buopeell imod winder och laugmaall att suare Hußfougen Johann Lehmeyr paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag.

Tygge Jachobßenn SchouRider opliuste nogle wbrente suin paa Kongl: Maytz: och Jegermes-
terenß weigne war optagenn i Gaffuerslund schoff vdi oldenen och findeß udi Schickballe om
nogen sig denn: wille wedkiende. Peder Jenßen paa Hr: Raßmuß Jenßenß weigne war till
wedermeelle och berette att der nogen suin war bleffuen borte for Hr: Raßmuß Jenßen som
hand lyste och liette effter.

Hußfougden Johan Lehmeyr it Tingßuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for rettenn
fremkomb Hanß Nielßenn Klinckhammer i Welling, Laß Nielßenn Klinckhammer, Olluff
Jepßenn, Hanß Nielßenn, Augustinus Ernst Großmand och Michell Hanßen ibid: som huer for
sig saauelsom eendregteligenn wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter
receßen dennom i ald sandhed fuld witterligt att were, att Hendrich Nielßenn i Welling
haffuer ladet hogge it huß 12 fag aff ny Sauschaarin tømmer med ny Ege buolle wdi wed
denn Cronegaard i Welling hand paabuor och lod samme huß sette paa det affbrendte bunde
gaardß sted i Lild Welling forn: Hendrich sig tilforhandellet haffr: dog om det aldt bleff ferdig
hogen wed Cronegaarden er dennom wbeuist, menß sidenn er forskreffuene huß igienn aff
berørte affbrendte gaard neder taget och bort førdt, huor effter Hußfougden war tingßuinde
begierindeß. Hendrich Nielßen war till wedermeelle och tilspurde forskr: windeßmend om
dee haffde seet hand till forskr: huß haffde hogen eller bekommenn noget wlouglig, eller aff
Cronens schouff, huor till dee suaret att dee haffde iche seet hand paa wlouglig steder noget
der till haffde hoggen: Varßell forn:

Bertell Marchußenn i Gudßøe Mølle fordrif domb imod Margrete Sl: Christen Harboeß i
Weylle effter i rettesettelße och opsettelßeß formelding her aff tinget wdgifffen nest affuigte
19 Septembr: och findeß No: 147: Saa mødte Erlig och Welforstandig mand Søffrinn
Pederßenn Suensk, borger och indwaaner i Weylle, som paa sin høstrue moder berørte
Margrete Harboeß weigne fremlagde it schrifttelig suar lydenndiß: Efftersom ieg wnderschr:
Margrete Sl: Christenn Harboeß effterlatte Enche, aff Erlig och Welforstandig mand Bertell
Marchußen boendiß udi Gudßøe Mølle till Holmandtz Herridtzting tiltalleß och søgeß for
adschiellige poster och beskyldinger hand min Salig hosbond paasiger effter hanß indlegß
formelding, først att min Sl: hosbonde ey sinn Contragt schall haffue holdenn med Weylle
Mølliß friheder och breffuiß laffuering effter offte giordte andsøgning. Der till suareß och
formeeniß at forn: Bertell Møller aldrig med sandferdig mand eller quinde schall beuislig
giøre att min Sl: hosbunde eller nogen anden haffde giort hann: nogen forhindring i ringeste
maader: med samme Mølliß frihed, att hand jou dend haffr: nødt som hanß formend aff
Arildtz tid for hann: nødt och brugt haffuer. Belangende med breffß lauering daa weed ieg
iche att dend giorde oprettet foræring mellom oß lyder paa nogenn breffue till hannom schall
laueriß. Ey heller haffuer min Salig hosbonde iche hafft andre breffue om forn: Mølle andre
ind min Naadigste forwndte benaadingß breff som forn: Bertell Marchußen siger och
forgiffuer aff min Sl: hosbonde haffuer werit begierindeß: Der till suareß att huer retsindig
och erlig menische kand well erachte, att hannom min benaadingß breff inttet tilkommer, att
haffue udi forwaring menß ieg dend selff att nyde och beholde, for det andet hand och
foregiffuer att den giordte och oprettet forening ey er paa saa gyldtig papiir som det sig bør
medenß dend der fore at schulle were død och machteßløß, der till suareß at dersom forn:
Bertell Marchußenn wille lade sig bequeme och leße Kongl: Maytz: Naadigste wdgifffuene

forordning om det stemplet papiir daa formeener ieg at hand schall see och forneme, att papiiret er noch saa gyldtig at der wd indenn imod Kongl: Maytz: forordning ingen forseelße findeß begaaet, for det tridie, hand och foregiffuer, at ieg hann: slig bekostning hand paa samme Mølle med bygning haffuer andwendt bør och schall wed saa god heffd och magt holde, som det en Mølle udi alle maader wedkomer, belagende det gienpart Tingbuinde som hand haffuer udi rette lagt siøniß iche att giøriß behoff denne gang noget der till att suare, effterdi der røriß aldeelliß intet om i woriß forening om nogen siun, huor at Bertell Marchußenn schulle annamme forn: Mølle, men dend att andtage och holde dend wed lige och magt som forsuarligt kunde were effter foreningenß indhold, belagende dee trede treer effter woriß forening er Bertell Marchußen well beuist at hann: er forn: treer tilbudenn, paa Holmandtz Heritzting som hand med sandferdighed iche kand benegte. Effter forn: posterß omstendigheder formeener ieg och setter udi rette om forn: Bertell Marchußenn iche jou bør och plegtig ehr sinn for Ening hand imellom sig och min Sl: hosbonde och mig om forn: Mølle giort och oprett haffuer, som en erlig mand udi alle punchter och ord, bør at holde och effterkomme, der forudenn at betalle mig dee penge som indnu resterer, saauelsom denne mig w=nøduendig tretteß paaførelße och ieg for hanß tiltalle fri at were, och er herpaa enn retmeßig domb begierindeß, er begierindeß att dette mit indleg maa leßiß paaschriffuiß och indföriß i huiß for retten affsagt worder, och mig gienpart der aff tilstilleß. Datum Weylle den 31 Octob: Anno 1670: *Margrette Salig Christen Harboes Effterlatte*. Huilchet alle forskr: Breffue her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i denn: selffuer wduißer, huor offuer dee bød denn: i rette paa bege sider med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

Hæderlig och Wellærdte Hr: Raßmuß Jenßennß fuldmegtig Peder Jenßenn fordrif domb aff Christen Nielßenn i Breining Setfouget imod Jost Tomeß: Herridtzfouget om resterinde tiende kornn till Hr: Raßmuß Jenßen effter opsetteliß formelding indført nest affuigte 17 Octob: och der offuer i rettelagde Hr: Raßmuß Jenßennß schrifftelig fuldmagt lydendiß: fuldmegtigeß Peder Jenßenn wed rettenn att søge Jost Tomeßen for min tiende aff huiß gaarder hand haffuer i brug effter receßenn for indwerinde Aar, och dersom Jost Tommeßenn beraaber sig paa nogen Contragt daa at fremwiße at hand effter sit løffte ærlighed och opreigtighed imod mig haffuer beuist ellerß same Contragt iche att achiß huor om hand tilforne er adwarit, ellerß weed well Jost Tomeßen *Ordenantzens* ord huor effter hand bør sig att rette, huor fore ieg formeener hand mig min tiende bør at forschaffe, eller derfor att lide deelle er herpaa en retmeßig domb begierindeß. Actum Gaffuerslund den 31 Octob: Anno 1670, *Raßmuß Jensen m:m*: Jost Tomeßenn war till wedormeelle och begierde sagen fremdeelliß i opsetteliße till siette wgeß dag, efftersom hand nylig fra Landtzting er hiemkomenn, saa hand derpaa sine haffuende beuißer och reigtig forklaringer kunde opsøge, och fremwiße, dett hand reigtig haffuer betald och Clarerit Hr: Raßmuß sinn tiende, menß Hr: Raßmuß Jenßen iche haffuer Clarerit tiende till hann: aff den Crongaard hand paabuor i nogelle Aar effter hanß festebreffß viidere formelding huilchet Jost Tomeßen nogle gange aff Setfougden Christenn Nielßenn som er Prestenß medhielper begierde, huor offuer Christen Nielßen saalediß affsagde, dett hand iche widste retter herom att kiende ind Jost Tommeßenn jou bør att betalle Hr: Raßmuß Jenßen huiß hand hannom med rette kand schyldig bliffue for sinne gaarderß tiendekornn till Presten effter receßenn och ordenantzenn indenn 15 dage eller deelle att lide:

Stichtschriffuerenß tiener Jep Pederßenn fordrif domb paa sin hosbonde Lorntz Stielmacherß weigne om Gaffuerslund kiercheß korntiende tuende mennd paa Sognemendiß weigne stander for och i feste haffr: iche haffuer forbrut deriß feste effterdi dee iche tiendenß affgiffit i rette tider fuldkomen haffuer lauerit effter deriß festebreffß indhold, och frem eschet festebreffuit

och huiß dee haffde denn: kunde were till befrielße och begierde endelig domb effterdi sagenn kom i opsettelße nest affuigte 12 Septembr: først i sex wger och siden med beuilling till i dag: Endeelß aff Gaffuerslund sognemend mødte och formindte iche nogen domb burde att gaae om deriß Sognetiende dee samptelig i feste haffuer, før ind meenige Sognemend der for bekomb louglig kald och warbell med flere ord och talle denn: derom imellom faldt:

Sellerup mend it Tingbuinde:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Søffrin Pederßen i Gorsløff, Jørgen Nielßenn i Ranß, Christen Nielßenn i Breining, Laß Klinckhammer i Welling, Frandt Willomßen i Andkier, Tomiß Madtzenn i Breining och Raßmuß Nielßenn i Lundmølsted som huer for sig saauelsom Eendregteligenn wande och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn dennom i ald sandhed fuld witterligt att werre, det dee Sellerup Cronegorde er gandsche forschyldet, alligeuell deriß brug och auffling er heell ringe, saa dersom øffrigheden iche haffde hafft offuerberbell med dennom baade med schatter landgielde och arbeid haffde dee iche kunde bleffuit wed gaardenne, huor effter *Michell Madtzenn* och Peder Tommeßenn paa deriß ehen och dee andre Sellerup mendß weigne war tingbuinde begierindeß och war Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß paa høyst bemte: Kongl: Maytz: weigne till wedermolsting der dette winde gich beschr: och samtychte dette winde vden wiidere warbell att motte wdstediß:

Proviandforwalter Nicolaus Berntz en domb.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßenn och Ebbe Christenßenn i Smidstrop at dee i dag otte dage louglig warbelgaff *Hendrich Nielßen* i Welling for sin buopeell imod dombß affsigt att suare Nicolaus Berntz eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, huor offuer Peter Rodtsche *Indwaaner* i Fredericia fordrit domb imod *Hendrich Nielßenn* effter tingbuinde och i rettesettelßiß indhold i Tingbogen indført nest affuigte 25 Juli huor effter till siette wgerß dag ey for adschiellige aarsager och Heritzfougdenß affuerelße faldt nogen domb der offuer effter affhiemmellet ny ind Citering och indloffuerede Documenter begierde endelig domb och der offuer først i rettelagde it thingbuinde her aff tinget wdsted forschr: 25 Juli, och findeß der wed i rettesettelßenn indført. Der nest it forbudß winde och her aff tinget wdsted nest forleden 6 Juni indholdendiß att Jenß Søffrinßen daa paa Proviandforwalterenß weigne haffuer det tridie ting forbødenn *Hendrich Nielßenn* i Welling att befate sig med wiidere aff Sl: Jeß Pederßenß gaard och eigendomb ind hanß kjøbebreff wduißer entenn i byen march eller schou ingenstedß wndtagen i nogen maader, saa frembt hand der for iche wille lide for whiimmelt. Item frembtillet Proviandforwalterß schrifftelig indleg hand til forne haffuer ladet i rettelege som formeldte: Efftersom den sag imellom mig wnderschreffne och *Hendrich Nielßenn* i Welling er optagenn till siette wgeß dag daa effterdi ieg nest forledenn denn 25 Juli her inden tinge haffuer beuist med kjøbebreffue schøder och adkombst, effter derom tingßwindeß wduißening at affgangen Lauge Raffnß buolig och tillegelße udi Lille Velling iche haffuer tilhørt Sl: Jeß Pederßen eller hanß arffuinger, menß efftersom det udi deriß och medarffuingerß kjøbebreffue och schøder er wndtagenn det och louglig effter lougen aff Lauge Raffnß arffuinger er laugbødet for dee mig det schødt haffuer som och beuist ehr, och daa ingen aff Jeß Pederßenß eller Hanß Raffnß arffuinger er fremkommenn, sig wedkiendt nogen lod dehl eller rettighed der till at haffue i nogenn maadr: mit wdgifffenne kjøbebreff till *Hendrich Nielßenn* ey helder anderlediß er eller wiidere forstaaeß att haffue soldt hann: ind saa wiidt Jenß Pederßen forhen hafft och eyet haffuer huilchet det i sig selffuer forklarer *Hendrich Nielßen* ind och som med hanß egen haand er beuist och tingßwinde wduißer, haffuer kiendtiß sig aff mig ey wiidere att were tilsoldt i dend bundegaard i Velling med sin rette tillegelße ind ieg aff Sl: Jeß Pederßen och hanß høstrueß arffuinger mig tilforhandellet

haffuer, effter derom i rettelagde Documenters indhold, huor vdi ieg mig dog haffuer wndtaget fiske damme eller huiß wandtilløb fra same Jeß Pederßenß grund kand falde, och till det som ieg paa mit hoßligennde eigenndomb kand haffue, huilchet *Hendrich Nielßenn* for sig høstrue och arffuinger haffuer loffuit ieg mig till fiskeri maa nøtig giøre wdenn forhindring effter talle mig min høstrue och arffuinger vden schade och shadesløß, aff forberørte seeß klarligenn forbemte: *Hendrich Nielßenß* w=beschendentlig medfart, och adschiellige øffuede ordschab och bedriffter som iche well schall kunde forsuariß, jeg will haffue mig forbeholden effter louglig medfart hannom ved landß loug och rett for at søge och tiltalle, och alleniste nu begierer domb i hoffuit sagenn, belangende min hoßligennde grund hand wed indbilding sig tileigner, bode till Hanß Raffnß och Lauge Raffnß gaard saavidt ieg mig med adkombst beuißer till att vere berettiget och louglig trei ting for St: Hanßdag till Holmandtz Heritzting haffuer ladet affliuße och forbyde, *Hendrich Nielßenn* i Welling iche at befatte sig med viidere aff Sl: Jeß Pederßenß gaard och eigendomb ind hanß kiøbebreff wduißer, enten i bye march eller schou ingennstedß wndtagenn i nogen maadr: saa frembt hand iche will lide for whiemmelt, som med tingßwinde wdsted denn 6 Juni nest affuigte beuißeß huor imod hand dog aff formastelße och egen sindighed eller andreß tilschyndelße haffuer giort som aff indgiffuene klage seeß och erfahriß, huilchet endeell beuist er och ydermeere beuißeß schall aff forberørte med wiidere aff Documenterne kand med fart for er meldt bør stande till rette for effter louglig som wed bør och inttet effter denne dog wiidere att befatte sig med noget aff forn: gaardß tillegelße end hand med kiøbebreff beuißer louglig att haffue sig tilforhandlet huorpaa en retmeßig och forsuarlig domb begieriß med begiering dette for rettenn mote worde andseet lest paaschr: och indført udi huiß herom for rettenn worder affsagt och mig igien tilstillet tillige med dee andre udi retten indlagde Documenter. Datum Fredericia den 29 Augusti 1670 *Nicolaus Berndtz*: Saa mødte *Hendrich Nielßen* och begierdte sine fremlagde breffue ind ført nemlig it kiøbebreff berørte Nicolaus Berntz: Hendrich Nielßenn giffuit haffuer, huor udi Nicolaus Berntz selger och affhender till *Hendrich Nielßen* hanß høstru och arffuinger den gaard och eigendomb i Lild Velling Sl: Jeß Pederßen haffuer paabuod for feide tiden och hand sig effter hanß død tilforhandlet haffuer effter schøder och adkombsterß indhold, for berørte gaard och eigendomb med ald sin rette tillegelße aldeelliß inttet wndtagenn det werre sig gaardsted, hommelgaard, abildgaard, kaalgaard, agere och enge, schou och march, buoliger och enmercher vden fisker dammene med fiskeri alene, ligesom forn: Jeß Pederßen det for hann: vnder haand och heffd hafft haffuer och med rette før och bør der till at lege inden och vdenn alle marcheschiell, hand bekiender att haffue annamit och opbaarinn rede penge och sin nøyachtig betalling effter egen wilge och minde och derfor ey der effter kiendiß sig eller sine arffuing ydermeere lod deell rett eller rettighed att haffue udi eller till forskreffne gaard och diß med rette tillegendiß eigendomb menß schall och maa følge *Hendrich Nielßen* hannß høstrue och arffuing for it fuldt frit och fast erchende eigendombß kiøb till euindeligen eye och eigendomb ey schyldendiß och wigienn kallendiß till euig tid, med diß viidere bemelding war Daterit denn 3 Januari 1670: Der nest berørte Nicolauß Berntz fuldmagt lydendiß: Fuldmagt giffuiß Augustinus Ernst Großmand att giffue *Hendrich Nielßenn* aff Stor Welling i mit naffn den schøde for Holmandtz Heritzting paa Jeß Pederßenß gaard i Lild Welling som ieg hann: haffuer soldt och kiøbebreff formelder, huor imod hand schall lade sig telge 90 daller och giffue *Hendrich Nielßenn* hanß haandschrift igienn, huilchen Augustinus for rettung det ieg germed approbere och schall were lige saa gyldig som ieg selff tilstede war. Fredericia den 21 Februari 1670 *NBerntz*: Derpaa fulde en schøde effter louglig laugbod med foregaaende warbell thill Landtztung och Heritzting herpaa tinget wdsted nest forledenn 21 Februari huor udi Augustinus Ernst Großmand paa Welbemte: Proviandforwalterß weigne fuldkommen affhendte soldte och schødte fra Proviandforwalter Nicolaus Berntz och hanß arffuing indtill *Hendrich Nielßen* hanß høstrue och arffuinger forschr: Bundegaard och Eigendomb Sl: Jeß Pederßen for *feide*

tiden haffuer paabuod med ald diß rette tillegelße effter kjøbebreffuitß formelding, och derfor opbaarin sin fulde nøye och redelig betalling effter egenn wilge och minde effter deß wiidere wdföring. Item it tingbuinde och her aff tinget wdgiffuenn den 25 Juli sidst forledenn som till meening indeholder att daa for rettenn haffuer wondenn Anderß Søffrinßenn Schemager i Welling sig att kunde mindeß siden *Keyßerenß Krigßtid* daa hanß Sl: foreldre komb till dett bundebuolig att buo i Lild Welling Lauge Raffn sidenn paabuode och daa imedeller tid dee war paa buoliget gjorde dee deriß arbeide och gaff deriß landgielde till Sl: Nielß Raffnn effter som baade Nielß Raffnn och Lauge Raffn daa begge paa gaardenn buode, menß sidenn effter Nielß Raffnnß død komb Lauge Raffnn paa samme buolig fra gaardenn, wiidere weed hand iche att winde derom, dernest haffuer wonden Peder Pederßenn i Welling och Otte Pederßenn i Smidstrop dennom fuld witterligt ehr, at berørte Anderß Schomagerß foreldre, gjorde deriß arbeide och gaff deriß landgielde aff forskreffne buolig men dee derpaa buode till Nielß Raffnn, och siden bleff Lauge Raffnn och Jeß Pederßenn imellom sagt att Lauge Raffnn komb aff gaardenn fra hann: paa same bundebuolig, att nyde sinn lifftid, och samme buolig med diß tillegelße er aff samme bundegodtz grund och eigendomb. Noch haffuer wondenn *Anderß Nielßen* i Welling, *Christen Christenßenn*, *Søffrin Nielßen*, Jenß Giermandßenn, Staffenn Bull, Nielß Hanßen ibid: och Nielß Pederßenn i Smidstrop enn huer for sig saauelsom eendreteligenn fuld witterligt att were och noch som kand erindre att forn: Anderß Schomagerß foreldre buode paa forschr: buolig, item att Lauge Raffn och Jeß Pederßenn bleff imellom sagt att Lauge Raffnn kom aff gaardenn fra hannom paa same buolig att buo och nyde sin lifftid och samme buolig med diß rette tillegelße er aff samme bundegaardß leye grund och eigendomb och haffuer hørt sige at effter Lauge Raffnnß død schulle samme buolig werre hoffuit gaardenn igien følgachtig. Indnu enn schreifftelig attest saa lydenndiß: Efftersom *Hendrich Nielßenn* i Welling haffuer verit mig wnderschreffuene Christenn Nielßen *Hollmgaard Borger och Indwohner* i Fredericia mit sandferdig winde begierinde, belangende ieg med Peder Raffn Herritzschriffuer war offuerwerinde eigendombß kjøb imellom Proviandforwalter Nicolaus Berntz och hannom effter sluttede paa stedenn schreffuen wel forseiglet och wnderschreffuenn kjøbebreffß indhold aff Dato den 3 Januari nest forleden, daa er det saa wed min høyeste æd udi ald sandhed att berørte dag war forn: Peder Raffn och ieg ombedenn aff *Hendrich Nielßenn* at med følge udi Proviandforwalterß huß udi Fredericia, huor wii hørde deriß forening att om rørte Nicolaus Berntz fuldkommen solde Hendrich Nielßenn denn bundegaard i Velling Sl: Jeß Pederßenn haffuer paabuod och fra død med buoliger enmercher och ald sin rette tillegelße der till hør och aff Arildtz tid tilleget haffuer aldeeliß intet wndtagenn, vden den tilladelße att hand maae fiske i dee damme hand selff paa same gaardß grund haffuer ladet kaste och med fisk besette dog Hendrich Nielßenn paa grundenn wden schade, och der fore tiltalde Nicolaus Berntz och med rede penge affbetalde wndtagenn 90 Sldr: Hendrich Nielßenn gaff hannom haandschriefft paa, som schulle bestaae indtill hand paa Holmandtz Heritzting gjorde hannom laugfast schøde, huilchet kjøbebreffuit i sig selffuer well wiidere forklarer, och ieg ydermeere will were gestendig och bekrefftige huor ombediß och fornødenn giøriß till witterlighed mit Zignete wnder trøcht och wenlig ombedet mine med borger Jerlou Lauridtzenn och Nielß Nielßen med mig till witterlighed att wnderschrieffue. Actum Fredericia denn 22 Augusti 1670: *Christen Nißen Hollemgaard (L:S:) Jerlou Lauridtzenn Amisbøll, Nielß Nielßen Eghandt*. Och for det sidste *Hendrich Nielßennß* schriefftelig suar som formeldte, efftersom Proviandforwalter Nicolaus Berntz en proceß wed en procurator aff Fyenn, imod mig haffuer opreigst belangende denn selffeiger gaard i Lild Welling Sl: Jeß Pederßenn haffuer paabuod och jeg hannom affkiøbt haffuer, it aff deß tillegendiß buoliger at wille fra wende saa haffuer ieg med Proviandforwalterß egenn forseiglet och wnderschreffne kjøbebreff att beuiße det hand mig haffuer soldt samme gaard och diß med rette tillegendiß buoliger, enmercher och eigendomb saa wiidt aff Arildtztid der tilleget haffuer aldeelliß intet wndtagen aff aldt det som hør och

bør der till att lege med rette vden huiß ieg hannom beuilgede at fiske i damene naar hand løstet mig vdenn schade, huor for ieg hannom med rede penge och gode heelle daller haffuer betaldt, same woriß sluttede kjøb och forening beuißeß med dee dannemendß wnderschriffuelße det war offueruerinde deriß sandhedß wiidere forklaring, meenendiß der for effterdi det baade med Hr: Proviantsforwalterß egenn førde winder saauelsom andre dannemendß winde er beuislig giort att same buolig Lauge Raffn haffuer paabuod er aff gaardßenß grund eigendom och rette tillegelße hand mig fuldkomen vnnder it kjøb soldt haffuer, bør effter hanß wdgiffuene kjøbebreff saauelsom derpaa giorte schøde mig min høstrue och arffuing følgachtig at were, och hand som enn opreigtig mand sit kjøb att holde mig vdenn fortred och schade, och iche tilladeß mig fatig eenfaaldig bundemand imod receßen med en fremit Landtz procurators wfornøden praticher at trebulere heldst fordi dersom Proviantsforwalter nogenn behøffuede, findeß her well udi Herridtet boesat opreigtig dannemend, som iche ehr ting stude eller lader sig gemeenlig bruge for procurator hann: aff øffrighedenn der till kunde bleffuen forordnit, er warter herpaa en forsuarlig domb och begierer gierne dette mit korte suar motte leßiß paaschriffuiß och indføriß udi huiß herom for rettenn affsigeß. Actum Welling den 29 Augusti Anno 1670: *Hendrich Nielßenn*. Huilchet alle forschr: tilforne indlagde breffue och documenter her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i dennom selffuer wiidtløfftiger wduiße: huor offuer dee bød dennom i rette paa begge sider med flere ord och talle denn: derom imellom faldt: etc:

Mandagenn denn 7 Novembr: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßenn ibid: Peder Pederßenn i Gorsløff, Jørgen Nielßenn i Rannß, Jenß Buch i Børchop, Nielß Tueßen i Schierup, Tomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund, Hanß Lund i Sellerup.

Denn sag Hußfougden Johann Lehmejr i dag 14 dage bekom i opsettelse imod Hendrich Nielßenn i Welling, fremdeelliß opsatt udi enn maanit.

Stiftschriffuerenß tiener Jep Pederßenn paa sinn hosbondß weigne, adwarit Peder Jenßen och Hendrich Nielßenn samt Smidstrop sognemend i Smidstrop och Welling att dee till Stiftschriffueren udi retter tide yder och lauerer Smidstrop kiercheß andpart korn tiende denn: tilkomer indwerinde Aar att yde, efftersom hand med Kierche Wergen Søffrin Pederßenß haandschriff beuiste hand der for till kierchenß biugning och nødwendighed haffde giort forstreckening huor imod denn: tilbørligen schulle worde Quitterit och begierte indført:

Tyge Jachobßenn SchouRider paa Kongl: Maytz: och ObberJegermesterß weigne lyste effter nogle wbrendte suin, paa schoffuen i Kongl: Maytz: oldenn war indtagenn, och satt i huiß vdi Schickballe som igien der om natter tide er wdtagen:

Der nest afflyste och forbød att ingen maa hogge eller hogge lade, noget vdi schoffuene vden øffrigheds tilladelße, meget mindre torffue føre eller i andre maader for kome vnder straff som ved bør, item forbød ingen att maa holde giedder, buche eller wlemit hunde saafrembt dee derfor iche wille straffeß som wed bør, och war her effter tingßwinnde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Poffuell Pederßenn i Brøndsted och Peder Jenßen i Tolstrop att dee i dag otte dage loughlig warbelgaff Mortenn Tommeßenn i Piedsted for hanß buopeell imod domb att suare Hanß Pederßenn i Brøndsted her till tinget i dag: Huor offuer Hanß Pederßenn i rettelagde it tingßuinde her aff tinget vdgiffuen Aar 1661 denn 28 Januari indholdendiß: Mortenn Tommeßenn haffuer sig tilforplegt effter sin wnderschreffuene

Contract att giffue och betalle sin Stibdatter Appellonne Tomiðdatter 40 Sldr: naar hun bliffuer 16 Aar gamell wden schade och shadesløß i alle maadr: foruden hindeß nødtørstig fremholdelße, huilchet forskr: Contract och Tingßuinde her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i denn: selffuer widtløfftiger wdwiiber: huor offuer Hanß Pederßen i rettesate och formindte att efftersom hand haffde bekomen forn: Appellonne Tomiðdatter till Echte, att forn: Mortenn Tomeßenn burde berørte sin forplegt att holde och forskr: 40 dr: inden 15 dage at betalle eller derfor lide namb och wdwordering i sinn buo och guodtz huor det findeß och war her effter nu i dag endelig domb begierindeß: Morten Tomß: mødte iche ey helder nogen paa hanß weigne till wedermelle eller imod sigelße i nogen maadr: bleff tildømbt forskr: 40 dr: schadisløß effter sin forplegt inden 15 dage att betalle eller derfor effter receßenn were namb wndergiffuen:

Peder Pederßenn i Gorsløff i dag till tridie tinng opliuste it suort huet stud vngnød som er kommen wagß till hanß Queg i somer, om det komer nogen gotfolch till findeß det hoß hann: whuld och wduld och haffuer till merch it huoll igiemell det [mangler] øre, och war her effter tingßuinde begierindeß:

Mandagenn denn 14 Novembris Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinnßenn i Schierup, Peder Pederßenn i Gorsløff, Jørgen Nielßenn i Ranß, Nielß Tueßenn i Schierup, *Michell Madtzenn i Sellerup*, Peder Tommeßenn ibid: Jep Nielßenn i Winding, och Peder Jenßen i Smidstrop.

Hiemmellet med opragte finger och eed Knud Madtzenn och Raßmuß Jenßenn i Winding att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Iffuer Poulßen nu boendiß i Weylle imod deellemaall och beschylding att suare Anderß Hanßen i Winding her till tinget.

Søffrinn Mogenßenn i Andkier i dag det tridie ting tilbød it tiende føll hann: tilkomb i Aar at wdgiffue och her effter ey wiidere ville suare der till.

Hanß Hanßenn i Schierup betiendte retten.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrinn Kieldßenn och Nielß Søffrinnßenn i Andkier, at dee i dag otte dage louglig warbelgaff Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund for hanß buopeell imod winder at suare Jost Tomeßen Heritzfouget her till tingett i dag: for retten fremkomb Peder Tomßenn i Winding och Jenß Jepßen ibid: som Jost Tommeßenn tilspurde huo der forleden sommer gjorde sig den affgrøde nøttig aff den haffue legendiß till Hanß Christenßen øde huß i Andkier, om dee befattet denn: noget dermed, huor till dee suaret att Hr: Raßmuß Jenßenß folch lod den auffle, och dee tuinde gange haffde werit i Gaffuerslund hoß Hr: Raßmuß Jenßenß høstrue och begiert dend i leye, huor till hun suaret att dee selff wille lade dend slaae och iche Jost Tomeßen bekomb noget aff deß affgrøde forleden sommer, dernest for retten fremstod Peder Tomeßen i Sellerup, Anderß Bertelßen, Søffrin Mortenßen, Hanß Tomeßen Lund som och wande och bestod i lige suorne eed att Jost Tomeß: iche befattet sig forledenn sommer med Sellerup Hoffgaardß grund, Stabelingß Eng eller Folquær Haffue i nogenn maadr:

Jost Tomeßen fodrit domb effter sin i retsetelße indført nest affuigte 3. Octob: och findeß No: 156 Hr: Raßmuß Jenßen mødte och der till suaret: Efftersom Jost Tomeßenn den 3 Octob: nest affuigte for rettenn haffuer oplest aff it Maculatue nogen snach om *penich* foregiffuende att Hr: Raßmuß burde att beuiß att same naffn haffuer verit agerit till Landtztinget och for den høyeste rett och for detß beschylding paa forberørte steder att were frikiendt eller och ieg

derfor schulle bliffue enn løgnere huilchet er min ære och embede noget for ner, saa formeener ieg Jost Tomeßen bør att beuiße først att den dannemand som aff hanß Exelentz Obber Camerhere, och Kongelig Amptmand paa hanß Maytz: weigne er tilforordnit rettenn att betiene paa Holmandtz Heritzting udi alle dee sager Jost Tomeßen ere jntereberit udi haffuer beuilget same snach for retten udi tingbogen att motte indföriß som billigenn burde at schee. Det 2: att frem wiiße paa stemplet papiir Conciperit och daa for retten loughligen fremlagt och paaschreffuenn indleg efftersom Heritzschriffueren iche daa war tilstede, som sligt strax udi tingbogenn kunde indføre, disligest och den kundschab paa stemplet papiir och loughligen for rettenn paaschriffuen huorpaa hand sin andgiffuende snach Funderer eller at lide effter Kongelig Mandat *Daterit* Kiøbenhaffen den 27 Februari 1664 indholdendiß att inttet for retten maa accepteris eller for gott erkiendeß som iche er schreffuit paa trøcht papiir, wnder hoß føyede straff: For det 3: Efftersom aff Welb: Hr: Landtzdomerß domb affsagt paa Wiborig Landtzting den 25 Septem: 1661 och aff den høyeste retteß domb affsagt den 31 Juli 1662 klarligen erfariß same sag om penich att were agerit huor ieg for deß beschylding er frikiendt, som slutteningenn udi dommene øyenschinligenn wduißer, ti naar nogen for wederpartenß beschylding er frikiendt er sagen gierne Confirmerit ti ieg huerchen det første haffuer neffnit ey helder kand det affschaffe til med er det iche it beschemelßiß naffnn men it ærligt binaffnd som mange erlig och fornehme mænd haffuer, och sig well lader befalde, huor fore ieg formeener Jost Tomeßen bør att bliffue denn samme hand mig haffuer sightet for thi huo som ære will winde schall ære woffue. For det 4: Effterdi den høyeste Rettiß domb wdtrøcheligen formelder att ald dend tuistighed som haffuer verit imellom Hanß Jørgenßen Giesten och mig iblant huilche och haffuer werrit den action om det naffnn *penich* paa alle sider schall were opheffuit, formeener ieg att Jost Tomeßen som same sag uden ald nød wendig aarsag aff it trettekier och it wrolig hierte med hadsche kløer haffuer igienn opradztet hanß Kongl: Maytz: iche till ringe præiuditz i sin høyhed haffuer i saa maade begaaet *Crimen Læse Mayestatis* och der for bør att lide som den der forachter hanß Kongl: Maytz: och denn høyeste rettiß domb, huilchet kongelig betiendter well haffuer udi acht att hanß Kongl: Maytz: høyhed beuißeß wnderdanigste och tilbørlig respect och Maytz jntereße och bedste med wnderdanigste lydighed udi alle occasioner søgeß som en huer achter att forsuare, och er herpaa en retmeßig domb begierindeß, aff denn dannemand som aff hanß Exelentz Obber Kammerhere paa hanß Maytz: weigne ehr tilforordnit rettenn att betienne paa Holmandtz Heritzting udi dee sager Jost Tomß: er jntereberit: Der till suaret Jost Tomeßenn at denne Hr: Raßmuß Jenßenß bedriffit maa vell vere enn aff hanß actioner som hanß Erwerdighed Bischoppen, paa klager och hanß schriffuelße viidere wduißer, som hand nu med wiidtløftig snach ville sig fra befrie, thi naar ordene i dee domme hand sig paaberøber bliffuer rettelligen obseruerit att Hanß Heedemand hannß andgiffuende iche kunde beuiße, som her med hanß egenn haand schee kand, daa befinder well denn gunstig øffrighed huad for en fredsommelig personn hand er, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

Jost Tommeßen satte i rette effter for indførte warbell och tingbuinde att effterdi hand beuißer hand iche haffuer bekomit noget aff den affgrøde till Hanß Christenßenß øde huß i Andkier, item ey heller aff Sellerup Houffgaardß grund enten Fogelkierß Haffue eller Stablingß Eng forleden Aar eller det sig i nogen maader nøttig giort, om hand daa iche for deß affgrøde bør fri at werre, bleff derpaa aff Hanß Hanßen saalediß sluttet, att effterdi Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund er till wedermeelle och ey noget imodsiger daa widste hand iche anderlediß der om at kiende ind Jost Tomeßen jou for same affgiffit der aff bør fri att werre.

Sluttening till for indførte domb: Daa effterdi Hr: Raßmuß Jenßenn her selff personlig till første ting effter foregaaende warbell imod denne protestation haffuer i rette møt och sagen daa i opsettelse till i dag som er siette wgeß dag optagenn hand daa och nu igienn personlig i

rette møder och widtløfftig mundelig suar imod denne hann: tillagde bedriff fremsetter och ey noget nøyachtig sig till befrielse fremleger. Hanß Søffrinßenn møder och med sin wæmodig klage som tilforne offuer prestenn Hr: Raßmuß Jenßen, at hand nu paa ny igien iche alleniste haffuer kaldet hannom øgenaffnn *penich* medenß der for uden slagenn och forjaget hann: aff sinn gaard wden schyld och brøde der hand did for Jost Tomeßen war henschicket, at giffue warßell, huilchet Hr: Raßmuß Jenßenn ey benegter, eller imod siger, medenß her for retten i dag nogle gange standhaftig hann: samme øge naffnn *penich* haffuer kaldet, daa kunde Setfougden Hanß Hanßenn iche rettere wiide her udi att kiende, ind at Hr: Raßmuß Jenßenn fordi hand haffuer slaget och for jaget denn personn aff sin gaard, som war der paa denn maade indkomen at giffue warßell ind att hand jou derfor effter lougenn bør hoß øffrighedenn at affsoene och fordi hand saadan wtilbørlig gierning giort haffuer, och der till giffuit forn: Hanß Søffrinßen it øgenaffn och kaldet hannom *penich*, och derpaa hørinde straff andre till Exempell iche kand min domb tilkomme, ind findeß sligt till dee gunstig Hr: Landtzdommerß paakiendelse.

Noch satte Jost Tomeßen i rette effter for indførte warßell och formeente at denn oprettet schriftelig Contract imellom Hr: Raßmuß Jenßenn och hannom andlangende tiende aff hanß gaard bør effter diß indhold saalediß at forbliffue indtill Hr: Raßmuß beuißer at Jost Tomeßen der effter sig iche haffuer forholdenn, opsatt udi fiortenn dage:

Søffrin Kieldßenn i Andkier it Tingßuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee sae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Tommeßen i Sellerup, Søffrin Tommeßenn, Buold Søffrinßdatter ibid: Christen Madtzenn vdi Huilsbierig och Peder Jørgenßenn ibid: som vande och kundgiorde ved æd med op Ragte finger effter receßenn, dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt att werre, att Kield Jenßen och Tommiß Jenßenn ere bege barnefød i Salling i Ramsinn sogen, och er fuldkommen egte brødre, waare iche helder fler sydschind vden dee samme tou, och forn: Kield Jenßen haffuer sig effterlat børn nemblig forn: Søffrin Kieldßen, som er offuer 20 Aar gamell, Jenß Kieldßen 18 Aar, Karen Kieldßdatter och Christen Kieldßenn som er ret fulde sydschind for Gud och alle menischer, det bad dee denn: Gud till hielper paa, huor effter Søffrin Kieldßen var thingßuinde begierindiß.

Christen Hanßen i Fredericia it Thingßuinde:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßenn och Peder Tueßenn i Piedsted at dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Tord Jachobßen aff Fredericia her till tinget i dag att suare forn: Christen Hanßenn imod winder. Der nest for retten fremstod Madtz Anderßenn och Laß Jenßen i Piedsted som wande och bestod ved æd med opragte finger att Onßdagenn i den andenn vge for Paaske, nest affuigte, daa kiorde dee Christen Hanßen Hyrde neder till Fredericia med sit guodtz, och der dee kom for Smedgade daa bad Christenn Hanß: dennom holde med woggen, hand vilde gaee hen till Tord Jachobßenn, och der dee haffde holdte en lang tid paa gadenn, daa komb bemte: Tord Jachobßen gaendiß med Christen Hanßenn och bad dee schulle kiøre med till det huß som Anderß Hyrde boede, och der dee kom till hußet daa spurde Tord Jachobßenn Anderß Hyrde om hand nu kunde faee Christenn Hanßenn indtill hannom i sit huß som hand haffde loffuit hann: daa suaret Anderß Hyrde det kunde iche schee, der war ingen rom hand haffde och leyet till Paaske, och der hand iche kunde kome ind i hußet och hanß børn gred aff kuld och nogle war siuge klagede Christen Hanßen sig ti dee wille kastet hanß guodtz aff paa gaden och spurde Tord Jachobßenn till, huad raad hand wille schaffe hann: om hand mote faee dend stoffue hoß hannom selff som hand haffde loffuit, daa suaret Tord Jachobßen, det kunde iche schee thi hand haffde soldatter i hußet,

siden nødeß Christenn Hanßenn at søge huß paa andre steder, huor effter Christen Hanß: var tingßuinde begierindiß:

Mandagen den 21 Novembr: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Peder Tomßen i Sellerup, Hanß Hanßen, Søffrin Mortenßen ibid: Nielß Tußen i Schierup, Hanß Lund i Sellerup, Jenß Nielß: Buch i Børchop, Raßmuß Laßenn i Gorsløff, Hanß Pederßen i Brøndsted.

Søffrin Jenß: i Schierup betiende retten i Herridtzfougdenß affuerelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen i Smidstrop och Ebbe Christenßen ibid: att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Hendrich Nielßen och hanß høstrue Kiersten Lauridtzdatter imod winder att suare Augustinus Ernst Großmand her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomeßen i Sellerup och Mortenn Laßenn ibid: att dee i dag 14 dage louglig warbelgaff Jenß Søffrinßen i Schickballe for hanß buopeell imod beschylding at suare Tyge SchouRider paa Kongl: Maytz: och Jegermesterß weigne her till tinget i dag och gaff hand hannom till beschylding for nogle wbrendte suin som war optagenn paa Kongl: Maytz: oldenn wdi Gaffuerslund schoff och forn: Jenß Søffrinßen lauerit till forwaring som iche wideß huor hand siden haffr: gjort aff dee suin med formeening hand bør att schaffe denn: tilstede eller suare der till huor dee er aff bleffuen, eller och deelle att lide huor paa Tyge Jachobßen war domb begierindeß, bleff opsatt udi trei wger:

Mandagenn den 28 Novembris Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Madtz Nielßenn i Breining, Thomiß Madtzenn ibid: Nielß Nielßen i Gorsløff, Søffrinn Pederßenn ibid: Tomiß Søffrin i Gaffuerslund, Jenß Rod i Schierup.

Christen Nielßenn i Breining forordnit aff Kongl: Maytz: Slotzfoget och Ridefoget Johan Lehmeyr retten att betiene i dag udi Heritzfogdenß affuerelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Knud Madtzen och Raßmuß Jenßenn i Winding att dee i dag 3 wger louglig warbelgaff Iffuer Poffuelßen i Weylle mundelig for hanß buopeell imod deelle at suare Anderß Hanßen her till tinget i dag saauelsom forloben tou ting dage och till fierde i dag otte dage, Anderß Hanßenn i dag tog sit tridie ting for deellemaall till Iffuer Poffuelßen for hanß afftegt effter domenß indhold i dag for retten bleff lest och paaschreffuen. Iffuer Poffuelßen mødte iche ey helder nogen paa hanß weigne huor for Setfogden vdstede tridie ting offuer hann:

Hiemmellet Jenß Søffrinßen och Peder Christenßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Madtz Søffrinßen och Raßmuß Anderßen i Gorsløff imod domb att suare Søffrin Pederßen her till tinget i dag: och gaff Raßmuß Anderßenn till sag for 5 schip rog och 26 sk: Madtz Søffrinßenn for 11 schip rog och 14 schip ar: schipen 10 sk: och 2 mk: 10 sk: londte penge opsatt udi 14 dage:

Bertell Marchußen Møller begierde siøn opkreffuit till Weylle Mølle, at møde paa Fredag først komend, bleff der till wdneffnd Søffrin Madtzen i Winding, Hanß Nielßenn, Jenß

Bertelßen Wlff, Bendit Nielßenn, ibid: Hanß Møller i Brøndsted Mølle och Michell Møller i Bouballe Mølle:

Peder Søffrinßen sag i Schierup imod Nieß Jepßenn Smed ibid: med beuilling opsat udi ote dage:

Mandagenn den 5 Decembris Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder Jenßenn Smed i Børchop, Jenß Buch i Børchop, Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund, Jachob Søffrinßen i Gorsløff, Jenß Wlff i Winding, Hanß Nielßen ibid:

Sex Høring

Hanß Pederßen i Smidstrop, Hanß Staffenßen i Andkier, Madtz Smed i Gaffuerslund, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Peder Tomß: i Sellerup, och Anderß Bertelßen ibid:

Christen Nielßen i Breining Setfouget udi dee sager Heridtzdouget er jntereßerit udi.

Hiemmellet med opragte finger och eed Christen Nielßen och Laß Pederßenn i Gaffuerslund att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Jost Tomeßen Herridtzfoget for hanß buopeell att suare Hr: Raßmuß Jenßen med otte 14 dage och 3 vgerß warßell her till tinget, huor effter Hr: Raßmuß Jenßen toug sit første ting for deellemaall till Jost Tomeßen, for auffkald at giøre paa hanß høstrue Sl: Karen Mogenßdatterß patrimonium saauelsom for hanß resterinde tiende korn.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomeßen i Sellerup och Morten Laßen ibid: att dee i dag otte dage louglic warßelgaff Jost Tomeßen Heritzfoget, Her Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund, for deriß buopeelle. Noch hiemmellet Nielß Pederßen i Smidstrop och Ebbe Christenßen ibid: att dee och same dag gaff Hanß Hanßen i Schierup loglic warßell for sin buopeell alle att suare Hußfogdenn Johann Lehmeir eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag: huor offuer Hanß Pederßenn paa sin hosbonde Welbente: Johann Lehmeyrß veigne i rettelaage it schrifftelig indleg lydendiß: Effter Citation paa Kongl: Maytz: weigne, till Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund, Jost Tommeßen Heritzfouget i Holmandtz Herit, och Hanß Hanßenn i Schierup, tilspørgeß Hanß Hanßenn, huor for hand paa Holmandtz Heritzting forledenn denn 14 Novembr: haffuer sat sig till att werre domer udi huiß sager Heritzfogden war jntereßerit udi tuert imod voriß gunstig Hr: Amptmand denn Welbaarne Herre Morten Schienchell till Siøhollmb Kongl: Maytz: Raad och ObberKamer Herre hanß Exelentis paa Maytz: weigne vdgiffuene schrifftelig ordre daa for rettenn bleff lest och paaschreffuenn som Kongl: Maytz: høyhedß respect andgaar, for det 2: frem eschiß aff Hr: Raßmuß Jenßen, Welbemelte dend gode Heriß wdgiffuene schrifftelig ordre hand haffuer erwerbet till dend rettenn schulle betiene udi dee sager Heritzfougden paa rø, saa aff eder samptelig kand giffuiß erklering huor for det udi rettenn iche er bleffuenn accepterit, for det 3: haffuer Jost Tommeßenn well udi acht, om retten tillader hannom at side rettenn før ind hannu pucgerer sig for det hand Ranß Neffning suar till toug och dee gich hannom imod, forudenn andre beschyldinger en Herridtzfouget bør att werre erklerit paa, item och om hand godvillig vill wdgiffue dend bøder effter receßenn till Kongl: Maytz: for det Quindfolch i hanß brød forledenn sommer er besoffuit før ind hanß gaard iblant Rytterguodtzet bleff wdlagt, och begierer paa Kongl: Maytz: weigne hanß suar, till wiidere effter rettening, och dette for rettenn paaschreffuen och indført i tingbogenn Actum Kolding den 5 Decembris Anno 1670: Johan Lehmeir: Berørte Hr: Raßmuß Jenßen war till wedermelle och i retten fremstillet Welbente: Morten Schienchelß schrifftelig ordre som saa formeldte, Jeg Morten Schinchell till Siøhollmb Kongl: Maytz: Geheime Raad Ober Camer Here Aseßor i Coligio Status och

Høyeste Rett och Befallingßmand offuer Koldinghuß Ampt, paa allerhøyst bemte: hanß Kongl: Maytz: min allernodigste Heriß weigne befalleß hermed Christenn Nielßenn i Breining till Setfouget och retten at betiene till Holmandtz Heritzting i Jost Tommeßen Heritzfougetß sted, att kiende och dømme udi alle dee sager och laugmaall forn: Jost Tommeßen er i jntereßerit och hannom andgaar, naar nogen det aff eder begierindeß worder, och i alle moder forholde eder effter lowen och receßenn som i achter att forsuare. Kiøbenhaffnn den 31 Augusti 1670 M:*Schinck*: huilchet forskr: tuinde breffue i dag for retten bleff lest och paaschr: i dennom selffuer wduiße: och war Hußfougdenß tiener berørte Hanß Pederßenn till wedermolsting och paa Kongl: Maytz: veigne var tingßuinde her effter begierindeß:

Der effter betiente Heritzfougden selff rettenn.

Hiemmellet med opragte finger och eed Mortenn Laßenn och Hanß Tomeßenn i Sellerup att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Hanß Jørgenßenn i Gorsløff att suare Christenn Jørgenßen i Fredericia her till tinget i dag: och gaff hand hann: till beschylding for adschieligt dennom imellom er, och andgaff at haffue flyed hann: biug till at saae till halfft huor aff hand tilfaldt 12 kierffue och bekomb intet. Item saaede en schip boghuede for hann: och beholdt det selffuer, item forholder hann: en smede forhammer, som hand iche kand faae igien war en Rix dr: werd, item en bøßpibe som er en mandtz udi Høyen, noch en wlden schiorte som var 4 alen waimoll udi, 7 hiulringe, en sølff bonden kniff verdt 2 mk: it par Quindschou werd 12 sk: her foruden andgaff att hanß schrinn er bleffuen brutt i forn: Hanß Jørgenßenß stoffue, och der aff bleffuen borte 20 allenn sort tachtet snorer, allen koste 5 sk: 2½ skol pd: krud som hand schulle soldt for enn mand i Fredericia, et dreiß tørklede, it lang klede, 12 meßing knap, tou breffue det enne war hanß sogne winde, och det andet it giældß breff paa 16 Sldr: der effter haffuer Hanß Jørgenßenn beholdenn bonde schrinet med hammer tang och andet smed redschab hand haffde, som hand berette at wille haffue tilhobbe och sate det udi sit kammer, indnu beholdenn it støche Pere tre till 4 Bøßestoch koste hannom 1½ mk: noch it føll som hand tog aff Fredericia for hann: imod hiemmel och minde satte i rette och formindte Hanß Jørgenßen burde att schaffe hann: sit forskreffuene tøjig vschad igien och for wlouglig medfart stande till rette, eller deelle att lide. Hanß Jørgenßen mødte iche till giensuar bleff derfor opsatt udi fiortenn dage:

Anderß Hanßen i Winding it deelßuinde.

Hiemmellet med oprgate finger och eed Knud Madßenn och Raßmuß Jenßenn i Winding att dee i dag Maanit louglig warßelgaff Iffuer Poulßen i Weylle mundelig for hanß buopeell imod Høringß deelle forskr: tingdage saauelsom i dag till fierde ting att suare Anderß Hanßen i Winding. Der nest fremlagde Anderß Hanßenn en domb her aff tinget wdgiffuenn Aar 1667 den 18 Marty som saalediß war slutterit att effterdi for fougden er i rettelagt tingßuinde som indeholder huiß afftegt och huß weye, Iffuer Poffuelßen sig haffuer tilforplegtet schaffe forn: Anderß Hanßen Kolding och hanß høstrue deriß lifftid der dee denn halfuegaard for hannom affstod dee paabuode som hand haffuer loffuit at holde dennom shadesløß daa haffuer fougden iche retter wiist at kiende ind bemte: Iffuer Poffuelßenn jou bør same sin forplegt hand for domb och rettenn giort haffuer, att effterkome Anderß Hanßenn och hanß høstrue schadisløß eller derfor lide deelle och wiidere tiltalle, der hoß i rette stillet Iffuer Poffuelßenß forplechtß tingßuinde och her aff tinget wdsted Aar 1664 den 6 Juni: huilchet forskr: domb och tingßuinde her i dag for retten bleff lest och paaschr: i denn: selffuer wiidere wduißer: och der offuer i dag till fierde ting eschet høringß deelle offuer forn: Iffuer Poffuelßenn for hand iche sit løffte effter berørte tingßuinde och dombß indhold haffr: wild effterkommit, saa bleff forn: Iffuer Poffuelßen paarobt første andet och tridie gang mødte iche

ey helder nogenn paa weigne till wedermelle eller giensuar hann: till erklering i nogen maader, huor vd offuer Heritzfougden wdstede deelle offuer hann: effterdi hand iche haffuer suaret eller rettet for sig till tridie ting ey helder i dag hand louglic er forfuld till fierde ting i ringeste maader sig erklerer, derfor dee Sex Høring forn: Iffuer Poffuelbenn meldet feld att were effter lougenn huor effter forn: Anderß Hanßen war tingßuinde begierindeß:

Sluttning till den domb Bertell Møller i Gudsøe Mølle tog beschr: imod Margrete Sl: Christen Harboeß i Weylle, som findeß No: 162: daa effterdi her i retten fremlegiß en op rettet forschriffuening imellom Sl: Christen Harboe samt hanß effterleffuende hustrue Margrete Hanßdatter och Bertell Marchußenn Møller, andgaaende Weyle Mølle dee for hann: haffuer affstanden, effter same forschriffueningß indhold och deß wiidere formelding Bertell Marchußenn protesterer att same forschriffuening ey aff Sl: Christen Harboe och Margrete Hanßdatter er holdenn, som det sig bør der for wille haffue dend cacerit, som hand ey i nogen maader nøyachtig beuißer medenß befinder at aldt huiß aff denn: wdloffuit ehr till hann: at verre effterkommit som aff Schourideren och Schoffougdenß vdgifffuene beuißer fariß at Bertell Marchußen det vdloffuit tømmer er tilbødenn, huor for fougden widste iche retter derudi at kiende ind at forn: Bertell Marchußen jou bør same forschriffueningß indhold at fyldestgiøre Margrete Hanßdatter vden schade i alle maader.

Hußfougden Johann Lehmeirß tiener Hannß Pederßenn fodrit domb paa Kongl: Maytz: weigne imod Hendrich Nielßenn i Welling effter opsetelße och i rettesettelßiß indhold indført nest affuigte 24 Octobr: och findeß No: 159: item lod it tingßuinde opleße indført nest forleden 31 Octobr: och findeß No: 162: och derhoß i rettelaede it schrifttelig indleg lydendiß: Efftersom sagen imod Hendrich Nielßenn till i dag er optagenn till dombß daa paa hanß Kongl: Maytz: weigne settiß udi rette och formeener hand plegtig er och bør att beuiße huor hand det tømmer haffuer bekomit till dee 12 fag huß hand aff ny tømmer haffde ladet hogge och sette med ny Egebuolle rondenn om paa dee affbrendte gaardß sted i Lild Welling och forklare huem hann: det haffuer wduist eller der for att lide och staae till rette, som for wloglic schouffhog, ochsom hand samme 12 fag huß haffuer ladet hoge ved den Crongaard hand paabuor huor det war opsat haffuer vden øffrighedß minde och tilladelße bort soldt och ladte neder tage, som aff stedet findeß at vere bort ført Bondenß gaard till Ruin saauelsom schoffuen och høystbente: hanß Kongl: Maytz: Wildbahne till ødelegelße med formening forn: Hendrich Nielßenn bør der for at lide och stande till rette, och der foruden att straffelß som hanß Kongl: Maytz: *Mandats* offuertreder och er herpaa en retmeßig domb begierindeß: Hendrich Nielßen mødte till wedermelle, och der imod fremlagde sit schrifttelig suar. Efftersom Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß Johan Lehmeir haffuer imod mig en proceß andfanget som i dag till dombß er optagenn, belangende it støche huß aff Tømer som er hoggen i min selffeiger bundetofft och enmerche, der om at giøre forklaring som er der till mit korte suar, at hand aldrig schall mig offuer beuiße ieg noget paa Cronens eller Wloglic steder haffuer hoggenn der till menß meere aff hanß egen førte winder den nest affuigte 31 Octobr: wdtrycheligen forklareß, jeg inttet aff Cronens eller paa wloglic steder haffuer bekomit, meniß det at were hogen i mit Selffeiger bunde Enmerche Jeg dyre for Sølff och Rede penge haffuer kjøbt och betaldt før ind nogen forbud paa schoffuenn giort bleff, haffuer och till *SchouRiderenn* indlaffuerit schou seddell till wdwißning, meener mig der offuer for denne Hußfougdenß tiltalle fri att werre, och dete mit korte suar mote worde lest paaschreffuen indført och mig igien tilstillet med diß wiidere indhold, huor offuer Hanß Pederßen paa sin hosbondß vegne tilspurde *SchouRideren* Tygge Jachobßen om hand haffde foruist Hendrich Nielßenn tømmerit hand haffde hogen forschreffuene huß aff, huilchet Tyge Jachobßen paa suaret at hand haffde intet wiist hann: der till menß Hendrich Nielßen haffde lauerit hannom it schou seddell som bleff fremlagt och lyder saalediß: Efftersom Hendrich

Nielbenn udi Welling sig haffuer tilforhandelet en halff Øde Selffeiger gaard udi Lille Welling och behøffuer till dendß opbygelße noget bygningß tømmer daa haffuer SchouRideren Tyge Jachobben med Schoufougden udi Holmandtz Herrit at foruiße hann: paa hanß egenn Selffeiger schouffßpart aff for fornit treer till 12 fag huß, paa dee steder schoffuen och Wildbahnen mindst vden schade mueligt ehr, och att SchouRideren med Schoufougden haffuer opsiun at hand intet der aff forkomer, eller sig fra for hand menß at det andwendiß till same gaardß opbiugelße. Coldinghuß denn 23 Aprill 1670 *Rudolph Faust*. Hendrich Nielbenn tilspurde Tygge Jachobben om det nogen tid haffde werit manerligt at vduiße treer i hanß bunde tofft eller enmerche huor till Tygge Jachobben suaret at siden hand bleff SchouRider er der ingen wduißning scheid i forschr: halffue bundegaardß tofft och enmerche, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt: Daa efftersom denne mand Hendrich Nielbenn er boende paa en aff dee wdlagde Officergaarde, och den jordeigne bundegaard er och en Officergaard som hußet haffuer paa staaet, och der offuer bort soldt det och er en Officer det kjøbt haffuer, och den kongelig forordning om sligt wdlagde guodtz dee derpaa buoende ey schall were Ridefougden eller Ambtschriffuer wndergiffuen daa torde fougden sig iche wnderstaae imod same høyst bemte: Kongl: Maytz: wdgiffuene forordning effter Ridefougdenß i rettesettelße derpaa at kiende medenß till min gunstig offuerdomeßß paakiendelße indfinder:

Mandagen den 12 Decemb: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßenn i Schierup, Nielß Tueßen ibid: Jenß Buch i Børchop, Peder Jenßen Smed ibid: Jørgenn Nielßen i Ranß, Poffuell Knutzenn i Brøndsted, Søffrin Jørgenßenn i Gaffuerslund, och Nielß Pederßen i Brøndsted.

Christen Nielbenn i fougdenß sted saa vidt Herridtz fougden anndgaar:

Peder Jenßen fremlagde Hr. Raßmuß Jenßenß indleg lydendiß: Er i dag mit andet ting till Jost Tommeßenn for deelle for auffkald paa St: Karenn Mogenßdatterß weigne, saa och for enn tiende effter domenß indhold med begiering det udi ting bogenn motte indføriß her till befuldmegtigeß Peder Jenßen, Gaffuerslund den 12 Octobr: 1670 Raßmuß Jenßen. Huilchet Peder Jenßen begierde paa Hr: Raßmußeß weigne indført.

Peder Buch i Schierup betiente retten i fougdenß affuerelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Søffrin Jørgenßen i Breining, at dee i dag otte dage loughlig warßelgaff Tomiß Madtzen i Breining for hanß buopeell imod winder at suare Søffrin Hanßen i Breining her till tinget i dag. Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Jenß Madtzenn i Breining, Nielß Hanßenn Møller och Jenß Pederßenn ibid: som wande och bestod ved eed med opragte finger effter receßenn at dee var paa Breining march neste dag for St: Olluffßdag sidst forledenn och saae at Tomiß Madtzenn ibid: med sine folch gich till och høste paa dend roug ager som hand och Søffrin Hanßenn omtuister paa wester tofft och war Søffrin Hanßenn her effter thingßuinde begierindeß.

Mandagenn denn 19 Decembr: Anno 1670:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinbenn i Schierup, Søffrin Jenbenn ibid: Søffrin Pederbenn i Gorsløff, Tomið Jenben i Andkier, Søffrin Nielben i Damkier, Peder Jørgenben i Gorsløff, Peder Jenbenn i Andkier och Tomið Madtzen i Breining.

Hiemmellet med opragte finger och eed Christen Nielben och Laß Pederbenn i Gaffuerslund att dee i dag 3 vger louglig warbelgaff Jost Tomebenn Heritzfoget for sinn buopeell imod deelle att suare Hr: Raßmuß Jenbenn eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag.

Christenn Nielben i Fougdenß sted:

Saa for retten fremkomb Peder Jenben som paa Hr: Raßmuß Jenbenß weigne i rettelagde it schrifttelig indleg lydendiß: er i dag mit tridie ting till Jost Tomebenn for deelle for auffkald paa Sl: Karen Mogenßdatterß weigne, saa och for mit tiennde effter dommenið indhold med begiering det udi tingbogenn mote indføreß dersom Jpst Tomeben berober sig paa nogen Contract den gaardß tiennde hand paabuor andbelangende daa effterdi hand ey haffer huldenn sit løffte med ærlighed tienstuillighed och opreigtighed mod mig udi alle *occasioner* at lade see huilchet ieg gierne haffde ønschet er ieg iche forplegtet till hanß begiering mig till største schade at effterkome som till fierde ting wtløfftigen schall bliffue forklaret huad dend gaardß tiende ieg paabuor sig andbelanger som till Hospitallet er henlagt, wide Jost Tommeben well at ieg ingen tiende aff hann: haffuer bekommit for den gaard Peder Jenbenn tilforne paabuode siden hand denn bleff megtig som tiende bogen schall vduiße huor imod Jost Tomebenn effter accort den tiende till Hospitallet schulle batalle som aff den gaard ieg paabuor schulle vdgiffuiß huilchet Jenß Lauritzen iche will werre med benøyet, men beklager ingen reigtighed derom Jost Tomeben at haffue bekomit huor for ieg formeener Jost Tomeben bør mig [?] tiende at fornøye, effter receßenn eller der for at lide effter domen, at ieg Jenß Lauritzen igienn kand Contentere, dersom nogen haffuer nogen sag imod mig at agere formeener Jeg hand bør sligt effter louglig Citation offentlig for retten mundelig eller schrifttelig at andgiffue udi dee otte mendß klarlig forhør som derom schall Testere ochsaa sagen udi loglig opsettelße tagið indtill ieg derom kunde bliffue adwaret och der till suare, thi mand hører iche gierne att en erlig mand indstieller eller indsniger nogen udi tingbogen eller dom vden foregaaende louglig adwarbell med mindre hand maa haffue it falsch och schalchachtig gemytt med venlig begiering dette for retten maa leßið paaschriftuiß och mig igien till wiidere erklering ved min fuldmegtig Peder Jenben tilstilleß, Gaffuerslund den 19 Decemb: Anno 1670: *Raßmuß Jenßen m:m*: Huor offuer Peder Jenben i dag paa Hr: Raßmuß Jenbenß weigne tog tridie ting till Jost Tomebenn imod deelle, effter forschr: indleg: Jost Tomeben her imod suaret for det første: at hand haffde begiert aff prestenß medhielper som var Setfoget at hand iche ville acceptere noget udi retten som iche er schreffuen paa saa louglig papir som Kongl: Maytz: naadigste derom vdgiffuen forordringer imod huilchet hand ingenlunde wilde, menß alligeuell dedstede dette forschr: som war paa schiellingß papir indschreffuen, for det 2: huad den pagt om Sl: Karen Mogenßdatterß patremonium andbelanger daa er det i opsettelße till dee gundstig Hr: Landtztomerß paakiendelße. For det 3: beuißer Hr: Raßmuß Jenbenn iche att ieg jou haffuer haolden och effter komit dend imellom oß oprettede Contract: For det fierde: daa ehr Jost Tomeben begierindeß aff Hr: Raßmuß Jenbenß fuldmegtig at hand her wed retten ville naffngiffue huad det er hand hoß hann: fordrer, daa erbød hand sig her for retten att wille Contentere och retet for sig heste wogen och andre nøyachtig wahre at wille rette for sig med, paa det hand ingenn tridie ting eller deellemoll vill vere vndergiffuen och ey noget aff Hr: Raßmuß Jenben haffuer bekomit enten aff Sl: Karen Mogenßdatterß patremonium eller aff den wueße giel som hand tilforne haffr fordris, som med hanß egen haand schreffuit och wnderschreffuit och med tingbuinde schall beuißliggiøriß: Peder Jenben der till suaret att dennd hast hand tog tridie ting for Sl: Karen Mogenßdatterß patremonium

var for auffkald alene och den anden post war for tiendekornit som hand iche widste nu att giøre reigtighed for effter receßen och war thingßuinde her effter begierindeß:

Søffrinn Pederßenn i Gorsløff fordrif domb offuer Madtz Søffrinßenn ibid: for 9 mk: 3 sk: 10 schip rog och 6 schip ar: hand hann: plegtig er. Item offuer Raßmuß Anderßenn ibid: for 5 schip rog och 26 schilling och effter som sagerne till i dag er bleffuenn opsatt begierte Søffrinn Pederßenn endelig domb och formindte dee indenn 15 dage hannom burde att betalle eller huer for sin proquota lide namb och wdwordering i deriß buo och guodtz huor det findeß: Saa bleff forn: Madtz Søffrinßenn och Raßmuß Anderßenn paa robt første andet och tridie gang mødte iche ey helder nogen paa deriß weigne till erklering eller wndschylding i nogen maader: bleff tildømbt inden 15 dage at betalle eller lide namb.

Christenn Jørgenßenn aff Fredericia fordrif domb imod Hanß Jørgenßenn i Gorsløff effter opsettelße i Thingbogenn indført nest affuigte 5 Decembris: och findeß No: 178: och fremlagde wiidere sin opschrift, fortegnelße paa huad ieg Christen Jørgenßen haffuer arbetet for Hanß Jørgenßenn i Gorsløff først haffuer ieg taget ware paa hanß spede barn naar folchenn iche var tilstede och der andre med gudß hielp for ild och wand beuarit jeg haffuer och giort enn stor deell gierning for hannom baade slagenn høstet och holdet paa hanß ploug, noch tærset och aldt andet hand haffde at giøre och det aldt paa min egenn kost och tering och huad hannd haffde loffuit mig der for haffuer ieg innttet bekommenn aff iche enn schielling, der forudenn haffuer Hanß Jørgenßenn brøt min schrinn och tagen en pande der aff aff jernn noch enn wldsax som ieg haffde at flye for enn juone i Høyen, huilchet jeg sidenn haffuer seet i deriß huß och iche motte det bekomme, och forudenn det andet ieg gjorde for hannom daa haffuer ieg holdet paa hanß ploug en heell waardagß auffll thi hand war selff siug och laae paa sin seng till kornit war saaed och det ochsaa paa min kost, begierindeß at dette ochsaa i dommen mote indføriß 1670 *Christen Jørgenßen*: Hanß Jørgenßenn mødte och dertill suaret at forn: Christen Jørgenßen haffuer veret hoß hannom till huße enn langsomelig tid och der for bleffuenn hann: enn gandtsche deell husley plegtig och i andre maader formindte sig och iche at vere plegtig at suare till hanß tøjig hand iche haffde tagen menß for hanß tiltalle fri at werre med flere ord och talle dennom derom imellom faldt: Daa effterdi Christen Jørgenßenn sig beklager och wed høyeste æd sichter Hanß Jørgenßenn for adschielligt aff sit tøjig hann: er forholden och ey igien kund bekommit siden hand hoß hannom var till huße, Hanß Jørgenßenn der imod ey nøyachtig kand benegte, iche helder Christen Jørgenßen noget wtilbørligt kand tilsige eller offuer beuiße, for den tid hand hoß hannom war, tilfindeß Hanß Jørgenßenn at forschaffe Christenn Jørgenßenn sit guodtz och tøjig vschad igien saa wiidt der aff hoß hann: er forbleffuen eller der for lide deelle och wiidere tiltalle, och dersom Hanß Jørgenßenn haffuer nogen igien med rette hoß Christen Jørgenßen at fordre daa hann: der for loughligen att søge.

Sluttening till den domb forleden den 31 Octob: pascerit imellom Proviandforwalter och Hendrich Nielßen som findeß No: 165: Daa effterdi for mig med thingßuinde er beuislig giort at det omtuistede buolig och deß rette tillegelße er aff denn gaardß grund Hendrich Nielßen haffde kjøbt aff Proviandforwalter Nicolaus Berntz och receßen siger, huilchen Bonde nogen bonde gaard besider schall bruge all gordßenß Eye daa widste ieg iche retter der udi att kunde kiende ind att det jou effter Proviandforwalterenß vdgifffuene schødiß indhold jou bør at følge Hendrich Nielßen och hand der imod plegtig at werre Proviandforwalter effter sin till hann: vdgifffuene forplegt att Contentere:

###